

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

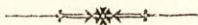
634

I unga dagar.

Roman

af

Augusta Braunerhjelm.

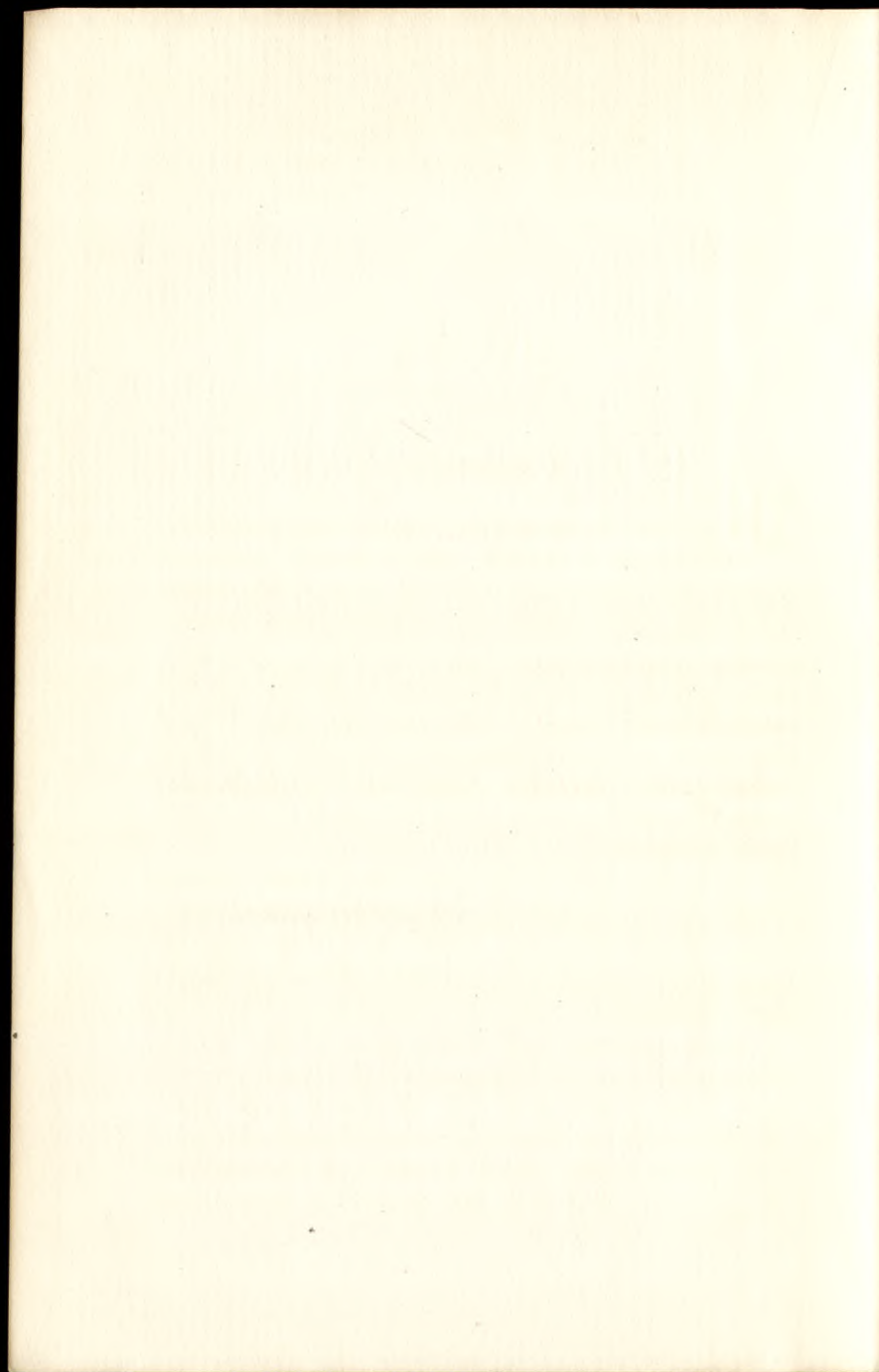
STOCKHOLM
FR. SKOGLUNDS FÖRLAG.

NORRKÖPING 1900
JOHAN JÖNSONS BOKTRYCKERIAKTIEBOLAG
(f. d. M. W. Wallberg & C:o Boktryckeri).

Grefvinnan
Augusta Posse,
född Hägerflycht,

den under både mörka och ljusa tider bepröfvade
vännen, tillagnar jag detta minne af alltjemt för
mig lefvande syner, hörsager, tvistefrågor, frivilliga och ofrivilliga förtroenden, uppfångade
under mina soliga Romardagar.

Författarinnan.

Inledning.

I Sverige.

Det var en Septemberqväll. Solens sista glimt hade blänkt och försvunnit, aftonrodnadens violetteröda färgbrytningar skimrade i molnen, som strimlikt täckte halfva himmelen. Skymningen smög in mellan granarna i skogen, men det slocknande ljuset dröjde ännu på ängen strax bredvid och på de fristående klipporna, som beherskade synvidden öfver fält och kullar bort till den lilla insjön mellan björkdungarne, derigenom det gamla majorsbostället skymtade fram, och det gled mjukt, nästan smekande varmt kring de unga två, som sutto på klippafsatsen.

Hon satt på en låg sten, de korsade armarne stödda mot knäet, och såg upp mot den glödande himmelen — såg in i den, skulle man kunna säga, så långt, långt i fjerran tycktes hennes blickar och tankar vara rigtade.

Han satt midt emot henne, nu som alltid när de någon gång voro ute tillsammans och stannade för att hvila. Hon tänkte icke på, att han så valde plats, för att icke en skiftning hos henne i ansigte eller hållning skulle kunna undgå honom, och om också en aning derom stundom flygtigt genomfarit henne, hvad

mer? Honom, den grubblande studenten, forne lek-kamraten, kände hon sig trygg och hemmastadd med, antingen han fantiserade öfver poesiens historia och historiens poesi, eller han famlade efter lifvets och tingens ursprung och sammanhang, eller han begrundade kvinnans betydelse för mannen i enskildhet och menskligheten i allmänhet.

De hade suttit tysta en stund.

"Hvad tänker ni på?" frågade han med ens, tvärt men med låg röst, nästan som förebrådde han sig detta störande af hennes drömmar, fastän han icke kunde tåga längre.

Hon vände långsamt hufvudet mot honom. Det låg ett egendomligt skyggt uttryck i hennes ögon, då hon så mötte en annans blick, någonting påminnande om en fölunge, som står orörligt stilla, lyssnande på lock men färdig att kasta om och ila bort, så snart den fångande handen utsträcker.

En knapp sekund fäste hon sin blick vid hans, så gled den bort öfver honom igen.

"Så mjukt varm färgton er hvita studentmössa får i denna röda belysning", sade hon.

Han smålog, men det skymtade en smula förtret fram ur leendet.

"Är det endast om vackra färger ni drömmar? Hvarför vill ni aldrig tala om er sjelf?"

Hon svarade icke. Hufvudet halft bortvändt såg hon öfver åkerfältet nedanför dem, der gräset stack upp mellan den vissnande rågstubben, och hans mörka ögon häftades med vemodig innerlighet på hennes fina, rena profil, som i denna stund med nästan hårdt afvärjande bestämdhet trotsade hvarje utgrundningsförsök.

"Längtar ni bort från alla jordiska skröpligheter? Ville ni fly mot rymder, der intet stoft kan tynga er

ande och intet moln skymma renhetens fullhet för edra trängande blickar? Ni är för mycket hyperidealist, fröken Sigrid."

"Man är icke hyperidealist, därför att man älskar det höga och rena, herr Gjerle."

"Jo, om den kärleken lockar oss bort bland molnen. Vi bo på jorden, och fullkomligheten kan icke finnas der."

"Jag sväfvar icke bort bland molnen, men jag vill bo på jorden så, att jag åtminstone icke behöfver blygas för mig sjelf."

"Jag menade intet klander, jag önskar endast, att ni måtte förstå, hvilken sorg ni ådrager er, om ni ställer idealet så högt, att det icke kan hinnas. Och likväl tror jag knappast, jag ville se er annorlunda, än ni är. Det ligger dock något underbart tjusande i en varm konstnärssaning om något skönare och ädlare än vårt tunga, materiella lif. Och vet ni, fröken Sigrid, när ni nyss såg på himmelen och aftonrodnaden lyste öfver er, så vacker som då har jag aldrig sett er än."

"Dårskaper!" Hon tog sin på marken kastade hatt och steg upp, men det låg ingen harm i hennes röst, och det uttryck, som gled öfver hennes ansigte, skulle nästan hafva kunnat tydas som ett leende. Hon tålde stundom en artighet af honom, hon, den stolta, som annars höll all manlig beundran inom så strängt afgärdade gränser, som någonsin en tjuguarig sköldmö uppdragit kring sin qvinliga värdighets rätt, då som kanske aldrig sedan obekymradt och otviflande viss om att se den obetingadt erkänd, när hon sjelf så vill. Och Sigrid ville — men han var sig sjelf ovetande mera hyperidealist än hon, och han uttalade sin beundran så oskyldigt öppenhjertigt, det var icke möjligt

att harnas på honom, som en gång sagt henne, att man lätt glömde, att hon var fruntimmer, men aldrig, att hon var qvinna.

"Var er mor så vacker, som jag tycker mig minnas henne?" frågade hon tankspriddt.

"Min mor? Hur kom ni att tänka på henne nu?"

"Jag vet inte egentligen. Kanske emedan ni har hennes ögon, och jag för den skull, mera än jag annars kunde ha lust till, förlåter er, om ni pratar dumheter. Hon var min barndoms skönhetsideal, och likom jag hänförde till henne alla mina drömmar om ljus och fågning, så brukade jag i inbillningen förtro henne alla mina tankar och känslor, jag tänkte mig stå lutad mot hennes knä, hennes hand på mitt hufvud, och hon gaf mig tröst och hjälp. Men i verkligheten kanske jag inte talat tio ord till henne och hon föga mer till mig. Sista gången jag såg henne, var visst kort innan hon dog."

"Och inte lång tid derefter flyttade vi härifrån trakten. Att jag ändå skulle återse er, fröken Sigrid."

"Ert hem måtte ha varit mycket lyckligt. Jag glömmmer aldrig, med hvilket förklaradt uttryck hon brukade se upp till er far, och huru ifrigt han var tillreds, när hon behöfde någon hjälp."

"Ja, han var alltid öm emot henne."

Hon kastade en hastig blick på honom, träffad af den underliga tonvigt, han lagt på ordet *henne*, men han hade vändt bort ansigtet.

"Hon var alltid sjuklig", fortfor han nästan tveksamt, "och han var rädd att förlora henne, fastän han icke ville erkänna, att hon kunde dö ifrån honom."

"Ja, hon var sjuklig", upprepade den unga flickan frånvarande. Hon undrade, om hon nu kunde förstå, hvarför hans ögon blifvit så vemodiga, och hon kände

sig i den stunden varmt dragen till honom, genom denna instinktmässiga längtan efter att moderligt omhulda den sorgsna och öfvergifna, som finnes nedlagd hos hvarje qvinna.

"Ett godt hem är afundsvärdt", sade hon alltjemt lika frånvarande men ryste till i det samma. "Vi få visst inte dröja ute längre." Hon satte hatten något häftigt på sig. "Tycker ni inte, att det är kyligt?"

Han såg forskande på henne och följde henne ned från klippan utan att svara.

* * *

Månljuset skimrar från kall och molnfri himmel öfver den snötäckta nejden, den första snön har fallit jemnt och mjukt på frusen mark och på trädens nakna grenar.

Två mörka gestalter röra sig än långsamt än fort fram och åter i alléen, der lindarnes grofva stammar och täta flätverk skymma dem för möjligen spejande ögon. Allt emellanåt falla flockar af snö ljudlöst ned öfver dem från grenhvalfvet derofvan, men de märka det icke.

Så hade de gått, sedan nattens skuggor bröto in. Han bad, hon vägrade, men han bad ändock, allt enträgnare, allt varmare, och hans mörka ögon voro oafvändt fästade på henne med en allt djupare innerlighet. Hon kände den blicken, fastän hon ständigt såg rakt framför sig, aldrig på honom.

"Hör", sade hon plötsligt och hejdade sin gång ett ögonblick, "jag hatar äktenskapet."

"Det må ni gerna göra", hon kände, att han smålog, "ännu så länge. Ännu dröjer det, innan jag har en säker framtid."

"Jag har länge hållit af en annan."

"Jag vet det." Hans röst darrade, men den ve-modiga innerligheten deri blef endast än mera genom-trängande djup. "Jag hörde er nämna ett namn en gång med tillägget: en medeltids riddersman. Då förstod jag, att han kunnat göra mig ert hjerta stridigt. Men detta är förbi nu."

Hon gick framåt med nästan feberaktig hast.

"Och honom har jag hört kallas en roué, och be-vis för det ordet ha gifvits. Då brast något inom mig, som aldrig kan bli helt mer. Icke trodde jag på myc-ket förr, nu tror jag på intet, nästan intet."

"Det var godt, att ni lade till detta *nästan*, ni förblir sanningsenlig, äfven när ni ej rätt vet till er sjelf. Och därför vågar jag bedja för mig sjelf ännu en gång. Det är stor skillnad mellan er riddersman och mig, icke har jag hans verldsvana och fängslande sätt, men ingen förmår älska er varmare än jag, och ingen qvinnas skugga står mellan er och mig."

Hon stannade och såg honom för första gången fullt in i ansigtet.

"Jag tror på er."

En blixst af glädje upplyste hans drag, men hon lät honom icke tala.

"Tyst! Jag vill icke tillhöra någon man, äfven om jag tror mig tro på honom. Jag är rädd för det, och den rädslan har vuxit fast hos mig alltsedan barn- domen. Jag har sett min mor krympa under oket och nära nog dö andligen, innan hon blifvit utpinad nog för att kunna dö den kroppsliga döden."

"Fröken Sigrid!"

"Kan ni inte höra sanningen, när jag kan tala ut den? Och hon bar ändå bördan tålmodigt nog, det kan jag säga er, fastän hur tålmodigt, det förstod jag icke fullt, förrän hon redan var borta. Och om jag

Ännu förmådde sörja öfver någonting, så skulle jag
iggräma mig vansinnig öfver att icke ha hjälpt henne
ihålla sig upprätt, jag var ju så mycket starkare än
ihon. Men jag såg inte klart in i hennes arma för-
krympta hjerta, jag var sjelf förqväfd af min qvalfulla
längtan efter frihet och ett sanningsfyllt lif. Nå, nu
lhar hon ro, förmodar jag, och man kan ha råd till att
förlåta, när man kommit lös ur sitt lifs förbannelse."

"Fröken Sigrid, var icke så bitter."

"Hur skulle jag kunna vara annat? Jag har icke
kommit lös än. Jag är visserligen på sätt och vis fri
nu", hon såg tungt tankfullt ned på sin sorgdrägt,
"men jag har så många frätande minnen, och om icke
de blekna bort, blir jag aldrig, hvad jag kunde ha
blifvit."

"Tror ni, att ni är den enda i verlden, som lidit?
Jag har inte haft en glad barndom, jag heller, men
jag hatar ingen."

"Då är ni bättre än jag — eller ni har behöft
mindre. Och hur kan det vara en tröst för mig att
veta, att äfven andra haft svårt? Tvärtom, just därför
står jag icke emot hatet, emedan jag vet, huru många
det finns, som förqväfts."

"Icke finnas dock ofta bundna konstnärssjälur
som ni."

"Jag talar icke blott om konstnärer, hvar men-
niska har rättighet att bli, hvad hon kunnat bli. Inom
hvar och en af oss sofver en engel, och ni förebrår
mig, att jag är bitter, när jag ser, huru ofta engelns
vingar klippas, innan han hinner vakna och lyfta dem
till flygt emot ljuset. Men detta är kanske hyperidea-
lism i ert tycke."

"Var icke satirisk, fröken Sigrid, jag har icke för-
tjent det af er."

"Nej, det har ni icke, jag menade det egentligen icke heller. Och hvad som varit för mig, det må ha varit, ingen finns mer, som har tvångsmagt öfver mig, och ingen, som bryr sig om mig —"

"Ingen?"

"Jag har ingen slägt, och vänner har jag aldrig haft, jag har icke ens en fotsbredd jord, jag kan kalla min längre, mitt hem är ju blott ett boställe, jag står alldeles ensam i världen —"

"Vill ni vara ensam?"

"Jag har varit en bunden konstnärssjäl, sade ni ju nyss. Nu kan ingen binda mig mer, om jag icke binder mig sjelf —"

"Och ni tror, att jag skulle lägga något tvång på er? Aldrig. Er konst skulle vara mig lika helig, som den kan vara för er."

"Jag vet inte, hvad det vill säga att vara lycklig, men hvad jag vet är, att jag icke vill gifva något halft. En qvinna kan icke vara på en gång fullt hustru och fullt konstnär. Och när jag icke kan ge allt, ger jag intet. Det är nog också bäst för oss båda, jag skulle heller aldrig nöja mig med mindre än att få allt."

"Vill ni icke tro på mig?"

"Jo. Och jag vill icke sätta er på prof. Ack Yngve — herr Gjerle —"

Hans blick hade flammats till, då hon nämde hans dopnamn.

"Som barn kallade ni mig Yngve, låt mig höra det en gång till, för min mors skull åtminstone."

"Er mor, ja. Hvad förstår ni om en ödslig barnoms förbittrande tyngd, ni som har er mors blida bild att se tillbaka till?"

"Och om det tunga för mig varit just, att hon

blef endast en bild? Om hon som sådan blef för er den ljuspunkt, hvari ni förkroppsligade all den aning om kärlek och skönhet, som ni så litet funnit förverkligad hos er egen omgifning, men för mig allenast en ständigt eggande orsak till otillfredsställd längtan? Också jag har behöft någonting att sluta mig till, men jag sköts undan. Min far fruktade, att hon skulle ansträngas och derigenom han beröfvas henne i förtid, det var ju blott för honom, hon skulle finnas till. Kanske fruktade han också, att jag, den drömmande gossen, skulle förvekligas i en sjuklighetsatmosfer, som endast han, den kärnfriske mannen, kunde tåla vid. Sigrid, jag har varit lika ensam som ni."

Hon stod tyst och såg på honom. På hennes läppar sväfvade ett ord om, att han nu ej var mindre bitter än hon, men det ordet återhölls genom känslan af, att medvetandet derom skulle bli honom ett lidande.

"Men hvarför frammana det förflutnas minnen?"
fortfor han, talande snarare till sig sjelf än till henne. "Kanske har det stränga härdande, jag tvangs att underkasta mig, varit till min nytta. Allting är ju förändradt nu mot förr. Vi skulle vara rika då, men bubblan brast så snart, som ni vet. Min far trodde för mycket, att allt skulle gå för honom, och så spekulerade han på lyckan, tills den svek. Nu har jag endast mina egna krafter att förlita mig på, och mina studier, som då voro mitt nöje, skola nu bli ett medel att förskaffa mig mitt bröd. Det behöfs i sådant fall, att man har lärt sig stå. Men någon glädje i lifvet behöfver man också; och min glädje ser jag i er kärlek. Jag begär icke, att ni skall binda er vid mig, jag har ju ännu icke ett hem att erbjuda en hustru, men låt mig tro, att jag kan vinna er. Gå ut i verlden, som ni önskar, tillfredsställ er konstnärlängtan,

men se liksom jag framåt mot den dag, då vi kunna mötas igen. Jag har älskat er, från första stunden jag återsåg er som fullvuxen, och jag skulle vilja med min kärlek ingjuta i er själ all den solglans, er blotta närhet utstrålar öfver mig, jag skulle lära er att glömma bitterhet och hat, och ur er klara, fasta förvissning om den ideella renhetens magt ville jag hemta tillit till idealet, ty detta tror ni på, och kanske är det därför, ni blifvit mig så kär. Också jag har känt vändan af att tvifla, om än på annat sätt än ni, men ni kan lyfta den vändan af mig. Ni är för mig det skönaste, ädlaste, renaste, min tanke tänkt och min känsla omfattat, jag älskar er, jag vördar er, jag kan icke umbära er kärlek, Sigrid!"

Med stigande ångest hade hon lyssnat till hans böner, de sammanpressade hennes hjerta, så att hon knappast kunde andas. Hade hon rättighet att oåterkalleligt förskjuta honom, som så bjöd henne all sin rika kärlek och i utbyte begärde ett hopp, som skulle tjena honom till ljus under pröfningar och strider? Och när han sist i uttalandet af hennes namn inlade all den öfversvallande längtans värme, som hans bröst icke längre förmådde sluta inom sig, då bröts hennes motstånd. Hon lade sin hand i hans, och han omslöt den så fast, som ville han aldrig släppa den mer.

Icke ett ord vexlades vidare, och dock kände de båda, hvar för sig, att nu hade de bundit sig för all tid, på ett eller annat sätt skulle den enas öde inverka på den andras.

Hon hade stannat, der en strimma af månljuset föll in mellan två trädstammar, och tyst såg hon upp på det hvita klotet, som sam så klart och rent i den mörka rymden. Hon tänkte på Septemberqvällen, när de suttit på klippan tillsammans och han talat om det

tjusande i konstnärsaningen. Hon var då icke fri att följa egen böjelse, och nu hade hon själf afstått från den fulla frihet, hon redan tänkt sig som sin, men huru annorlunda var icke detta? De hade båda tidigt pröfvat livets tyngd, som drabbat dem så lika och dock så olika, och båda hade de mognat derunder, kanske brådmognat, de skulle måhända kunna förstå hvarandra. Var det möjligt, att någon lycka kunde finnas till, och kunde den fångas af henne?

Han tog sakta äfven hennes andra hand och vände henne emot sig. Hon såg honom trohjärtadt in i ögonen, de mörka ögonen, ur hvilkas djup nu en så hän- givande fullhet af varm innerlighet strömmade ut öf- ver henne, att hon nästan bäfvade, ty då förstod hon, huru mycket af sig själf han gaf, då anade hon, hvilka rika skatter af kärlek han burit inom sitt hjerta, och hon kände sig så liten och fattig gent emot honom, att hon ofrivilligt böjde sitt hufvud till en helsande hyllning. Han förstod ej känslan, som förorsakat denna rörelse, men han tog den som ett löfte, ett svar på hans böner, och han slöt hennes händer än fastare i sina.

”Tack. Farväl”, hviskade han.

Sigrids Ulfs och Yngve Gjerles lifstrådar voro sammanknutna. Skulle det gifva dem glädje eller sorg?

I Hannover.

Lampan var tänd. Regeringsrådet von Kaudingen kom hem från sin klubb, och familjen samlades kring thebordet. Men sinnesstämningen var tung. Frits

satt tyst, och moderns blickar smögo som oftast förstulet öfver till honom med ett bekymradt uttryck. Regeringsrådet hade kommit in vid godt mod efter vanligheten, men han blef snart förstämnd af den modstulenhets, som hvilade öfver de andra. Äfven Lenore, som annars var hemmets solstråle, tycktes blifven alldeles förstummad denna qväll och skötte theserveringen temligen maskinmessigt; likväl föreföll hon hvarken tryckt eller sorgsen, snarare djupt eftertänksam, som om de viktigaste tankar rört sig inom hennes lilla hufvud, och hon därför icke hade tid att gifva akt på, huru nödvändig en smula uppmuntran var för det tylande samtalet. Så tego alla till slut.

Genast thedrickningen var öfver, reste sig Fritz för att lemna rummet. Så hade han gjort hvar qväll en tid bortåt och fått göra det oanmärkt, men nu hejdade fadern honom.

"Hör på mig en gång, Fritz", sade han. "Om du gör minsta afseende på dina föräldrars trefnad och glädje, så försöker du taga ditt förnuft till fånga och underkastar dig det oundvikliga. Genom den uppfostran du fått, kan du nu vara färdig att komma in på embetsmannabanan, och så långt har jag kunnat hjälpa dig, men en längre tids lärda universitetsstudier har jag icke råd att bekosta, det har jag sagt dig, och jag kan intet vidare göra deråt. Tänk nu efter, hvilket som kan vara riktigast, att du sitter och försjunkar i onyttig grämelse till plåga för både dig sjelf och andra, eller att du blir en hederlig, arbetsam meniska och fyller de pligter mot samhället, som du kan fylla, om det också inte låter sig göra på den väg, som förefaller dig angenämast."

"Jag har inte minsta kallelse för embetsmannaba-

nan, och huru skall jag kunna rätt uppfylla pligter, för hvilka jag icke känner något intresse?"

"Göra rätt för sig kan man alltid, hvarhelst man än blir försatt, och ett ärligt arbete skötes icke med ligkiltighet, om man har aktning för sig sjelf."

"Så hade det varit bättre att icke ge mig någon uppfostran alls, utan låta mig bli bonde rätt och slätt."

"Är detta den tacksamhet, dina föräldrar röna för de uppoffringar, de gjort för din skull?"

"Fritz menar nog inte så", medlade regeringsrådinnan. "Han ville säga, tänker jag, att om han aldrig förstått, huru mycken glädje de djupa studierna kunna gifva honom, skulle han icke känt saknaden af att icke få egna sig åt dem."

"Så kunde han ha uttryckt sin mening på ett bättre sätt." Regeringsrådets missnöje var icke alls i fallande, han kände sig verkligen kränkt, men nu kom Lenore bakom honom, och när hon smög armarne om hans hals och lutade sig fram för att se honom in i ansigtet, ljusnade han betydligt.

"Om medel finnes för att uppehålla Fritz vid universitetet, fick han studera då?" frågade Lenore smekande.

"Medlen finnas icke, och jag hade icke väntat, att min lilla Lenore också skulle vilja göra mig ondt med onödigt tal om denna sak."

"Jo, se, jag har hittat på en utväg."

"Du?!" utbrusto alla tre på en gång.

"Ja, just jag", sade Lenore gladt och icke utan en smula stolthet. "Tack vare, att föräldrarne icke uppfostrat mig till en bondflicka rätt och slätt", hon hotade bror Fritz med fingret, "kan jag vara i stånd till att taga en lärarinneplats, och på det viset kunna vi hjälpas åt, pappa och jag, att hålla vår gosse vid uni-

versitetet. Jag har redan skrivit till syster Friederike", fortfor hon hastigt, då hon såg tre munnar öppnas till motsägelser, "och Wilhelm har skaffat mig en god, verkligt god plats i München. Se här bref derom, som jag just fått i dag."

Hon tog upp brevet ur fickan och lemnade deet åt fadern. Medan han betänksamt vecklade ut det och började genomläsningen, gick hon öfver till brodern.

"Se glad ut då, Fritz, nu är ju all nöd öfverstånden."

"Jag kan inte mottaga en sådan uppoffring aaf dig", mumlade han, men en förhoppningsfull glädje spred sig ändå öfver hans ansigte, och han såg med spänd väntan på fadern.

"Uppoffring!" sade Lenore. "Hvad är det för tal? Jag tycker, det skall bli riktigt roligt få uppfostra barna, det känner jag mig alldeles som skapad för. Tror intet mamma så med?"

"Jag betviflar icke din förmåga, mitt barn, men jag kan inte genast sätta mig in i tanken att nödgaas släppa ut dig ensam i verlden." Regeringsrådinnans slets synbarligen mellan sin önskan att se sonen hjälpt och bekymret för att se detta skedt på dotterns bekostnad.

"Men, mamma, det är ju icke som skollärrinna, jag kommer ut, jag blir inte ensam, när jag är i en familj, dit Wilhelm skaffat mig, och som han och Friederike känna till. De tyckte också först, att de skulle göra invändningar, jag borde inte lemna föräldrahemmet annat än som gift fru, bevars, men de haa slutat med att ge mig rätt, som man ser." Hon visstæden lilla listiga, hvilket högt värde modern satte på mågens och äldsta dotterns omdömen.

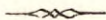
Regeringsrådinnan runkade på hufvudet men småå-

log kärleksfullt mot båda sina barn, hon var öfvervunnen, det var tydligt.

Regeringsrådet hade nu slutat läsningen af brevet och lade det ifrån sig med en tankfull uppsyn.

"Tacka din syster, Fritz, och visa genom ett allvarligt fullföljande af det lefnadsmål, du sjelf valt, att du verkligen uppskattar, hvad hon nu gör för dig. Gud vare med dig, min kära flicka."

Så gick det till, att lilla Lenore kom ut i världen.

Första kapitlet.

Utanför det lilla hotellet Beau-Regard i Lugano hösten 1880 hade några af gästerna, de som icke voro borta på utflygter, slagit sig ned på sandplanen för att njuta af den inträdande eftermiddagssvalkan och af utsigten öfver staden och sjön nedanför afsatsen, hvars ytterkant jernbanevallen bildade. De skogrika bergen midtemot badade i solens ljus och återkastade ett varmt skimmer öfver vikar och sund af den grönbåa sjön i skuggan vid deras fot. Ett doft af höstfärg var stänkt öfver naturen och ökade så än mera mångfalden af de mjuka skiftningar, som redan förut lekte der, och rödt och brunt, grått och blått och violett flöt in i hvartannat öfverallt, dallrade i luften, smälte tillsammans i böljan, ströddes i spelande vaxling på bergens branter och sluttningar och i dalarnes vågiga sänkningar, och öfver alltsammans hvälfde sig himmelen sommarblå och varm.

Två unga flickor hade flyttat ett par stolar fram till den låga thujahäcken, som innefattade planen, och sutto der än halfhögt talande sinsemellan, än lyssnande till en skämtsam ordstrid, som pågick under träden ett stycke bakom dem. En vacker milanesiska, egarinna af ett par blixtrande, praktfulla ögon, hade för att fördrifva tiden under väntan på bantåget öpp-

nat en liten skärmytsling med en för tillfället af dessa bländande ögon bunden beundrare, och infall och svar flögo mellan dem likt med silke lindade fina stiletter, kastades, upptogos och parerades med aldrig svikande behändighet.

De båda flickorna talade tyska, men blott den ena af dem, den lilla blönda med de klara, tillitsfulla ögonen och det leende, rosiga ansigtet, var synbarligen född och fostrad i det samma landet. Om ett än mera nordiskt ursprung vittnade den andras tillbakadragna väsen, den smärta, högresta gestalten med den enligt sydländska begrepp något stela hållningen, de allvar samma dragen och de drömmande, djupblå ögonen, som tycktes blicka tillbaka till hemlandets bygder: till den susande skogen, som i sina vemodigt lockande skuggor hviskar fångslande ljuft för alla, hvilka träda inom dess område men gifver sina innerligaste sagor endast åt dem, som rätt förstå att älska den; till insjön, hvars rena, genomskinliga vatten tager himmel och jord i sin spegel och i djupet gömmer strömkarlens toner, längtans gåta; till den tysta, hårda gråstensklippan, som står så allvarligt varm i sommarsolens aldrig döende ljus, så orubbligt fast i vinterns frost och mörker, gråstensklipporna, derur naturens lif är mejsladt, och hvilkas yta förnötes af tiden, medan grunden för ryckes blott af en verlds sammanstörtande.

Sigrid Ulf och Lenore von Kaudingen hade gjort bekantskap i München, der den ena studerade målar-konsten, den andra fullföljde lärarinnekallet. De hade blifvit förtroliga vänner, Lenore öppet och oförbehållsamt meddelande allt, som rörde henne, Sigrid ryckvis blottande en del af sitt slutna inre, då ofta skrämmande Lenore men alltid sällsamt tjusande henne, all-

tid mer och mer vinnande hennes barnsligt upprigtiga tillgifvenhet och beundran.

Lenore hade förlorat sin far, och under sorgens första utbrott hade hon mer än någonsin slutit sig till sin svenska vän, som vid detta tillfälle lagt i dagen all den fullhet af varm hjertlighet, som fanns i djupet af hennes sinne, så djupt, att hon sjelf icke trott det möjligt att hemta upp den.

Efter regeringsrådets död fanns icke mycken kvarlåtenskap åt hans arfvingar, och barnens första åtgärd var derfor att trygga moderns ställning, så att hon icke skulle behöfva lida brist på gamla dagar.

Så var Lenore på allvar ställd att hjälpa sig sjelf i verlden.

Och när Sigrid bröt upp till Rom, blef stugan äfven hennes vän för trång, eller måhända blef afskedet för svårt. Hon betänkte, att med språklektioner kan man också förtjena sin utkomst, och så beslöto de två att förena sina vägar under arbetet för de olika uppgifter, de satt sig för. Vänner och vänners vänner skaffade Lenore de bästa rekommendationsbref, och hon följde sin skötevän ut i verlden att fri och oberoende söka sig fram genom lifvet, händerna fulla af blommor, gifna henne vid afskedet från hemlandet, läpparna leende och ögonen skymda af tårar, halft förvånad öfver så mycken sjelfständighet, större än någon hon drömt sig under sina mest vidtsväfvande planer, men med en viss angenäm tillfredsställelse. Allting förändras, det ena steget drager det andra efter, genom i går obruten mark går i morgon en banad väg, och yxan rödjer skogen, som spöken och troll stängde för mensklig fot.

Nu hade båda flickorna satt yxan till rot, och i glädjen öfver att icke längre behöfva stå ensamma un-

der sina sträfvanden — man känner sig ju mera berättigad att vara till, när man är två i följe — tyckte de sig under resan till sin bestämmelseort kunna unna sig en liten fritid vid norditalienska sjöarne och dröjde sist ett par dagar i Lugano, der de denna eftermiddagsstund sutto på sandplanen utanför "Le Chalet", som Hotel Beau-Regard gemenligen benämndes.

"Sigrid, om du finge välja en fläck af jorden åt dig att bygga och bo på, skulle du icke känna dig frestad att stanna i en trakt som denna? Jag tycker, jag skulle aldrig vilja skiljas härifrån."

"Ett fritt kringströfvande konstnärslif är mitt ideal, eller ock en undangömd vrå i mitt eget hemland, vid sjö djupt inne i skog, dit mensklig fot endast tillfälligt vis hinner."

"Hvarför inte så gerna en obebodd ö med ens?"

"Nej, der vore jag fastläst af tvång, icke af fri vilja."

"Nå ja, om man har alla sina kära omkring sig, vore inte heller det svårt. Man kan skaffa sig ett hem på en klippa i hafvet."

"På en klippa i hafvet blefve jag galen, om jag icke vore ensam, och vore jag ensam, hittade jag visst på medel att komma derifrån."

"Ja, om inte annat flätade du en flotte af mossa, sammanknuten med snören af ditt eget hår. Men, Sigrid, känner du verkligen aldrig längtan efter ett dig sjelf tillhörande hem?"

Sigrid teg.

"Inte blott en enslig bostad att drömma i, utan en fläck, der du hade fäste och egde magt att göra andra lyckliga och sjelf vara lycklig. Sigrid, säg."

"Jag har inte magt att göra andra lyckliga."

"Åh, Sigrid!"

"Och hvad mig sjelf beträffar, så tror jag visser-

ligen inte på ett evigt helvete, men jag kan icke föreställa mig paradiset.”

”Man måste gå genom skärselden för att komma till paradiset, signorina mia.”

De båda flickorna sprutto till, dessa sista ord uttalades af den vackra milanesiskan, de hade icke tänkt på, att hon möjligen förstod tyska, så mycket mindre som det icke fallit dem in, att deras halfhviskade samtal kunde vara hörbart för någon.

Signora M. smålog.

”Skärseldens flammor kunna vara heta som helvetets”, fortfor hon, ”men det är dock en annan brand.”

Hon steg upp för att gå, tiden för schweizertågets ankomst var när, och det dröjde blott få minuter vid stationen. Liksom till afskedshelsning böjde hon sig öfver Sigrid, lade båda händerna på dennas axlar och lutade sig tätt intill hennes kind.

”Edra ögon ha squallrat om för mig, att ett hjerta lockar er långt bortifrån”, hviskade hon, ”följ det, endast kärleken är värd att lefva för. Addio.”

Sigrid förmådde icke svara, en underlig, brännande smärta genombäfvade hela hennes varelse, och i ett ögonblick stodo med pinande klarhet för henne alla de stridiga tankar, hvaraf hon slitits, från det hon börjat förstå att tänka någorlunda redigt. Men aldrig hade de stått för henne såsom nu, då en främling med ett oväntadt ord plötsligt grep in i hennes inre lif. Dessa skyggt stolta och i tysthet ömtåligt känsliga naturer äro endast undantagsvis mottagliga för inflytande från sin närmaste omgifning, mot hvilken de stå ständigt på vakt, klädda så att säga i ogenomtränglig rustning, medvetet eller omedvetet, såvida de icke böja sig blindt för någon, hos hvilken de tro sig finna medkänsla, alltid färdiga dock att lika blindt göra upp-

ror, om tilliten svigtar. Men af dem, med hvilka de ej stå i personlig beröring och som de därför ej frukta, kunna de träffas, till och med in i eget väsens grund och kärna, man glömmer att hålla sig väpnad till försvar, när intet anfall befaras, och då träffas den sårbara punkten. Ett intet, som det tyckes, kan då vara nog att ändra en hel tillvaros riktning.

En gäll hvissling ljöd skarpt genom luften. Tåget brusade förbi, signora M. lutade sig ut genom vagnsfönstret och vinkade åt Sigrid vid thujahäcken; och så var hon borta. Men allt tycktes olika mot nyss, och likväl kunde ej sägas huru.

”Der kommer löjtnant Riddersköld hem”, sade Lenore, som hade stigit upp och gick af och an på sandplanen.

Sigrid reste sig och gick långsamt in, uppför trappan till det rum, hon och Lenore delade, sköt fram till balkongfönstret en emmastol och sjönk ned i denna. Der halfåg hon länge orörlig och såg ut öfver nejden utan att veta, hvad hon såg.

Solljuset bleknade bort, de sammetslika skuggorna och dagrarna på bergen smälte tillsammans i en blånande skymning, ljusen tändes vid stationen och i staden nere i dalen, frisk svalka trängde in genom den öppna dörren, det var qväll.

”Följ hjertat, som lockar.”

Sigrid väckte till vid ljudet af sin egen röst. Lik de flesta slutna personer hade hon vanan att tala för sig sjelf i ensamheten, och de ord, som nu oredigt le- gat henne i tanken, hade hon slutligen omedvetet uttalat högt. Men med det samma kom hon till full besinning. Hon steg upp och gick att tända ljus.

Under de tre åren hon varit borta från fosterjorden, hade hon hvarken skrivit eller fått många bref;

när man rigtar alla sina krafter och hela sin själs lif på en uppgifts fullgörande, blir ej mycken sinnesledighet öfver till brefskrifning, om också ett enda ord då kan säga mera än tio sidor annars. Hon tog fram Yngves sista bref, deri funnos ord, hvilkas innebörd hon nu tyckte sig icke ha rätt tagit fasta på ditintills.

Hon hade bundit sig vid honom utan ett i ord uttaladt löfte, och såsom underförstådd förlofning hade detta fattats och fortgått, sedan de skilts åt för att hvar och en på sitt håll arbeta sig fram mot hvar sitt mål. Hennes studier för konsten hade icke saknat uppmuntran, och han var nu docent i estetik. De hade ömsesidigt gladt sig åt den skymt af framgång, hvardera haft, de hade öppet och varmt kunnat mötas i allmänmenschliga frågor, men egentligen stodo de hvarandra föga närmare nu än före qvällen i lindalléen, om ock tilliten till honom tagit fastare rot hos henne, alltsom hon såg djupare in genom vemodstämningen i hans sjäslif till sanningsökandet och den pligtrogna arbets kärleken bakom.

Hon öppnade brefvet och vände det till sista sidan och läste:

"— — — Det förefaller mig stundom, som om jag en gång stått framför ett förtrolladt slott, hvars alla skatter skulle bli mina, när jag uttalat lösen för inträde, och att jag sett slottet öppnas men ändock icke funnit vägen in. Sigrid, är det icke endast land och vatten, som skilja oss åt? Jag har arbetat mycket och är trött, jag är icke i jemvigt med mig sjelf, skänkt mig ett ord, som kan gifva mig det lugn, jag behöver. Du kan finna det ordet, om du vill, jag hung- rar efter det."

Detta var skrifvet på sensommaren, och sedan

hade hon intet hört från honom. Hon hade genast svarat, gladt som hon kunde känna, när hennes i grunden friska och lifskraftiga natur afkastade alla tryckande band, och som hon då känt helt okufvad, medan hon ännu var under inflytande af sin Münchenlärares förhoppningslofvande afskedsord. Men hon hade icke då sett, huru en länge sammantryckt, ända till tvifvel på henne stegrad, rufvande längtan fått luft i hans bref. Förmådde hon då aldrig se, när det gällde dem, som stodo henne närmast? Modern först och nu han.

Men hvad var då hon för honom, och hvad var han för henne? Hon var det väsen, i hvilket han förkroppsligade sina drömmar om ett ideal, som han knappast trodde på men icke ville släppa hoppet om, var han för henne något mera än det band, som fäste henne vid fosterlandet och som gaf henne något annat än blott ideella luftbilder att lefva för? Han, som beskyllde henne för hyperidealism, behöfde en dröm, hon behöfde en verklighet. Var detta, som de ömsesidigt sökte hos hvarandra, nog för att gifva en kärlek mäktig att genomgå lifvets eldprof?

"Följ det hjerta, som lockar er", hade signora M. sagt.

Ja, hon visste, att det lockade, men främst var det dock den fasta tilliten, tron på honom, som fyllde hennes hjerta så, att deri vuxit in känslan af, att hennes inre väsens verld nu skulle stödlöst förryckas, om bandet vid honom kunde slitas, det stod klart för henne med ens.

Och i denna stämning skref hon till honom.

"Yngve, min är du, jag har dig kär. Du vet, att jag i ett konstnärslif sett det skönaste, jorden har att erbjuda, men utan dig tyckes mig nu äfven detta icke

nog. Tusende tankar brytas inom mig och söka en lefvande gestalt, men mitt halfva hopp om framgång ville jag gifva för dig, och du måste dela andra hälften. Tro på mig, som jag tror på dig. Din Sigrid är konstnär men har ett hjerta."

Hon lade hastigt ihop brefvet, tog hatten och smög ned för trappan för att sjelf lägga det i brevlådan.

Då hon kom tillbaka, såg hon Lenore och löjtnant Riddersköld stå i den inifrån upplysta förstugudörren och gick fram till dem.

Wolmar Riddersköld var en vacker ung karl om ett par och trettio år med ett utpregladt intelligent, redbart och trohjertadt utseende, en viss godlynt skälmaskighet i ögonen, vid minsta skymt af ett leende ytterligare förhöjd genom några fina veck, som lade sig vid utsidan af ögonen. För öfrigt var han ifrig förkämpe för ett rationellt jordbruk, kände lagar och författningar på sina fem fingrar, följde alla sociala frågor med varmt intresse och skarp iakttagelseförmåga utan att låta partilidelsen å någon sida få fatt på sig, vurmade för byggnadskonst och gamla vapen och uppfattade till fullo hedern af att tillhöra en af ålder egenomsbesittande släkt. Och Runö hette gården, som var hans.

"Fröken Ulf", utbrast han, då Sigrid närmade sig, "Fräulein von Kaudingen och jag ha kommit öfverens om en utflygt i morgon, öfver Briganzona till Muzzano och Agno."

"Lenore och jag ha redan varit der", svarade Sigrid halft motvilligt.

"Men det, som är vackert, kan man aldrig få se för mycket", utbrast Lenore ifrigt. "Minns du inte, hur du knappast kunde slita dig från Muzzanosjön? Den sjön", fortfor hon, vänd till Wolmar, "har något

helt annorlunda fängslande än de andra, der luft och bölja glimra af idel ljusdränkta färgflöden. Muzzano ligger så fridfullt stilla mellan bergen, speglar strand och himmel så klart, att man knappt märker randen mellan den verkliga världen och den speglade."

"Ja." Blodet forsade uppåt ansigtet på Sigrid. "Man tycker sig bara se djupt in i skog och sky från en annan sida, mera hemlighetsfullt lockande — alldeles som i våra skogsvatten." De sista orden nästan störtade öfver hennes läppar.

Wolmar klippte med ögonen.

"Och nu vill fröken inte dit igen", sade han.

"Jag hade tänkt, vi skulle resa till Rom i morgon."

"I morgon? Utan att stanna i Florens och Milano?" afbröt Lenore bestört.

"Jag har redan försummat mitt arbete för länge. Och konstskatter få vi så rikligt i Rom, att vi tillsvidare kunna försaka åtskilligt annat."

"Fröken von Kaudingen", löjtnant Riddersköld vände sig till den unga tyskan med grämelsefull uppsyn, "att vänta förnuft af en menniska, som gör något med passion, är som att predika moral för en spelare. Fröken Ulf har arbetsfeber af hemlängtan. Och naturligtvis har hon inte kunnat tillåta sig ens ett litet besök i hemlandet, förrän alla svårigheter äro öfvervunna och hon kommer med ett berömdt konstnärsmamn. Man skall späka sig i denna frestelsernas jämmerdal."

Sigrid skrattade.

"Hvarför inte helt enkelt antaga, att jag inte haft råd att bestå mig någon lyx vare sig i fråga om känslor, tid eller annat?"

"Råd, när man bränner mycket och säljer litet,

som du fann för godt göra i München”, infogade Lenore.

”Jaså, fröken har brännoffersvurmen också”, sade löjtnanten.

”Visst inte, men man måste väl utföra en smula själfkritik.”

”Helst när man skall uppbära både eget köns och eget lands fana, jag förstår. Nu fattas bara, att ni blir kär i någon vacker italienare och förebrår er det som en otrohet mot ert fädernesland.”

”Kär i en utlänning? Omöjligt!”

”Hvarför omöjligt?” frågade Lenore blygt. ”Jag föreställer mig, att, om hjertat känner sig draget till någon, försvinna alla bitankar, vi se den man, vi ville lefva för, intet annat.”

”Jag skulle aldrig se en man i en utlänning, endast ett menskligt väsen”, genmålde Sigrid hastigt.

Wolmar drog på munnen, och vecken vid ögonen trädde fram.

”Definitionen är onekligen icke illa funnen, men definitioner ha stundom felet att slå slint vid den praktiska tillämpningen. Nå ja, Gud hjelpe oss till hörnet, sedan ha vi långgärdesgården för, sade gumman i blåsvädet. Men der ha vi nu ändtligen middagsklockan. Kan fröken Ulf tillåta sig något så jordiskt som att vara hungrig? Jag får bekänna, att jag är det mycket för närvarande.”

”Jag förstår inte, hvarför jag alltid skall beskyllas för att vara för litet jordisk”, inföll Sigrid med en viss häftighet. ”Det låter, som om jag icke tilltröddes att ha sundt förnuft.”

”Jag vet inte, om sundt förnuft är ett uteslutande jordiskt privilegium, men rörde jag vid någon ömtålig

punkt i frökens medvetande, så ber jag om ursäkt."

"Kom nu, jag är hungrig", sade Sigrid och gick in i matsalen, de båda andra följde.

"Hör nu, fröken Ulf", sade Wolmar, då han sköt den tömda sopptallriken ifrån sig, "ni vet ju, att ni har två snälltåglägenheter dagligen till Rom, och jag antager, att er beslutsamhets konsekvens icke nödvändigt fordrar, att ni skall begifva er af klockan 5 i morgon bittida, lika litet som ni gör hvarken konsten eller Sverige någon orätt, om ni ser Muzzanosjön en gång till. Dröj till eftermiddagen, så följas vi åt först på min utflygt och sedan på er resa."

Lenore gjorde stora ögon.

"Far ni också till Rom nu?"

"Nej, jag ämnar icke försaka Milanokatedralen. Men godt resällskap har jag heller intet emot, därför är jag hågad att fara till katedralen litet förr, än jag ämnat. Exemplet smittar, fröken Ulf."

"Skadar inte, när det är godt."

"Och i Rom uppger ni naturligtvis er adress på konsulatet, så att jag kan ta reda på er — om det tillåtes mig."

"Ni är mycket välkommen."

"Kommer ni snart till Rom?" frågade Lenore.

"Jag vet inte ännu så noga, beror på hvad tid Venedig tar. Jag funderar också smått på att se litet närmare på majsodlingen. Skada att jag inte kan få städja fröken von Kaudingen som tolk."

"Jag skulle vara till föga nytta", svarade Lenore skrattande. "Jag har inte varit i tillfälle att studera de olika dialekterna. Ämnar ni se på risodlingen också?"

"Risodling är ett barbari, och så lång tid har förgått,

sedan mina förfäder voro barbarer, att jag inte anser mig behöfva känna något slägtintresse."

"Så hemskt ni skär till. Jag tycker mycket om risotto alla milanese."

"Ja bevars, ja bevars, och svensk risgrynsgröt är ändå bättre. Men menniskan är icke ämnad att bo på vattendränkt mark. Det är nog möjligt, att vi härstamma från något slags amfibieartadt djur, men att det i alla fall var långt förr, än Eva hittade på ätbara äpplen, det har jag klart för mig, och inte hann hon till någon hög grad af civilisation, så vidt jag kunnat förstå."

"Löjtnant Riddersköld, så vanvördigt ni talar."

"För all del, inte påstår jag, att ett fruntimmer kan vara en barbar, Eva var kanske mycket söt, men", han slog ut med handen, "i den fornåldriga genren."

"Jag menar inte det, men att säga att hon hittade ätbara äpplen."

"Nå ja, inte skulle vi kanske ens vilja smaka på dem nu, sedan vi fått så många förädlade sorter, men allting efter råd och lägenhet."

"Ni får inte skämta så der, jag tycker inte om det."

"Är det vanvördigt?"

"Ja, och vanvörddnad kan öfvergå till hädiskhet."

"Tag väl vara på fröken Ulf då, se på henne, hon känner sig synbarligen stolt öfver, att hennes stammoder hade nog djerfhet att vilja komma ur enfaldens paradisiskt oskyldiga naturtillstånd."

Sigrid vände litet på hufvudet och småskrattade.

"Kanske", sade hon.

"Det är inte santt", ifrade Lenore, "Sigrid har aldrig talat så der till mig."

"I de djupaste vattnen gå de största fiskarne.

Ni har kanske aldrig lodat djupet i fröken Ulfs strömfåra?"

"Jag nöjer mig med småfisk och håller mig vid stranden, der går min båt säkrast."

"Det är inte så visst. Sjömän påstå, att man förliser lättare på grundt vatten än ute på öppna hafvet. Skutan drifver fast på blindskär och bankar, ser ni."

Lenore såg betänksam och halft förbryllad ut.

"Behagar fröken turska bönor? Det är civiliserad föda, var så god, jag håller i fatet."

Lenore skrattade, åt bönorna och lät alla grundvattensundersökningar bero.

Men när hon sedan om qvällen kom upp med Sigrid på deras rum, satt hon mot vanan länge tyst och åsåg, huru denna flätade om sitt hår för natten.

"Sigrid", sade hon plötsligt, "jag undrar, om jag är mycket enfaldig."

"Du?"

"Eller mycket tanklös."

"Hvarken det ena eller det andra, tyckes mig."

"Ja, jag vet inte. Ibland förefaller det mig, som om du vore af ett annat slägte än jag, och i afton har det kommit mig för, att löjtnant Riddersköld visst hör tillhopa med dig, fastän han är muntrare. Men om nu ni gå i rätt rigtning, då har jag ju lefvat som en blind. Och ändå gör det mig så ondt, när någon rör vid det, som jag lärt att hålla sannt och heligt, det känns, som om man ref ned en byggnad, der jag haft mitt hem och varit lycklig."

"Kära lilla Lenore, inte ramlar en grundsäker byggnad, derfor att litet rappning lossar från muren. Det der skämtet om Evas ätbara äpplen var ju inte heller så himmelskriande farligt."

"Jag tänkte nu egentligen på hans yttrande om blindskär och bankar."

"Och du undrade, om det tillhör enfaldens paradiskt oskyldiga naturtillstånd att icke aktgifva på dessa och så drifva fast."

"Något ditåt."

Sigrid stod tyst en stund och lindade en hårlänk kring handen.

"Syndafallsmyten är kanske en af de skönast och finast tänkta, menskligheten eger", sade hon slutligen dröjande. "Beror på tydningen. Förstår du än eller hvad? säger valan."

"Myt", upprepade Lenore tankfullt. "Jag tror, du verkligen har rättighet att vara stolt öfver vår stammoder. Men så har jag det icke, det vet jag. Skall jag afundas dig?"

"Nej." Sigrid flätade energiskt sin fläta färdig och kastade den tillbaka öfver skuldran. "Kommer din tid, har du intet berg att spränga undan ofvan dig, du går öfver kullarne vid solljus dag och ser alla blommor vid vägen. Men nu får du inte prata längre, vi behöfva hvila ut för i morgon, om vi skola ha fotvandring först och kurirresa på jernväg efteråt."

"Har du måst spränga berg ofvan dig?"

"Block efter block, de äro inte borta alla än, inte på långt när. Gå och lägg dig nu."

"Sigrid du, det vore roligt, om vi träffade löjtnant Riddersköld i Rom. Tycker du inte det?"

"Vi träffa honom nog. Ämnar du sofva i natt?"

Lenore kröp till sängs och sof snart så godt, som om aldrig ett blindskär eller en myt funnits till i verlden, men i drömmen såg hon sig och Sigrid färdiga att afresa, och löjtnant Riddersköld gaf henne ett äpple,

smålog med det der godlynt skålmaktiga leendet och sade: "jag kommer efter till Rom."

När hon vaknade, stod Sigrid vid balkongfönstret.

"Sigrid, du måste lära mig svenska riktigt. Det är inte mera än billigt, då jag lärt dig italienskan."

"Gerna", svarade Sigrid förströdt.

"Hvad ser du på?"

"Jag tar afsked af granitklipporna. Det dröjer kanske, innan jag ser sådana igen."

"Skola vi resa kurir i dag?" Lenore såg litet bedjande på Sigrid.

"Vill du inte?" Sigrid vände sig hastigt om. "Kära barn, hvarför sade du inte det genast?"

"Jag hade gladt mig åt Milanokatedralen, men —"

— "men nåndes inte göra mig emot? Är det så, då stanna vi en dag i Milano."

"Åh, så roligt", utropade Lenore lifligt, "du skall få se, att du inte ångrar dig."

"Dygden belönar sig sjelf och blir ytterligare belönad", småskrattade Sigrid. "Jag har aldrig sett en kyrka, som djupare berört mig, kanske jag finner den i Milano."

När löjtnant Riddersköld vid frukosten fick höra den förändrade reseplanen, steg han upp och bugade sig högtidligt.

"Min aktning för fröken Ulf stiger. Att vara inkonseqvent i rätt tid är just jemnt det bästa, en människa kan taga sig till."

"Näst det att konseqvent aldrig tänka på sig sjelf i främsta rummet, förmodar jag", svarade Sigrid leende.

"Det talas aldrig om dem, som ha den vanan, vet inte fröken det, så har fröken mycket att lära än."

"Det är ju också fullt rättvist", inföll Lenore, "man har ju sjelf största glädjen af hvad man då gör."

"Ibland", sade Sigrid, "men man kan också få laga och lappa, hvad andra trasa sönder, och få bara otack till lön, och man kan få släpa och sträfva, tills man inte rår vidare, utan att minsta spår synes af ens egen uppoffring, då är förlåtligt, om man drar tystnadsrättvisan i tvifvelsmål."

"Alltid får man någon glädje af godt, man gjort, icke sannt, löjtnant Riddersköld?"

"Fråga inte honom, han har redan pröfvat på lappningsnöjet men vill ännu inte erkänna för hvarken sig sjelf eller andra, att han kan tröttna, följaktligen är han jäfvig såsom både domare och vittne."

Lenore såg förvånad på först Sigrid sedan Wolmar, men denne skrattade.

"Hvilken husbonde får inte pröfva på sådant, om man tänker på någon smula annat än enbart penningeförvärfvet?" sade han lättsamt men med en aldrig så liten skymt af att ha känt sig träffad. "Blir man så kommunalman till, kan man få erfarenhet nog. Men hvarför vill fröken jäfva just mig?"

"Hon kanske vet något om edra erfarenheter", sade Lenore sakta med stigande deltagande i den på Wolmar fästade blicken.

"Åh nej, men jag är väl inte målare för intet heller, och han har ju en hel tålmodsmassa hopad i botten på ögonen, glädtigheten ligger på den alldeles som —"

"Lök på biffstek", inföll Wolmar.

"Ja, den ena liknelsen kan vara så god som den andra. Men eftersom ni nu tyckas ha ätit er mätta, så ge vi oss af till Muzzano med ens, min inkonsequens räcker inte till att uppskjuta Milanoresan tills i morgon, och dessutom har jag som officersdotter fått

lära, att punktlighet är en dygd, men kanske inte det hör nutidens reglemente till, herr löjtnant?"

Löjtnanten lade omsorgsfullt ihop serveten och reste sig upp med orubbadt lugn.

"Min punktlighet lystrar till trumman i laga tid, men jag slösar inte bort mina dygder i onödan, därför har jag dem kvar, när de behövas. Behåll lärdomen till godt bruk, fröken Ulf."

Andra kapitlet.

I Rom hade Sigrid och Lenore efter åtskilligt sökande fått rum fyra trappor upp vid en liten tvärgata i närheten af Piazza Barberini. Det var högt, men så hade de till ersättning en fri, härlig utsigt långt hän öfver staden, bort öfver tak och murar, kyrkor och palatser, gårdar och trädgårdar, och långt i fjerran skymtade en och annan höjning af de blånande bergen, som omgärda campagnan. Detta var från Lenores åt solsidan belägna kammare med balkongen utanför, loggiettan, denna stor nog för att rymma ett halft dussin blomkrukor utan att utestänga dem sjelfva derifrån. I Sigrids studio, vettande mot nordost åt det tillstötande husets gård, satt fönstret, som fått sin plats något snedt i rummet, för högt för att egentligen kunna anses vara beräknadt för utsigtens skull, men dagern var så präktig, en målare kunde önska. Hennes sängkammare utgjordes af ett litet, mycket litet mörkt rum mellan de båda andra, der hennes säng just jemnt fick utrymme bakom en gardin, som de öfvertalat värdinnan att sätta upp, hvarigenom återstoden af det lilla prånget kunde tjena som ett slags tambur, och de sålunda fingo fri utgång båda. Till Lenores rum kunde man nemligen icke komma annat än genom detta mörka prång, hvaremot så väl det sednare som studion hade dörr till korridoren utanför.

Ingången till lägenheten i sin helhet var ett konststycke i sitt slag.

Sora Teresa, deras värdinna, begrät ännu sin tredje man, det vill säga, hon var enka för tredje gången, och den siste af de tre lycklige hade varit något slags theaterdirektör. Efter hans fridfulla frånfälle hade hon satt sig i ro att hyra ut rum, och hvad hon af hans artistiska qvarlåtenskap ansett tjenligt att användas som möbleringshjälp, det hade hon behållit, när det öfriga såldes. Mycken kostnad kan sparas i världen, om man bara förstår att taga vara på det, man har, men detta förstånd är icke allom gifvet. Sora Teresa hade förvärfs- och sparsamhetsförstånd nog, och af en temligen stor försal, som fick sin belysning från de tillstötande rummen genom fönster med mattslipadt glas, hade hon medelst en ridå, målad i röda draperier med guldsnören och guldtofsar, samt en fonddekoration, park med statyer och vattenkonster, åstadkommit ett mottagningsrum, upplyst från gummans sängkammare, och en på två sidor om mottagningsrummet i vinkel löpande korridor, som mynnade ut i en verklig sidogång. Vid sidogången lågo köket och ett par ännu outhyrda rum, vid kortsidan af dekorationskorridoren Sigrids studio och det mörka prånget, vid den längre sidan tvenne rum, som gånkorridoren ljus, det ena bebodt af ett medelålders äkta par, som hemtade sin mat från närmaste restauration, det andra af en abruzzesare, som merändels sof om dagarne och gick ut mot aftnarne.

De båda flickorna hade kommit i gunst hos gumman värdinnan, ehuru hon först mottagit dem med en något misstänksam tillbakadragenhet, dock ljusnande litet, när de utan invändning undertecknade kontrakt för tre månader. Orsaken dertill berättade hon dem

sjelfmant, när de blifvit litet mera bekanta. Hon ansåg sig ha gjort den erfarenheten, att man bör vara noga på sin vakt mot utländingar, helst af den tyska nationen, dit hon genast sett Lenore höra.

"Sådana som resa för att roa sig och sitta på kaféerna dagarne om, ser ni. De bli aldrig nöjda, och allting skola de ha, som de vilja. Kommer ni i vägen för dem, så är det bara: undan med dig och muren bakom dig. Jag fick en gång en fru af det slaget, och sedan har jag sett mig för. Än hade hon inte möbler, som hon ville, än sken inte solen in nog — det tror jag det, ena dagen var det mulet och den andra hade hon öppnat luckorna bara på glänt, och så grälade hon på både mig och solen. Sist kom hon och begärde igen sin redan betalda hyra, hon hade fått en annan bostad i hågen och ville genast flytta. Var det inte skam?"

"Ni gaf väl icke igen pengarne?" utbrast Lenore, blossande af förtrytelse öfver sin landsmaninnas beteende.

Gumman knäppte med fingrarne.

"Ville hon flytta i förtid, var det hennes ensak, hellre hade jag gifvit slantarne åt den första fattiga unge, jag mött på gatan, än åt henne."

Efter denna lilla utgjutelse tycktes hon betrakta sina unga hyresgäster såsom hörande henne personligen till, och det var derefter de fingo gardinen i mörka rummet uppsatt.

"För arbetsamma och snälla flickor som ni gör jag gerna, hvad jag kan", sade hon.

De hade köpt sig ett fotogenkök för att kunna få sina måltider hemma utan att behöfva taga sin tillflykt till värdinnans underbara kök, om hvilket det skulle vara svårt nog att säga, huruvida det kunde föreställa

en handkammare, ett pantlånekontor eller ett lumpbodsupplag; att tänka sig det såsom plats för mattillredning hände ingen ej dess mera i vissa köksmysterier invigd. Också hade det ej fallit någon af hennes hyresgäster in att söka tillträde dit. Derfor kom fotogenapparaten hem och tilldelades ett hörn i skuggan af Lenores byrå, det rummet varande det luftigaste. Matlagningen ombesörjdes af den, som för stunden hade tid ledig, men uppköpen tog Lenore vanligen på sin lott, hon såsom gammal stadsbo förstod sig bäst på att umgås i bodar, och Sigrid togs dessutom alltid för att vara engelska, taxerades följaktligen i proportion högre.

Men det förnämsta af allt var ett gammalt skåp i Sigrids studio, ett spökskåp helt visst, ty understundom hände, att en hård knäpp plötsligt hördes i låset och dörren öppnade sig med en majestätisk långsamhet. Lenore antog med en tjuvningsfull rysning, att härmed förkunnades tillvaron af någon hemlighet, som borde fram i dagen, men Sigrid förklarade, att som hon var Söndagsbarn, borde en i skåpet boende ande ha blifvit henne uppenbar på tydligare sätt, således fick fel i låset vara hela hemligheten.

Men upplysningen, att Sigrid var ett Söndagsbarn, hade skenbarligen väckt Lenores intresse, ty en dag vågade hon sig fram med ett försigtigt spørsmål, huruvida Sigrid vore andeskåderska.

Sigrid småskrattade med en egendomlig ljusblinkning i ögonen.

"Hvad menar du med andeskåderska?"

"En som skådar andar, naturligtvis."

"Ja, men hvad menar du med andar? Inte benangel, vill jag hoppas, som svepa in sig i hvita lakan, skramla med kedjor och ha till yrke att skrämma folk?"

Jag tycker inte om ostädadt umgänge. För öfrigt antar jag, att det släktet nu torde kunna räknas som utdött."

"Utdött! Skola nu gengångare hetas dö ut liksom djurraser?"

"Och folkstammar och växtformer", ifyllde Sigrid med samma skiftning i ögonen. "Ja, visserligen. Inte är jag kommen särdeles djupt in i naturalhistorien, men så mycket har jag visst lärt, att jag vet, att allt, som icke längre finner tillräckliga beröringspunkter med omgifningen för sin livsverksamhet, det måste vissna bort och dö ut. Vill ett andeväsen nu meddela sig med någon i materiens band fången själsfrände, så måste det påfinna ett annat uppenbarelseätt än vandrande benkotor, de ingå icke i vår föreställning mer."

"Vill du låta bli att småle så der okynnigt! Man vet ju inte, om du gör narr af alltsammans eller bara skyler öfver ett så djupt allvar, att —"

"— att man skådar ned deri som i en bottenlös brunn?"

"Ja, just så. Käresta Sigrid, gör dig inte bottenlös, då föredrar jag verkligan benranglen i lakan."

"Ja, ser du, Lenore, är man inte begifven på att tyda gåtor, då skall man aldrig företa upptäcktsfärder i andeverlden, hvarken den, som vi stundligen göra bekantskap med i vårt eget stoftrike och som kallas jag och du och vi och de och det, eller den, som vi ana och tro och misstänka vara tillfinnandes utanför vår lekamliga åtkomst, och med hvilken vi ej kunna sätta oss i medveten gemenskap annat än under vissa, ännu ej dissekerade och analyserade förhållanden."

"Mer finnes mellan himmel och jord, än du drömer om, Horatio."

"Lenore, jag ber om förskoning från citater, nu och i all tid, jag kan inte lida dem."

"Ingen regel utan undantag."

"Undantagen bevisa regeln."

"Men om de bekräfta din sats?"

"Så må den hellre bli obekräftad."

"Sigrid, Sigrid, skulle du möjligen vara en smula styfsint?"

"Jag tror inte det. Men ett citat tyckes mig alltid innebära en brist på tillit till egen öfvertygelse, och tror man icke på den, hvad skall man då tro på?"

"På orden af dem, som sett mera och längre än vi."

"Ja, der ha vi det. Men det är just jemnt den tröstlösaste af all stödlöshet, Lenore, ty om då något af det, vi hakat oss fast vid, rubbas ens en hårsman, så ramlar alltsammans efter. Vi kunna förlora vår egen öfvertygelse och oförstörda arbeta oss fram till en ny, det är en naturlag, lika väl som att vi växa och få nytt skinn och gröfre benstomme. Allt, som tages inifrån oss sjelfva, det växer med oss, men det, som andra hänga på oss, det brister helt enkelt sönder, när vi inte få rum i det. Och därför hatar jag citaterna, förstår du. Hvem kan lefva utan att tro på någonting?"

"Inte jag", sade Lenore. "Och kanske är din sats riktig, fastän jag inte får rum i den genast och därför inte känner mig fullt hemmastadd ännu. Ser du, jag sliter inte strax i trasor allt, som andra hänga på mig, och då händer stundom, att det ger sig efter kroppen och passar förträffligt."

"Eller kroppen snörs ihop för att passas in i den främmande utstyrseln."

"Nå ja, utan skuggsidor kan man inte begära nå-

got på jorden", medgaf Lenore. "Sannt är också, att somliga genom egna förhållanden tvingas att se just skuggorna i främsta rummet", tillade hon, ofrivilligt lydande ingifvelsen af en plötsligt upprinnande tanke, "du sade något, när jag förlorade min far, som jag ofta har tänkt på sedan, fastän det då halkade förbi mig. Du sade, att jag icke visste, hvilken lycksalighet det är att kunna sakna de sina." Hon tystnade, rädd för att redan ha sagt för mycket.

Sigrid rodnade. Det var på ett egendomligt sätt hon rodnade, när något plågsamt berörde henne så hastigt och öfvervældigande, att hon ej hann beherska sig. Blodet steg först sakta uppåt kinderna, rusade derpå plötsligt till så våldsamt, att den öfre delen af hennes kropp nästan skakades och alla ådror spändes ända ut i fingerspetsarne, sedan vek det åter långsamt tillbaka, tills hon återfått sin vanliga jemna färg.

Lenore hade märkt detta förut och var nu färdig att gråta öfver den verkan, hennes ord haft, men hennes naturliga finkänslighet hindrade henne från att öka denna verkan genom ett ytterligare vidrörande af ett sår, som hon såg sig ha blottat.

"Men solen går ned, vi måste upp på terrassen och taga en öfverblick af Rom, innan vi äta vår middag", utbrast hon, som om hennes tankar redan flugit ifrån hennes egna ord. "Vi ha ju November snart, och för hvar dag tycker jag, allting borde få en smula olika utseende."

Sigrid smålog, hon tycktes försöka att säga något, Lenore slog armen om hennes hals och lutade sitt hufvud mot hennes.

"Du behöfver ingenting säga", hviskade hon. "Jag förstår ändå, ditt hem har inte varit lika mitt, och

minnet gör dig ondt. Men nu skola vi tänka på allt, som kan bli, och icke på något, som har varit.”

”När jag ser min egen väg friare, kanske jag kan tala”, mumlade Sigrid, ”och då är det värsta öfver.”

”Då är allt öfver”, menade Lenore gladt och drog vännen med sig ut i korridoren.

Som de kommo utom sin dörr, hörde de högljudda röster från nästa rum.

”Det är signora Maria Peretti, som grälar med sin man”, hviskade Lenore. ”Månne det är mycket fult att lyssna? Jag har blifvit skamligt nyfken, sedan jag kom till Rom.”

Sigrid stannade utan att synas besvärad af någon blygselns tvekan.

”Hon begär pengar åt sin son i första giftet. Styf-fadern har längesedan ledsnat på att fylla ett såll, han bor ju på detta sätt för att åtminstone slippa unge herrn i huset. För öfrigt har han visst redan fått klart för sig, att hon gifte sig med honom blott och bart för att få hjälp och skydd åt sonen, som hon afgudar vanvettigt. Men svartsjuk är hon ändå, det är det befängdaste af allt.”

”Känner du dem?”

”Jag har visst sett henne. Har hon inte en tem-ligen bra figur och går klädd i en röd och svart rutig morgonrock?”

”Är detta hela din bekantskap, och ändå känner du så noga till deras förhållanden?”

”Ja, ser du, jag tar allting i flykten. Det behöfs ofta bara en skugga eller en ljusbrytning för att få fram en hel tafra. Men kom, rättnu ruser signor Pe-retti ut, han har redan önskat styfsonen in i helvetet.”

Hon drog Lenore hastigt ut i förstugan. De hade icke tagit många steg uppför trappan, som ledde till

takterrassen, förrän tamburdörren åter häftigt rycktes upp, en herre kom ut, slog igen dörren efter sig, så att hela huset skakade, och sprang ned för trapporna.

"Så väl du afpassade stunden", hviskade Lenore, halft häpen, halft skrattande, "jag skulle ha låtit öfverraska mig."

"Jag är van att afpassa stunder, jag har vuxit upp under beständig rädsla." Sigrid rodnade, fastän mindre starkt än förra gången. "Men om en stund kommer Peretti hem med blommor till tröst åt sin fru, skall du få se."

"Som hon icke ides se åt, så länge han är inne. Hela deras förhållande är så besynnerligt. Tänk dig, hon förtrodde mig häromdagen, att hennes man berättat för henne, hurusom ett vackert, älskvärdt fruntimmer förälskat sig i honom. Han retar henne med sådant tal, till hämd för att hon tänker endast på sonen, förmodar jag. Men du kan inte tänka dig, hvad hon förebrådde honom, icke hans svek mot henne, verkligt eller låtsadt, utan hans ogrannlaghet att omtala det."

Sigrid skrattade.

"Detta var kanske det enda, hon ansåg sig fullt berättigad att förebrå honom. Jag gick förbi henne en gång i trappan, hon stod och talade med den lilla söta toscanskan under oss, och då hörde jag henne säga, att nog vet man, att hvart fruntimmer har pretender. Det var visst fråga om en låda, som hennes man skaffat sig nyckeln till, och åtskilliga bref, som han hittat på."

"Just så, ja. Och han förhöll henne detta till svar på hennes förebråelser, men hon påstod, att derom hade han ingenting att säga, ty han skulle intet vetat, om han icke varit nog låg att gå i hennes gömmor, hon hade haft finkänsligheten att bespara honom all

vetskap om saken och hade för öfrigt icke knutit någon förbindelse med brefskrifvaren, fastän hon behållit brefven. Är det inte för underligt, Sigrid? Hvem skulle i våra länder drömma om ett sådant sätt att reda rätt och orätt? Jag blir yr i hufvudet, det vet jag."

De voro uppkomna på taket, för tillfället alldeles fullt af tvätt på torkning, och Sigrid hade stannat framför ett par hvita gardiner i, som det tycktes, djup begrundan af deras mönster, ormbunkar eller sjöstjerner, tvifvelaktigt hvilketdera. Sigrid måtte icke ha löst problemet på för sig tillfredsställande sätt, ty hon suckade djupt, vände sig bort och kröp under en rad strumpor, upphängda på närmaste streck.

"Kom, Lenore, vi hinna inte se solen gå ned, om vi dröja här."

De lotsade sig fram mellan lakan, handdukar, stora och små tvättkläder af alla slag och hamnade slutligen vid bröstvärnet. Solens glänsande skifva sjönk i det samma bakom S. Onofrio, Tassos sista hvila, belyste Monte Marios grönskande sluttning, förgyllde S. Pietrokupolen och kastade en strålande glöd öfver S. Pietro in Montorio och Villa Doria Pamphilis trädmassor der bakom. Det gyllene klotet glödde och försvann, och från alla håll ljödo avemariaklockornas klang öfver staden, fjerran och när, nattens timma slog.

"Är det icke härligt?"

"Det är ett elände!"

Lenore vände sig öfverraskad om vid detta utbrott, så föga lämpligt svar på hennes utrop af förtjusning, men hon märkte genast, att Sigrid egentligen icke längre fanns hos henne. De hopknäppta händerna nedfallna på bröstvärnet, såg hon rätt in i aftonrodnadens guldglans med ett uttryck af fråga i blicken, så oro-

ligt lidande, som sökte hon i skyn ett väsen, hvilket förmådde tolka en gåta, hvaraf hennes hjerta sönder-slets.

"Hvilket är ett elände, Sigrid?"

Sigrid svarade icke; om hon hört tilltalet, hade hon hört det så, att hon icke genast förmådde befalla sin tanke att kläda sig högt i ord till svar. Lenore lade sin hand på hennes arm, hon ryckte till, liksom genomfor henne en plötslig kroppslig smärta, och hon drog sig undan beröringen men tog nu sin blick från himmelen och fäste den på Lenore.

"Det är ett elände, att så sällan ett fritt, ärligt förhållande finnes mellan tvenne makar. Kom hvar du komma vill, i norden som i södern, öfverallt möter du en längtan efter något, som fattas, en fordran på något, som ej kan fås, en klagan öfver något vridet eller en bitterhet öfver svikna illusioner, olika uttryckt i olika luftstreck men dock tillfinnandes. Hvarför är det så, hvarför?"

"Icke är det så öfverallt, Sigrid."

"Jag förmodar, att det icke är full nöd i hvar vrå, då vore så godt att kasta eld öfver all jorden för att se, hvad som kunde stå upp ur askan."

Hon såg allvarsamt ned framför sig, Lenore teg, ängslig och förvirrad.

"Sigrid", började hon tvekande efter en stund, "Sigrid", hennes blick ljusnade, "i religionen finnes stöd och rättesnöre för våra handlingar, och om den insigten än måhända blifvit skymd för mången, så skall den dock segra igen, och då blir allt klart ånyo."

"En skymd insigt är liktydigt med en glömd lära, Lenore, men ingen hjälpes tillrätta af en lära och en samling lagbud. Det är det klara, rena, orubbliga och

levande säkra egna själsmedvetandet, som frälser, sak samma sedan huru det uttalar sig."

"Du, tror du icke på Gud?"

Sigrid såg bort mot aftonglöden igen, en drömmande vekhet smög sig öfver hennes drag, och i hennes blick öppnades ett djup, hvars botten tycktes knappast kunna hinnas.

"Visst tror jag på Gud", hennes röst var som en fläkt, så lågt ljud den, "han är kärleken och ljuset."

"Hur kan man dock förneka religionen, när man tror på kärleken och ljuset?"

"Icke förnekar jag religionen, men uppfattningen af dess magt synes mig skef. Förstår du inte min mening? Religionen utvecklar icke lifvet, lifvet måste utveckla och frigöra religionen, hvarom icke blir så väl den som lifvet sjelft en tung börda, som vi förgäfvos söka att släpa med oss, vi stelna med den, och den med oss."

Lenore såg hjälplöst på Sigrid, och hennes ögon fylldes af tårar.

"Det blir så oredigt för mig alltsammans", mumlade hon.

Sigrid spratt till.

"Förlåt mig, Lenore, jag borde inte ha talat så här. Detta är ett ämne, som jag alltid undviker att vidröra, och nu har det skett ofrivilligt, jag vet icke ens hur. Du skall inte grubbla, det behöfver du inte."

"Och likväl sade du nyss, att vi stelna, om vi icke —"

"— lefva oss till frihet, ja. Lemna grubblet åt dem, som liksom jag kedjats fast i tanken, därför att lifvet inte gaf oss någon hållpunkt att stödja oss vid. Minns du Milanokatedralen med dess underbara dager, som gaf en sådan stämning af öfvervåldigande skön-

het, att man blott ville gråta, detta mjuka, dämpade ljus, som föll genom de höga fönsterna in i pelareskeppen och de härliga, väldiga hvalfven, hvalfningar, som tycktes resa sig upp mot ett för blicken ohinnbart fjerran, aldrig har jag sett något, som så fulldeligen tolkar den uppåtsvingande religiösa känslan, men jag säger dig, Lenore, icke alla tidehvarf kunna lefva på stämning och känsla, mystiken lär oss icke att finna den klara, friska lifskällans flöde, och det är dit, vi skola söka oss, den ena genom pinande tvifvel och grubbel, den andra genom ett friskt hängifvande åt livvets enkla pligter. Lef du, det är din väg. Och fullt förvissad är jag, att religionsbehovet aldrig kan dö, fastän den växande menniskoanden tiderymd efter tiderymd måste söka nytt uttryck därför. Hade jag icke haft denna tro kvar, då hade jag för längesedan gått under. Men nog är det galet", hon kastade tvärt om till yster munterhet, "att vi tala om mystik och mera sådant här midt ibland kläderna. Jag undrar, hur många gånger den der bomullsklädningen sopat öfver nacken på mig. Det sublima och det löjlige — aj, der kom jag in i ett citat, tror jag."

"Vi kunna tänka, att det var ett af undantagen, som bevisa regeln", anmärkte Lenore, bjudande till att småle och vara glädtig, äfven hon.

"Och se, Lenore, der har en hvit kjol fallit ner från strecket, måtte vi drogo ner den, när vi röjde oss väg fram? Så dammig den blifvit."

"Det gör ingenting, detta är signora Teresas tvätt, och hon räknar inte så noga på en fläck. Skaka af den bara."

"Ja, nog skakar jag. Der kommer hon för att taga ner kläderna. Nu hjelpa vi henne, och sedan gå vi ned till oss."

"Sigrid, så fin gumman är i dag."

Sora Teresa visade sig vanligtvis i för detta hvit underkjol, en vid, brun kofta med äldre och yngre spår från slaskdepartementet af det så kallade köket, nedkippade tofflor och håret uppsnurradt, sammanhållet af en på sned iträdd, sönderbruten kam. Nu gick hon med mycken värdighet fram mellan klädstrecken i splitter nya, blanka kängor, håret glänsande oljadt och slätkammadt, sammanhållet af en stor sköldpaddspil; den uppfästade fina, gröna ylleklädningen blottade visserligen ett underrede något betänkligt i sanning, men detta skulle försvinna från alla närgångna blickar, så snart klädningskjorteln fick falla ned, och lifvet aftecknade figuren så nätt, som det är möjligt, när man går mot sjuttioalet. Hon hade nog tålt att se på i sin ungdom, gumman Teresa, nu hade hon bara ett par svarta, liffiga ögon att ståta med.

"God afton, signorine. Hjelpa mig att plocka ihop kläderna, eh?"

"Vi tyckte, vi kunde göra oss litet nyttiga, då vi ändå voro här."

"Husliga flickor, det är rätt."

"God afton", ropade från sin sida af taket signora Evelina Riccioli, den lilla söta toscanskan, som Sigrid benämmt henne.

Hon kom fram till dem, strålande af vänliga leenden.

"Hur står det till? Så roligt att få se er. En så vacker afton, man tycker sig riktigt lefva upp. Och en sådan utsigt häruppe. Praktfull, icke sannt? Ja, man måste erkänna, att Rom är en ståtlig stad, fastän gatläggningen är faslig. Ni skulle se hos oss i Livorno, gatorna äro som golfvet i en balsal, slätare än detta tak. Betta, du släpar duken, se dig för, jag vill

inte veta af något slarf med tvätten." Denna förmaning gällde tjenstflickan borta vid klädstrecken, dit hennes blick allt emellanåt flugit öfver, snabbt och omärkligt. "Annars har jag verkligen haft lycka, fått alltsammans torrt samma dag, det sköljts, inte som ni, signora Teresa, ni har då aldrig hunnit mera än hänga ut, förrän regnet öst ned. Väl, om icke något blifvit förstördt."

"Litet vatten gör ingenting. Blir något en smula randigt, så går det ut i nästa byk. Om jag vore så kinkig som ni, signora Evelina, skulle jag inte hinna andas, så mycket som jag har om mig."

"Men hvilken lyx i dag, signora Teresa! Skall ni på någon fest?" Evelina smålog skälmskt, och Teresa blinkade med en högtidlig hemlighetsfullhet.

"Jag väntar främmande i qväll. Ville ni titta in en stund, ni och er man, vore det en stor heder för mig."

"Jag skall tala med Arturo. Brudgummen?"

Teresa myste.

"Åh, det är ingenting afgjordt ännu, men han vill mig så väl, och det vore så bra, att han kunde se till dernere, medan jag styr om affärerna häruppe."

"Signora Teresa funderar på bröllop", förklarade Evelina för de båda undersamt lyssnande flickorna, "och har fångat en vacker ung fästman. Jo jo, hon förstår att välja, den listiga." Hon ruskade skämtsamt på hufvudet.

"Han förstår sig så bra på att räkna. Nog reder jag mig häruppe, der jag kan se till allting sjelf, men dernere blir jag så bedragen. Kan ni tänka er, signora Evelina, i förra månaden ha der gått tjugu scudi för utgifter, som jag icke kan få reda på. Så blir ingen förtjenst."

"Dernere?" sade Lenore undrande.

"Signora Teresa har en annan våning till uthyrande mera inne i Rom", upplyste Evelina.

"Bakom Panteon", bifogade Teresa.

"Ni skulle inte bry er om mera än en", anmärkte Evelina, "det blir för besvärligt med två."

Teresa gned betydelsefullt högra handens tumme och pekfinger mot hvarandra.

"Mera pengar med större affärer", sade hon slugt. "Men jag kan hvarken läsa eller skriva, och det är inte nu som förr, att man reder sig lika bra ändå. Ack, det var en tid, det! Billiga priser på allt, och sköta sig, som man ville, kunde man få, och en vacker religion hade man, sådana fester och sådana processioner! Då kunde det vara något nöje att lefva, men sedan det fördömda italiensarpaket kom hit, är allting annorlunda, skatter och utgifter men inga förströelser och ingen frihet mer, det är ju till och med plikt på att slå ut något smått genom fönstret om qvällarne."

"Stackars signora Teresa, ni saknar gamla tider", sade medlidsamt Evelina, som i sin godhjärtighet vore färdig förklara sig sjelf värd fördömelse hellre än att vilja göra en annan ledsen.

"Anser ni er icke vara italienska, signora Teresa?" frågade Sigrid road.

"Nej, jag är romarinna." Hon rätade på sig med en oeffterhärmlig värdighet; hon, som ingenting visste om sina stamförwandters forntid, hade dock i oförbytt arf bibehållit deras öfvertygelse, att alla andra folk äro barbarer och dem skattskyldiga.

"Och er fästman är naturligtvis också romare?"

"Nej, han är lucchesare, men han räknar så bra."

"Det tror jag, det", anmärkte Evelina. "Ingen kan ta vara på pengar som en lucchesare."

"Men det är inte afgjort ännu. Hör, signora Evelina, kan ni ge mig anvisning på en bra sömmerska? En som förstår att göra ett nått lif? Jag skulle vilja låta sy mig en svart sidenklädning, svart klär mig bäst, tror jag."

"Köp en guldkedja i stället", rådde Evelina. "Den förstår han värdet af, och guld klär alla. Betta, bär ner korgen nu och se till, att elden inte slocknat i spisen, jag kommer straxt efter."

"I ert ställe skulle jag dock hellre ta lucchesaren som aflönadt biträde", menade Sigrid. "Ett biträde kan man göra sig af med men icke en äkta man."

"Ni tänker kanske, att bara de unga böra gifta sig", sade Teresa.

"Man kan vara ung och ändå inte ha lust att gifta sig", invände Sigrid skrattande.

"Hvad skall en flicka göra, om hon inte tar sig en man? Sitta ensam hemma och arbeta jemt? Det är då ett klent nöje, tyckes mig."

"Men friheten är en härlig sak", föll Evelina in. "Kan en flicka försörja sig sjelf, så har hon sitt, smått eller stort, i fred och ro utan att vara beroende af en annans lynne och nycker. Ah!!! Jag råder ingen flicka att gifta sig. Hon vet, hvad hon har, men icke, hvad hon får."

"Åh, inte tycker jag, ni skulle klaga, signora Evelina", anmärkte Teresa.

"Inte klagat jag, och inte ville jag mista min man, Gud bevara honom. Men aldrig blir det så, som man har väntat sig, om det också inte är som i våningen bredvid mig, der man och hustru kasta handfat i hufvudet på hvarandra."

"Det är åtminstone friskt lif", sade Sigrid mun-

tert. "Och när kastvapen begagnas, har ingen egentligen någon fördel öfver den andra."

"Tålmod! Om det vore för angenämt i denna världen, skulle vi aldrig vilja härifrån."

"Det går jag inte in på", ifrade Sigrid. "Ju lyckligare och tryggare vi känna oss i egna förhållanden, desto modigare möta vi det obekanta."

"Aldrig har jag varit ängslig", tyckte Teresa. "Med min första man hade jag det då så bra, man kan ha det, när man är tvungen att arbeta. Vi höllo af hvarandra, förtjenade hvad vi behöfde, och roligt hade vi, sörjde aldrig för morgondagen. När han dog, var det litet knapert först, men så hjälpte mig padre Gerolamo af Benediktinerna, en prest så god och så vacker, man någonsin kan få se. Flickan fick jag in i kloster, så hade jag bara sonen att tänka på, och det var en ståt, när hon ikläddes slöjan, så mycket blommor och så mycket ljus, hon såg riktigt ut som en engel midt i alltsammans. Och en engel blef hon snart, hon fick lungsot och dog inom ett år, hon brådades väl på fadern, kan jag tänka, han var litet ömtålig, jag har då alltid varit frisk och sund och tålt vid både det ena och det andra. Så skaffade padre Gerolamo mig en andra man, det var på sätt och vis ett misstag, han slog mig och var stygg mot gossen min, men han dog snart och lemnade efter sig mycket af denna världens goda, eftersom han inte kunde ta det med sig, den snålvargen. Sedan skulle jag aldrig ha haft några bekymmer, om inte den satans pojkslyngeln blifvit vriden i hjernan och rymt till Garibaldi. Vid Mentana blef han skjuten, och en greja med pengar har jag kostat på messor för honom, jag kunde ju inte låta mitt eget kött och blod gå till fördömelse, och jag hade inte mer padre Gerolamo att

få hjälp af. Han var redan död då, alla ha de dött så fort."

"Och er tredje man?" frågade Lenore, då gumman försjönk i sina minnen.

"Ja, det var före Mentana. Med honom förde jag ett lustigt lif, men då var det jag, som tog hand om myntet", hon plirade knipslugt listigt, "jag hade lärt mig förstå, hvad det är värdt."

"Och nu ämnar ni försöka för fjerde gången. Lycka till! Vi komma allt upp i afton, min man och jag." Evelina nickade gladt. "Han är tjugufem år, hon några och sextio", hviskade hon åt de båda flickorna, då hon vände sig till dem för att taga afsked, under det att Teresa samlade ihop sin tvätt till ett bylte, "jag måste se, om han gör narr af henne, eller om han verkligen ämnar gifta sig. Det vore då för pengarnes skull. — Det skulle vara mig ett nöje", fortsatte hon högt, "om jag finge göra ett litet besök äfven hos er, mina vackra unga damer, hvarför skulle vi inte göra närmare bekantskap?"

"Ack, om ni ville", utbrusto båda flickorna på en gång.

"Det skulle verkligen vara ett nöje för mig", försäkrade Evelina. "Men nu måste jag gå, annars vet jag inte, hur det är med middagen, när min man kommer hem." Hon sprang lätt utför trapporna.

Då de andra hunno ned, befanns deras förstugudörr på vid gafvel, i tamburen genomgången stängd af kappsäckar, stafflier och åtskilligt öfrigt bråte, midt bland hvilket stod en svärjande ung herre, som såg ut som ett lefvande åskmoln, medan bärarne i filosofiskt lugn slagit sig ned att hvila, der minst obeqväma sittplatser tyckts dem vara, och signora Maria Peretti i sin dörr med förtrytsam undergifvenhet förklarade, att hon

icke kunde åtaga sig att veta, hvar värdinnan höll till, men att om denna också behagade gå bort, när hon väntade nya hyresgäster, kunde dock dessa visa så mycket undseende för andra aktningsvärda personer i huset, att de icke höllo väsen i tamburen, hon var icke van vid ett sådant uppförande.

"Ni kunde ha ropat åt mig uppåt terrassen", muttrade sora Teresa och slängde klädbyltet i ett hörn, "men somliga människor vilja aldrig röra sig ett steg för andra."

"Jag öppnade, när de höllo på att ringa sönder klockan, mera kunde icke fordras af mig", genmälde signora Maria allt mera lidande. "Och nu vore jag tacksam, om här blefve tyst, jag har hufvudvärk och tål inte vid buller." Dermed försvann hon.

"Och ni visste vägen till edra rum, ni kunde ha sett efter, om ni inte slapp in der mig förutan", fortfor värdinnan missbelåtet, vänd till den unge herren, som tystnat, ja till och med tagit af sig hatten vid åsynen af de båda flickorna, hvilka stannat vid ingången, ovissa om huru komma förbi hans pick och pack. "Kom nu!"

Hon klef utan vidare öfver kappsäckar etc. och gick förut in i sidokorridoren, bärarne beredde sig att följa med sakerna, men herren, målaren, såsom åtskilligt af hans tillhörigheter berättigade att förmoda honom vara, vinkade dem otåligt åt sidan och röjde artigt rum för signorinorna under tusen lifliga ursäkter, för att han stängt vägen, bugande sig djupt, då de hunno sin dörr.

Det var skumt nu, Sigrid tände ett ljus och stannade i studion framför två stora kolritningar, uppsatta på väggen. Den ena, fullt färdig, föreställde en vestal vid altaret vårdande den heliga elden, raskt och säkert

ritad, med en fin, synbarligen innerligt känd idealitet i uppfattningen. Den andra, en vestal i det ögonblick hon vid ett gladiatorspel med nedåtvänd tumme tecknar fordran på den besegrades dödsdom, tycktes äfven hafva varit färdigritad, hela figuren med den obevekligt stolta, befallande hållningen var fullbordad, men hufvudet var halft utsuddadt och, som det tycktes, i hast.

"Att jag aldrig skall lyckas få ett uttryck i detta hufvud, som tillfredsställer mig", sade hon halfhögt.

Lenore kom fram till henne men egnade icke mycken uppmärksamhet åt ritningarne.

"Också signora Evelina håller det der talet, som gör mig så ängslig, hon, som förefaller så glad och belåten och tyckes lefva endast för att göra alla lyckliga omkring sig. Jag blef alldeles tröstlös, när jag hörde henne. Det är ju, som om ingen trodde på något annat än bekymmer och bördor, större än någon kan rå med. Det blir så mörkt omkring mig, Sigrid."

"Och jag deremot blef så lätt till sinnes, som om en verldsbörda lyfts af mig. Ack, Lenore, mörker och elände äro dock icke naturens mål."

"Styres du af motsägelselusta, du?"

"Nej, men nu tycker jag mig börja förstå. Jäsning tyckes vara förstörelse men är ett arbete till nytt lif. Det var en tid, då qvinnan icke såg något annat mål än att bli gift, likgiltigt snart sagdt hur och med hvem, nu jäser hon upp mot detta, och jag undrar, om vi inte kanske jäsa öfver litet. En ganska märklig historia, gumman Teresas."

"Jag tror nästan, att hon är naturligast af oss alla." Lenore halft grät.

"Så långt hon räcker till, ja. Men flickan dog och gossen rymde. Hvarför kan jag inte träffa det rätta uttrycket hos min vestal?"

Tredje kapitlet.

”Tillåtet?”

Sigrid hade just skickat bort sin modell, den lille Paolino, och skulle duka till frukosten för att ha allt i ordning, när Lenore kom hem från sina morgonlektioner, då sora Teresa knackade på.

”Kom in!”

Teresa gläntade på dörren.

”Tillåter signorinan, att jag för signor Maurillo till henne? Han önskar så mycket få se er studio, eftersom han också är målare. Ni kan lugnt ta emot honom, han är en verkligt städad ung man, och jag stannar naturligtvis inne under besöket.”

”Mycket gerna.”

Gumman Teresa — icke gumma nu längre, lätt och liflig som en ung flicka, sedan den påtänkta öfverenskommelsen med lucchesaren bragts till stånd och bröllopet blifvit beramadt till nästa månad — Teresa gick att hemta den anmälde, och Sigrid lade hastigt ihop frukostduken igen.

Signor Maurillo Olivieri var den unge hyresgästen, en mörkbrun neapolitanare med artistiskt lurfviga lockar och som svarta diamanter gnistrande ögon. Under de dagar, som förflutit sedan hans inflyttning, hade Sigrid mött honom ett par gånger i tambur och

förstuga, då han helsat med synnerlig artighet, men någon vidare bekantskap hade icke blifvit gjord, kanske emedan hon endast gått förbi honom med sin vanliga nordiskt stolta, kalla böjning på hufvudet.

"Här är signor Maurillo", sade Teresa, företrädande honom i dörren.

"Signorina", han bugade sig djupt, "det är djerft af mig att besvära er, men vår älskvärda värdinna har berättat så mycket vackert om edra arbeten, att jag icke längre kunnat motstå frestelsen att begära få tillfredsställa min nyfikenhet."

"Det är alltid angenämt för mig att få utbyta omdömen med en konstnär, men jag har föga att visa, jag har inte varit länge i Rom ännu och är dessutom nästan endast en nybörjare, som ni nog sjelf kan se."

"Af nybörjarinnan synes åtminstone icke spår i dessa." Han gick fram till de båda stora kolritningarne, kastade en hastig, skarpt granskande blick på vestalen vid altaret och stannade derefter framför den andra, hvilken han betraktade så noga, som ville han inpregla i sitt minne hvar linie af den trots bristen på hufvud imponerande gestalten.

"Signorina", han vände sig slutligen mot Sigrid, och vågor af eld flödade ur de svarta ögonen ut öfver henne, "är ni verkligen så grym, att ni vill döma till döden hvar och en besegrad?"

Sigrid blef litet förvånad vid detta oväntade utfall.

"Jag grym? Men hvad har jag med detta att göra? Skall konstnärens egen personlighet framträda i allt, hvad han afbildar, blir han en temligen brokig sammansättning, tyckes mig."

"Ja, jag måtte säga", instämde Teresa.

"Har ni kanske icke inlagt edra egna drömmar i denna?" Han pekade på vestalen vid altaret. "Och

ser man inte er öfverallt här?" Hans blick gled öfver teckningarne och utkasten på väggarne. "En ren själ med starka känslor, som ännu icke koncentrerats kring något visst föremål. Se på det öppna fönstret der med fågelburen och den lilla fågeln, som böjer hufvudet åt sidan och ser så oafvändt och längtande upp mot himmelen."

"Sora Filomenas fönster tvärt öfver gatan", upplyste Teresa. "Hon hänger alltid ut buren om dagarne."

"Och det andra fönstret under takåsen, fullt af blommor, som hänga ned öfver den skröpliga väggmuren. Ser man inte solstrålarne glöda, och ser man inte blommorna bada sig i ljuset, dricka det, böja sig ut i det liksom för att fånga ända till dess minsta skimmer och fylla sina fibrer dermed? Det finns mera färg i denna lilla svarta kolteckning än i mången målad tafla, och framför allt mera individualitet, konstnären har lagt in en del af sig sjelf der, och så vill ni påstå, att jag icke skall kunna få fram en personlighet ur edra verk."

"Om ni stiger på stolen der", Teresa visade på en stol, som stod nedanför fönstret, "så kan ni se ut, och då har ni taflan på andra sidan gården, så likt som likt kan vara."

"Ni hör, att jag endast tecknat naturen troget", sade Sigrid leende men inom sig föga belåten med detta sätt att granska hennes arbeten.

"Hvad är detta?" Maurillo böjde sig ned för att se på två små blyertsteckningar, den ena föreställande ett snöigt vinterlandskap i månsken, en allé, den andra en klippa vid utkanten af en skogsbacke.

"Ingenting af värde, ett par lågkomster från mitt eget land, gjorda för ro skull ur minnet", svarade Si-

grid hastigt, gripen af en obestämd motvilja för att se dessa teckningar skärskådas. "Kom hit och se på min lille Paolino."

Men Maurillo kom icke, och när han ändtligen åtlodde en upprepad kallelse, tycktes hans ansigte mörkare än någonsin och ögonen glimmade.

"Ni skulle icke roa er med dylika hågkomster, de kunna draga er från ert rätta lif. Hvad har ni med ert kalla land att göra? I konstens och kärlekens land har ni er rätta fosterbygd."

"Se nu på Paolino och säg mig uppriktigt, hvad ni tänker om målningen."

"Ingen fara för att inte han säger ifrån uppriktigt", muttrade Teresa.

Lille Paolino halfåg tvärs öfver karmstolen, händerna under nacken i barnsligt sjelfsvåldig lättjefullhet, hufvudet, redan till fullo utfördt, vändt åt sidan mot åskådaren, på hvilken de odygdiga ögonen voro fästade.

"Är han inte söt?" sade Teresa.

"Dugtigt måladt, studeradt med kärlek, men konstnärinnan sjelf synes icke der."

"Nå, för väl åtminstone att ni inte liknar min vackra signorina vid en okynnig pojkbysing. Får gå för en blomma, en liten fågel också, men pojkbysingen, det hade varit för mycket."

"Jag liknar inte signorinan vid hvarken det ena eller det andra. För att finna en liknelse värdig en skönhet sådan som hennes måste man höja sig ofvan jorden, till gudarnes bostad."

Sigrid tryckte hårdt ihop läpparne, endast en hade rättighet att säga henne, att hon var vacker.

"Alla liknelser äro öfverflödiga, de må sökas på eller utom jorden", sade hon kallt. "Der är Lenore",

utbrast hon, icke missnöjd öfver ett ögonblickligt afbrott i samtale, när dörren just då öppnades.

Lenore kom in strålande glad men hejdade sig öfverraskad vid anblicken af Sigrids gäster. Sigrid presenterade signor Olivieri, Lenore helsade, bad om ursäkt och drog sin vän med sig in i sitt rum.

"Sigrid, jag har fått två elever till, och jag har fått tillfälle att tala om din taffla, jag menar Paolino. Baron K:s och fru von D:s rekommendationer voro värda guld. Men nu måste jag gå straxt igen, och jag måste äta litet först, vi få ta vår frukost på slarf hvar och en för sig i dag."

"Jag har inte hunnit ställa fram något, signora Teresa kom med målaren, just som jag skulle till."

"Jag skåpäter på stående fot. Gå du till ditt främmande och stäng dörren. Ack, jag är så glad åt mina rekommendationsbref. Tänk, om de skulle föra oss båda framåt. Jag har bestämdt lycka med mig."

När Sigrid kom tillbaka till sina gäster, höllo dessa på att flytta fram en målning, som stått i ett hörn vänd mot väggen.

"Nej, icke denna." Hon tog hastigt ett par steg framåt för att skydda sin egendom, men Maurillo ställde sig i hennes väg.

"Hvarför får jag icke se den?"

"Det är ett allt för djerft försök, jag vill inte visa det för någon, innan jag själf sett, huru jag kan lyckas."

"Låt mig få se den, och jag lofvar att aldrig mer söka efter er värdiga liknelser. Icke för att jag förstår, hvad ondt det kan vara i att säga ett fruntimmer, att hon är vacker, men efter ni är så sträng, så vördar jag er vilja och ber er förlåta mitt ofrivilliga fel. Men låt mig nu se på taflan, kanske kan jag ge

er något nyttigt råd. Låt mig se på taflan", upprepade han, då han tyckte sig märka en tvekan hos Sigrid. "Fyra ögon se mera än två, och jag är äldre målare än ni, kan således ha erfarenhet om åtskilliga små konstgrepp, som ni ännu inte hunnit utfinna. Får jag?"

Sigrid böjde hufvudet till ett motsträfvigt samtycke. Ett triumferande leende gled genom Maurillos ögon, men hon märkte det icke, förströdd som hon var af sin tvekan mellan nyttan af att höra en erfaren målares tanke och motviljan för att låta en främling se försök på uppgifter, hvilka kanske voro henne öfvermåttiga.

Maurillo lemnade henne dessutom icke tid att gifva akt på honom, han vände sig hastigt åter mot taflan, som Teresa under denna öfverläggning hållit i med den samvetsgrannaste försigtighet utan att ens våga röra sig. Också pustade hon af lättnad, när målaren tog den ifrån henne och bar den till staffliet, hvarifån hon skyndade att flytta Paolino. Sigrid lät dem hållas, bara såg på.

"Alltid en fråga i edra arbeten. Besynnerligt!" sade målaren.

Taflans ämne var enkelt. En ung flicka — knästycke — stod i en mörk dörröppning, hvars nedhängande gardin hon höll undan med ena handen, under det hon med den andra höll upp ett ljus öfver sitt hufvud, lysande ut i mörkret framför sig, och ut i mörkret spejade hon med ett lifligt uttryck af väntan och undran i det oskyldiga, ungdomligt älskliga ansigtet, ofvanifrån belyst af ljusskenet.

"Hvem har ni studerat för?" frågade Olivieri efter en stund, hvarunder han stått framför taflan utan att taga sin blick derifrån, än med korslagda armar orör-

ligt stilla, än häftigt gestikulerande med händer och hufvud, men alltjemt utan att yttra ett ord. "Fastän det kan vara det samma, ni blir aldrig er lärares efteraperska. Det är en egenhet med fruntimmer, att de merendels antingen härma slafviskt eller också gå i rakt motsatt rigtning, och det är nog därför, de ha så mycket svårare att lyckas än vi män, som ju i allmänhet äro mindre absoluta. Hur har ni målat detta? Jag menar, hur har ni ordnat belysningen? I mörkret, förtäckt fönster, eh?"

"Synes det?"

"Ni talade om ett alltför djerft försök, och därför misstänkte jag något riktigt vildt naturalistiskt försök. Men det är rätta sättet. Samvetsgrann vildhet är konstens häfstång. Signorina, ni måste låta mig se, huru arbetet fortskrider."

"Jag kan inte arbeta på denna taffla så mycket, som jag skulle önska", svarade Sigrid förbehållsamt. "Min vän", hon tecknade med hufvudet åt Lenores rum, "är modell åt mig, jag blir därför beroende af hennes lediga stunder, och om aftnarne har jag ännu icke vågat fortsätta allt för länge utan att vid dager granska det gjorda arbetet."

"Ni har visst försökt undvika porträttlighet, var försiktig med det, naturen förstöres så lätt. Ni tycker om att strida med svårigheter, tror jag. Om ni ville unna mig äran af ett besök i min studio, har jag allt några småsaker, som det skulle roa mig att få visa er."

"Ja, om ni säger åt mig, när ni har lust, så skall jag föra er in", inföll Teresa.

"Någon gång när min vän är hemma", bad Sigrid lifligt, "det skulle visst göra också henne ett nöje."

"Också signora Evelina", tyckte Teresa, "tror ni inte det, signorina?"

"Jag hoppas, att ert första besök inte äfven blir det sista", genmålde målaren förbindligt, "således kan ni hinna föra med er alla edra väninnor utan att göra er beroende af dem. Mig bevisar ni alltid en ynnest, när ni vill hedra min studio med en aldrig så flygtig blick. Men ännu ett råd tillåter ni mig ge er nu. Ni arbetar bestämdt alldeles för mycket."

"Ja, det är ju det, jag säger", afbröt Teresa ifrigt. "Hon målar och ritar dagen i ända, från det solen går upp, och när hon inte målar och ritar, då går hon på museerna. Hon tar sjukdom på sig till slut, det har jag sagt henne."

"Ännu har jag aldrig känt mig trött ens, och tiden är ju så knapp för allt, hvad jag vill se, och allt, jag ville hinna."

"När ni blir trött, är skadan tagen, och ni skall se lifvet, det är dock så, man lär konsten djupast. Det blir nödvändigt att ta ut signorinan, sora Teresa."

"Ja, det är en sanning", instämde sora Teresa. "Men nu få vi inte besvära signorinan längre, det är hennes frukosttid."

"Intet besvärande", försäkrade Sigrid, "jag har ingen brådska med frukosten."

Men Olivieri hade förstått vinken.

"Jag törs inte för mycket draga fördel af er godhet, men jag hoppas att få ta den i anspråk ännu någon gång. Vi återse hvarandra, signorina."

"Besynnerliga menniska", tänkte Sigrid, då hon blef ensam, "hvad kunde ge honom anledning att säga, att mina känslor ännu icke koncentrerats kring något visst föremål?" Och under det hon, sittande på golvet framför skänkskåpet, mekaniskt förtärde sin frukost, funderade hon på, huru det skulle bli, om hon tvangs att välja mellan Yngve och konsten, men då

hon steg upp och gick in i studion igen, skrattade hon åt sig sjelf, som kunnat falla på en sådan tanke. Hvem som vore i stånd till att fordra ett dylikt val, icke var det Yngve.

Härefter mötte hon allt oftare den unge målaren. Han blef äfven följeslagare på hennes och Lenores ströftåg ut i sällskap med Ricciuolis eller signora Maria Peretti — signora Maria befanns tycka mycket om att komma ut, det lindrade hennes hufvudvärk — och han förde henne sålunda till atelierer, dit hon aldrig drömt om att kunna vinna tillträde, förskaffade henne tillfälle att se folklivet från dess många olika, egendomliga sidor, var alltid färdig att gifva de råd och upplysningar, hon kunde behöfva, och så fann hon snart till sin öfverraskning, att hon arbetade mindre men såg allt omkring sig med friare, klarare blick. Men emellanåt, när hon var ensam, smög hon upp på takterrassen, der bergen syntes. En smal hvit strimma lyste några dagar på en af de högsta, aflägsnaste topparne, den första snön i Apenninerna.

Paolino var fullbordad och, tack vare Lenores rekommendationsbref, såld. Men blyertsteckningarne nedanför fönstret voro försvunna. Maurillo varnade det genast, första gången han förnyade sitt besök.

"Ni har tagit bort edra hågkomster", sade han och såg skarpt på henne.

"De der utkasten hade ju intet värde", svarade hon vårdslöst, "man bör egentligen aldrig teckna annat än efter naturen."

Hon omtalade icke, att dessa värdelösa utkast gömtes i botten på en låda tillsammans med en packe omsorgsfullt hoplagda bref.

Vestalen på amfitheatern hade fortfarande intet hufvud.

Så var man hunnen långt fram i November.

En eftermiddag var Sigrid ensam ute, ströfvande på måfå genom gatorna. Hon var vemodig till sinnes utan medveten orsak, hade suttit vid staffliet hela dagen från tidigt på morgonen, men med ens håglös vorden gick hon ut för att i fria luften skaka af sig den tyngd, som fallit öfver henne. Småningom drog hon sig bortåt mera ensliga delar af staden och vek så af ned till Colosseum.

Der utanför stodo droskor och hyrvagnar i rad, men hon bekymrade sig icke om, huru många besökande der funnos. Inom denna väldiga byggnads murar och arkader kunde hon känna sig ensam, om der också vimlade af folk. Hon gick in och satte sig på öfversta steget af en af de små trappor, som föra från den inre, öppna platsen, sjelfva arenan, till gångarne bakom de första låga, förfallna murraderna. Så var hon mest dold för de förbigående.

Den sjunkande solen lyste öfver amfitheaterns öfversta krön och afsatser, der kajor och svalor flögo ut och in i remnor och hål, och hon följde tankspridt deras flygt med blicken. Vemodet ville icke vika.

En manlig skepnad stannade nedanför trappan. Hon såg omedvetet ditåt. Maurillo Olivieri stod der, djupt bugande, hatten i hand, likt en riddare, som afvaktar sin drottningens befallningar.

Hon böjde tyst helsande sitt hufvud. Detta sammanträffande var henne icke angenämt, hon ville icke tala, hon ville icke tänka, menskligt sällskap plågade henne.

"Är det endast det förflutnas andar, som nu få nalkas?" sade Olivieri halft skämtsamt.

"Colosseum står öppet för alla, jag har icke att utdela befallningar eller förbud derinom."

"Så hoppas jag, att ni icke förtörnas, om jag begagnar mig af denna Colossei allmänlighet, fastän jag känner muren, signorinan reser omkring sig." Han satte sig på nedersta trappsteget.

Sigrid såg åter på svalorna. Skuggan hade dragit sig högre upp mot murkrönet.

"Så underligt minnen kunna komma fram ibland, efter att ha varit för längesedan begrafna", sade Maurillo efter en stunds tystnad. "Jag var en gång förälskad i en ung flicka, under årtal har jag inte tänkt på henne, och nu, när jag ser er, kommer hon för mitt minne igen. Hon var en lekande demon, en förkroppsligad eldslåga, så olika er som möjligt, och ändå var hon vacker, blixtrande vacker. Hennes far och bröder ville skilja oss åt, de sökte ett rikt gifte åt henne, jag var då ännu alldeles okänd, utan andra utsigter än hoppets, och detta var icke nog för dem, om också mer än nog för oss, som inte tänkte på annat än ögonblickets lycka, antingen den så var öppet gifven eller stulen. Den är dock skön, den första, bekymmerslösa ungdomens tid, när man ännu lefver blott för att lefva och älskar därför att man lefver. Då begär man så mycket och nöjer sig med så litet, sedan begär man allt mindre men nöjer sig aldrig. Det rika giftet åt Afra påträffades, när jag begynte att bana mig väg i verlden och att lära mig se lifvet, icke endast att känna mig lefva. Qvällen före sin bröllopsdag kom hon till mig och ville, att vi skulle fly tillsammans, men vi gjorde det ändå inte. Om hon kommit förr, hvem vet?" Han stötte undan en stenskärfva med foten. "Efteråt blef hon svartsjuk och plågade mig. Jag hade varit svartsjuk på fästmannen, men jag var det icke på mannen. Så blef alit slut mellan

oss. Men jag tror visst, att hon aldrig blifvit lycklig i sitt äktenskap."

Han tystnade, Sigrid sade intet.

"Sällsamt att så få qvinnor förmå hålla kärleken evigt vid lif", sade han efter en stund. "Stackars min Afra", tillade han med låg röst.

Avemariaringningen ljöd. Hördt så på afstånd i qvällens stillhet smälte det myckna olikartade klingandet tillsammans, icke likt de nordiska kyrkklockornas samstämda, högtidliga klangvågor, som gå genom rymden starka och mäktiga, bärande det gripna sinnet vida hän öfver verlden, utan likt en smekande, mjukt glidande sång med vexlande tonfall, jublande i glädjen, lekande med sorgen, lockande till glömska, icke till hvila.

Sigrid satt stilla i tyst domning och dock med en nästan smärtsamt skarp känsla af lif pulsande i hjertat.

Ringningen upphörde. Maurillo vände sig om och såg på Sigrid.

"Ni, om någon, skulle förmå tända en kärlek, som aldrig dör", sade han långsamt.

En rysning skakade Sigrids lemmar, hon steg upp.

"Jag går hem, jag är trött."

"Fryser ni?" Maurillo sprang upp. "Ja, här är fuktigt. Har ni ingenting att sätta på er? Jag önskar, jag kunde taga af min rock och svepa den omkring er."

"Ingen fara för mig, jag är stark och hårdig", svarade Sigrid likgiltigt, gående mot utgången.

"Ni känner icke aftnarne i detta klimat, de äro förrädiska."

Sigrid skakade litet otåligt på hufvudet, som vore

allt detta tal om möjlig förkylning något henne icke vidkommande.

"Vill ni ha en vagn?"

"Nej, jag vill gå." Hon kände, att hon behöfde gå för att hålla sig uppe. Och dock fattades henne intet, det var endast detta vemod utan orsak och det smärtsamt liffulla pulserandet i hjertat. Hon gjorde en tyst afskedshelsing med hufvudet, och han drog sig vördnadsfullt tillbaka. Man han följde bakom henne och upphann henne åter i förstugudörren, der hon möttes af Teresa med ett visitkort i handen.

"En vacker herre, en utländing, har sökt er, medan ni var borta."

Sigrid tog kortet.

"Löjtnant Riddersköld, det gläder mig", sade hon.

"Hvem är det?" frågade Maurillo, och hans ögon sköto blixtar.

"En landsman, som vi gjorde bekantskap med i norra Italien, och som nu är kommen till Rom, ser jag."

"Han gjorde er bekantskap der och följde icke efter, när ni reste?"

"Från all den vackra arkitektur, som finnes på vägen? Nej, inte för någon gör han en sådan uppoffring, och förnuftigt är det af honom."

"Man måste vara af is borta i ert land", anmärkte neapolitanaren, men ljus och blid var han till uppsyn dervid.

"Kanske det", svarade Sigrid med ett halft leende och gick in till sig.

Ändtligen var hon ensam. Hon kastade af sig hatten och sjönk ned i en länstol. Det var redan mörkt i rummet, och der satt hon och stirrade på fönstrets svaga ljusning.

Så underligt att höra talas om en kärlek, som stormade och trotsade, berusades af lycka, led och glömde.

"Stackars min Afra", hade han sagt. Behöfde hon beklagas? Var det icke värdt äfven att lida och glömmas, detta att dock hafva känt lyckans fullhet om ock blott för en dag, att hafva älskat och ha varit älskad, icke endast som i en dröm, der tvenne väsen söka hvarandra i en fjerran tankes vemodiga längtan, utan öga mot öga, hjerta mot hjerta, hand slutet i hand? †

Ett minne kunde begrafvas och dock plötsligt kallas upp i dagen igen? För den unga konstnärinnan, som lemnat allt bakom sig och gått ut i det sköna strängt fordrande tjänst, framstod minnet af hennes första, barnsliga tycke, hvilket icke någonsin blifvit uttaladt, emedan det våldsamt slets sönder, på samma gång som hon kastades in i kunskapen om den låga lidelsens ohygglighet, men genom detta minne gled bilden af honom, som hon skildes från i samma ögonblick, han gaf henne sin kärlek i utbyte mot hoppet att vinna hennes. Sedan sin ankomst till Rom hade hon intet bref haft från Yngve, men deras brevexling hade aldrig varit regelbunden, och ett längre uppehåll var därför icke att fästa sig vid, dock steg en oklar längtan upp att blandas med den vemodiga sinnestämning, som gripit henne, och en pinande men dock smekande känsla växte stark och varm i hennes hjerta, en fråga, om ej kärleken alltid måste dö, men dock ingen lefvat fullt, om han ej känt den.

Knack! det knäppte hårdt i skåplåset, och dörren svajade långsamt upp. Sigrid for ihop — tyst var omkring henne, icke ett ljud hördes, hon sprang upp, stängde skåpet och gick in i Lenores rum att tända

ppå i fotogenköket, ställde en liten bärlampa bakom, sså att hon hade den till hands, utan att den upplyste rummet, och satte sig så att se på skenet och höra, huru det puttrade och kokade i pannorna, medan hon drömde om vintersnö i hemmets skogar.

"Sigrid, är du der?"

"Här inne, jag är kokerska."

"Gissa hvem jag har bjudit till middag."

"Löjtnant Riddersköld."

"Rätt uttänkt! Och till belöning för er snabba sblutledningsförmåga skall jag hjälpa er att laga maten. Vi ha med oss en förstärkning af förråderna, fröken Lenore har hög tanke om min aptit. Hvar skall jag göra af alltsammans?" Han stannade framför Sigrid och höll fram paketerna, som hon småskrattande befriade honom från. "Jag hoppas, att jag inte kramat något förderfvadt."

"Jag mötte löjtnant Riddersköld nere på gatan här", sade Lenore, som nu kom in, liflig och glad; hon hade varit ett ögonblick inne i Sigrids studio, der hon tyst sysslat med något," och vi ha nu varit och köpt fidera kotletter och bakelser med och en fiasco Chianti. Han säger, att han inte vill ha en festmiddag utan bakelser och godt vin."

"Och jag förtjenar väl det, när jag två gånger går att söka fröknarna, samma dag jag kommer till Rom. Är jag inte älskvärd kanske?"

"Onekligen", sade Sigrid och tände ljus.

"Och kan du tänka dig", inföll Lenore ifrigt, "han påstår, att jag talar bra svenska, och du anmärker alltid på mig."

"Ens egen lärare är alltid kinkigast, det vet man. Edra U och S äro inte riktigt rena ännu, men allt kan inte begäras på en gång."

"Jag har också varit så flitig, må ni tro, och Sigrid får aldrig tala något annat språk med mig numera."

"För att ni skulle vara färdig, när jag kom? Det var snällt, fröken Lenore."

"Var inte allt för egenkär, löjtnant Riddersköld", förmanade Sigrid, "jag hade lärt henne något svenska förut, fastän hon först under vår dagliga sammanvaro kommit sig till att studera språket i grund."

"Är det egenkärt af mig att säga, att fröken Lenore är snäll? Om jag sagt, att jag vore det, kunde så vara. Fröken Sigrid har en besynnerlig uppfattning af personlighetsprincipen."

"Har ni lärt italienska än, löjtnant Riddersköld?" föll Lenore in, afbrytande alla personlighetsafhandlingar.

"Jag? Jag är riktigt skicklig nu. Diavolo! Caspita! Perdincibacco! Sacripante! Accidente!!! Basta! Avanti!"

"En synnerligen omfattande kunskap", anmärkte Sigrid.

"Jag lär mig först den uttrycksfullaste delen af språket. Litet teckenspråk till", han gjorde några luftiga rörelser med händerna, "och så går det förträffligt. Åh, droskkuskarne förstå mig alldeles dråpligt."

"Och detta är allt, hvad ni kan?"

"Visst inte. Vino nero, vino bianco, una bistecca. Presto! Grande vitesse! Alla kypare förstå, så att det är lust och glädje åt."

"Men grande vitesse är franska", invände Lenore, hvilkens lärarinneinstinkter vaknade vid denna sammanblandning.

"Man bör låta höra, att man kan flera språk, då få de mera aktning för en. Men har ni köket der-

borta i vrån, fröken Sigrid? Der kan man ju inte röra sig. Vänta, jag skall flytta fram det åt er."

"Nej, nej, låt vara. Vi reda oss så bra på detta sätt, vi ha det alltid så."

"Jag har kommit, hit, för att vi skola vara alla tillsammans hyggligt och trefligt, inte för att en allt emellanåt skall stå med hufvudet nedstoppadt i en vrå. Tror ni, att det är ett vackert sätt att sällskapa, så misstar ni er betydligt." Han sköt ihop i en hög böcker och allt, som fanns på ett bord, hvilket afstängde köket på ena sidan.

"Nej, hvad gör ni nu? Akta bläckhornet!"

"Jag kan inte komma åt spisen utan att flytta bordet, och jag kan inte flytta bordet med alla sakerna uppställda. Ingen fara för bläckhornet, om jag får sköta mig i fred."

"Ack, en sådan oreda ni gör! Om ni ändå ville sitta stilla och inte bekymra er om någonting, som inte vidkommer er."

"Se så, var lugn nu. Fröken stormar som en fluga i en löpgraf. En officersdotter borde veta, att hetsigt befäl får kollrig trupp. Se bara, så bra det går."

Han hade flyttat undan bordet, tog spisen med pallen, hvarpå den stod, lyfte hela ställningen fram på golvet och satte tre stolar omkring.

"Nu kan det bli trefligt. Var så god och sitt ned, fröken Sigrid. Är inte detta förträffligt tillställdt, fröken Lenore?"

"Ypperligt", erkände Lenore, som skrattande åhört tvisten.

"Nu skola vi se, hvad ni har." Han fick fatt i en sked, slog sig ned vid spisen och började ifrigt röra i en kastrull.

"Låt buljongen vara." Sigrid tog skeden ifrån honom.

"Man skall ju alltid röra i grytorna, så att inte maten bränner fast", invände Wolmar.

"När man kokar välling, ja. Nu har ni ju spillt på spisen, så få vi os till."

"Ja, när man har så små pytsar att reda sig med. Man skall verkligen vara fruntimmer för att kunna peta i nötskal på detta sätt. Hvad har ni här?"

"Potatis. Men hvad skall ni nu göra?"

Han hade oförmärkt smugit åt sig skeden, som Sigrid lagt på plåten under spisen, och var nu i full fart med att krasa i potatiskastrullen.

"Jag skall se efter, hur potatisen ser ut i botten."

"Löjtnant Riddersköld, ni skulle göra mig en stor tjänst, om ni ville hjälpa Lenore att duka i studion."

"Med mycket nöje. Jag står till fröken von Kaudingens förfogande."

Det blef ett kinkigt göra. Lenore ordnade och Wolmar flyttade om, men hon fann sig leende i allt, och slutligen kom han in till Sigrid igen, förklarande all möda bortkastad på fröken Lenore, hon lät icke reta sig.

"Högst beklagligt, när ni gör er så mycket besvär för att lyckas", svarade Sigrid.

"Ja, det är tacksammare att egna sig åt er, fröken Sigrid. Jaså, ni har börjat med kotletterna. Skönt! Men jag skall tala om något i förtroende för fröken Lenore. Att döma efter den tid, som förgått, sedan jag hade den äran att göra mitt första besök och ingen var hemma, måtte vi få en temligen klen buljong."

"Den var mest kokt, innan jag gick ut", upplyste Sigrid.

"Jaså. Var potatisen mest kokt då också, måtte den vara ypperlig nu."

Sigrid bevärdigade honom icke med ett svar.

"Gör i ordning sallaten, Lenore."

Wolmar återvände till Lenore, som han nu tillhandagick med den mest exemplariska ordning, hvar efter mellan dem öppnades ett litet, mycket tyst framhviskadt samspråk, hvilket slutades med att Lenore ställde en bleckask framför den ena tallriken.

"Nu kunna vi börja", sade Sigrid och bar in sopp-skålen. "Behagar ni ta plats, löjtnant Riddersköld?"

Wolmar och Lenore stodo redan färdiga att stiga fram till hvar sin stol, hvarvid den plats tillföll Sigrid, der bleckasken stod.

"Hvad är detta?" frågade hon, varsnande denna på ett middagsbord föga passande tingest.

"Litet till smörgåsbord, som jag tar mig friheten bjuda fröken på", svarade Wolmar och knäppte ihop händerna på stolsryggen framför honom.

"Så skola vi väl öppna den då." Hon sträckte handen efter asken, men Wolmar hejdade henne.

"Förlåt, fröken Ulf, hemma hos oss brukar man inte röra någonting, förrän man satt sig till bords, och hemma hos oss ställer värdinnan sig bakom sin stol och gör en artig bugning för sina gäster, innan hon sätter sig. Fröken har inte nigit för mig ännu." Han återtog sin allvarliga ställning med händerna hopknäpp-ta på stolsryggen och såg upp i taket.

Sigrid ställde sig småleende bakom sin stol, gjorde en värdig böjning på hufvudet för Wolmar, som genast svarade med en elegant förbindlig bugning, delad mellan henne och Lenore, och man satte sig.

"Kanske nu fröken täckes öppna asken och inte försmå min ringa gåfva."

Hon lyfte af locket, ett lager af bomull låg öfverst, hon tog bort det, och derunder, omsorgsfullt och nått lagda på bomull, lågo de vackraste friska granqvistar med en fyllig, röd rönnbärsklase i midten.

"Från Sverige", sade Wolmar, "jag skref hem, att de skulle afsändas just lagom för att komma samtidigt med mig till Rom."

Sigrid sade intet, hon blott såg på qvistarne, men när hon slutligen blickade upp, glänste en så vekt mild innerlighet ur hennes ögon, att Lenore, som dock var van att se henne i många olika stämningar, öfverraskad studsade.

"Tack", hviskade den unga svenskan.

"Hvad du är vacker, Sigrid", utbrast Lenore, "jag visste inte, att du kunde vara så vacker."

"Der fick fröken en upprigtig artighet på köpet", sade Wolmar, mera belåten öfver framgången af sitt vänliga påhitt, än som rätt kunde passa sig för en sann svensk att visa. "Om vi nu skulle äta soppan, innan den blir kall."

"Jag får lägga för", bad Lenore och fattade sopp-slefven, medan Sigrid aktsamt ställde asken bredvid sig.

Och nog blef sinnesstämningen glädlig under den middagen. Sammanträffandet i ett främmande land under förhållanden, som kunnat närma de unga människorna till hvarandra obesvärade af allt tvång, hade gjort dem förtroliga som medlemmar af en familj, en familj der man utan tryck af rädsla för brytningar mellan de olika tyckena och åsigtarna hängifver sig åt nöjet af att vara tillsammans. Äfven Sigrid var sprittande glad. Den oväntade lilla helsningen från hemlandet hade löst tyngden, som hvilat öfver henne, den pulserande liffullheten var icke längre sammanträngd inom hjertat, och så snart den begynte genomströmma

hela hennes varelse, försvann den smärtsamma känsla, den väckt. Nu tycktes hon knappt finna uttryck och utrymme för all den öfverflödande lefnadsfriskhet, som fyllde henne. Lenore påstod, att löjtnant Riddersköld funnit ett trollspö, som gifvit den förtrollade prinsessan hennes rätta gestalt, och löjtnant Riddersköld vände saken i skämt, men belåtenheten sken ur hans öppna, trohjertade blick.

"Än prinsen?"

"Hvilken prins?"

"Den vackre italienaren, som lockar prinsessan till förräderi mot sin svenskhet, har han inte visat sig än?"

"Åtminstone icke i synlig skepnad", försäkrade Sigrid.

"Kanske är det han, som bor i skåpet." Lenore tog på sig en helt kuslig min. "Snälla Sigrid, förälska dig inte i ett spöke, så mycken öfvernaturlighet står jag inte bi med."

"Nej, skåpanden är en tomte, det vet jag nu. Hade inte han i dag väckt mig till minne af mina husliga pligter, så hade det varit fara nog för, att ni inte fått middag före midnatt."

"Ädle tomte, jag ger dig min hyllning", sade Wolmar, "men hvad är egentligen denna uppenbarelse?"

Upplysningen gafs, och Wolmar ville genast undersöka den märkvärdiga möbeln, men Sigrid förklarade bestämdt, att när all ceremoni ålagts henne vid måltidens början, skulle också han iakttaga sådan under dess fortgång, efteråt husesyn mycket gerna. Och dermed måste han för rättvisans skull låta sig nöja. Men den vackre italienaren släppte han icke.

"Han finns icke", vidhöll Sigrid, "men kanske han står upp ur de dödas rike vid S. Clementefesten i öf-

vermorgon. Kom med oss och varna mig, om ni ser honom, så att jag kan fly i tid."

"Ja, kom", uppmanade Lenore. "Då upplyses den underjordiska kyrkan, visst skall ni se detta. Vi ha gjort upp sällskap med herr och fru Riccioli, som bo i våningen under oss, och en målare, som har bodstad och studio i tvärgången här, kom med."

"Med största nöje, om jag får. Hvad heter målaren?"

"Signor Maurillo Olivieri, neapolitanare."

Wolmar fyllde så väl de båda flickornas som sitt eget glas till brädden.

"Hvilken behaglig doft Chiantivinet har", sade han, hostade lätt, liksom förberedande sig till ett tal, och höjde glaset med det högtidligaste allvar men ögonen blinkande af odygd. "Mina damer, jag har den äran att föreslå en skål för signor Maurillo Olivieri, neapolitanare, han och ingen annan är den ende."

"Åh, hvilket infall", sade Lenore, men Sigrid skrattade.

"Signor Maurillo Olivieris skål!" istämde hon muntert.

Wolmar tömde allvarsamt sitt glas och sträckte ut handen efter flaskan igen.

"Inga flera skålar", påbjöd Sigrid. "Efter den endes få inga andra följa."

"Men då är det heller inte roligt att dricka."

"Högst bedröfligt, men ohjelpigt."

"Fröken är så omedgörlig i dag. Bakelserna äro också slut nu, få vi börja husesynen då?"

Dertill voro alla villiga, och man reste sig.

"Här är spöskåpet", sade Lenore och höll upp lampan för att lysa på det, men Wolmar hade redan tagit sigte på ritningarne på väggen.

"En halshuggning har försiggått, kan jag se", sade han och pekade på den hufvudlösa vestalen.

"Ja, det är verkligen skamligt af Sigrid. Om ni visste, så vacker hon var."

"Jag kan inte få fram ett ansigtsuttryck, som gör henne begriplig. Hvarför skulle vestalerna, den heliga eldens vårdarinnor, renhetens skyddsvakt, icke kunna förstå medlidandet? Fordra de kanske förintelse af allt, som dukar under i kampen? Men de äro dock kvinnor, och qvinlighetens första ingivelse är att vilja rädda."

"Så länge de ha något af sig sjelfva att insätta, ja, ty så länge är det en kvinna, som lefver och handlar, och kvinnan vill mycket gerna handla — litet till öfverflöd ibland till och med. Vestalen är icke en kvinna, hon är qvinlighetens abstraktion, och abstraktioner i all ära, men nog förstöra de gerna allt, hvad de komma åt."

Sigrid såg genomträngande på honom, som ville hon försöka taga fast andemeningen bakom hans skämtsamma ord.

"Det vill säga", sade hon långsamt, liksom sökande efter sin egen tanke, "om qvinligheten afstår från allt ingrepp i det lefvande lifvet för att endast i overksamhet svärmeri dyrka renhetens ideal, då dödar hon, ty allt, som icke meddelar något, det dödar. Skönhetens doft är vår helsa, men doftet kan bli ett gift. Ja, det förstår jag, men vestalerna voro icke inmurade i kloster, de afsöndrade sig icke från mensklighetens intressen."

"Fröken Sigrid, ni läser väl icke filosofi?"

"Nej."

Wolmar drog en suck af lättnad.

"Ni talade så prydligt, att jag blef helt ängslig

I unga dagar.

på den stackars neapolitanarens vägnar. Att svärma för filosofi och vestaler på en gång, det är mensklighetens undergång. Kinkigt nog sköta ett i sender."

"Kinkigt nog med ett i sender?"

Wolmar tog ett steg bakåt för att få bättre öfversigt af vestalen vid altaret och svarade icke straxt.

"Skulle vi inte kunna förmoda, att denna är återgifven bättre än fröken sjelf vet om, ni skapar ännu egentligen efter instinkt, tror jag?" sade han efter en stund. "Och hon har icke hunnit stadiet af qvinlighetens abstraktion, måtte inte flickstackarn behöfva känna sig sliten mellan kärleken och den heliga elden. Hvilken som än segrar, känner hon sig ha begått en synd, och sedan blir just frågan, hur hon råar med det. Icke alla begåfvas med utländingsdefinitionen, fröken Sigrid."

Blodet steg långsamt i Sigrids ansigte, hon rodnade på det för henne egendomliga sättet, men hon stod tyst stilla utan att taga sina ögon från ritningarne.

"Om vi sedan antaga, att böjelsen för vestalens kall finnes i den qvinliga naturen", fortfor Wolmar, "men att hos mannen ligger nedlagdt begäret att locka henne derifrån, alldenstund båda onekligen behöfvas tillsammans i lifvet, så kan det vara tillbörligt, att hon skyggar för att lemna templet och dettas heliga eld, annars kanske — hm! hm! — bara bytesfrihandelsammelsurium blefve rådande öfver hela verlden, men inte kan hon få skygga så, att all eld utom den på altaret tillåtes slockna, elden på hemmets härd är också värd att vårdas. Vestalerna stängde visserligen icke in sig i murade celler, helt och hållet afsöndrade från till och med åskådandet af verklighetens intressen, det är sannt, men de lefde inte heller för dem; och den som hindrar sig sjelf från att lefva, han får en åtrå

att förstöra på ett eller annat sätt, sig sjelf eller andra, det blir en njutningsfull retning att se och frossa i förstörelsen. All onatur straffar sig sjelf, och liksom det är onatur, att inte hvar menniska rumlar litet smått någon gång i all oskuld, så är det också onatur, att inte hvar menniska gör nytta i verlden. Att bara sitta och se på elden är i det hela taget icke att göra nytta, långt bättre då röra i vällingsgrytan, bara man inte rör öfver, så att det blir starkt os af, inte sannt?"

Sigrid sänkte blicken, blodet vek åter långsamt bort från hennes panna och kinder.

"Jag tror jag ser", sade hon sakta, "hållningen är visst också origtig." Och hon stod stilla med till slutna ögon.

Wolmar vinkade åt Lenore och gick bort till andra sidan af rummet, der han började plocka en ritportföljs innehåll ut på golvet.

"Vi se på detta", hviskade han, då Lenore följt honom, "hon är visst helst ensam nu."

"Så klart och redigt ni gör allting", hviskade Lenore och såg med beundran, nästan med vördnad upp till honom. "Hon går här och grubblar, tills också jag ibland inte vet, hvar jag är hemma."

"Jag dikar ut min jord och lider därför icke af bottensyra, det är hela saken. Jag vill slå vad om, att hon i hela sin tid bott invid en dimmig äng. Men det reder sig nog. Hör, fröken Lenore, jag hade ämnat be henne måla mitt porträtt, men i qväll har hon kanske inte håg att tänka på mig, vill fröken fråga henne sedan?"

"Så snäll ni är."

"Visst inte, men jag kan ha tid med sådant nu, när jag ändå är ute och rumlar. Det kan vara ett sätt att öka familjekonterfeiggalleriet, förstår fröken,

och om jag så får en fru, har jag ju genast en vacker fästmanspresent i ordning. Är det inte fint uttänkt?"

"Mycket fint. Men hvart tog Sigrid vägen?"

Wolmar böjde sig försiktigt fram för att se efter Sigrid, som gått in i Lenores rum.

"Hon öfvar sig i att vara vestal framför spegeln. Är ni mycket upptagen, fröken Lenore? Får jag komma emellanåt och göra er båda sällskap, när ni gå ut?"

"Visst är jag upptagen, men mellanstunder har jag ändå", sade Lenore gladt.

"I morgon?"

"I morgon är jag bjuden på bröllop, vår värdinna gifter sig."

"Gumman?"

"Ja. Hennes fästman är visserligen bara tjugufem år, men han räknar så bra."

"Det var mig en praktisk gumma. Hör, fröken Lenore, ni kan just göra mig officiellt bekant med henne. Så mycket jag kunnat se af henne, skulle hon visst tycka om det."

"Det skulle hon visst. Nej, se på Sigrid!"

Wolmar vände sig om. Sigrid hade af ett par hopfästa skynken åstadkommit en tillstymmelse till antik drägt, som hon draperat omkring sig, och stod nu framför dem såsom vestalen på amfitheatern, tummen med fast hårdhet nedåtsträckt, hållningen hög, befallande, stolt, men genom en nästan omärklig framåtböjning af hufvudet och en svagt krampaktig tryckning af armarne intill kroppen hade hon på samma gång erhållit ett uttryck af sammanpressad oro, och kring de fina, lätt skälvvande läpparne låg ett drag af smärta, medan ögonen lyste af hungrig nyfikenhet.

"Der har ni henne ju", utbrast Wolmar, så snart

han hunnit hemta sig från sin öfverraskning. "Ni borde ha blifvit skådespelerska, fröken Sigrid. Men nu borde fröken också kunna vara egen modell."

"Det är just, hvad jag ämnar bli", svarade Sigrid, återtagande sitt vanliga utseende, men hennes röst darrade något af spänningen. "Ni har gjort mig en glädje och en tjänst i dag, löjtnant Riddersköld. Men det är visst sent nu."

"Och jag får lof att gå, ja. Således i öfvermorgon till S. Clemente, hur dags?"

"Kom när som helst efter klockan 2, kyrkan öppnas klockan 3. Löjtnant Riddersköld blir en medlem till i vårt upptäcktsresande sällskap, Sigrid du", sade Lenore glädtigt.

"Mycket välkommen, bara inte ni två uppgå i arkitektentusiasmen så starkt, att vi få stå i timal framför hvar enda stenbit."

"Vilkoret antaget med förbehåll att inte fröken och neapolitanaren hålla oss i stället framför hvarenda färgklatsch."

"Inte alla färgklatschar locka mig, herr löjtnant."

"Inte alla stenbitar mig heller, fröken."

"Sigrid tycker om vackra ruiner", inföll Lenore, "men hon påstår, att hon alltid frestas smugga in dynamit under fula stenhögar."

"Jag tycker inte om relikdyrkan i någon form, och framför allt vill jag inte fylla mina lådor med lösbrutna murbitar och mera sådant."

"Inte kan väl fröken Lenore vara med om vandalismen att rifva sönder för att få minnen?"

"Nej, jag förstör ingenting", bedyrade Lenore, "men jag måste bekänna", tillade hon med en förlägen ton af urskuldande, "att jag har gömt gräs och blom-

mor, som växt på minnesvärda ställen. Det är kanske enfaldigt.”

”Ingenting är enfaldigt, som gör en själf glädje utan att skada andra. Samlandet af dylika minnen är för öfrigt en qvarlefva från den tid, då fantasien var förnämsta uttryckssättet för tanken, och man derför genom en symbol sökte fasthålla sin föreställning eller uppfattning.”

”Men då är det ju hedendom”, sade Lenore betänksamt.

”Vi ha så mycken hedendom qvar ändå, att inte behöfva vi gräma oss öfver en så oskyldig återstod som denna”, tröstade Wolmar.

”Ni bryr er inte om symboler?” frågade Lenore blygt.

”Inte synnerligt, men visst går fröken Sigrid betydligt längre i den vägen än jag. Men jag undrar ändå”, fortfor Wolmar skälmaktigt, ”om vi inte skulle kunna hitta på ett litet förråd af enfaldiga känslor också i djupet af hennes innersta tillvaro, ifall vi började leta efter. Säg upprigtigt, fröken Sigrid, kan fröken inte förstå våra förfäders vana att ta med sig en smula hemlandsjord, när de flyttade till främmande strand?”

”Åh fullkomligt!” utbrast Sigrid och spratt till, man skulle kunna säga, att hela hennes varelse gni-strade af lif, ”jag skulle inte göra det själf, men jag förstår det fullkomligt väl.”

”Se der”, sade Wolmar och skrattade med sitt allra hjertligaste skratt, ”litet tokiga äro vi allihop och den mest stoiska icke minst.”

”Du kära stoiska Sigrid, hvad jag håller af dig”, sade Lenore förtjust.

”Det var snällt, det, Lenore lilla”, svarade Sigrid

småskrattande men såg med det samma på sin klocka. "Jag vet då intet bättre, än att vi hvar och en i natt få drömma om hvar sin känslsymbolik."

"Ja visst, ja, men vill ni nu presentera mig vederbörligen för värdinnan, innan jag går?" sporde Wolmar, som äntligen beslöt sig för att taga afsked på allvar.

Lenore och löjtnanten följdes åt, och när hon efter en god stund kom tillbaka, hade Sigrid flyttat fram en spegel till vestalritningen, så att hon kunde se sig sjelf, satt upp lampan på skåpet till åstadkommande af lämplig belysning och var nu i fullt arbete.

"Sigrid", sade Lenore med hänförelse, "äro alla svenskar lika snälla som löjtnant Riddersköld?"

"I Sverige är blandning som i alla länder, förmodar jag, men jag tänker, att i intet land räknas så verkligt hjertegoda menniskor dussinvis."

"Gumman Teresa är redan alldeles betagen i honom. Inte begriper jag, hur hon kunde förstå, hvad han sade, en befängdare italienska har jag aldrig gjort mig föreställning om, men italienare måtte ha en särskild förmåga att uppfatta andras mening. Emellertid förtrodde hon mig, sedan han gått, att en utlänning med så fulländad uppfostran har hon aldrig sett förr, inte många ha takt nog att låta presentera sig för värdinnan i det hus, der de besöka hyresgästerna."

"Det var taktfullt mot både henne och oss. God natt nu, Lenore, jag vill arbeta."

"Skall jag inte städa undan litet här efter midnatten?"

"Det kan stå alltsammans tills i morgon, för en gång gör det ingenting. Hindra mig inte nu."

Lenore lutade sig ned öfver gran- och rönnbärsqvistarne, som Sigrid ställt i vatten.

"Ämnar du gömma dessa, Sigrid?"

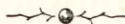
"Sedan de vissnat? Nej, det kan jag inte tänka mig. Så kära de voro mig nu, när de bragte mig alldeles som ett doft ur svensk skog, så litet bryr jag mig visst om dem, sedan de skrumpnat och fallit sönder. Jag har inte sinne för döda minnen, Lenore, det är ett slags poetisk känsla, som fattas mig — det är kanske därför, att jag lägger in så ytterligt mycken verklighet i sjelfva drömmen", tillade hon saktare, "symbolen behöfves icke, när tanken tar oss helt och hållet i sin magt."

Lenore gick in till sig, tog fram ur en låda åtskilliga pressade blomreliker, alla försedda med påteckningar hvar de tagits, och satte sig att se på dem, den ena efter den andra. När hon noga gått igenom dem alla, satt hon tvekande ett ögonblick, men plötsligt, med ett beslutsamt grepp, kramade hon sönder blommorna, ref så påteckningarne i små bitar och kastade alltsammans ut genom fönstret. Sedan satte hon sig med förnöjd uppsyn att öfverse, hvad hon hade att göra följande dag. Hon var icke enfaldig, hon mera än andra.

Det led redan mot morgonen, när Sigrid kastade sista kolbiten ifrån sig. Hennes tinningar bultade, hennes ögon värkte, men hon hade lyckats, vestalen stod lefvande framför henne. Hon klädde hastigt af sig och gick till sängs. Sömmen ville dock icke komma, en alltför stark spänning höll hennes tankar i uppror. Åter och åter igen gledo dagens olika bilder förbi henne, och hvarje vaxadt ord ljöd åter för hennes öra.

Plötsligt satte hon sig upprätt i sängen och knöt hårdt ihop händerna.

"Nej, det är inte möjligt! Det får inte vara så! Jag får inte väcka någons kärlek."

Fjerde kapitlet.

Sora Teresa sparade icke på utgifter för sitt bröllop.

Frukost och middag — hennes sängkammare för dagen ordnad till matsal — betjening och allt från caffè Venezia, intet knussel på något sätt. Sällskapet var litet men utvaldt. Arturo och Evelina Riccioli, den sednare brudens följeslayerska, Teresas samtliga hyresgäster "deruppe", äfven den långe, magre abruzzesaren, som värdinnan till ära lemnat sängen den dagen och gjorde full heder åt förfriskningarne, samt hennes svägerska i andra giftet, en präktig, stor, fet landtqvinna, pösande af välmåga i snörlifvet och den blomliga brokadkjorteln, egen, mors och mormors brudklädning, de tjocka fingrarne fullsatta med ringar, en tung guldkedja i tre hvarf kring halsen, öronen röda af örhängenas vikt.

Mycken andlig frändskap rådde icke mellan de församlade, hvilket dock icke hindrade, att hvar och en roade sig efter förmåga.

Bruden, prydd i sin nya, kastanjebruna sidenklädning och sina gamla juvelsörhängen, en gåfva af den salige padre Gerolamo i verlden, upptogs helt och hållet af sin egen värdighet och af älskvärda omsorger om sin Prospero. Denne, en liten och mager men långt ifrån ful ung man med skarpa, genomträngande

ögon, bara åt och drack, öppnade icke sjelfmant sin mun till tal mera än en gång, då han frågade den bredvid honom sittande svägerskan i andra giftet om vinpriserna i hennes hemort, hon var från Velletri-trakten, men dem tog han reda på så noga, att Arturo Riccioli frågade honom, om han ämnade sätta upp vinhandel. Prospero endast smålog till svar, Teresa menade, att det kunde icke komma i fråga, hvarpå brudgummen ånyo teg och åt.

Brudgummen åt och drack och teg, abruzzesaren åt och drack och talade om sitt olyckligt retliga lynne, hvilket gjorde det omöjligt för honom att subordinera under någon, då ingenstädes förmän ha tillräckligt fin-känslig aktning för sina underlydande, i följd hvaraf han ännu vid trettiofem års ålder icke lyckats få någon varaktig anställning. Signora Maria Peretti fann ingenting af anrättningarne, som smakade henne, talade en smula om spiritism, en smula om att dåliga människor alltid ha mest framgång i världen, mycket om sin egen helsa, förstörd genom sorger. Hennes äkta hälft ryckte nervöst på axlarne och bekände, att han egentligen var en folkskygg enstöring, som helst skulle lefva alldeles ensam med blott en hund till sällskap, hvarvid Lenore påstod detta vara endast en föreställning af honom, ity att ingen människa vore skapad för att lefva ensam eller kunde fara väl deraf. I denna hennes åsigt instämde Maurillo med djup öfvertygelse och fyllde på Sigrids glas, trots det att hon redan undanbedt sig mera vin. Evelina gaf hvarje talande rätt, starkt gripen, som det tycktes, af giltigheten af deras yttranden, men osäkert kan vara, om hon följt synnerligt noga med samtale, emedan hon, om sanningen skall erkännas, satt som på nålar under hela frukosten, af fruktan för att något skulle fattas eller gå på tok,

och hela hennes lilla verksamhetslystna person spratt af otålighet öfver att icke sjelf få styra och ställa med alltsammans. Såsom brudfrämman tyckte hon sig nemligen ha på sätt och vis del med i ansvaret för festens lyckande, och ho vet med huru många råd hon fullproppat sora Teresas hjerna på förhand, i hvad dennas uppträdande beträffade. Ängslig var hon också för att hennes man, som icke tyckte om sötsaker, hvaraf ju en bröllopsfrukost mest består, skulle ha tråkigt mellan den suckande signora Peretti och den feta svägerskan, den sednare ett omfångsrikt grannskap i hög grad besvärande för hans fria rörelser. Lyckligtvis voro vinnerna goda, så att han hade någon ersättning.

Men satt Evelina som på nålar, alldeles onödigtvis för öfrigt, ty caffè Venezias betjening redde sig säkert lika bra henne förutan, så hade Sigrid deremot ett törne i hjertat, fastän den ena som den andra dolde sin för tillfället ganska olikartade oro under en yta af lugn och glad sällskaplighet.

Maurillo var Sigrids bordsgranne, och den aning, som vaknat hos henne under nattens ensamhet, den blef stundligen en allt mera klar visshet. Det finnes så mångahanda sätt att obemärkt af andra gifva sina känslor tillkänna för den enda, som man vill skall se dem, och hon förebrådde sig bittert sin blindhet ditilldags, då hon insåg, att han nu föresatt sig, att hon skulle förstå honom. Men det finnes också sätt att obemärkt göra ett afvisande känbart, genom en aldrig så litet ökad tillbakadragenhet, en aldrig så liten skymt af ligkiltighet, och Sigrid ville skjuta ifrån sig en kärlek, som hon ej kunde mottaga. Emellanåt glimrade hans ögon till, hans hand knöts hårdt om serveten i hans knä, och Sigrid började frukta, att den stumma

striden dem emellan skulle bli uppenbar för alla, men han beherskade sig åter.

Ändtligen blef dock frukosten slut, brudparet for ut på en promenad i vagn, följda af Arturo och Evelina, abruzzesaren sjönk ned i en karmstol i salongen och sträckte ut sina långa ben, njutande af minnet af den intagna frukosten och af tanken på den kommande middagen, Peretti gick in till sig för att läsa tidningar, Sigrid önskade i tysthet, att hon kunnat följa hans föredöme, men för att komma ut måste hon gå förbi Maurillo, som stod i dörröppningen, det vill säga mellan väggen och parkkulissens ytterkant, och vaktade på henne. Signora Maria fick fruntimmerna omkring sig och utgöt sig öfver svårigheten af att förstå läran om en vis försyn, när så mycket ondt och sorgligt kunde ske i världen, den feta svägerskan menade orsaken härtill vara världens ogudaktighet, men man hade ju presterna att sörja för detta, Lenore ledde samtalet skickligt in på mindre djupgående ämnen, Maurillo, alltjemt stående i dörren, började afhandla neapolitanska legender med den halfsofvande abruzzesaren. Sigrid grep sig an och steg upp för att lemna rummet. Då hon närmade sig dörren, trädde Maurillo tillbaka ut i gången, sålunda artigt gifvande henne plats att komma obehindradt fram men med det samma stående utom synhåll för de öfriga. Och nu talade hans ögon öppet och eldigt, fastän orden, hvarmed han sökte uppehålla henne, kunde för alla gälla såsom ett af de betydelselösa yttranden, en herre faller till ett förbigående fruntimmer.

"Öfverger ni oss redan?"

"För en stund åtminstone."

"Ni är visst trött i dag?" Hans blick tiggde om

ett ja, som skulle hafva kunnat gifva en lugnande förklaring på hennes förändrade sätt mot honom.

"Nej."

"Vet ni inte, att ni gör mig ondt med att vara er olik?" hviskade han.

Hon var å väg att likgiltigt aflägsna sig men stannade vid denna hviskning.

"Det händer ibland, att man tror sig göra upptäckter, som man icke väntar", svarade hon utan att sänka rösten öfver höfvan men talande så, att hennes ord måste bli otydliga för de i rummet bredvid varande, "och om dessa äro plågsamma, blir man sig olik."

Hon gick in till sig och förblef der, tills alla åter samlades i matsalen.

Under middagen var Maurillo blek men till utseendet lugn, endast några konvulsiviska rörelser med serveten under bordet förrådde stundom för Sigrid, att det kostade honom möda att hålla skenet uppe. Mot henne var han uppmärksam och förekommande, dock icke mera än som tillhör en bordsgranne, och han undvek att se henne i ansigtet, ända tills det led mot uppbrott och bruden gått att byta om dräkt för bröllopsresan, som var bestämd att gälla de romerska kastellerna, så hade Prospero velat. Men då vände han sig tvärt till henne.

"Hur lider det med er tafla, er flicka i mörkret?"

"Den har allt skridit betydligt framåt."

"Jag hoppas få se den ännu, innan den är fullbordad. Allting blir icke slut på en gång."

Utän att afvakta svar vände han sig till Lenore, skämtsamt berömmande hennes tålmod att vara modell, och han tilltalade icke Sigrid vidare.

Följande dag var S. Clementefesten, den 23 No-

vember. Vid tretiden på middagen rådde på den vanligen så folktomma Via di S. Giovanni in Laterano en temligen liflig rörelse, rigtad mot den gamla kyrkan. Skaror af unga preststuderande i sina fotsida drägter, röda, violetta, blå, svarta, samt utländingar till fots eller i hyrkuskdroskor utgjorde de besökandes kärntrupper. Dessutom några fromma eller nyfikna, ett och annat enskildt åkdon, deri elegant klädda fruntimmer halfågo med förnämt behagfull vårdslöshet, och först och sist pojkar med mer eller mindre utvecklade anlag för okynne, men få af dessa försvunno innanför kyrkdörrens förhänge, de stannade på gatan att beskåda de anländande och slogo slant i solskenet eller stojade med de flickor från grannskapet, som sluntit undan mödrarnas denna dag mindre snabba hand eller ock voro rent af utskickade. De sistnämndas åliggande var visserligen att tigga, men att förena nytta och nöje är ju att vinna en dubbel fördel.

Till de icke fromma hörde ett sällskap bekanta, som långsamt vandrade ned förbi Colosseum. Evelina, Sigrid och Olivieri gingo främst, Lenore följde efter med Riccioli och Riddersköld, och mycken glädtighet rådde i andra ledet. Den ene herren var icke stark i franska och den andre än mindre i italienskan, men samtalet fortgick lifligt och oafbrutet, tack vare en möjligast fri blandning af båda språken. Lenore sökte i början att såsom tolk bringa en smula reda i språkförbistringens men fann snart detta vara ett onödigt besvär, ingen brydde sig om hennes öfversättning, hvar och en förstod sig sjelf förträffligt och den andres mening nog för eget nöje. Slutet blef, att Lenore halft om halft antog deras talesätt, och ljudet af det muntra pratet och skrattet ljöd oupphörligt öfver till det första ledet, der en mera allvarsam stämning gjort sig

gällande. Sigrid bemödade sig om att låta sig dragas med af Evelinas liflighet, men hon trycktes af att känna, huru Olivieri svartsjukt, fastän förstulet, bevakade alla hennes ord och rörelser.

En liflig duett mellan sopran och tenor afsjöngs på orgelläktaren, när de inträdde i kyrkan. Denna var temligen full. Dominikanermunkarne i sina hvita kåpor sutto i koret bakom högaltaret och sågo på folket, som trängde sig fram, somliga för att genom gallret till det under altaret befintliga relikrummet låta af der stående andlige välsigna medaljonger, kors eller hvad man kunde hafva till hands, andra för att se hvad de föregående gjorde. Kyrkan var festpydd, men stäten, som äfven i de mera nymodiga, eleganta kyrkorna, der ögat blott söker bländverk, gör intryck af theatergrannlåt, blef rent af störande i denna åldriga kvarlefva af en förgången tids enklare bemödanden att tillfredsställa sin längtan efter skönhet genom konstens sammanblandning med religionen. De stora, hårda buketterna af granna pappersblommor mellan de höga stakarne och vaxljusen på altaret hade passat bättre på disken i en sockerbagarbod bland konfektskålar och gaslågor; de röda och gula, med oäkta guld kantade sidenskynkena, draperade i pelarbågarne, svuro illa mot det gamla, ärevördiga rum, der ännu den forntida korafskrankningen står kvar med sina pulpetsäten af marmor, hvarifrån fordom evangelium och epistlarne förelästes för menigheten. Till och med Wolmar, som ej gerna lät sig något bekomma, när arkitektur fanns att studera, såg sig blott flygtigt omkring.

"Hit kommer jag en annan dag, när jag kan få alltsammans för mig sjelf", sade han åt Lenore. "Männe vi få gå ned i den andra kyrkan nu?"

De gingo in i sakristian och stego utför trappan, ned i den undre basilikan, hvarpå den öfre blifvit byggd. Öfvergången från det fulla dagsljuset deruppe och den dunkla halfskymningen i det blott af en rad ljus upplysta hvalf, som de hade framför sig, och der människorna rörde sig af och an likt spöklika skuggväsen, var af en öfverraskande verkan. De stannade ofrivilligt alla ett ögonblick nedanför trappan, innan de gingo långsamt vidare. Hufvudskeppet med altaret i bakgrunden var i motsats mot sidoskeppen klart upplyst, och från de gamla murarne, som uppförts i mellanrummen mellan de än äldre pelarne, stirrade alfresco-målningarnes egendomliga, stela helgonbilder ut öfver de lefvande, som kommit att en stund beskåda platsen för århundradens trosbud och trosstrider, begravnen genom tidens förvandlingar, åter utgräfd af människohand.

Sigrid hade hela tiden troget hållit sig till Evelinas sida, men nu, öfverväldigad af det underliga, halft vemodiga, halft mystiskt glada inflytande brytningar och skiftningar mellan skuggor och dagrar alltid hade på henne, blef hon småningom efter det öfriga sällskapet. Mellan en hel mur, under utgräfningen af basilikan uppförd i midtskeppet till stöd för kolonnerna derofvan i öfre kyrkan, och sidoskeppets sammanmurade pelarerad var en gång, upplyst endast genom de svaga ljusstrimmor, som från detta skepp föllo in mellan de runda pelarne och de raka murstyckena. Hit gick hon in, och här, ensam för sig sjelf icke tre steg från mängden, som hon vid hvarje pelarspringa såg skymta på andra sidan muren, gick hon stilla framåt, följande med ögonen det matta ljusets mjuka och vexlande skimmer i dunklet. Vid sista springan stannade hon och såg in i hvalfvat bredvid. Då först

hörde hon ljudet af steg på det fuktiga stengolfvet, tyst kommande efter henne. En isande ilning genomför henne, hon anade, hvad som förestod, det var Olivieri, som kom.

"Så hemlighetsfullt lockande den dimmiga belysningen på andra sidan blir, när man ser den härifrån", sade hon, bemödande sig att synas obesväradt lugn. "Det är som en saga. Man väntar nästan att få se ett tåg af den hemliga domstolens medlemmar draga förbi eller ock en svärm jordandar springa fram ur väggarne, svänga sina facklor och ila bort till sina nattliga arbeten. Se en gång dit ut, signor Olivieri."

Hon steg åt sidan för att lemna honom plats, men han rörde sig icke, och hans ögon, som glittrade mot den rätt öfver honom fallande ljusstrimman, voro fästade på henne med en brännande glöd.

Gången tillbaka i hela sin längd hade hon att gå för att komma ut bland andra människor, och hvad som måste sägas, det skulle sägas då, det såg hon.

"Se dit, det lönar verkligen mödan", sade hon och gick liksom för att stanna vid nästa springa, men vid första steg hon tog, ställde han sig i hennes väg.

"Jag kan icke tiga längre, jag älskar er för mycket."

"Jag förstod det i går", sade hon vekt, "men jag hade velat bespara både er och mig smärtan af en förklaring. Ni borde ha gifvit akt på mina antydningar och förstått, att jag ville låta er inse hopplösheten af att tänka på mig."

"Att tro på hopplöshet, när man älskar, det är omöjligt. Och under dessa båda dagar, som ni dragit er undan mig, har min kärlek växt till vansinne. Jag kan icke längre lefva utan att begära er kärlek. Mitt blod blir eld, när jag ser er."

"Så får ni inte se mig mera." Hon hade flyttat sig åt sidan för att komma förbi honom, men han ställde sig åter hindrande framför henne.

"Hör mig —"

"Tvång köper icke kärlek, signor Olivieri. Lemna mig vägen fri, jag ber er."

Han drog sig kufvad tillbaka, och hon gick gången framåt, lugnt och långsamt, så att om de vid dess ända förbigående gåfvo akt på dem, ingen skulle förstå, att något särskildt var å färde.

"Signor Olivieri, jag har icke för vana att säga något annat, än hvad jag bestämdt tänker och vet vara visst, och därför, när jag förklarar, att jag aldrig kan fästa mig vid er, då är detta full sanning. Jag önskar, att jag hade förstått edra känslor för mig, innan det blifvit er plågsamt att qväfva dem."

"Hvarför skulle ni icke kunna älska mig? Det är grymt att låta någon lida, som man kan göra lycklig, jag har rättighet att besegra er motsträfvighet."

"Nej — jag är förlofvad."

Han vacklade som träffad af ett slag i ansigtet.

"När? Med hvem? Nej, det är icke sannt. Jag har aldrig sett er blick lifvas för någon, icke ens för främmande namn, som er vän nämnt."

"Hon känner inte min trolofvade, han finns i mitt hemland."

"Der ni inte varit på tre år. Och ni har inte sett honom under den tiden?"

"Nej."

"Och honom skulle jag låta vara ett hinder för mig? Omöjligt! Om jag också skall sätta mitt lif till insats, jag skall vinna öfver honom. Jag sade er ju, att min kärlek blifvit vansinne, hur vågar ni trotsa den då?"

Hon stannade, de hade blott ett par steg qvar, och så skulle de vara ute i ljuset igen.

"Signor Maurillo, ni eggas upp er sjelf och gör er olycklig dermed. Då jag i tre år varit skild från min trolofvade och likväl fullt och fast känner mig icke kunna svika honom, då är det också visst, att ingen annan förmår tala till mitt hjerta. Och jag ber er att icke vidare plåga er sjelf och mig genom att häntyda på något, som ändå inte kan bli annorlunda."

Hon gick ut ur gången och gick att uppsöka de andra. Hon fann dem, just som de kommo halfkrypande ut ur en låg öppning, den der ledde till de grottrum, der Mithrasdyrkare och kristna i forna tider ömsevis herskat och trott sig vara de enda berättigade att bestämma öfver mensklighetens andliga välfärd.

"Här har du inte varit, Sigrid", sade Lenore. "Hvart tog du vägen i en hast?"

"Der är ingenting att se", försäkrade Evelina, "mörkt och vått och smutsigt, och ett hål i golfvet med vatten under och bara några bräder pålagda, jag går inte in dit igen."

"Jag skall väl ändå se, hvad som finnes att se", svarade Sigrid, som icke ville låta märka, huru likgiltigt alltsammans var henne i denna stund.

Wolmar kröp in med henne. När hon vände om igen utan att minnas annat än ett par sammanträngda, fuktiga väggar, såg hon Maurillos ögon gnistra emot sig i dunklet.

"Akta er här", sade Wolmar, visande på de golföppningen täckande bräderna, derunder vattnet glitttrade, vattnet, som fyllt de undre rummen, när Colosseum torrlades.

"Vet ni", hviskade Maurillo, när de voro förbi det farliga stället och Wolmar åter gick förut, "jag

kände mig frestad att sparka undan plankorna och rycka er med mig ned i det svarta djupet.”

Hon svarade icke, men detta yttrande pinade henne mera än något annat. Man skall verkligen vara vansinnig för att ens kunna tänka sig möjligheten af att vilja dö med den älskade i mörkret, dränkt i ett smutsigt, otäckt hål.

När de kommo ut ur kyrkan och Riccioli föreslog en stunds vandring utom den närbelägna Porta S. Giovanni, tog Maurillo afsked, förebärande att han var upptagen på annat håll, och Sigrid var honom innerligt tacksam därför, så beklämd var hon nu i hans sällskap. Men vandringen gjorde henne intet nöje, och det varma, klara solskenet förmådde icke lifva henne, hvad som händt låg tungt öfver hennes sinne.

Femte kapitlet.

Lenore hade ett par timmar på morgonen tåligt stått modell. Målarinnan var i början svår att göra till nöjes, men småningom jemnades allt, Sigrids panna klarnade, hennes blick återfick sitt lugnt uppmärksamma uttryck, den plågsamma oron, framkallad af gårdagens händelse, vek undan, allt efter som hon uppgick i sitt arbete, hon var åter blott konstnär.

Men nu var Lenore gången, tiden för hennes eget dagsarbete var inne, och Sigrid hade dragit fönsterförehänget åt sidan, för att vid full dager se, huru taflan tog sig ut, innan hon satte sig att måla på sådana bisaker, som hon kunde sysselsätta sig med utan Lenores närvaro.

Då öppnades dörren sakta, hon vände sig hastigt om, icke van vid att någon annan än Lenore kom in utan att först knacka på.

”Signor Olivieri!”

Han läste tyst till dörren och gick fram till henne.

”Med hvad rätt kommer ni in till mig på detta sätt?”

”Ser jag ut, som om jag skulle bry mig om någon rätt?”

Hon såg fast in i hans upprörda ansigte.

"Det är nu fråga om min vilja, icke om er besianingslöshet", sade hon sakta men bestämdt.

Han skrattade.

"Och ni tror, att en annans vilja betyder något för en förtviflad."

"Ja, jag tror det, och jag befäller er att gå."

"Med full öfvertygelse om att bli åtlydd?" Han skrattade åter bittert.

"Med full öfvertygelse om att bli åtlydd."

Han teg, tvekade och drog sig ett steg tillbaka.

"Signorina", sade han nästan ödmjukt, "ni vet icke, hvad det vill säga att känna en försmådd kärlek rasa inom sig, man måste förlåta en galning, om han inte kan styra sina handlingar. Jag hade hoppats, att ni skulle bli min hustru, min hustru, signorina."

"Signor Maurillo", sade Sigrid mildt, "ni är konstnär, erkänd konstnär, ni har en fri framtid för er, lef för ert arbete, det finns intet, som döfvar så som arbetet."

"Säg det åt honom derborta i snölandet, som kan lefva i tre år utan att se er, men säg det icke åt mig, när elden brinner i mina ådror. Jag älskar er. Hör ni? Jag älskar er."

"Hvad tjänar det till att tala om detta? Ni bara gör både er och mig ondt."

"Hvad är konsten nu för mig, hvad är framtid, hvad är allt i verlden, då hela min tillvaro uppgår i kärleken, i kärleken till er, som icke vill lyssna? Älska mig, och jag skall lyfta oss båda till en höjd, der ingen mägtar hinna om oss. Men jag kan inte lefva utan er, finns det is, som eld ej kan smälta? Ni förskansar er bakom ett tyst afvisande, är det för att skydda ert eget hjerta? Fruktar ni för, att det kunde tala ett annat språk, än det pligtmessiga fasthållandet

vid ett gifvet ord fordrar? Säg sanningen, vet ni ens, hvad kärlek är? Inte har han kunnat lära er det, den dimmiga drömbilden deruppe i nordén.”

”Ja, jag skall tala sanning.” Sigrids ögon lågade. ”Nej, edra ord lemna mig icke kall, men det är icke för er, jag värmes. Jag har kanske icke vetat, hvad kärlek är, emedan kärleken för mig varit en dimmig drömbild, som skymtat bakom annan oro, annan längtan —”

”Jag visste det!”

”Tyst! Om jag icke vetat, hvad kärlek är, har likväl den dimbilden gifvit mig frid och hvila, det är den jag stödt mig på, äfven när jag sjelf icke varit medveten derom, det är af den jag hemtat mod och hjälp, äfven då jag skyggat för den, ty jag har skyggat, skyggat alltför länge kanske. Jag börjar förstå den nu, och af dem, som lärt mig förstå, är äfven ni en —”

”Sigrid!”

”— men det är icke för er, jag förstår. När ni talar om en kärlek, som fordrar svar och icke kan lefva utan den älskade, då ser jag honom, den ensamme, som troget arbetar och troget väntar, och mitt hjerta vrider sig af ångest öfver att icke hafva gifvit ens så mycket, som stått i min magt att ge. När ni talar om, huru kärleken förmår lyfta till en allt öfvervinnande styrka, då känner jag, huru stolt jag skulle vara att få stå vid hans sida på ryktets höjd och hedras för hans skull, icke blott för min egen. Han är min trolofvade, jag har intet att ge åt en annan.”

”Och om han skulle öfvergifva er? Om han vänder sig till en annan? Ni vet ju intet om honom.”

Sigrid lyste upp som genomskimrad af en nästan öfverjordisk klarhet.

"Jag tror på honom. Jag har tviflat på mig sjelf och på hela menskligheten men aldrig på honom, och liksom det var denna min tillit, som en gång band mig vid honom, så är det också den, som sedan har gifvit mig magt att besegra mig sjelf och min rädsla, hur skulle jag kunna ega en tanke för någon annan man?"

"Så mycket ger ni åt en inbillad töckengestalt! Jag skulle vilja bjuda er mitt hjerta att sönderslita, trampa på, äfven leka med, blott det sedan finge helas vid ert hjerta, och min kärlek föraktar ni, men ni skulle kunna kasta er åt honom, som nöjer sig med blotta medvetandet om att kunna räkna på er, när han behagar utsträcka handen efter en lycka, hvars värde han icke förstår att uppskatta."

"Jag har gifvit mig sjelf löftet att bli hans hustru."

Dessa enkla ord, uttalade med ett uttryck af obeskriflig höghet, återkallade Maurillo till besinning.

"Förlåt mig", mumlade han, "ni vet inte, hur det känns att höra sitt hjertas afgud tala om hängifvenhet för en annan."

"Ni har sjelf tvungit mig dertill."

"Har jag?" Han såg slött på henne, men plötsligt flammade en blixtnur hans ögon. "Jag säger er, att det är icke honom utan drömmen om kärlek, som ni älskar, och min kärlek skall brinna omkring er, tills den tändt elden äfven i ert hjerta." Han sträckte sin hand efter hennes, men hon vek undan.

"Rör mig icke. Jag skulle kunna strypa er, om ni ens snuddade vid mitt finger."

"Skulle ni? Och en sådan hotelse tror ni skrämmer mig. Anar ni icke, hvilken fröjd det vore att dö med edra fingrar om min hals, er andedrägt blan-

dad med min, edra ögon fästade på mina, låt vara också i hat?"

Hon ryste.

"Detta förstår jag icke."

"Så finns ännu något om kärlekens natur att lära er. Men det lär jag er för min egen räkning. O! ännu kan jag hoppas, ännu!"

"Signor Olivieri, jag sade er för en stund sedan, att jag är fullt öfvertygad om, att min uttalade vilja åtlydes. Tills nu har jag tillåtit ett uppskof, emedan jag hoppades kunna föra er till sans, nu fordrar jag, att ni lemnar mig. Det är en skymf mot mig, att ni smugit er in här."

Hon såg fast och oafvändt på honom, och han lydde. Knappast var han utom dörren, förrän hon sprang dit och läste denna i dubbelt lås. Ett half-qväfdt utrop hördes utanför, och hans steg aflägsnade sig hastigt i gången. Hon stod stilla, händerna tryckta mot det häftigt klappande hjertat, tills hon hört hans dörr stängas efter honom, då drog hon ett djupt andetag och vände tillbaka in i rummet.

Hon darrade i hela kroppen, uppträdet hade skakat henne, mera än hon sjelf känt, så länge det varade och nödvändigheten af att beherska sig funnits. Kämpande med sin rörelse gick hon af och an, tills hon slutligen grep palett och pensel och med rastlös ifver fortsatte sin målning. Lät hon handen sjunka ett ögonblick, återkom med allt större styrka den pinsamma tanken på, huru nära henne en människa led för hennes skull, och så målade hon vidare, allt noggrannare fästade hela sin uppmärksamhet på skuggornas skiftningar i draperiet framför henne. Först när Lenore kom hem, lade hon paletten ifrån sig.

"Förlåt, jag har ingen frukost i ordning, men du skall ju inte ut straxt i dag igen."

"Vi äro lediga, ända tills löjtnant Riddersköld kommer för sitt porträtts begynnande. Men här har jag ett bref åt dig, det låg nere hos portvakten."

"Tack", sade Sigrid lugnt. Hon hade känt igen stilen. Lenore gick in till sig, och hon bröt brefvet, hennes hjerta slog, så att hon hörde det sjelf. I sin ifver lade hon icke ens märke till, att postmärket var danskt och stämpeln från Köpenhamn. Det hade legat en djup sanning i hennes ord till Maurillo, hans kärlek lemnade henne icke kall, men det var icke för honom hon värmdes. Den glöd, som från honom strömmade ut kring henne, den eldade hennes halft slumrande längtan efter att få lefva i kärlek äfven hon, men denna längtan drogs då i hela sin magt till honom, som hon en gång förtröstansfullt slutit sig till. Yttringen af den kärlek, som med stormande häftighet sökte vinna henne, väckte genklang inom hennes om sin egen styrka ännu ej rätt medvetna känslolif, men detta slog då upp kring ett minne, icke kring den verklighet, som trotsande trängde sig på henne. Det minnet hade ock varit verklighet en gång, och då hade hon rädd dragit sig undan, men den hade dock gifvit henne den skönaste stund af frid, hon egt, och hon hade klängt sig fast dervid, gömdt i djupet af hennes hjerta hade det legat der likt en gnista, som endast behöfver luft för att flamma upp i låga. Och nu kom Yngves bref.

"Sigrid!

Jag har med vilja icke skrivit, förrän jag kunde göra det med lugn. Du borde ha besparat dig brefvet från Lugano, eller också kunde du ha talat rent

ut, om du börjat frukta för att nödgas välja mellan din konst och mig. Jag vet allt för väl, att ett fritt kringströfvande konstnärslif hägrat så lockande för dig, att du aldrig känt längtan efter ett hem, men att du skulle fordra min tro på ditt hjerta utan att bjuda mig allt då, det väntade jag ej. Jag behöfver ett hem, Sigrid, jag kan icke nöja mig med att blott tjena som fyllnad i konstnärslifvets skönhet. Ditt halfva hopp om framgång ville du gifva för mig. Hvad äro dessa ord annat än ett utrop, tillkommet utan tanke på betydelsen deraf? Kanske ha vi båda misstagit oss, då vi trott en förening oss emellan möjlig, och kanske ha vi båda begärt mera, än vi kunde få, våra vägar äro icke de samma. Men måste jag sträfva ensam, så kan jag äfven det, vetenskapen är också värd ett lifs hän-gifvande, och arbetet är måhända det enda, som gif-ver en sann glädje, det vore då, hvad jag har lärt af en vanvettig dröm.

Yngve Gjerle."

Två gånger läste Sigrid om detta, ord för ord, hon tyckte sig icke förstå det först. Så hade han uppfat-tat utbrottet af en känsla, som började blifva enig med sig sjelf. Papperet föll ur hennes hand, hon sjönk ned på knä, kastade sig framstupa öfver stolen bred-vid henne och brast i gråt, en hejdlös, ursinnig gråt, sådan som sliter hjertat i dess innersta fibrer och ska-
kar hela tillvarons rot och mærg.

Lenore hörde hennes våldsamma krampsnyftnin-gar och kom in.

"Sigrid, Sigrid, hvad har händt?"

Intet svar, ej ens ett tecken till att hennes ord blifvit hörda. Ej vetande huru trösta eller hjälpa knä-

böjde hon bredvid vännen och lade smekande armarne omkring henne.

Småningom saktade sig snyftningarne. Sigrid steg upp, lät handen lätt glida öfver Lenores panna liksom till en tyst tacksägelse, tog brefvet och gick att lägga in det i en låda. Lenore följde henne.

"Vill du säga mig, hvad som händt?"

"Något har förderfvats, som kanske inte kan helas mer. Fråga ingenting nu. Och gör mig den tjänsten att säga löjtnant Riddersköld, att jag inte ännu på en tid kan börja med hans porträtt, men säg ingenting mera." Hon stannade framför sin tafla.

"Vill du måla bara på denna?"

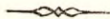
"Inte på den heller, jag skulle förstöra den nu." Hon vände sig häftigt bort och tog sin hatt.

"Skall du gå ut?"

"Ja, jag skall söka modeller; jag vill måla någonting — jag vet inte hvad — Parisina — Parisina och Hugo inför Nicola d'Este, hennes make och domare."

"Nu förstår jag dig inte. Hvad har du med Parisina att göra?"

"Intet, lyckligtvis intet, just därför målar jag henne."

Sjette kapitlet.

En vecka förgick, hvarunder Sigrid helt och hållet lefde afskild från den yttre världen. Signora Teresa kom hem från sin bröllopsresa, glad och nyter, full af berättelser öfver allt under utflygten upplefvadt, förtjust åt att åter befinna sig i gamla vanor inom eget herradöme, litet missnöjd med att hennes Prospero ville taga sitt bo för sig "dernere", men tröstande sig med att hon derigenom hade frihet att styra efter oinskränkt behag "deruppe", en rättighet som hon redan börjat frukta vara svårbehållen utan strid, och föresättande sig att afskeda pigan dernere, den vackra Caterina, innan han hunnit flytta dit. Sigrid gaf icke akt på något. Lenore gick ut och in, bestyrde om deras små husliga angelägenheter, bjöd till att göra allting ensam utan för stor oordning med tiden; Sigrid tycktes icke märka, om hon fanns tillstädes eller ej, liksom hon icke någonsin märkte på timmar och stunder. Hon höll sina modeller turvis, tills dessa voro nära att störta af trötthet, och deremellan målade hon på den dekorativa delen af taflan, deri staffaget dock var så litet som möjligt; liksom hon nu koncentrerade hela sin tillvaro i denna målning, så koncentrerade hon taflans innehåll i handlingens tre personer, maken-domaren sittande, de unga brottsliga älskande stående

framför honom. Hon åt framför staffliet, när Lenore bar mat till henne, och när det blef mörkt, så att hon af nödtvång måste lägga ifrån sig penslarne, gick hon fram och tillbaka i studion, rastlöst men stum, tills det var natt och hon gick till sängs för att ligga några timmar i en slummer midt emellan sömn och vaka, hvarunder taflans bilder i förening med Yngves och Maurillos ständigt omgyklade henne, till första dag-gryning, då var hon uppe i arbete igen.

Men naturen skämtar aldrig, en uppskrufvad retlig spänning måste slappas, och en dag kände hon, att hon icke längre förde penseln säkert. Hon tog på sig och gick ut.

Knappast hade hon hunnit genom halfva tamburgången, innan Maurillos studiodörr öppnades — den hade stått på glänt — och han kom efter henne. Hon förskräcktes öfver hans förstörda utseende, det gjorde henne ondt om honom.

"Ni kom slutligen", sade han med ett blekt leende, "fastän ni låtit vänta på er länge. Hvad jag har lyssnat, hvar gång er dörr rördes. Men jag har arbetat också. Det är inte sannt, att arbetet döfvar. Vill ni komma och se på min taffla?"

"Inte nu."

"Ni kan tryggt komma", hans röst klang bitter, "jag har en modell hos mig."

Hon följde honom tyst.

Inne i studion rådde en vild oordning; penslar, färgtuber, nedkluddade skizzer, draperier, olika modelldräkter, allt var kastadt härs och tvärs; endast på ena sidan, der modellen hade sin plats, var reda bibehållen, men han låg handlöst utsträckt på golfvet och sof tungt. Maurillo pekade på honom.

"Stackars karl", sade han med låg röst för att

icke väcka den sofvande, "han begagnade sig ögonblickligen af tillfället, då jag gick ut. Jag har inte varit barmhertigt mot mina modeller under dessa dagar."

Sigrid kände någonting liknande samvetsförebåelser, hon tänkte på sina egna modeller, men hon sade intet.

"Det är likväl inte sannt, att arbetet döfvar", fortfor han med ett nästan hästkt uttryck.

"Kanske inte alltid."

Maurillo vände sig häftigt mot den unga flickan.

"Har också ni funnit det nu? Hvad fattas er? Ah, jag ser. Ni är sviken."

"Nej!" Hon kastade hufvudet vredgadt tillbaka. "Han kan inte svika. Jag är icke förstådd, det är allt. Men det förändrar ingenting. Jag väntar, tills han ser mig klar igen."

"Hvad ni äro underliga, ni qvinnor, ni haka er fast vid en inbillning, och hellre än att afstå från den kunna ni trampa till döds tusende hjertan, som ville ge hvar droppe af sitt blod för er. Kom!" Han förde henne fram till staffliet. "Tasso tigger om Leonoras kärlek. Ett utnött ämne, icke sannt? Och likväl kan det alltid bli nytt. Är den för realistisk för er, denna tafla?"

"Detta är icke Tasso, det är ett dårhushjon." Sigrid vände sig bort med motvilja.

"Och ni tror, att Tassos kärlek mera än någon annan mans' var sammansatt af månsken och rosen-doft? Se på honom bättre, kanske dömer ni då mindre hårdt, hvarom icke låt all tanke på kärlek dö i ert hjerta. Se på taflan, signorina, se på taflan."

Sigrid såg åter på taflan, och Maurillo stod tyst bredvid henne, den brinnande blicken häftad vid hennes drag. Det var tyst i huset, det var tyst i rummet,

den sofvande modellens djupa andetag voro de enda ljud, som hördes.

"Det är ädelt, det ansigtet", mumlade Sigrid slutligen, "trots den förstörande vildheten, som jag först ensamt såg. Så mycket lidande, som ligger deri."

"Förstår ni inte, att lidelsen är ett lidande?" hviskade Maurillo. "Ser ni, huru han ber och hon vägrar att bönhöra honom. Hon är för stolt att böja sig, men om han vunnit hennes hjerta, är det då icke ett brott af henne att minnas sig vara furstinna? Förstår ni, att hvarje qvinna, älskarinna eller hustru, måste bli den älskades slafvinna, om hon skall kunna vara något för honom?"

"Det är icke sannt!"

"Tyst, väck inte modellen. Jag är brutal nu, jag vet det, och ni förlåter mig det kanske aldrig, men vill ni icke älska mig, skall ni åtminstone gå till honom, den andre, utan alla illusioner, om ni går dit alls. En qvinna, som icke blifvit den älskades slafvinna, må aldrig tro sig vara nog för honom, och om han förbannar henne, har hon icke rättighet att klaga öfver att inte vara förstådd. Hur varmt han än älskar henne, hur högt han än aktar henne, har han icke en gång sett henne böja sig i stoftet för honom, så tror han henne aldrig."

Det svartnade för Sigrids ögon, men hon höll sig upprätt.

"Och sedan?"

"Sedan? Sedan är hon honom likgiltig eller hon blir den bästa delen af hans lif. Men det beror icke på honom. Han har gifvit henne sin kärlek, hvarför behåller hon den icke?"

"Skärselden före paradiset", hviskade Sigrid.

"Hvad säger ni?"

"Så må jag rädda den åt oss båda, men kräla i stoftet skall ingen af oss, hjälpe mig mitt hjerta att finna skyddet." Hon gick.

Hon gick uppåt Via Sistina, hon ville ned till Villa Borghese för att hemta sig bland gröna träd och gräsmattor, men hon kände krafterna svika, den sista tidens sinnesrörelser och stränga arbete hade varit för mycket. Så gick hon till Pincio i stället. Der var fullt af folk, promenadtiden var inne, hon fann ingen soffa ledig och satte sig då i ena hörnet af en, der blott två fruntimmer sutto förut. De fortsatte sitt halfviskade samtal utan att fästa sig vid henne.

"Jag mötte henne ute i går", sade den äldre af dem på tyska, "hon gick med en bildhuggare, som var på Capri i somras samtidigt med henne, och hon låtsade icke se mig. Då kan man förstå, hur det hänger ihop."

"Men det behöfver ju inte vara något ondt i det", genmålde den andra med lätt utländsk brytning. "Jag har ofta märkt, att det, som faller mest i ögonen, kan vara helt oskyldigt, medan det verkligt förderfvade förstår att gömma sig under ett vackert, fläckfritt sken."

"Men det är likväl förskräckligt nu öfverallt. Man är riktigt rädd för att göra bekantskap med fruntimmer från sitt eget land, emedan man aldrig vet, hur man råkar ut. Den ena efter den andra reser till Italien för att få lefva i frihet. Skön frihet!"

"Också här?" tänkte Sigrid. "Finns då ingen, som inte trampar fast i samma tankar?" Hon drog kappan tätare omkring sig, hon frös, frös andligen och svepte ofrivilligt in sig i ett kroppsligt hölje.

"Jag tror inte, att det är så farligt", sade den yngre af de båda talande. "Hos alla menniskor finns

af naturen så stark böjelse för sammanslutning inom ett hem, att tvång icke behöfves för att bringa oss in i förhållanden, som skulle utveckla sig långt ädlare, om de finge utveckla sig i frihet.”

Sigrid stal sig till att se på talarinnan. Hon var liten, hade ett nästan barnsligt utseende, var troligen något äldre, än hon såg ut för, men kunde dock knappast hafva hunnit öfver tjugusex, tjugusju år, och hennes ansigte var mera än vanligt intelligent och tilldragande. Sigrid tänkte vid hennes åsyn på violer målade på guldgrund.

”Skulle ni vilja få bort alla band?” sade det äldre fruntimret med ett öfverraskadt tonfall.

”Tro mig, många äro de qvinnor nu, som se äktenskapets enda räddning ligga i, att vigseln försvinner och makar äro förenade blott så länge, som de vilja lefva tillsammans, men barnen skulle alltid vara lagligen hustruns.”

”Men detta är ju den fria kärleken!”

”Nå ja, kalla det så, men betänk, hvad fri kärlek rätteligen borde betyda. Jag försäkrar er, att i denna stund behöfdes blott, att en qvinna, hvilken till så samhällsställning som personlighet vore sådan, att ingen kunde misstänka henne för lättsinne, öppet inginge ett dylikt äktenskap, så skulle tusenden följa efter henne. Vi ha för länge hört oss vara till endast för mannens skull, vi slita banden i godo eller ondo, var säker derpå, nu vilja vi vara till äfven för oss sjelfva. Men en frihet, som sökes i smyg, är icke eftersträfvansvärd. Om något förhållande i verlden skall vara öppet och ärligt, måste just kärleken och äktenskapet vara så.”

Den andra svarade icke. Sigrid lutade sig tillbaka mot soffans ryggstöd och tänkte, men tankarne ville icke reda sig, de smälte ihop och flöto bort.

"Sigrid! Signorina!"

Hon spratt till och såg upp. De båda fruntim-
merna voro borta, Maurillo satt bredvid henne. Hon
stirrade förbryllad omkring sig.

"Jag har sofvit", sade hon, "nå, det var lustigt."

"Så glad ni ser ut."

"Ja, ser ni, jag har hört slutet på er slafvinne-
historia. Det allra älskligaste unga fruntimmer satt
här och sade, att äktenskapet blir inte godt förr, än
det får försvinna. Det var ett språk, som jag kunde
förstå, och så sof jag bort ett helt lif utan ens skymten
af en dröm."

Maurillo såg på henne, som om han trodde, att
hon ännu sof.

"Vill ni —?"

"— upplösa äktenskapet? Nej, jag är radikal."

"Det är väl just de radikala —"

"Signor Maurillo, ett fruntimmer kan vara konse-
qvent utan att synas så. Jag ser i vigseln endast en
form fordrad af samhället som dess skydd mot regel-
löshet, och jag skulle aldrig kunna tänka mig möjlig-
heten af att lemna den man, jag en gång helgat mitt
lif åt, men lika litet kunna känna mig som verklig
hustru åt en man, som skilt sig från den qvinna, han hel-
gat sig åt. Och vilja de sanna qvinnorna slita århun-
dradens lagbud i godo eller ondo, då ha de lärt sig
inse, att det är förnedrande att låta binda sig i band,
som icke helga. Men förnedring aftvättas endast ge-
nom att ärligt och modigt fylla sjelfåtagna pligter, och
så står äktenskapet ånyo orubbligt fast för nöd och
lust. Bygga hembo på uppsägning och fardag! Nej,
hellre klostercellen då! O, man skall ha villrat sig in
i snedvridet grubbel för att tro något fel kunna botas

genom svikande af trohetsband, och visst kan vår frihetsdag randas, när vi vilja finna vägen till ljuset."

"Hvad har ni att göra med de andra?" sade Maurillo retligt. "Att lefva är att älska och vara lycklig, hvem kan stifta lagar för detta? Men ert eget hjerta borde säga er, att jag förstår, hvad ni är värd."

Sigrid teg. Hon hade låtit öfver henne rusande tankar flöda fram, glömmande hvem hon talade till, glömmande nästan att hon talade till någon annan än sig sjelf.

"Ödet har sammanfört oss", hviskade Maurillo, "och samma kärlek till det sköna eldar oss båda."

"Signor Maurillo", sade hon med låg röst, "jag har sjelfvilligt och sjelffrådigt lemnat min trolofvade och mitt fosterland för att lefva ensam och för konsten blott, men hemlängtan har bränt mig, från det jag skildes vid mitt hemlands jord, det var naturen, känslan, instinkten, hvad ni vill kalla det, som talade, utan att min tanke förstod, men så har jag ju redan byggt mitt hem, och om jag rifver ner dess väggar, krossar jag mig sjelf med det samma och andra med mig." Hon steg upp och gick hemåt, han följde henne och hon lät det ske. Men när de kommo hem, gick hon in till sig lemnande dörren öppen, han gick då in efter. Hon satte sig att skrifva, några rader blott.

"Hvad skrifer ni?" frågade han svartsjukt.

Hon öfversatte högt till italienska:

"Yngve, jag har dig kär, mera än min konst, mera än friheten, mera än allt, hvad jag drömt om i verlden, och lika så viss är jag om sanningen häraf, som jag vet, att jag aldrig dessförutan velat bli din hustru. Och jag kommer till dig, när du kallar mig.

Sigrid."

”Detta till honom!”

Han kastade sig öfver bordet för att gripa brevet, men hon fattade om hans händer och återhöll honom.

”Om det blefve sönderrivet tusen gånger, skulle jag skriva om det.”

Han vände sig tvärt om och gick utan ett ord och utan att ens i dörren se sig tillbaka.

Det var med en pinsam känsla af medlidande, hon såg honom aflägsna sig, men hon hade gjort, hvad hon borde, och kunde icke annat. Och när brevet låg i postlåda, blef hon mera lätt om hjertat. Måhända skulle han flytta, så att han kom undan inflytandet af hennes närhet.

Lenore blef helt öfverraskad, då hon kom hem och fann Sigrid sysselsatt med middagstillredelser.

”Stackars lilla Lenore, du har haft tråkigt, men nu skall det bli bättre igen.”

Lenore försäkrade, att hon icke brytt sig om tråkigheten det minsta, men icke förty var hon synbarligen glad åt att åter ha fått sällskap i hemmet. Och så berättade hon om alla tilldragelser under denna vecka, och de voro icke få. Signora Maria hade sålt sin mans öfverrock för att få pengar åt sonen, och nu var det fråga om skilsmessa, men derom hade varit tal så många gånger förut, att det väl trasslade sig fram nu också. Abruzzesaren hade råkat i gräl med Teresa och flyttat, emedan han några nätter icke lyckats öppna tamburdörren, när han kom hem, och i hans rum var kommet ett gammalt fransyskt äkta par, som kokade på fotogenkök och lefde på minnen och små besparingar. Och gumman Teresa tröttade sig mera än någonsin med att gå ”dit ner”, ty i stället för penningaräkningen hade hon nu sin herre och man att taga reda på; han å sin sida påstod, att, om hon

ville vara en enfaldig gås, ämnade han icke göra sig till narr. För öfrigt satte han verkligen upp en vinhandel, därför bröllopsresan till de romerska kastellerna, och Teresa måste släppa till pengar, för att han skulle låta den vackra Caterina lemna plats för en ful piga. Men Lenore sjelf hade haft roligt öfver all föreställning. På alla fristunder hade hon varit på utflygter med löjtnant Riddersköld och baron och baronessan von Zwingern, tyskar, som bodde på samma hotell som löjtnanten och genom hans bemedling börjat läsa italienska för henne. Baronen var arkeolog och konst-kännare och hon visste inte hvad allt mer, och han höll tal om stenhögar och lerurnor och bronsvapen och antika och moderna konster, och löjtnant Riddersköld om romansk stil och götisk stil och bysantinsk stil och pelare och hvalf, så att Lenore mindes icke hälften men var i alla fall blifven underkunnig nog för att nästan ha rättighet att vara en smula högfärdig. Och i både förnäma och tarfliga klädstånd voro de som hemma blifna; löjtnant Riddersköld vände upp och ned på allting och pratade italienska så briljant, att ingen kunnat bibehålla skymten ens af allvar, och hvarenda säljare lät pruta med sig alldeles makalöst.

"Tyst, hvad var det?" afbröt Sigrid med ens. "Det lät som ett skrik. Var det inte signora Teresas röst inne hos Olivieri?"

De lyssnade. Ett ögonblick var allting tyst, men derefter kom Teresa ut ur Olivieris studio och skyndade gången framåt under jemrande utrop af: "Ah, mio Dio! Ah, mio Dio!"

"Fråga, hvad det är, Lenore", bad Sigrid andlöst. Lenore sprang till dörren.

"Hvad har händt, signora Teresa?"

"Han har tagit lifvet af sig", skrek gumman till svar och rusade in till Perettis.

"Gud i himmelen!" utbrast Lenore och föll halft afsvimmad ned på en stol.

Sigrid stirrade stelt på henne, men i nästa ögonblick var hennes förlamning bruten.

"Kanske han kan räddas än", ropade hon och sprang till Maurillos rum.

Ett ljus brann på ett litet bord bredvid staffliet, der han brukade ha sina tillbehör för målningen, och nedanför staffliet låg den unge målaren utsträckt på golfvet, litet fallen åt ena sidan. En dolk af fint medeltidsarbete, förut förmodligen använd för någon tafla i kostym, satt i hans bröst midt i hjertat, och handen, som fört dolken, omslöt den ännu, lefrad blod klibbade kring såret.

"Det är fåfängt", sade Peretti, som kom in och såg Sigrid knäböja bredvid Maurillos kropp, sökande efter spår till lif, "döden har varit ögonblicklig, här finnes intet att göra utom att tillkalla myndigheterna. Kom, detta är ingen syn för er, ni kan ändå till ingen nytta vara. Kom!"

Han upplyfte henne med mildt våld, hvarvid hennes blick träffade taflan på staffliet, Tasso tiggande om Leonoras kärlek, den var sönderskuren. Två skarpa hugg hade tagit tvärs öfver duken, det tredje hade rigtats mot målarens eget hjerta.

"Der är förklaringen på sjelfmordet", sade Peretti. "En konstnärsgalenskap, en uppbrusande förtviflan öfver att icke lyckas, som han ville. Men nu är han fri från alla sorger i lifvet. Hvarför beklaga de döde?"

Han förde ut henne och hon lät sig föras. I gången stod Lenore ångestfull och darrande, Peretti hade hindrat henne från att gå in, men hon ville dock

trots sin skrämsel vara till hands, om hjälp behöfdes. Sigrid tog henne i hand och gick in i sin egen studio igen samt låste dörren efter dem, stilla, sakta.

"Är det verkligen slut?" hviskade Lenore.

"Ja, jag har mördat honom."

"Nej, Sigrid, hvilken ryslig föreställning! Hvad har du med detta att göra?"

"Han kastade bort sin kärlek på mig, som redan var förlofvad."

"Förlofvad du? Det har jag aldrig vetat."

"Derför att detta hört ihop med den del af mig sjelf, som jag aldrig rört vid."

Hon satte sig vid bordet, stödde armbågarna på detta och pannan i de sammanknäppta händerna. Och då, med låg, entonig röst, utan det minsta vexlande uttryck, berättade hon om hela sin tryckta barndom, huru hon förtvinat och förbittrats under ständig skrämsel och ständig längtan efter ett hjerta, till hvilket hon kunnat fritt och förtroendefullt hängifva sig; hon berättade om modern, som förtvinat och dött, tigande, tryckt och ensam liksom hon, utan att de förstått hvarandra; hon berättade om sin första kärleksdröm, hvarur hon väcktes för att lära sig förakta och mistro; hon berättade om Yngve, som hon icke vågat sluta sig till men icke kunnat skjuta ifrån sig, hon talade om huru hans bild sedd på afstånd stigit fram allt klarare för hennes medvetande, och hennes kärlek långsamt men med allt större trygghet frigjort sig från tvifvel och ängslan och mörker, som skymt den, medan afståndet för honom skuggat hennes bild och ovissheten hos honom väckt en oro och bitterhet, hvaraf kanske hans kärlek qväfdes, och hon talade om huru de båda genom sammanpressadt tankegrubbel sargat sig sjelfva. Slutligen berättade hon om Maurillo, hans

böner, hans förtviflan och deras afgörande sammanträffande denna dag, sista insatsen i hennes strid med sig sjelf. Sedan förblef hon sittande orörlig i samma ställning.

"Du förstår, att detta är oss emellan", tillade hon efter en stund lika entonigt. "Det är nog, att jag vet mig vara en mörderska, utan att jag äfven skall utpekas som en sådan."

"Ja", sade Lenore, hackande tänderna. En nervös feberfrossa skakade hela hennes kropp. Sigrids uppmärksamhet väcktes.

"Har jag gjort dig ondt? Ack, jag borde ha vetat, att du inte skulle tåla vid detta nu. Men jag förstår alla, jag kommer nära."

Hon klädde af Lenore, hjälpte henne till sängs, flyttade ut lampan i deras lilla tambur, så att ljuskenet ej skulle besvära den hvilande, och satte sig vid hennes hufvudgärd att vaka, sjelf kunde hon ju ändock icke gå till ro.

Der satt hon och stirrade framför sig i rummet, sedan Lenore försjunkit i en orolig slummer. Småningom antog allt omkring henne de mest fantastiskt ohyggliga skepnader. Hon såg en död kropp ligga nedfallen i länstolen, snedvriden under dödskampens qväfning, hon visste att det blott var Lenores klädning, som hon sjelf kastat dit under afklädnings brådska, men ändock hängde hennes blick fast vid denna likgestalt, spejande efter en rörelse, en sprittning, som skulle tillkännagifva, att lifvet ej flytt, och hennes hjerta sammandrogs allt mera krampaktigt, tills hon slutligen gjorde våld på sig, steg upp och gick att lägga undan klädningen. Men sedan var det skuggorna, som blefvo lefvande, sträckte sig efter henne, hotade henne, och ur gardinernas veck, ur möblernas

fördjupningar, ur väggtapeternas mönster grinade hånande, hatfulla eller af smärta förvridna ansigten emot henne. Hon tvang sig att gå och flytta lampan in i studion för att få mörkare omkring sig och derigenom färre skuggor att se. Då hon kom tillbaka, sprang skåpdörren derinne upp, och hon stod förlamad, lyssnande efter, om dörren skulle slutas till igen, tills en sakta jemmer af Lenore kallade henne till besinning. Men Lenore hade jemrat sig i sömnen, och hon satte sig åter vid hennes hufvudgård.

Hon hade icke feber, hon kände på sin puls och räknade slagen om och om igen. Höll hon på att bli galen? Kunde en mörderska bli annat? Hvilken förbannelse hvilade öfver henne? Hennes eget lif hade varit tungt och glädjelöst, Yngve hade hos henne sökt förverkligandet af sitt hopp om lycka och frid, och hon hade gifvit honom oro och smärta, Maurillo låg i nästa rum död som sjelfspilling, emedan han kommit i hennes förstörelsebringande närhet, och här jemrade sig en stackars oskyldig varelse, som utan henne aldrig skulle ha drömt om skärande slitningar i världen, men hvilkens glada, tillitsfulla ro hon stört.

Hon ville icke bli galen. De galna veta icke till sig och måste stängas in i ett dårhus. Hon visste till sig, hon var redig. Men hennes tankar hakade fast sig vid dårhuset, hon såg det framför sig med sina långa fönsterrader, och håliga ögon stirrade ut ur dem alla, de blickarne, hur de brände! Hon såg korridorerna mellan de vansinnigas celler, hon såg de olyckliga sträcka ut sina hufvuden, de sågo efter henne, de vinkade åt henne, de lockade på henne, de räckte ut de långa magra armarne för att fånga henne, hon hörde till dem, de ropade, de klagade — nej, det var

Lenore, som åter jemrat sig i sömnen. Hon tvang sig att vara lugn och att tänka redigt, tvang sig för en stund, och så begynte hon i samma kretsgång igen.

Det var med verklig tacksamhet hon helsade daggryningen, som något stillade hennes upprörda fantasi-tillstånd. Hon släckte lampan och badade sitt heta hufvud i vatten. Nu gällde det att hålla sig uppe för att icke förderfva Lenore mera, än redan kunde vara gjordt. Det var det enda, hon nu förmådde, tyvärr.

Lenore hade lätt feber, då hon vaknade. Sigrid ville öfvertala henne att ligga stilla.

"Jag har mina lektioner, jag kan inte försumma dem."

"För en gång betydde det väl icke så mycket, men annars kanske jag kunde ersätta dig i dag."

"Hur kan du vara så lugn? Det är mig ofattligt."

Sigrid tänkte på den genomgångna natten och log sorgset. Så förhastadt kunde äfven den finkänsliga Lenore döma.

"För mig finns intet annat än att vara lugn. Hur många timmar har du upptagna i dag?"

"Bara fem. Sedan skulle jag ha gått ut med von Zwingerns och löjtnant Riddersköld, men jag vill icke se någon menniska", sade hon häftigt och drog upp täcket öfver ansigtet.

Sigrid suckade tyst och gick att koka kaffet. Men genast hon vände sig bort, satte Lenore sig upp i sängen och började kläda på sig.

"Tack, Sigrid lilla, du är mycket snäll, som vill hjälpa mig, men jag går allt sjelf till mina lektioner. Det gör mig nog godt att komma ut."

Sigrid tänkte så med och motsade henne derföre icke, försökte blott att gå henne tillhanda med hvad

hon kunde. Men då hon såg, att hennes åsyn och vidrörande endast ökade Lenores feberretlighet, drog hon sig sjelfmant undan till sitt rum. Det var bäst att låta tiden mildra den skakning, hon varit utsatt för, stackars lilla Lenore.

Sjunde kapitlet.

Lenore var icke sjuk, men hon var icke heller frisk.

Hvar afton vid samma timme, då Maurillos död upptäcktes, öfverfölls hon af en nervfrossa, som icke gaf med sig förr, än hon kommit i säng. Sigrid hoppades först, att det skulle bli bättre, sedan begrafningen var öfver och allt kom i sin vanliga fåra, men Lenore blef ej mera den samma som förr. Hon skötte sina lektioner samvetsgrannt, men deremellan satt hon tyst i sitt eget rum, ständigt upptagen af något handarbete men med en trött, ofta plågad uppsyn, och det tycktes henne en lättnad, ju mindre Sigrids sällskap då pålades henne. När Wolmar Riddersköld kunde väntas, var hon alltid under någon förevändning utgången, och sedan olycksdagen hade hon sålunda icke sett honom, trots det att Sigrid på hans upprepade begäran begynt hans porträtt.

Den enda, hon trufdes tillsammans med, var Evelina Ricciuoli, till henne gick hon emellanåt och satt och såg på hennes stök i sina gömmor. Evelina hade en allt uppslukande vurm för att städa i sitt hem. Barnlös hade hon kastat all den otillfredsställda moderskärleken på sina husgeråd och tillhörigheter, som putsades, lades undan och togos fram igen för att förvaras än omsorgsfullare. Och när Lenore beskref för henne sin mors linneskåp, der lakan och handdukar

och duktyg hade sina särskilda hyllor, hvart mönster för sig, afdeladt i sina jemna dussin omknutna med röda band. och Lenore tillade, att linneskåpsvurmen hör hela den germanska rasens qvinnor till, då lyste Evelinas ögon vid föreställningen om sådan härlighet. Men när Evelina berömde Lenores förstånd att ha skaffat sig egen verksamhet och sjelfförsörjande oberoende, ögonblicket derefter bedjande henne för all del gifta sig och bosätta sig i Rom eller åtminstone komma till Rom om vintrarne, så att Evelina finge hjälpa henne pyssla med hennes små barn, då hörde Lenore tyst på endast.

"Lenore", sade Sigrid en dag, "på detta sätt kan det icke få fortgå. Önskar du, att vi skola skiljas åt, så säg ärligt ifrån utan fruktan för att synas ogrannlaga, jag ser ju ändå, hur det plågar dig att vara tillsammans med mig."

"Tala inte så, Sigrid, du vet mer än väl, huru mycket jag håller af dig, och inte skola vi skiljas — så länge jag är i Rom."

"Ämnar du lemna Rom?"

"Jag vet inte — min gamla verksamhet passade mig visst bättre — jag funderar på att skriva till Tyskland och söka få plats som lärarinna i någon familj der igen."

"Du gör naturligtvis, hvad du finner bäst."

En stunds tystnad uppstod, hvarefter Lenore steg upp och gick att lägga sig på sin säng. Sigrid tyckte sig se tårar i hennes ögon och stod tvekande, om hon borde lemna henne i ro eller försöka locka henne att tala förtroligt en gång.

"Väntar du löjtnant Riddersköld i dag?" frågade Lenore, ansigtet halft gömdt i kudden men med likgiltigt tonfall.

"Jag vet inte rätt, han vill så sällan låta mig bestämman tid på förhand, och kanske kommer han inte i dag, han satt så länge i går, tänkte visst, att du skulle komma hem. Hvarför vill du aldrig se honom numera?"

"Det har inte fallit sig så, att jag träffat honom. Låt mig sofva nu, snälla Sigrid, jag är så trött i dag."

Sigrid gick in i sin studio. Hon trodde sig veta, hvar boten för Lenores öfverretning vore att få, om blott tillfälle dertill kunde åvägabringas, men hade hon misstagit sig, då fanns intet annat än att låta henne genomkämpa sin strid och komma derur med den pregel för lifvet, som den större eller mindre brutenheten skulle trycka på henne. Men äfven då skulle hon ej stå ensam. Förtroendet till vännen var försvagadt genom den ängslan, denna väckt, men känslan af vännens ärliga tillgifvenhet skulle hon behålla oförkränkt, om de också skildes åt. Och kanske kunde denna känsla bli henne till hjälp en dag, fastän hon nu sköt den ifrån sig. Medvetandet om att kunna lita på en annan upprätthåller ofta bättre än den säkraste tillit till sig sjelf.

Sigrid stod framför sin tafla. Den öfverspända, hetsiga ifver, hvarmed hon i början kastade sig in i detta företag, hade upphört från Olivieris dödsdag, men hon hade oafåtligt egnat sig deråt. Hvad som först varit ett utbrott af ångest, som sökte bedöfning, hade blifvit ett allvarligt och samvetsgrannt arbete. Och den var henne kär, denna tafla, trots de pinsamma minnen, som voro förenade med den, eller kanske just för dessa minnens skull. Den tillhörde en vändpunkt i hennes lif, och den var henne ett stöd nu, arbetet gaf henne mod om dagarne, och derigenom fick hon styrka nog att uthärda de tankar, som störtade

öfver henne, när nattmörkret afbröt hennes rastlösa verksamhet. Sigrid var icke sjuk som Lenore, men hela hennes väsen var i en så stark spänning, att någon fjedrande fiber ovilkorligen skulle ha sprungit, om ej ansträngningen för en bestämd uppgifts fyllande tjenat till motvigt mot allt, som stundtals hotade att trycka ned henne. Det egendomliga förhållandet, att Yngves bref varit afstämpladt i Köpenhamn, som hon nu märkt, sysselsatte henne ofta. En gång genomför henne ett hopp, som hon genast åter jagade bort, så dåraktigt föreföll det henne sjelf. Hade hans väg skolat utsträckas längre, då hade han helt visst nämnt något derom, och nu vidrörde han icke ens orsaken till detta besök i grannlandet, det måste därför ha varit helt kort och tillfälligt. Hon ville icke erkänna, att denna fullkomliga tystnad angående hans egna angelägenheter gjorde henne ondt, hon hade icke förmått bära medvetandet af att vara orsaken till Maurillos död, om hon ej kunnat hålla fast vid öfvertygelsen, att intet kunde skilja henne och Yngve åt.

Det ringde på tamburklockan. Sigrid lyssnade ifrigt. Ja, det var Riddersköld. Hon stod stilla som förut, när han kom in och gick fram till henne.

"Hvad tror löjtnanten om min tafra nu?"

"Jag tycker om den, men fröken vet, att jag inte är konstdomare."

"Jag hade tänkt få exponera den andra först, men den måste ju stå, tills Lenore blir frisk."

"Hur är det med fröken Lenore i dag?"

"Hon ligger derinne nu."

"Är hon verkligen hemma en gång? Narra in henne hit då, fröken Sigrid."

Sigrid skakade på hufvudet.

"Inte på det sättet går det, jag får inte ingripa."

"Det är dock besynnerligt, allt detta. Att skräm-
seln gjorde henne sjuk i början, det begriper jag nog,
men en så långvarig och förderfvande nedstämning är
oförklarlig, om inte något särskildt kommit till. Frö-
ken skall inte anse mig ogrannlaga, om jag rör vid
andras angelägenheter, men vi måste försöka finna ut
något botemedel. Att det inte stod helt till med Oli-
vieri, det kunde jag förmärka nere i S. Clementegrot-
tan, säg mig, var här något uppträde, som skrämde
henne? Förlåt", tillade han hastigt, då han såg den
djupa rörelse, som öfverväldigade Sigrid, "jag skulle
inte ha vidrört detta, om jag inte så väl visste, att
ingen har det ringaste att förebrå sig, och fröken vill
ju själf så gerna hitta på hjälp åt fröken Lenore."

"Ja, jag vill det, och jag skall vara upprigtig",
svarade Sigrid, bemödande sig om att göra sin röst
stadig. "Jag borde inte i det ögonblicket ha låtit henne
veta orsaken till hans död, men jag blef liksom själs-
förlamad, jag, och så undslapp mig detta och mycket
dertill, som hon inte tålde vid att höra just då. Hon
har alltid lefvat i jemvigt med sig själf och den öf-
riga världen, och att i en så ohygglig stund få full
insigt i slitningar och tvifvel, som —"

"Jag förstår, men har inte fröken efteråt kunnat
hjelpa henne till rätta igen?"

"Hon är rädd för mig, därför förmår jag ingen-
ting, och hon är rädd för sig själf och sin hittilldags
enkla och sorglösa tro, som hon inte känner bära henne
längre. Jag har visserligen stört den tron mer än en
gång förut, men detta har då mera glidit öfver henne,
nu deremot midt i en så hemsk skrämnel sammanfat-
tades både gammalt och nytt och hon liksom kände
allt fotfäste svigta under sig. Vore hon katolik, skulle

hon öfvertyga sig om, att hon ville söka ro inom klostret."

"Fröken Lenore gå i kloster! Nej, nu är det för mycket galet. Ligger hon till sängs?"

"Ofvanpå."

"Klädd?"

"Ja."

"Nå, så går jag in, det må vara hur otillbörligt som helst."

Han gick in, Sigrid följde honom långsamt men stannade i dörren. Lenore låg på sängen, en näsduk kastad öfver hufvudet.

"Fröken Lenore! Sofver fröken?"

Intet svar följde, Wolmar gick fram och drog bort näsduken.

"Sofver fröken?"

"Hur skall man kunna svara, ifall man sofver?" sade hon något retligt och borrhade ansigtet in i kudden.

"Man vaknar, slår upp ett öga och säger: åh, löjtnant Riddersköld! löjtnanten väckte mig. Se så, fröken Lenore, var nu snäll och stig upp."

"Jag är trött."

"Då går man ut och hemtar frisk luft." Innan hon anade något, hade han lyft henne ur sängen och ställt henne på fötter. "Nu tar ni min arm", han drog hennes arm i sin och begynte gå med henne, hon följde undergifvet, "och så inbilla vi oss, att vi gå på Carl XIII:s torg i Stockholm — nej, fröken har ju aldrig varit i Stockholm. Då anse vi oss vara på planeten Jupiter, vi ha visserligen inte varit der någon af oss, men den förflyttningen är lättare att inbilla sig. Jupiter lär bli en härlig vistelseort, beständig vår, korta dagar och långa år, man hinner aldrig bli hvarken trött eller gammal. Då får man inte heller

tid med bedröfvelsefulla tankar om att fly världen och mera sådant. Ophelia, gå i kloster!" Han gjorde en stor Hamletgest och stötte emot det midt på golvet stående bordet. "Fan, hvad här är trångt! Fröken Sigrid, gör mig den tjensten att flytta undan det der bordet, jag vill ha utrymme, när jag promenerar. Men hvad jag ville säga, klosteranlag bli aldrig menskligheten till fromma, det gjorde vi ju klart för oss, när vestalen fick hufvud. Då är det bättre att söka upp en liten vrå bland bergen och der koka välling och potatis i frid och ro."

"Hvar får man frid och ro, när man inte är viss om att följa sanningen rätt?"

"Ja, den frågan påstås ibland vara mycket qvistig, men under gradpasseringen fick jag lära, att soldaten skall hafva Gud för ögonen, hålla hufvudet svalt, magen och fötterna varma, och mig tyckes nästan, att hufvudsumman af menskelig vishet skulle kunna sammanfattas i de föreskrifterna."

"Gud flyttas undan, hvem vet hvart? att bli, hvem vet hvad?"

"Bara mindre hopkrympt menskelig, flyttad från den gammaldags lilla himlahvalfstronen ut i all vidd, der andrum också finns för oss att försöka göra oss så mycket gudomliga, som vi rå med."

"Men Guds bud tolkas så olika, och så stå vi inför samma fråga, hvad är rätt och sannt?"

"Låt bli alla budjemförelser. Kommer man alltid ihåg att tänka på, om man möjligen går en annans väl eller en annans rätt för nära, och försöker man aldrig att leta upp de vackraste benämningarna för sina egna bevekelsegrunder, så tror jag, att man skall kunna hålla sitt samvete så der temligen klart. Är fröken trött? Stöd er på mig ordentligt."

"Jag stöder mig ju på er."

"När handen ligger på min arm så lätt, att jag knappast känner den. Ni fruntimmer äro så besynnerligt småfina."

"Om vi få stöd för ett finger, är det nog till jemvigtens bibehållande", anmärkte Sigrid. "Hur skola vi kunna röra oss fritt, om vi måste använda alla våra krafter på att hålla oss fast?"

"Jemvigtsteorierna kunna vara mångahanda", medgaf Wolmar. "Men nu skulle jag vilja föreslå, att vi alla tre gå ut och ha litet trefligt tillsammans."

"Jag skall gå till en lektion om en halftimme", sade Lenore.

"Kom och ät middag hos oss, liksom första dagen ni var i Rom", föreslog Sigrid.

"Tack, ja, och jag får på min lott att sörja för efterrätt och desertvin."

"Blott inga skålar." Sigrid gick hastigt in i sin studio.

"Stackars Sigrid", hviskade Lenore.

"Fröken Lenore", han tog hennes hand i båda sina, "hvem helst, som träffas af sorger, får ta dem modigt på sig och leta fram ur dem hvad godt, som kan fås, men ingen kommer till jemvigt genom att arbeta sig in i sjelfgjorda bekymmer. Hvarken vi sjelfva eller andra bli bättre af att sitta och sörja öfver det, som ondt och svårt är. Vill man vägen fram, får man inte snubbla öfver hvar enda liten sten i början."

Lenores ögon fylldes af tårar.

"Jag har blifvit så ängslig. Jag vet inte, hvad jag skall hålla mig till, när allt ser inveckladt ut, som jag har trott vara enkelt."

"Ja, verldens gång är sådan. Det enkla sönderdelar sig och synes då inveckladt, och det invecklade

skiljer sig i nya enkelheter igen. På det sättet kommer det hela till. Skola vi fälla modet, om vi inte hinna begripa allt på en dag, fröken Lenore?"

"Jag har varit lycklig alltid." Det eftertänksamt uttalade svaret hade föga synbart sammanhang med frågan, Lenore märkte det också sjelf genast och rodnade förläget, då hon mötte Wolmars hjertligt varma blick.

"Är ni rädd för, att det inte skall få fortfara, eller menar ni, att man måste ta medelsumman af olika erfarenheter för att komma till talets rätta värde?"

"Jag menade visst litet af hvarje, tror jag."

Wolmar log vänligt och godt.

"Håll er till medelsumman, den är den tryggaste, och visst finns säker grund att bygga på, om man bara ger sig ro att taga reda på den utan sjelfuppstyltande fantasifoster. Men först och främst är nog fröken nu snäll och glad och gör treffligt hemligt för mig i afton, den lilla glädjen kan jag ju få be om nu."

Lenore ljusnade men såg litet skygg ut på samma gång.

"Nog vill jag, om ni och Sigrid kunna ha tålmod med mig."

"Det har varit så tomt den här tiden, som jag inte sett fröken alls. Men nu tänker jag ta hand om frökens helsa, jag är van att sköta sjuka. Det är långt till läkare från mitt hem, och därför får jag stå för sjukvården under brevexling med provincialläkaren. Låt då se, att också fröken nu gör min konst heder."

Han skakade hennes hand gladt till afsked, och hon smålog och lofvade försöka göra sitt bästa.

När han var gången, kom hon bakom Sigrid och lade armarne om hennes hals.

"Sigrid, jag håller så mycket af dig", hviskade hon, och så var hon borta igen.

Dagen förgick, middagen blef färdig och löjtnant Riddersköld kom, följd af en pojke, som hjälpte honom bära en stor tårta, en icke mindre påse kanderade frukter och ett par fiaschetti vin.

"Est, est, est", sade Wolmar. "Inte vet jag, om det är äkta, men då fälle syndens straff öfver förfalskaren, vare hans ande dömd att dricka anilinförgiftadt vin i tusen jordåldrar. Nu ge vi gossen litet också, Tantali qval har jag alltid haft medömkan med." Han slog i ett glas. "Fröken Lenore, fråga honom, om det är godt, riktigt godt."

Lenore öfversatte frågan på italienska, och gossen höll upp glaset med kännarmin.

"Skumblåddrorna gå bort genast, det är bra." Han tömde glaset i ett drag. "Sådant vin ville jag ha hvar dag", förklarade han belåtet.

"Han är ju en riktig förståsigpåare", sade Wolmar. "Dricker du gerna vin?"

"Förstås. Hvad skulle vinhandlare lefva af, om ingen drack?"

"Sjelfupppoffringens instinkt i sin högsta potens! O, hvilken logik! Han tycker bestämdt om sötsaker också."

"Tycker du om sådant?" frågade Lenore och fyllde gossens hand med kandifruktur.

"Yes." Han nickade af alla krafter.

"Åh, talar du engelska?"

"Inglese, yes."

"Men vi äro icke engelsmän."

"Tedeschi? Skritsch, skratsch, skretsch!"

"Han anser sig tala tyska", sade Wolmar allvar-

samt. "Känn er smickrad, fröken Lenore, och gif honom en bit tårta till belöning."

"Grazie, signor", sade gossen, som väl icke förstått de på svenska uttalade orden men fullt riktigt uppfattat Wolmars blick på tårtan, och hans svarta ögon spelade af tillfredsställelse, då Lenore skar af ett stycke.

"Han tycks vara en smula språklärd i löjtnant Ridderskölds väg", anmärkte Sigrid.

"Han är säkert ämne till ett geni, skada att jag inte har tid att egna mig åt hans uppfostran. Hör pojke, hvilket är bäst, soldi eller sötsaker?"

Gossen skrattade illparigt.

"Soldi, om de räcka till att köpa något för."

"Han är ett praktiskt geni. Der har du tio soldi."

"Yes, grazie, signor, grazie, madama, yes, yes."

Han nickade och sprang på dörren, klingande med slantarne mot hvarandra.

Denna lilla inledning hade frambragt en okonstlad glad och lättad sinnesstämning, och när man satt sig till bords och Lenore i all stillhet sörjde för gästens välfägnad, då började rosorna komma igen på hennes kinder och det lugna, vänliga leendet framlysa ur hennes ögon ånyo. Och Wolmar höll samspråket lifligt vid magt, berättade möteshistorier och lockade Lenore att tala om sina minnen från hemmet, om glada lekar, små, fort bilagda tvister, aldrig tunga pligter, och om skymningarne, då modern tog barnen omkring sig och berättade sagor, tills fadern kom in, då ljus tändes och de voro alla tillsammans aftonen ut i trefnad och glädje.

"Löjtnant Riddersköld", afbröt hon med ens och såg litet blygt på honom, "jag har lagt märke till en sak, ni talar egentligen aldrig om er sjelf. Man känner ingen mur omkring er som kring Sigrid, och hon

står stolt klädd i hjälm och pansar att se ut öfver sin mur", tillade hon lekfullt fastän rodnande en smula, "men ni tittar fram och skrattar, likvisst —" hon stannade och såg på honom med någonting midt emellan bön och fråga i blicken. "Tror ingen af er på glädje i verlden?"

"Vänta icke uppriktighet af honom i brådast", sade Sigrid, hon hade mestadels suttit som tyst åhörarinna af de andras språksamhet men tog nu vid, innan Wolmar hann svara, "begriper du inte, att han sitter illa till utan pansar på ett öppet trappsteg och grundar på den lagen, att en generation får sota för föregåendes fel, och att den får värst böta, som vill bäst bota. Det är naturligt, ser du, att det slås helst till, der det känns mest, och der man är trygg för mothugg."

"Icke ens hämd eller vedergällning, endast ett uttömmande af allmänt hat, är detta hvad löjtnant Riddersköld sett i lifvet?" frågade Lenore sakta, men om den medlidande sorgsenheten hos henne gällde den stora verldsbedröfvelsen eller enskildt Riddersköldska lifserfarenheten, det kunde vara tvifvel underkastadt, hennes ögon stodo så vidöppet fästade på hans, och likväl såg han så litet sorgmodig ut då, och allt mindre, ju längre hon såg på honom.

"Nekas kan icke", svarade han, "att så sker så i det lilla som i det stora, i slægter och samhällen som bland folk och länder, och i allt vidare kretsar ju mera samfärdseln underlättas och flera lära sig se med hvarandras ögon, gamla skulder få betalas af alldeles utomstående."

"Förbannelsearfvat faller tungt på den oskyldige, men så äter hatet ut sig sjelft", sade Sigrid kort.

"Liksom den nya fågel Fenix flyger upp ur askan

på den gamlas bål", utbrast Lenore. "Ack ja, der ha vi en klar ledstjerna i mörkret, och så se vi samhörighetskänslan fri och renad lefva upp. Blir det inte så?"

"Full trosfrihet är fröken beviljad", sade Wolmar. "Men jag har tänkt på, att en liten utflygt åt landet skulle bestämdt göra både fröken Lenore och fröken Sigrid godt. I öfvermorgon är Söndag, då finnas inga ledighetshinder för någon. Hvad sägs om att fara med spårvagn till Ponte-Molle och derifrån ströfva omkring, så länge vi äro hågade. Men kanske vi skulle öfvertala Ricciolis att komma med, eller hur?"

"Så finns intet att anmärka, om någon har lust." Sigrid smålog, löjtnant Riddersköld var mycket noga om iakttagande af konvenans på sitt finkänsliga, ärliga sätt.

"Och nu skall fröken Lenore gå till sängs och sofva. God natt." Han tog afsked och gick, Sigrid följde med för att stänga förstugudörren efter honom.

"Fröken Lenore är bättre i afton, tror jag", sade han då.

"Mest bra, tror jag", svarade Sigrid.

"Hon får inte sitta uppe och prata länge i qväll, jag lägger på frökens samvete, att hon får sofva snart."

"Var lugn, jag skall taga vård om henne på bästa sätt."

När Sigrid kom in igen, hade Lenore satt sig i mörkret i sitt rum.

"Vill du lägga dig nu, Lenore?" frågade Sigrid sakta. Då intet svar följde, satte hon sig i sin vrå att vänta och tänka.

Så underligt allting utvecklats sig. Huru mycket mindre skulle man ej förstöra sig sjelf och andra, om man visste mera om livets verklighet, innan man går

ut att möta den. Hvarför ger icke hvarje mor sin erfarenhet till arf åt dottern? Sjelf har hon kämpat och lidit, gått osvigtande genom pröfningarne eller brutits, och hvad hon lärt skulle ha kunnat bli dottern till hjälp under dennas lifsarbete. Men hon skyggar för att röra vid den ungas glada okunnighet eller för att blotta egna minnen, och därför lämnar hon henne att osäker och stödlös famla sig fram sjelf, famla efter rätta vägen, som hon kanske aldrig finner eller också ser så sent, att allt, som brutet eller slitet blifvit, icke kan helas mer.

"Sigrid, hvad heter din fästman mera än Yngve?"

"Hvad gör namnet till saken?" Lenores plötsliga fråga gled så in i Sigrids tankegång, att hon svarade utan att ens öfverraskas af det tvära afbrottet i tystnaden. "Jag vet ju inte ens ännu, hvad han vill."

"Tror du, att han kan öfverge dig?"

"Tvingas fast vid mig skall han icke, därför säger jag inte hans namn. Ett är att vara trofast, ett annat att tvingas dertill genom ett pantsatt namn. Vill du lägga dig nu?"

Intet svar gafs, och Sigrid försjönk åter i egna tankar. Yngve öfvergifva henne? O nej! Vore allt annat osannt, hans kärlek till henne hade varit sann en gång, icke kan en sanning förvillas och bli lögn. Och mot honom skulle hon godtgöra allt lidande, hon bragt öfver andra och andra bragt öfver henne. I blod var tecknad hennes skyldighet att lefva och att förstå lifvet, men en skuld var dock aflyftad från henne nu, vännen, hvilkens barnsliga frid hon rubbat, reste sig åter för att söka klarhet på sin väg, tryggad till det stöd, som hon sjelf valt.

"Sigrid, du tror ju på kärleken?"

"Ja, jag tror nu på en hängifvenhet, som lär oss att icke betvingas af någon smärta, jag tror på en hjertats glada, fria, säkra tillförsigt, som bär oss genom strider och pröfningar och frestelser, genom äfven lyckans berusning till en allt högre klarhet, allt ädlare renhet, till en glömska af mig sjelf, som endast är ett aldrig svikande minne af, att mitt jag är och skall vara det bästa, som eges af den, som är det bästa, jag eger. Jag tror det, och därför kan jag nu icke krossas ens af den blodskuld, som hvilar öfver mig."

"Det måtte vara hänförande ljuft att bli älskad så."

"Det måste vara hänförande ljuft att kunna älska så."

"Skulle det då vara skönare att älska än att älskas?"

"Ja visst. Inte kan en annans tillgifvenhet fylla oss så som vår egen. Men att gifva en sådan och icke få svar, det kan vara döden."

"Är det därför, du varit rädd?"

"Du skall inte vara rädd, Lenore."

"Nej, jag skall inte vara rädd." Och ett par gånger upprepade hon de orden, först eftertänksamt, sedan med smekande tonfall.

"Men löjtnant Riddersköld ålade mig på det enträgnaste att förskaffa dig i säng utan att låta dig få tala. Tycker du, att jag längre bör tillåta mig vara hans föreskrifter olydig?"

"Ack, det har inte gjort mig ondt alls. Sigrid, hvad lifvet tycks besynnerligt, när man börjar tänka derpå."

"Kanske besynnerligare ju mera man tänker. Inte underligt att ingen lyckats förklara det ännu."

"Ja, det är sannt, och då behöfver inte heller jag gräma mig öfver att inte hinna till. God natt, du kära grubbelsjuka Sigrid."

Åttonde kapitlet.

”Äro vi färdiga?”
”Ja.”

Sällskapet begaf sig å väg.

Morgonen var frisk och lofvade att bli en vacker dag. Också syntes allt flera styra samma kosa, ju mera de närmade sig Piazza del Popolo. Tvenne personer stego upp på trottoiren framför dem. Vid första anblicken var svårt att afgöra, om de voro karlar eller fruntimmer. Kort, jemnklipt hår, karlhatt af filt, grofva stöflor, lång, nära till fötterna gående paretot, icke synnerligen elegant, se der drägten, men vid nogare granskning syntes någonting liknande en svartgrå klädningskjol nedom öfverrockarne, och ehuru den ena personens magra, breda ansigte med utstående kindkotor, låg panna och platt näsa mycket väl kunnat tillhöra en föga förfinad medlem af det manliga släktet, hade den andras drag en skymt af mjukhet, som antyde ett ej helt och hållet förloradt qvinligt element.

”Der ha vi mannens jemlike”, sade Wolmar.

”Mannens karrikatyr”, rättade Sigrid. ”Ryska studentskor.”

”Se och skåda, fröken Sigrid, hvarthän man kommer, när man har för brådtom att rusa mot något

drömdt mål bakom återvändsgränder. Men det är santt, sådant hör rasombyten till. Och visst var det bedröfligt, när fruntimmersverlden, qvinnan heter det, slog sig på att skepa sig som engladocka för att få vara intressant med svaghet och känslighet —

”— försöka smeka sig till undseende genom att kläda sig i ömtålig skepnad.”

”Åh ja, men hon kunde också pjolta sig till att få kommendera. Se, vi hade en typ, som var något att göra af, landtadelfruntimmernas, när den var konstant. Inte förstod den sig just på stadsborgarhemmens småtrefliga frukostbord, men duglig och lifskraftigt sund var den.”

”Ja, om den liksom Wasatidens riddarfruar fått stå med i spetsen för bildningens utvidgande, då hade lifskraft aldrig saknats. Men ni landtherrar lade okesele på edra ihärdiga helperskor, och så släpade de ut sig, så att staden kunde tränga in en oskön krafttyp eller ock duka så öfverförfinade frukostbord, att ett ärligt mål mat icke tålades vid mera, hör det, ni tvi-stefrösökare.”

”Der ha vi andra turisttyper”, afbröt Wolmar.

De trädde just då ut på torget, der ur en nyss stannad omnibus ett par steg ned, ett i mörk regnkappa och svart halmhatt klädt fruntimmer, ungt och spensligt men med spänstig hållning, samt en skäggig man något äldre än hon, intelligent uttryck, slokig, af sol och regn illa medfaren grå hatt, grå rock dito, ett par dammiga, lerfläckade kängor, en schalplaid kastad öfver axeln, båda glada och frimodiga.

”Ett konstnärspår”, förmodade Wolmar.

”Säkert en nygift konsthistoriker, som plockat ihop alla styfrar, han inbillat sig kunna undvara, för att få se Italien i sin unga hustrus sällskap. Jag har sett

dem förr, han är ett lefvande konststilslexikon, hon
åhör med hela själen."

"Jaså, det finns äkta män, som taga hustrun med
i andliga intressen?" sade Wolmar skälmaktigt. "Kan-
ske finns det fler, än man tror, när man rotar i äk-
tenskaps- och qvinnofrågekloaken."

Lenore, som gått tyst bredvid dem, såg nu upp-
till Riddersköld och log.

"Ja, hvarför skall man nödvändigt röra upp det,
som är bedröfligt?"

"Om man inte hölle litet ordning i kloakerna,
blefve det kanske illa beställdt med den friska luften
öfverallt, men man skall inte sätta sig fast i smutsen",
invände Sigrid.

"Ingen kan dock trampa i dy, utan att något
häftar vid."

"Men man förderfvas icke af det, som går bort
i tvätten. Och har du aldrig gifvit akt på, att det
finns menniskor, som göra intryck af renlighet, äfven
om de äro dygiga ända upp till halsen? Visst förmo-
dar jag, att, om de lefva i smuts och förpestad luft,
tills hud och lungor blifvit sjuka, tvätt inte hjälper
heller dem, men nog skölja de af sig i det längsta."

"Så borde inga andra se till renhållningen någon-
städes", utbrast Lenore lifligt, "endast den, som kan
hålla sig sjelf fri från smuts, förmår akta sig för att
smutsa ner andra."

"Det är sant", instämde Wolmar, "men som inte-
tillgång nog finnes på renhållare i sin fullkomlighet,
måste man ibland nöja sig med de mindre väl ut-
rustade."

"Akta er, här kommer en droska", ropade Ricci-
uoli.

Det var trångt i Porta del Popolo som vanligt,

droskor och kärror och folk, som skulle ut och in, och nu var dessutom timmen, då den britiska kolonien begaf sig till sina kyrkor, den anglikanska straxt utanför stadsporten och den presbyterianska i en tvärgränd längre bort. Emellertid kommo de lyckligt igenom och upp i spårvagnen.

Konduktören tog de åkande i ögnasigte och steg upp på trappsteget, kusken intog makligt sin plats, fattade tömmarne och klatschade väldeligen med piskan, det bar af, Via Flaminia framåt, ut genom förstaden med sin välsignelse på osterior, som redan nu på morgonqvisten började befolkas, ut mellan vignemurar, deröfver till venster Monte Marios gröna kulle stack upp på afstånd, belyst af solen, ut mellan risiga häckar, förbi den runda, tornlika S. Andrea, som står så pråktigt mot himmelen, Tiberns grågula band skar genom slätten framför dem, kusken hojtade åt hästarne, klatschade och slog med vildaste kraft, hej — hop! uppför broslutningen gick det i rasande galopp, öfver bron, genom broporten och fram öfver planen, der farten saktades och man stannade vid restaurationen Morteo. Två pudlar kommo utspringande för att titta, två tiggare haltade i kapp fram till spårvagnen och sträckte ut hattarne mot de urstigande passagerarne, kring hvilkas fötter hasade sig en pojke med ena benet krökt instoppadt innanför byxorna, verklig eller låtsad krympling. På ett trappsteg i solskenet satt en kvinna, stickande på en strumpa och öfvervakande de på marken till försäljning uppradade äpplena, medan den halfvuxna dottern bredvid henne gungade familjens yngste medlem på knäet, trallade muntert och beskådade de förbigående, och en något mindre flicka trädde om sitt korallhalsband, hvars tråd gått af.

"Till höger", sade Riccioli, "Via Flaminia nuova."

Närmaste målet var osterian ett stycke bortom Morteo, Melafumo, der krafterna skulle stärkas till fotvandringen. Frukost var medförd, hvar och en hade sina förråder, skinka, metvurst och kalla kotletter; vin och bröd togs på stället.

Den lille puckelryggige uppässaren bjöd dem stiga upp i matsalen en trappa upp, men man flög inte utåt landet för att sitta mellan fyra väggar, han bjöd dem in i löfsalen täckt af murgrön, Ricciolis hjerta rördes vid minnet af makalösa macheroni och en än mera makalös killing, allt en gång förtärdt under denna murgröna, men nu var fuktigt derinne, och så slog de sig ned vid ett af borden ute på gården. Der sken solen, der hade man utsigt öfver kullarne bort till Sabinerbergen, och lungorna vidgades vid inandningen af den sköna, rena landtluften. Matpaketerna vecklades upp, puckelryggen bar fram tallrikar, knifvar, serveter, brödet, vinet, ett ypperligt vino asciutto romanesco.

"Ah!!" sade Riccioli, "nu mår man godt."

"Är det inte trefligt, fröken Lenore?" frågade Wolmar.

"Ja, jag känner mig riktigt lycklig", svarade Lenore och såg sig förtjust omkring.

"Frökens fordringar på lycka äro åtminstone lätt tillfredsställda. Hur är det, har ni fått bröd?"

Lenore hade fått bröd, men den allmänna aptiten var stark, och den belåtna sinnesstämningen steg gradvis, allt efter som exemplaren af Capitan Fracassa och Popolo Romano, hvilka tidningar tjenat till omslag om matförrådena, kastades tomma åt sidan.

Men allting hinner till mättnad, och så öfvergafs Melafumo till slut. Långsamt och förnöjda med sin värld vandrade de backstigningen uppåt genom den långa, nu aflöfvade alléen. Några landtbor, ciociarì,

gingo om dem, stadda å hemväg med saltpåsarne, som köpts i staden, burna på ryggen, några skelettartadt magra, sadelbrutna hästar betade på sluttningen af en kulle vid vägen, och på en annan sprungo en hophöns lifligt kacklande omkring, tydligen utkomna på olofligt ängsnöje, allt var så idylliskt som möjligt.

Kullarne och dalsänkningarne innanför betesstängslen började dock snart fresta Sigrïd för mycket, hon stannade vid en grind och framkastade en betydelsefull förmodan, att utsigten från höjden der bakom måtte vara långt härligare än från vägen.

"Och så mycket tusenskönor i gräset!" utropade Evelina.

"Vi kunna ju gå in", tyckte Arturo.

Förslaget antogs enhälligt. Men o ve! grinden var stängd med hänglås.

"Det går an att klättra öfver", menade Sigrïd.

"Jag klättrar inte", förklarade Evelina med fasa och ryggade tre steg tillbaka. "Bestämtdt, bestämtdt! Inte jag!"

"Man kan krypa under, om man inte vill klättra öfver", medlade Wolmar.

Det var en lycklig tanke. Att krypa var Evelina genast färdig till; så kröps och klättrades efter håg och böjelse, och sedan kraflade man sig upp på höjden.

"Skönt! Härligt! Underbart!" ropade Lenore med tysk entusiasm gång på gång och såg sig rundt om på den storartade utsigten, knappast vetande hvar hon skulle låta blicken dröja: närmast, kullarne liknande höga, stelnade, färgrika vågor, hvaremellan den breda, jemna Tiberdalen skymtade fram, långt bortom denna de något dimhöljda bergens långsträckta, rena linier

och till höger staden, äfven den omfluten af en lätt dimma, hvarur S. Pietros kupol herskarstolt höjde sig.

"Skönt! Praktfullt!" instämde Evelina, uppmärksamheten delad mellan utsigten och tusenskönorna, men blommorna segrade, och hon begynte plocka en bukett.

"Besynnerligt att ett landskap kan vara så vackert utan träd", anmärkte Wolmar.

"Det är ljuset och färgspelet, som gör det", sade Sigrid, "men något så lugnt och enkelt storartadt har jag icke sett ens i Roms omgifningar hittills. Man blir glad åt att se det."

"Ja, just så är det jag känner, man glömmar, att ledsamma tankar kunnat finnas till", sade Lenore varmt och närmade sig ofrivilligt Wolmar, som såg så glad och lifsförnöjd på henne.

"Det är som om det gjorde oss skogsbor godt att någon gång andas in den öppna slättlandsluften", sade han. "Menniskan är synbarligen af naturen ett vandringsdjur."

"Jag är inte skogsbo", invände Lenore.

"Nå, då är ju tydligt, att ni måste flytta till ett skogsland", sade Evelina skälmskt.

"Tänk likväl så vackert här skulle vara, om landet vore odladt", yttrade den praktiskt anlagde Riccioli. "Hos oss i Toscana vore inte en bit sådan jord lemnad obrukad, och hvad allting skulle växa i detta klimat. Men romarne ha ingen företagsamhet."

"Nog vunne den allmänna välmågan på odlingen men skönhetsförhöjandet lemnar jag derhän. Det är just den fullkomliga frånvaron af allt sönderslitet i form af vare sig byggnader, häckar eller uppbrutna tegar, som verkar så mäktigt på våra sinnen, så på en gång döfvande och lifgifvande. Det är icke blott

luftombyte, vi behöfva emellanåt, utan äfven en fullt ostörd hvila", menade Sigrid.

"Den rigtiga tydningen är funnen, och i enlighet med den anser jag, att vi för ögonblicket skulle vinna mest på att slå oss ned här", afgjorde Wolmar och lade sig raklång på ryggen i gräset med händerna under hufvudet.

"Löjtnant Riddersköld, ni får inte ligga så der, ni förkyler er", ropade Lenore förskräckt och kastade ut sin schal på marken. Som en äkta stadsbo egnar och anstår, företog hon aldrig en spatserfärd utom stadens gator utan att medhafva en schal. "Gör mig nu till viljes och lägg er på denna. Det blir nog plats för oss andra att sitta der med."

Wolmar skrattade men rullade öfver till schalen, så att han åtminstone fick skuldrorna på den. Lenore erbjöd de öfriga att taga plats och föregick sjelf med godt exempel, hvarvid så lyckligt föll sig, att hon kom att bli solskärm för Wolmars ögon. Evelina och Arturo satte sig belåtet ned, äfven de, men Sigrid tycktes icke rätt hågad att lyssna till inbjudningen, hon stod litet förströdd och såg på kullarne framför dem, som skymde Tiberdalen.

"Vill ni inte hvila?" frågade Evelina. "Det finns plats för er här bredvid mig."

"Jag undrar, hur det ser ut på andra sidan om den der kullen", svarade hon halft obeslutsamt.

"Hör inte på henne", bad Lenore förfärad. "Börjar hon tänka på någonting bakom andra sidan, då kan hon vara färdig att gå till verdens ända. Åh, jag känner till det der nu."

"Utforskningsfrestelsen kan inte denna gång föra henne synnerligt långt, vi ha dalen straxt nedanför",

invände Wolmar. "Gå, fröken Sigrid, vi vaka öfver er på afstånd."

Sigrid gick, men när hon kom upp på kullen, der hon hade Tiberdalen i hela sin utsträckning nedanför sig och Torre del Quintoruinen på närmaste höjd såsom en mörk, koncentrerad brytning i landskapet, då satte hon sig ned på sluttningen, skymd för det öfriga sällskapet. Detta ögonblickets afsöndrande från allt menskligt inverkan på nerver och tankar, kropp och sinne, i förening med ett obundet hängifvande åt naturens fullständiga tystnad och stillhet, gaf henne en känsla af vemodig frid, sådan hon aldrig förr erfarit. Det var denna hvila, som landet eger och gifver äfven åt den i strängaste arbete stadde, och som staden aldrig förmår vinna, ej ens i den korta stund af natten, då den skall kallas försjunknen i tystnadsro. Sigrid hade kanske icke sjelf vetat, huru mycket hon saknat den under dessa år, men nu, jagad af egen och andras oro, som hon sista tiden varit, upptog den henne i sig, och hon öfverlemnade sig åt den som åt något, hvilket hon annat vara henne tillhörigt men icke vetat huru taga fasta på. All ängslan och längtan domnade bort, och likt ett drömmande barn vid modern jordens sköte inandades hon det ljumma, fuktiga doftet från den gräsbevuxna marken och drack själens helsa ur stundens lugn.

Ensamheten afbröts dock snart af Evelina, som fått sigte på drömmerskan, under det hon sjelf vandrade omkring, sysselsatt med att öka sin blomsterbuketts omfång.

"Åh, hvad de karlarne äro dumma", sade hon, då hon hann fram till Sigrid. "Jag har väl tio gånger ropat åt Arturo, hur vackra tusenskönor här finnas, och ändå rör han sig icke ur fläcken utan sitter der

och talar om landtbruket i Lucca med löjtnanten, och signorina Lenore får vara tolk, när de inte förstå hvarann."

"Han bryr sig förmodligen inte om tusenskönorna."

"Men han måtte väl kunna se, att det är litet väl derborta, och då kunde han lemna dem en stund ostörda."

"Jag tror inte, de bryr sig om att vara ostörda."

"Inte? Ja, försök inte att lura en italienska i fråga om kärlek. Och nog begriper jag, att signorinan med nöje viftar undan flugorna från löjtnanten, men roligare vore det att denna vackra dag få höra honom säga, att han håller af henne. Arturo är så enfaldig, att han retar mig."

"Och en italienska betviflar, att de, som vilja talar vid ostörda, icke skaffa sig tillfälle? Jag tror, att Lenore ännu mår bäst af att vifta bort flugorna och vara landtbrukstolk."

"Tror ni det?"

"Ja, helt visst. Men, signora Evelina, vill ni underlätta kärleksförklaringar? Bli ni edra giftermåls-afrådande grundsatser otrogen?"

"Ja, hvad skall man göra, när den välsignade kärleken kommer emellan? Och alltid kommer den, det är för bedröfligt. Men ingenting är heller så förtju-sande som att vara kär, och får man inte vara alldeles i fred, är det bättre ju större sällskapet är, kom, så gå vi dit också."

Evelina qväfde en medlidsam suck, och de begåfvos sig åter till herrskapet på schalen.

"Nå, hvad har fröken gjort för upptäckter?" frågade Wolmar.

"Jag har sett så långt ögat når."

"Obestridligen en oskattbar tillfredsställelse, man gör sig ofta ett gränslöst besvär för mindre."

"Om det inte funnes så många närsynta och blinda, vore den tillfredsställelsen kanske den förnämsta, som står för oss jordevarelser att få."

"Det kommer an på likväl", invände Ricciuoli, "man lefver inte på bara synen."

Evelina fattade Sigrid häftigt i armen.

"Se, han somnar", hviskade hon. "I hennes sällskap! Det skulle jag aldrig ha väntat af den hyggliche unge mannen."

"Solen ligger på, och naturens stillhet är rogifvande", hviskade Sigrid tillbaka med ett litet retsamt leende. "Tag situationen med lugn."

"Sådant skulle jag aldrig ha funnit mig i, och vore jag en viss annan, skulle jag gräla med honom."

"Mår signora Evelina illa?" frågade Wolmar utan att öppna ögonen.

Evelina såg litet förvånad ut och började skratta.

"Signor Wolmar har god hörsel, tror jag."

"Ibland, när jag sofver. Unna er riktig ro nu en stund, det går aldrig bra, när man har feber."

"Ja, predika det för min hustru", sade Ricciuoli med känsla. "Hon lefver i en evinnerlig brådska, därför är hon också så mager."

"Hör sanningens röst, signora Evelina." Wolmar lade sig beqvämare tillrätta. "Och betänk, att här är oss godt att vara, äfven utan att bygga hyddor."

Evelina skrattade, nöjd för en stund, när hon fick klart för sig, att lugn icke alltid är likgiltighet.

Och tiden försvann under glädtigt småprat, tills man började tänka på hemvägen. Men då blef Evelinas medlidsamma hjerta henne öfvermågtigt, såvida

icke redan förut en plan mognat hos henne. Hon lagade att hon kom att gå emellan sin man och Sigrid och saktade småningom sin gång, alltjemt underhållande samtalen med dem, så blefvo de tre ett stycke efter Lenore och Wolmar.

Och Lenore och Wolmar talade om småfåglarne, utsatta för Söndagsjägares förföljelser.

En sådan hade tagit sin familj med sig, och under det han paraderade med bössan på axeln midt på vägen, plockade hans fruntimmer jagtbytet i skuggan af en halmkoja för att sedan steka det hos folket, som bodde derinne.

Kojan, byggd af halm på bara marken, hade de på afstånd tagit för en stack, Lenore stannade och såg på den. Wolmar såg på henne.

"Jag har funderat på att göra en rundresa åt Neapel, Capri och så vidare och komma tillbaka vid nyårstiden."

Lenore såg hastigt upp, men då hon mötte hans blick, rodnade hon lätt, det hade legat en fråga i blicken.

"Gör det", sade hon sakta. "Och så skall jag vara en ny människa, när ni kommer igen", tillade hon med säkrare röst, "jag är inte en ohjelpig stackare, fastän det har sett så ut. Sigrid och jag", fortfor hon hastigt, då han var i begrepp att svara, "hatalat om att skaffa oss en liten julgransunge och leka hemlandsjul för oss sjelfva."

"Ja, kunde jag få vara med om sådant, då brydde jag mig icke om hvarken Neapel, Pompeji eller något annat, men får jag inte en riktig jul, vill jag helst ha ingen alls."

Lenore svarade intet, men nu rodnade hon fullt och vände sig om att se efter det öfriga sällskapet.

"Ett annat år kanske jag får en så mycket riktigare jul", sade han efter några ögonblicks tystnad, "eller hvad tror fröken? Spå mig."

"Om Gud vill", sade hon sakta. "När ni kommer igen, skall ni berätta för mig, hur ni brukar fira julen i ert hem."

"Kanske jag inställer hela rundresan", sade han hastigt.

"Åh nej." Hon såg upp till honom med ett litet lyckligt gläd leende. "Far omkring och gläd er åt allt vackert, ni hinner med, under tiden få både Sigrid och jag komma i jemvigt och kunna gläda oss åt edra beskrifningar, utan att ett hemskt minne lägger sin tyngd öfver. Se, signora Evelina måtte vara trött, vi få lof att gå litet långsammare alla."

Vid porten tog Wolmar afsked, Lenore tillönskade honom mycket nöje under sin julresa. Sigrid nöp Evelina i armen.

Och Evelina måste, under vandringen uppför traporna med Sigrid, erkänna Wolmars finkänslighet men var icke fullt nöjd med en så stor själfbeherskning. Och om sannt kan vara, att största glädjen af den välsignade kärleken ofta fås före förlofningen, så är det under förutsättning, att icke den ena kontrahenten är ute på lustresa, medan den andra sitter hemma. Detta var signora Evelina Ricciolis åsigt.

Nionde kapitlet.

En eftermiddagsstund straxt efter jul trippade Lenore från Esquilinotrakten, der hon gifvit en lektion, framåt Via delle Quattro Fontane. Det hade blåst och regnat, ett kallt, ruskigt regn, som egentligen blott är smält snö, och Lenore höll sig åt gatans solsida, njutande af att känna sig en smula uppvärmd och försigtigt undvikande smuts och vattenpölar. Hon såg så glad uppåt himmelen, som nu åter lyste blå, och tänkte — just på ingenting.

Men der kom ju löjtnant Riddersköld, och han styrde kosan rätt på henne.

”Är ni redan i Rom igen?”

”Kom för en halftimma sedan med snälltåget från Neapel, har bara åkt upp till hotellet för att lemna af min kappsäck, och som jag mindes, att fröken vid denna tid har vägarne hitåt, tyckte jag, att jag så gerna kunde gå och rapportera mig återkommen.”

Lenores hjerta fladdrade som en liten kanariefågels, men kanariefåglar äro de kokettaste varelser på jorden, och Lenore var icke fallen för koketteri. Blygt men förtroendefullt blickade hon upp till Wolmar, hvilkens ärliga, trofasta ansigte lyste öfver henne, och hon lade sin hand i hans.

"Vänd om nu", sade han, "så gå vi till Lateranen och se på bergen, de måtte vara granna, när solen skiner på dem, fulla af snö som de äro."

De vände om och gingo gatan nedför, vidare bort öfver Esquilinotorget, förbi S. Maria Maggiore, men huru det var, hade ingen af dem något att säga. De följde husraden utefter framåt Via Carlo Alberti, der var soligt och blidt, barnen stöjade och lekte, ett stycke vår midt i vintern.

"Hvad tänkte ni på, när jag mötte er?"

"Jag tror, jag tänkte, att man i väder som detta rätteligen borde ha galoscher."

Hon skrattade muntert, men skulle hon ha sagt hvarför, hade det visst varit brydsamt veta, egentligen var det nog blott, emedan hon var så hjertinnerligt glad att gå der denna vackra eftermiddag i lä för blåsten. Och Wolmar drog hatten ned i pannan för att skydda ögonen mot solljuset och såg ut, som om han vore fullt enig med sig sjelf om, att jorden icke är endast och allenast en jemmerdal.

Så hunno de utom de bebyggda gatorna till det uppbrutna fältet, inkräktadt för Roms ständiga behof af att utvidga sig, sedan det såsom Italiens världsliga hufvudstad vaknade ur påfveväldets långa sekelsömn. Der, hvarest grundgräfningar och byggnadsställningar visade, hvar de blifvande kvarteren skulle resa sig, och der jordhögar, kalkupplag och mursten fyllde de tillämnade gatorna, der såg det betänkligt ut för Lenores små handskskinnskängor.

"Det hade kanske varit renare, om vi gått Via Merulana", undrade Wolmar.

"Ja, kanske det", instämde Lenore.

"Och genare med."

"Och genare med. Men efter vi nu äro här, skola

vi väl inte tappa modet för så litet. Om vi bara kunde komma öfver till det der hörnet, der ser riktigt hyggligt ut.”

Wolmar kastade ut stenar åt Lenore att stiga på, hjälpte henne att hoppa öfver vattenpussarne, och så kommo de verkligen öfver. Lenore såg på sina kängor med en viss beundran öfver att icke ha fått dem värre tilltygade. Wolmar såg på dem med beundran också, stolt som skicklig hjälpare vid öfvergången af det kin-kiga stället. På det hela var detta mycket roligare än att gå en ordentlig gata utefter på städadt stadskick.

Men nu hade Wolmar fått något att tala om: sina vandringar hemma i Sverige i skog och mark, på åker och äng; om höstarne, när regndroppar drypa från träden, marken är slipprig af blötande ler och möglande gräs, ältadt tillsammans med vissna blad och barr, och de bleka solstrålarne, som falla så snedt söderifrån, knappast förmå gifva någon värme mer, men hvar dag, som går, blir kortare och mörkare; om vårarne, när snön smälter och bäckar och källsprång forsa och sorla i alla backar och mossan grönskar och blåsipporna sticka upp under snårriset och det blir ljusst öfverallt, och sinnet blir spänstigt, friskt och hoppfullt, om också nordanvinden sveper ned emellanåt, bitande hård och kall.

”Skulle ni kunna trifvas der, fröken Lenore?”

”Jag kan trifvas öfverallt.”

De stodo på den breda trappan till S. Giovanni in Laterano, der campagnan bredde sig ut framför dem. Solen sken öfver de snöhöljda bergen borta vid horisonten, derofvan molnen packade sig, tjocka, hvita och glänsande, öfvergående till en enda mjuk, blågrå massa bakom Villa Volkonskys mörka pinier och cypresser

och murgrönklädda, brutna, fornmomerska aqueductbågar. Ett kallt vinddrag slog omkring platsen, men det var värme ändock i ljuset och värme i färgerna.

Wolmar talade om vintern i nordens land, när sjöarne frusit, när snön täcker isar och mark, knarande under fötter och slädmedar, då kylan knäpper till, granskogen står djupt grön mot de hvita drifvorna, som glittra och gnistra i solskenet, eller rimfrosten faller och dess kristaller häfta vid träden, tills skogen står fyllig och mjuk som höljd af silfverstoff. Men han talade också om, när molnen hänga tunga och blygråa, och stormen hviner och hopar hvirflande snöyr, tills spår icke mera synes af färdvägar, som mödosamt åter måste öppnas med plog och skofvel.

"Skulle ni kunna trifvas der?"

"Jag kan trifvas öfverallt", upprepade Lenore vekt.

"Och nordens sommar är ju som en enda ljusets dag, har det sagts mig."

"En gammal bondhustru sade mig en gång, att matmors plats är midt i stugan, der hon får ta emot alla de förbigåendes knuffar. Om det är sannt, är det då icke grymt att be någon påtaga sig det bekymret?"

"Jag har tänkt, att husmoderns plats skulle vara i hemmets midt, der hon kunde bli de sinas hjälp och uppmuntran och hålla samman trådarne, som leda det hela."

"Så har också jag tänkt. Törs ni följa mig till mitt hem och försöka, hvem som har rätt, bondhustrun eller ni — och jag?"

Han talade skämtsamt, men en inre rörelse gaf hans röst en varm klang, och en djup, varm känsla afspeglade sig i hans manliga drag.

"Jo, jag törs", hviskade Lenore, och hennes ögon

skimrade fuktiga, men läpparne logo förtröstansfullt.
"Jag vill följa er."

Det måste bekännas, att Wolmar Riddersköld, herren på Runö, svensk löjtnant, i denna stund gjorde sig skyldig till en stor glömska af det vederbörliga, han grep fröken Lenore von Kaudingens hand och tryckte den hjertligt, midt för gummor och barn på trappstegen, för droskkuskar och andra körare nere på planen och för de exercerande rekryterna — ja, en pluton rekryter hade nyss marscherat upp och öfvade sig i att skilja på höger och venster, hvarvid paret uppe på trappan helt naturenligt blef ett bestämdt ögonmärke. Men till löjtnantens heder må sägas, att han genast hågkom sig och släppte handen igen.

"Nu gå vi hem, det blåser för mycket här, och de titta på oss så förbaskadt der nere."

Tionde kapitlet.

"**A**ck, Sigrid, ingen människa på jorden kan vara mera lycklig än jag. Men Wolmars like finnes heller ingenstädes."

Det var minst hundra gången hon så förkunnade en i hennes tanke aldrig nog uttalad visshet, nu denna morgon under det hon hvilade sig från sitt ansträngande modellåliggande, och Sigrid med fråndraget fönsterförhänge granskade sitt arbete. Taflan hade efter Ponte Molle-färden blifvit återtagen jemsides med Parisina, och sista retuscheringen pågick just.

"Väl för mig, att hufvudet redan var färdigt, rätta uttrycket skulle aldrig ha kommit in i det mera."

"Du tänker då bara på dina taflor."

"Nå ja, de äro mitt lifs uppgift, liksom din lycka är din."

"Tänker du då inte på din Yngve, liksom jag på min Wolmar?"

En skugga drog öfver Sigrids ansigte. Icke en rad hade hon haft från honom och likväl voro de redan ett godt stycke in i Januari.

"Jag hinner nog det också." Hon lade ifrån sig palett och pensel och drog ett djupt andetag. Lenore tänkte, att det skulle ha kunnat bli en suck, men för

att icke låta den tanken bli synbar sprang hon upp och ställde sig att se på taflan.

"O Sigrid, jag är så glad åt denna, som om den vore min egen."

"Den är ju så ock, kanske mera din än min, om vi gå till botten af saken. Men jag skulle vilja måla —" Hon afbröt och stirrade framför sig, som såge hon den bild, tanken just nu fångat.

"Hvad, Sigrid? Någonting för mig igen?"

"Sigrun från Säfvafjellen möter sin make, Helge Hundingsbane, i grafhögen. Utanför den öppna högen står springaren, vädrande mot morgongryningen, på hvars ljusnande, luftiga strålbros hans herre skall rida tillbaka till de dödes fria boningar, Helge dröjer ännu, kvarhållen af henne, den lefvande, i grafkammarens skugga — kunde jag blott återge honom rätt, kropp och ändå icke kroppslig."

"Din konst är dig kär. Sigrid, om du skulle välja mellan den och din fästman, hvad gjorde du?"

Sigrid spratt till som rörd af ett glödhet jern.

"Gör också du den frågan nu?"

"Tvekar du om svaret?"

"Min konst är en del af mig sjelf — när jag arbetar, glömmar jag allt omkring mig, både smärtsamt och glädt, jag skulle kunna stå på kanten af en afgrund och icke märka, om jorden rasade vid mina fötter. Och likväl, om han skref: kom, jag behöfver dig — Lenore, jag har inte vetat, hur kär han är mig, förrän jag dag efter dag förgäfves väntat på en enda rad lik dem, jag var van vid. Det var så fryskallt, hans sista bref."

"Sigrid, om jag vore man, skulle jag vara rädd för att älskas af dig."

"Rädd?"

"Jag skulle alltjemt tänka, att du icke kunde finna någon känsla nog rik och mächtig för att svara mot din, att du skulle finna allting i verlden matt gentemot det härliga, du föreställt dig och begärt. Är du icke lik ett af dessa sagans andeväsen, som förflytta den älskade till lycksalighetens underbara öar? Der försvinna tusen år som en dag, så länge han ser blott henne, men i det ögonblick hans tanke förirrar sig utom hennes trollkrets, är hans död nära."

Sigrid teg, men plötsligt ljusnade hennes drag, och hon vände sig mot Lenore med ett stolt och gladt leende.

"Undin blef menniska, när hon älskade. Jag skulle vilja måla Undin — efter Sigrun, den vänt qvinliga valkyrian, hvilkens kärlek var stark nog att locka hennes älskling till och med öfver dödsväg från ljusets salar."

Lenore hade så när kastat sig om halsen på Sigrid, så greps hennes känsliga hjerta af dessa ord, men hon fann klokast för ögonblicket att slå bort all högstämndhet med skämt.

"Snälla Sigrid, tänk inte nu på allt, du skulle vilja måla. Var nu nöjd med våra porträtter. Snart skall ju jag resa."

Sigrids lysningsgåfva skulle bli fästmöns porträtt till familjekonterfejtalleriets ökande, i slutet af Februari ämnade Lenore resa hem till sin mor, och i Mars skulle bröllopet stå.

"Sigrid, du blir ju inte ledsen på mig, jag har talat om för Wolmar, att du är förlofvad. Om du visste, hvad det är svårt att tiga med något för den, man håller af."

Sigrid svarade icke straxt. Ett sviket förtroende var, hvad hon nästan minst af allt förmådde öfverse med.

"Jag är glad, att du känner dig så ett med din fästman, att det blir dig svårt icke få dela allt med honom", sade hon slutligen dröjande.

"Det var snällt sagdt, Sigrid, jag vet, att jag inte gjorde rätt. Men emellertid har Wolmar bedt mig säga dig, att du måste låta oss hålla ditt bröllop. Ingen står dig ju närmare än vi."

"Tack." Hon sade icke mera, men detta vänskapsbevis rörde henne djupt, och hon förlät det brutna förtroendet.

"Der är Wolmar." Lenore sprang honom till mötes.

"Är taflan färdig?" lydde hans första ord vid inträdet.

"Wolmar har stämt några af sina bekanta hit i middag för att se din tafla", upplyste Lenore. "Jag har inte velat säga något åt dig på förhand, för att du inte skulle bli orolig och så inte hinna den färdig."

"Jag vill inte påstå, att alla äro kännare, men de äro med öfverallt, så att ni blir omtalad, den tiden är förbi, då man intresserade sig för myter, och herr den och den, som man åt middag tillsammans med i går, spänner nyfikenheten helt annorlunda än det största gryende snille, som ingen är ens presenterad för. Men här är för litet konstnärsaktigt. På golfvet måste vi ha några ritningar. Det gör en makalös effekt att träda foten genom en skizz och sedan kunna säga åt sina bekanta: Jag råkade trampa på ett papper, som låg der helt vårdslöst kastadt, och när jag såg efter, var det en charmant ritning."

"Jag skulle känna mig helt olycklig, om jag trädte foten genom andras tillhörigheter", anmärkte Sigrid.

"Och så lägga vi palett och penslar på stolen här, och mr Smith of Smithehall skall sätta sig på den."

"Hvem är mr Smith of Smithehall?"

"En lång, rak, blyg engelsman med rödaktigt skägg och rödlett ansigte, godt om pengar, talar inte italienska. På vägen hit från Siena kom han in i min kupé och visste inte hur få sin kappsäck upp på nätet utan att besvära de öfriga passagerarnes resgods. Så satte han sig med kappsäcken mellan knäna, torkade sig om pannan med näsduken och såg bekymrad ut, men med min språkskicklighet fick jag sakerna på nätet hopmakade och hans kappsäck instufvad, och dermed hade jag förvärfvat hans eviga tacksamhet. Säg mig nu, om det inte vore guld värdt att se honom sitta på paletten?"

"Stackars mr Smith", sade Lenore medlidsamt.

"Och om någon annan sätter sig der, som inte tål vid allt skämt?" sporde Sigrid.

"Baronessan von Zwingern! Aj! Tag paletten, jag afstår den."

"Och så går ni er väg. Vid tutiden skall jag ha studion i ordning."

"Utan minsta piff? Fröken Sigrid, när skall ni lära känna verlden?" suckade Wolmar, men Sigrid bara smålog.

Lenore följde Wolmar ut.

"Laga, att ditt porträtt får stå i fördelaktig dager", sade han utanför dörren. "Grefvinnan Podolska har fint öga för allt, som passar hennes skönhet, och fröken Sigrids mjuka målningssätt skulle just göra den gällande, det kan inbringa en porträttbeställning."

"Allting tänker du på, så finkänslig och god som du finns ingen."

Wolmar skrattade men såg icke missbelåten ut. Hvem tycker icke om beröm af den, som står ens hjerta närmast?

Och på slaget kl. 2 var han tillbaka och hade själf fört med misserna Green och grefvinnan Podolska. Miss Kate och miss Jemima Green, två medelålders amerikanskor med spår af att ha sett rätt bra ut, vackra ögon, rosa hattar, mycken själfmedvetenhet. Grefvinnan Podolska i svart sammetsdrägt med mårdbesättning, de fina, smala händerna instuckna i en liten mårdmuff, en kokett hatt af svarta spetsar och silfvergråa plymer på det blonda håret, som föll i små nyckfulla lockar öfver pannan, skuggande de något släpiga ögonen, och i nacken var uppfäst i en tjock knut, lemnande ansigtet fritt, den mjukaste oval med blott ett doft af färg på kinderna, en så intagande företeelse, som någonsin tjusat ett konstnärsoğa. En verkligt fin och behagfull polska är kanske det mest förtjusande, som står till att få se.

"Mr Riddersköld erbjöd oss att få göra ett besök i er studio", sade miss Kate Green, "och det var oss ett nöje att få begagna oss af hans anbud. Vi ha haft tillfälle att se åtskilligt, så att vi förstå att bedöma konstverk."

"Mycket nätt verkligen", sade miss Jemima och såg omkring på väggarne.

Grefvinnan Podolska smålog.

"Mademoiselle", sade hon på franska med sin veka polska accent, "jag förstår icke det minsta att bedöma konstverk, i allmänhet taget förstår jag inte att bedöma någonting, men jag älskar lidelsefullt allt, som är vackert — och jag är monsieur Riddersköld verkligen tacksam för, att han velat göra mig bekant med er." Hon räckte Sigrid sin lilla elegant behandskade hand med en mjuk, kattlikt smekande rörelse.

"Om ni älskar det, som är vackert, så blir det jag, som har anledning vara tacksam, ifall ni här finner

någoting, ni anser värdt att se”, svarade Sigrid leende, utan att låtså förstå häntydningen i grefvinnans ord.

Wolmar bad att få presentera sin fästmö. Grefvinnan fattade lifligt båda hennes händer.

”O, mademoiselle, det var ett nöje att få göra er bekantskap. Hvarför syns ni aldrig ute i verlden? Är ni så svartsjuk om er lycka, att ni inte unnar någon se den?”

Lenore tyckte sig känna, huru blicken ur dessa halfslutna ögon forskande genomträngde henne, och hon visste knappt hur finna ord till svar, hon som annars så mycket lättare än Sigrid umgicks med främmande menniskor. Hon blef rädd för den vackra polskan utan att kunna för sig förklara orsaken.

”Mähända skulle icke dess plats vara i stora verlden, och då är det bättre att låta den förbli undan gömd”, sade hon, försökande att öfvervinna sin plötsligt påkomna blyghet. ”Ah, der är baronessan von Zwingern.” Hon gick den ankommande glad till mötes.

Herrskapet von Zwingern voro bekanta med alla, hvarför mottagandet blef temligen lifligt. Baronessan, lika munter som korpulent, rullade omkring från den ena till den andra, utbytande helsningar och uttryck af belåtenhet öfver att träffas, etc., baronen, mera kantig, följde långsammare efter. Ingen hade gifvit akt på en lång, rak herre, som tyst och stilla inträdt efter de andra. Wolmar presenterade honom.

”Mr Smith of Smithehall.”

Mr Smith of Smithehall rodnade och bugade sig styft.

”Gör er hemmastadd, mr Smith”, sade Sigrid vänligt, ”se på det, som roar er, och låt icke störa er.”

Han rodnade ånyo och bugade sig än styfvare men gaf Sigrid en tacksam blick och gick stillsamt

att taga studion i ögonsigte, noga hållande sig ur vägen för det öfriga sällskapet.

Ingen egnade honom i alla fall någon uppmärksamhet. Baron von Zwingern hade kastat en sorgbunden blick först på vestalerna sedan på Parisina.

"Historiska ämnen! Fröken Ulf, på hvilken afväg är ni kommen?"

Han hann icke längre, dörren öppnades för en ny besökande, signor Alberti, en berömd italiensk målare, med hvilken Sigrid blifvit bekant genom Maurillo Olivieri, och hvilken hon, enligt gammalt löfte om ömdömes gifvande, med en biljett underrättat, att hennes tafla denna dag skulle bli färdig. Baronens slog ned på honom genast vid hans inträdande.

"Hvad säger ni, signor Alberti? Icke sannt, i praktkostym kan man förlåta en smula storromantik, om man också måste fasthålla vid, att tecknandet af de djupliggande brytningarne rätteligen icke tillhöra qvinnans område."

"Det kan jag verkligen icke inse", invände baronessan. Herrskapet von Zwingern hade alltid motsatta åsikter.

"Min söta vän", genmälte baronen, "jag tror, att det finns mycket i världen, som du inte kan inse."

"Men, herr baron", sade Alberti med ett uttryck af fin ironi, sådant endast en italienare är mäktigt det, "bör qvinnan icke förstå kärleken? Det vore sorgligt för oss män."

Mr Smith of Smithehall hade obemärkt stannat bakom de öfriga, bemödande sig att uppfatta det på franska förda samtalet. Vid målarens ord skrattade han och klappade händerna men hejdade sig tvärt, blef blossande röd af förlägenhet, gjorde helt-om-vändning och gick att se på vestalritningarne.

"Bravo!" sade grefvinnan Podolska.

"Konstnärerna få alltid medhåll af damerna", sade baronen.

"När kritici tala illa om känslan", inföll grefvinnan Podolska med en förtjusande min af skålmsk förtret. "Vi tycka icke om det, eller hvad säger vår lilla fästmö?" Hon böjde sig mot Lenore med en så behagfull rörelse och ett så förtrollande leende, att hvart öga i rummet utom mr Smiths of Smithehall ovilkorligen drogs till henne i lefvande skönhetsbeundran.

"Madame", svarade baronen med en så ridderlig bugning, som hans beniga kroppsbyggnad tillät, "ingen förtalar känslan, allra minst i grefvinnan Podolskas närvaro."

"Vi bara förbehålla oss att få den serverad oss till behag", sade Wolmar, och skalken kisade ur hans ögon.

"Är monsieur Riddersköld nu elak mot oss damer eller er herrar?" frågade den vackra polskan fint oskyldigt.

"Han är okynnigt upprigtig, det är hans privilegium", sade miss Kate Green.

Wolmar skrattade och gick till den blyge engelsmannen, som i andra ändan af rummet med allehanda förstulna tecken sökte ådraga sig hans uppmärksamhet, hvarefter grefvinnan tillät baronen taga henne med sig på studioinspektion, misserna Green och baronessan, som Lenore kröp intill, slog sig ned att prata, och Sigrid begagnade tillfället att få ett allvarligt ömdömesamspråk med Alberti. När de efter detta vände sig mot det öfriga sällskapet, märkte hon, att Wolmar borta hos engelsmannen tycktes vänta på hennes uppmärksamhet, och vid den vink, han nu gaf henne, gick hon öfver dit.

"Fröken Ulf", sade han då genast, "mr Smith önskar, att ni skall måla dessa båda vestaler åt honom."

"Jag har aldrig tänkt på att måla dem", svarade hon långsamt på svenska. "De ha varit ett studium endast och locka mig icke vidare."

"Men inte ens en konstnär får hylla bara stundens stämning, förstå det, om fröken skall kunna taga hand om hus och hem en gång. När lockelser och feberhetta få styra, kallas tiden oharmonisk, stackars tid, som skall bära hundhufvudet för allting, liksom förr den onde. Se så, nu gör jag upp med mr Smith." Han vände sig åter till denne, som hela tiden stått styf och rak, blicken oafvändt fästad på ritningen framför honom, som vore han fullkomligt okunnig om, att en af honom framkallad öfverläggning försiggick alldeles i hans närhet.

Men nu hade grefvinnan Podolska fått nog af konstafhandlingen och kom öfver.

"Ni öfvergaf oss, mademoiselle Ulf."

Hon beskådade med putslustig nyfikenhet engelsmannen, som tagit Wolmars uppmärksamhet helt och hållet för sin räkning. Men de hade nu kommit till ett för båda tydligen tillfredsställande slut på samtalet. Mr Smith skakade kraftigt Wolmars hand, bockade sig för de båda fruntimmerna och gick.

"Åh, monsieur Riddersköld", sade grefvinnan då, "jag har sett ert porträtt derborta, det tycks bli alldeles förträffligt."

"Har ni sett min fästlös?"

"Ja, mycket sött. Vill ni måla mitt porträtt, mademoiselle Ulf? När har ni er timme, monsieur? Hur länge brukar ni sitta?"

"Vi komma vanligen öfverens dag från dag, och så får jag sitta ett par timmar, alltsom fröken Ulf

befaller mig hålla ut. Hon är icke mycket medgörlig, det kan jag säga."

"Och i morgon skall ni komma?"

"Klockan tio."

"Nå, då kommer jag klockan elfva. Och det skall bli mig ett nöje att få göra närmare bekantskap med er lilla söta fästmö. Hvad hon är täck, så barnslig och oskyldig."

"Hon är icke hemma vid den tiden."

"Hon kan hinna komma, innan grefvinnan går", sade Sigrid. "I hvilken storlek önskar ni ert porträtt?"

"Brösbild. Får man gå in i rummet der midtemot? Så soligt och trefligt, och en liten balkong, tror jag. Ah, miss Green har afsigter på er, mademoiselle, låt inte mig hindra, monsieur Riddersköld är nog så artig och följer mig." Hon slog upp sina ögon mot honom med ett småleende och sväfvade bort till balkongen.

Wolmar följde, Sigrid stannade hos miss Kate Green.

"Målar ni inte aquareller? Jag ser inga sådana här."

"Nej, jag har endast målat i olja."

"Jag tycker om aquareller och skulle ha velat köpa någon, om ni haft. Dessa oljemålningar äro för stora för mig."

"Ni är inte skyldig att köpa något", svarade Sigrid, som retades af hennes beskyddande sätt. "Jag har tillåtit löjtnant Riddersköld föra hit sina bekanta, då han trodde detta kunna bli dem en förströelse, men det har icke fallit mig in, att det skulle betalas med inköp."

"Ni är en stolt flicka", sade miss Green, godmodigt leende. "Men det skadar inte, det visar godt gry."

Kom och helsa på mig. Vi se våra vänner hos oss Thorsdags aftnar."

"Jag har så litet håg för sällskapslivet."

"Se så, ingen tvekan, jag skall skaffa er bekantskaper, som kunna vara er nyttiga. Hvad tänker ni göra med er tafla?"

"Skicka den till München, både den och Parisina."

"Ämnar ni inte skicka någon till salongen i Paris?" frågade miss Jemima, som sällat sig till dem. "Man blir inte rätt känd som konstnär förr. I Amerika köpas konstverk alltid från Paris."

"Hvart har vår vackra grefvinna tagit vägen?" frågade baron von Zwingern. Hela sällskapet kom småningom öfver från andra sidan.

"Hon har fört löjtnanten med sig ut på balkongen der", upplyste baronessan, som hade ögonen med öfverallt.

"De beundra utsigten." Baronens gick också att beundra utsigten.

"Alltid samlas herrarne kring vår vackra grefvinna", sade baronessan skrattande. "Lyckligtvis har jag inte fallenhet för svartsjuka, sådant går öfver, när man får vara gift några år. Skall inte ni följa de andras föredöme, signor Alberti?"

"Jag går aldrig med mängden, baronessa, och jag offerar icke för ett enda älskvärdt fruntimmer nöjet af fleras sällskap, såvida icke detta ena är det enda för mig."

"Nu måste vi gå, Jemima", sade miss Green. "Vi ha stämt möte på Pincio med några bekanta", vände hon sig förklarande till Sigrid. "Och nu kommer ni till oss om Thorsdag, både ni och Fräulein von Kaudingen. Signor Alberti, om ni ville hedra oss med att komma på våra små aftonsamqväm om Thorsda-

garne, när ni inte har något bättre för er, skulle ni göra oss ett nöje."

"Ni är allt för älskvärd. Kanske jag kan få hoppas på ett besök i min studio —?"

Adresser utbyttes, och det blef allmänt uppbrott.

"Ni går ju med oss", sade baronessan åt Lenore, "löjtnant Riddersköld och vi ha kommit öfverens om S. Agneses katakomber utanför Porta Pia, grefvinnan Podolska gör också sällskap."

"Nej, jag är trött, jag har stått modell hela morgonen."

"Ni ser trött ut", anmärkte grefvinnan deltagande. "Eller är det kanske en liten list för att få behålla er fästman hemma ensam för er sjelf?" tillade hon skämtande.

Men Lenore förklarade tillbakadraget, att hon ville fullkomligt hvila och alldeles icke önskade, att Wolmar skulle frångå den gjorda öfverenskommelsen, och dervid stod hon fast. Så fick då dervid bero, och Wolmar gick med de öfriga.

"Hvad hon är vacker", utbrast Lenore, då hon blef ensam med Sigrid. "Hur kunde Wolmar föra henne hit?"

"Hvad är åt dig, Lenore? Menar du grefvinnan Podolska?"

"Ser du inte, att hon vill locka Wolmar ifrån mig?"

"Så långt har jag inte tänkt, jag ser, att hon är en smula kokett, men hvad kan det göra dig? Du vet ju, hvem han håller af."

"Skulle du inte vara rädd, om det gällde din Yngve?"

"Inom mitt område finnes icke utrymme för någon annan än mig."

"Du är för högmodig, Sigrid, du kan bli straffad för det."

"Det är icke högmod, det är tillit. Förlorar jag, så har jag skymt mig sjelf. Och hvarför är du ängslig? Du behöfver ju endast icke skicka bort din fästman med den farliga grefvinnan, när ingenting hindrar dig att följa honom."

Lenore teg och gick modstulet in till sig. —

"Hvarför ville inte fröken von Kaudingen följa med oss? Men kanske det är ogrannlaga att fråga?"

Baronessan von Zwingern hade inbjudit Alberti att sluta sig till sällskapet, och hon och baronen hade med honom kommit in på dispyter om ömsom thestrar, konstskolor och utgräfningarne på Forum Romanum, och derunder hade grefvinnan Podolska småningom stannat efter med Wolmar.

"Jag är glad, att taflan är färdig", sade Wolmar till svar på grefvinnans ord, "det har varit henne för ansträngande att stå i den tröttsamma ställningen."

"Och det var bara för trötthets skull, hon blef hemma? Inte någon liten nyck? Hon fann sig kanske inte nog uppmärksamrad af er, upptagen som ni var af det öfriga sällskapet."

"Lenore har inte så barnsliga påhitt."

"Lita inte på det. Vi fruntimmer äro alla en smula nyckfulla och behöfva mycket kelande för att vara nöjda. Ni hör att jag är upprigtig, men om jag nu förråder mitt köns svagheter, så är det för ert bästa, ni lycklige fästman. Förtreta inte er lilla fästmö."

"När ett fruntimmer talar upprigtigt om sitt köns svagheter, då tror jag henne blindt. Men är nyckfullheten oundviklig, är det visst så godt, att jag med ens bereder mig på att taga äfven förtreten med tålmod."

"Ja, skratta gerna. Så skrattar man, när man

ännu känner sig lycklig. Och ni är så lycklig, att man skulle kunna afundas er. Ni kan älska, ni kan tro, ert hjerta är icke förtorkadt af att ständigt tvingas in bland småsinne och hyckleri eller råhet. Ni har inte behöft le, när ni velat gråta, ni har icke varit öfvergifven, när ni längtade efter ett hemlif, icke skymfats, när ni begärde ett stöd, en hjälp — ack, jag glömmet, att jag talar med en man, ni kan icke ha känt en sådan erfarenhet."

"Lyckan står icke alltid att få." Wolmar visste med sig, att hans svar icke var det mest sinnrika, men det var icke lätt att finna ett bättre vid en så oväntad klagan, uttalad med rörande vekhet, likt en stilla utgjutelse af ett öfverfullt hjerta.

"Om er fästmö ville vara min vän, skulle jag säga till henne: Ni har fått ett ädelt hjertas kärlek, vårda den väl, värdet af en sådan skatt förstår ingen, förrän saknaden af den kännes." Hon tystnade ett ögonblick. "Så underligt det måtte vara att älska", utbrast hon med sväfvande röst.

"Jag vet just inte, jag tycker, det förefaller ganska naturligt."

"Kanske är det naturligt. Men hvarför skola då somliga vara så rika och andra så fattiga?"

"Ja, hvar kommer inte den frågan fram i alla lifvets förhållanden? Socialister och nihilister påstå sig ju inte slåss för annat."

"Ack, är det möjligt, att ni kan sammanställa dylika hjernspökerier med smärtan af att icke veta ett enda hjerta vara sitt? Kan någon annan fattigdom jemföras med den?"

"Så tycker ni, emedan ni har fullt upp att äta och icke bryr er om politisk magt. Kanske lekte ni annars med petroleum så godt som någon."

"Tror ni, att jag skulle kunna vara så grym?"

"De flesta ha väl anlag för en smula grymhet, hvar och en på sitt sätt, och petrolöserna äro icke alltid de farligaste."

Grefvinnan strök sakta sin mårdmuff, mjuk och behaglig för vidrörandet som en kattunge.

"Jag vet egentligen inte, hvarför jag talat så här", sade hon och såg upp mot den gråa, molniga himmelen. "Det är visst den dystra väderleken, som gör sinnet nedstämdt. I Rom borde solen alltid lysa."

"Det vore temligen sorgligt, ingenting växer utan regn."

"Ja, ni har rätt, man får inte tänka endast på sig sjelf. Är jag mycket sjelfvisk kanske?"

"Det vet ni bättre än jag, madame." Wolmar skrattade.

"Är jag det, då ha andra gjort mig så", sade grefvinnan med en suck.

"Så långsamt ni gå", ropade baronessan, hon och de båda herrarne med henne hade blifvit stående för att invänta de efterblifna. "Jag började tro, att ni ämnade stanna på vägen."

"Löjtnanten vill behålla grefvinnan ensamt för sin del", sade baronen med en ton, som skulle vara skämtsam.

"Eller grefvinnan har behållit löjtnanten i sin tjänst", sade Alberti småleende.

"Jag måste bekänna mig skyldig till dröjsmålet", tillstod den vackra grefvinnan behagfullt, "jag är icke stark fotgängerska."

Elfte kapitlet.

Sigrid trodde icke, att grefvinnan Podolska var farlig för Lenores lycka, och tillät sig derfor finna nöje af att iakttaga hennes på det skenbart naturligaste, oskyldigaste sätt i verlden åvägabragta små koketta konstgrepp, hvilka Sigrid åter roade sig med att emellanåt omintetgöra på, som det tycktes, lika naturligt, oskyldigt sätt.

Grefvinnan kom till första sittningen litet före den utsatta tiden, qvarhöll Wolmar med lifligt prat, valde ställning med hufvudet något åt sidan vändt, tafian oval, knappt bröstbild, förklarande sig till leda trött på porträtter, som stirra rätt fram ur en fyrkantig raminfattning som ur ett klumpigt fönster, bad Wolmar uppoffra sig och sitta midt för henne, så att hon hade någon att se på och tala med, annars finge hennes ansigte ett alldeles för mycket dödt och tråkigt uttryck; hon skulle icke ha begärt detta, om hon icke förstått, att han ville invänta sin fästmöes hemkomst, och under tiden kunde han ju göra henne en barmhertighetstjenst. Hur var det med lilla fästmön i dag, det söta barnet?

Sigrid lät henne hållas och arbetade så mycket ifrigare för att hinna fullborda porträttets anläggning, innan Lenore kunde väntas, rädd att hon icke skulle hålla vederbörlig god min vid sådan sällskapsanord-

ning. Men så snart grefvinnan lät samtalet afsina, ögonen fästade på Wolmar, såsom ju tvunget var för den rätta ställningens skull, de vackra, blå, något släpiga ögonen, som sade så litet och så mycket på en gång, då kastade Sigrid in ett ord, som drog Wolmars uppmärksamhet till henne, och hon pratade och målade samtidigt med ett lif, som nästan förvånade henne sjelf men verkligen roade henne, så mycket mera som hon vid ett sådant ingripande uppfångade en snabb snedblick, den der visade, att grefvinnan fann sig mindre belåten. Det var något eggande häri, något liknande en spelstrid, och svårt torde vara att uppleta den menniska, som aldrig frestats af något slags spel-lusta.

Inom en knapp halftimma var anläggningen fullbordad, och det sätt, hvarpå hon då lade ifrån sig palett och penslar, borde fullt ha tillfredsställt Wolmars fordran på konstnärsaktig ledighet i atelierutstyrel.

"Nu behöfver ni inte sitta stilla längre, madame. Kom hit, löjtnant Riddersköld, och säg mig, om ni tycker, att utkastet är lyckadt."

Hade hon dem blott i rörelse, fick Lenore komma, när hon ville.

Lenore kom, grefvinnan var förtjust öfver att få se henne, omfamnade henne, höll henne smekande intill sig, en förtrollande grupp, deri Lenore visserligen icke var den vackraste, och Sigrid tog Wolmar till hjälp att flytta taflor och staffli åt sig.

"Har ni gifvit akt på, hvilket nästan rörande blygt uttryck, Lenore har ibland?" sade hon härunder. "Det har hon fått, sedan hon blef förlofvad. Se på henne nu. Bredvid en så sällsynt skönhet som grefvinnan kan man tycka, att ingen skulle kunna taga

sig något ut, och likväl fäster man ovilkorligen mesta uppmärksamheten vid Lenore.”

”Den ena är en grann verldsdam, som kan vara roligt att se på och prata med en stund, den andras utseende talar till hjertat. Det är icke alltid den regelbundna skönheten, som fångslar mest.”

Sigrid omtalade detta yttrande för Lenore, när hon fick henne på egen hand.

”Sade han så?” Lenore strålade af glädje. ”Men du kan ju låta bli ändå att alltid ha dem tillsammans”, tillade hon efter någon fundering.

”Du hör till de försigtiga”, sade Sigrid skrattande. ”Jag skulle ha känt mig frestad att trotsa och visa, att min magt vore den största.”

”Man skall aldrig trotsa, man vet inte, hvarthän det leder. Hvarför onödigtvis utsätta sig för att förlora?”

”Nå, då fly vi faran. Nästa gång har jag ställt hit henne, då du är hemma. Jag slutar med löjtnanten en halftimme tidigare och ni gå ut, men jag ber signora Evelina komma hit och prata med grefvinnan.”

Så blef det. Grefvinnan tycktes förtjust åt Evelinas sällskap, satt i två runda timmar och försäkrade sig sällan ha haft så angenämt.

Aftonen samma dag var den Thorsdag, då de alla lofvat sig till misserna Green. Det var en temligen brokig samling, som möttes hos dessa. Flertalet utgjordes af eget landsfolk, för öfrigt blandadt med romargäster från de mest skilda länder och med de mest olika sysselsättningar, misserna Green hade en ovanligt högt uppdrifven förmåga att göra bekantskaper. Och den, som varit på en af deras Thorsdagsmottagningar, kom gerna igen, man kände sig ingenstädes så som der ha sin fulla obesvärade frihet, och ingenstä-

des, man visste icke hur det kom sig, blef man så fort bekant med just dem, som man mest kunde ha nytta eller nöje af.

Miss Kate förde Lenore och Sigrid till en grupp ungdom i ett inre rum.

"Roa er nu så länge", sade hon åt Sigrid, "så småningom skall jag göra åtskilliga personer, som det kan vara lönt att känna, uppmärksamma på er, men det är bättre, att de få söka er, än att ni skall söka dem. Och en sak, ni måste bestämma dagar, då ni alltid är att träffa i er studio."

"Måndagar mellan 2 och 4", föreslog Sigrid.

"Det är bra. Skicka inte bort edra taflor för snart."

Hon gick, lemnande Sigrid i högsta måtto öfverraskad af den fina tanke, som legat gömd i hennes yttranden, och djupt ångerfull öfver att någonsin ha låtit reta sig af hennes beskyddande sätt. Hon såg henne slå sig ned vid ett bord, der en herre satt ensam, bläddrande i ett album; efter några ögonblicks samtal vinkade miss Green till sig ett par andra herrar, presenterade, och efter ytterligare några ögonblicks allt lifligare samspråk lemnade hon dem, alla tre synbarligen djupt intresserade af hvarandra. Sigrid funderade på, om hon icke helt enkelt borde hålla af miss Green för att så komma tillrätta med sitt samvete angående den der förtreten i början.

Men nu skulle hon roa sig, var det sagdt. Och roligt hade de, både hon och Lenore. Sigrid hade alltid lefvat så afskildt, utan egentligen några jemnåriga bekanta, hela hennes tillvaro insnörd än i sorger än i arbete, och så hade hon nästan förgätit, att hon var ung, men i kretsen af denna lifliga amerikanska ungdom, som tvångslöst hängaf sig åt stundens nöje, vak-

nade äfven hennes söfda lifsandar, hon glömde allvar-samma tankar och gammalt tryck och hade rätt och slätt roligt. Lenore för sin del visade sig för första gången i stort sällskap såsom Wolmars fästmö, och detta gjorde henne icke litet stolt och belåten, i början åtminstone.

Grefvinnan Podolska kom icke så sent, att hennes dröjsmål egentligen väckte uppmärksamhet, men så pass i alla fall, att hennes inträde gjorde det. Hon var bländande vacker. En svart spetsklädning med urringadt foderlif förhöjde den skära finheten af hennes genomskinligt hvita hy, och hennes formfulländadt runda armar och mjukt fylliga hals modellerade sig plastiskt under den lätta spetsväfnaden. Hon sväfvade genom rummen och fyllde dem med ens med sitt tillstädesvarande; för alla, ingen glömd, ingen förbigången, hade hon en älskvärd helsning, några förbindliga ord, ett förtjusande leende, en vinnande blick; så delar skönhetsens drottning sina ynnestbevis bland undersåtar utan att sjelf tyckas märka, att hon beviljat en ynnest, men allas ögon följa väntande då henne. Och denna qväll låg något mer än vanligt fängslande öfver hela hennes väsen, något beslöjadt, liksom fram-brytandet af ett gömdt vemod, omöjligt att taga fast på, det fanns der och det fanns der icke, det kändes, omöjligt att säga huru, men det förlånade henne ett nytt, oemotståndligt behag.

"Tack för i förmiddags", sade hon åt Sigrid. "Ni gör mitt porträtt dubbelt värdt för mig genom de angenäma stunder, det förskaffar mig i er atelier."

"Men hvarför var ni icke hemma, ni stygga?" vände hon sig till Lenore. "Jag förstår nog, det är er fästmans fel, han unnar er inte åt någon annan än sig sjelf, jag ämnar gräla med honom för det."

Hon hotade Wolmar med solfjädern och gled bort till en äldre fru, bredvid hvilken hon sjönk ned i vek öfvergifvenhet. Ögonblickligen bildades kring henne en krets af herrar, hvar och en tydligt afseende att framhålla sig sjelf så fördelaktigt som möjligt. Och hon hörde på dem alla, talade föga, hon var påfallande fåordig, men den låga melodiska klangen i hennes röst och de ljufva, halfva leenden, som emellanåt lekte på hennes läppar, hade vida högre värde och behag, än några ord i ett stort samqväm kunde ega. —

— — — — —

"Gamla mrs Mellow önskar göra er bekantskap, kom, låt mig föra er till henne. Hon är engelska men bosatt i Rom." Miss Green tog Sigrids arm och förde henne ut i salongen till ett äldre fruntimmer med ett synnerligt vänligt utseende.

"Här, mrs Mellow, är min svenska målarinna, men om ni gör henne till er vän, så tag bara hälften af henne, den andra hälften ämnar jag taga sjelf, antingen hon vill det eller icke." Miss Green skrattade och gick, utan att lemna Sigrid tid att yttra sig om detta delningsförslag.

"Sitt ned och prata med mig en stund", sade mrs Mellow hjertligt. "Det är första året ni är i Rom, hör jag, och ni har icke föräldrar i lifvet. Stackars liten, ni står mycket ensam."

"När man skall arbeta sig fram sjelf, är det så godt att stå ensam."

"Mitt kära barn, säg icke så, det går ändå icke utan att nöta bort en del af hjertat, som ingen borde undvara. Bättre försaka för andra än vinna för sig sjelf. Jag har nog varit i tillfälle att se det, jag är gammal nu."

"Bättre dock att försaka för sig ensam än för både

sig och de sina", sade miss Jemima, som satt på andra sidan om mrs Mellow. Hon hade sitt värdinnehörn, der hon samlade sällskap omkring sig, hvaremot den äldre systemen beständigt var i rörelse, utan att ändå göra intryck af orolighet. "Jag tänker, att det kan vara tungt nog att kämpa och sträfva utan att ha någon att sluta sig till, men det tyngsta af allt är det likväl icke. Står man ensam, så utvecklar man sig i stället friare."

"Icke all kamp förnöter", sade Sigrid sakta.

"Rättvis kamp stålsätter, om det finns godt jern i blodet förut." Miss Jemima nickade bestämdt.

"Så kan det vara", sade mrs Mellow. "Men nu laga vi ändå, att ni värmer upp ert hjerta med god vänskap, jag tror inte ni skall arbeta sämre för det."

"Min syster har ni vunnit helt och hållet, ni var icke öfverflödigt höflig mot henne häromdagen, och ingenting tar Kate så som en rättfram ohöflighet, när den har någon skymt af skäl för sig. Dessutom är hon tokig i målning och begriper visst saken. Jag för min del tycker det bara skada, att ni icke hittat på något nyttigare, men jag högaktar hvar och en, som vill arbeta."

"Om det också är bara på leksaker", inföll mrs Mellow leende. "Men kanske lekverket är på sitt sätt lika nyttigt som maskinerna."

"Nå ja, vi lockas nog af sådant litet hvar, och jag så väl som andra, fastän tyckena falla olika." Hon afbröt sig tvärt för att lyssna till några ord, dem en gråsprängd herre, som närmade sig, halfhögt ytttrade till henne, hvarefter hon för Sigrid presenterade mr M., bankir från Newyork.

"Miss Green har sagt mig, att ni är konstnär. Jag har en ganska stor tafflesamling i mitt hus i New-

york, en min korrespondent i Paris, som jag kan lita på, har skaffat mig den. Jag tycker om att ha mitt hem vackert prydt, men sjelf har jag inte haft tid att tänka på annat än sådant, som befördrar hemmets bekvämlighet, ni förstår. Det är första gången på trettio år, som jag nu består mig en tids idel förströelser, mina flickor lockade mig ut."

"Och nu har ni tagit er lös för en vinter", förmodade Sigrid. "Är det endast Rom er resa gäller?"

Bankiren stirrade på henne.

"En hel vinter! Nej, jag blir borta hemifrån två månader inalles, jag ämnar se hela Italien och bli fjorton dagar i Paris på hemvägen; flickorna nöja sig icke med mindre, vi stannade bara några dagar på hitvägen. Har ni sett mina flickor? De äro här."

"Ja, jag har haft det nöjet."

"Vi resa om Tisdag, men jag har antecknat er för Måndagen. Miss Green har sagt mig, att vi kunna få se er studio då, och gifvit mig er adress."

"Jag måste också komma dit", sade mrs Mellow", "jag och min dotter, signora Castigliani, jag skall presentera henne för er. Hon är gift med en italienare, och för att få vara nära henne har jag bosatt mig i Rom, jag kunde inte känna mig ensam, ser ni." Hon smålog mildt och lade sin hand på Sigrids. "Och det kan inte ni heller, bekänn det upprigtigt. Jag ämnar helsa på er och taga så mycket af er, som miss Green tillåter. Vill ni gå med mig till min dotter nu? Hon sitter der borta." —

Man gjorde musik. En herre med blekt ansigte och upproriskt hår utförde beundransvärda stormlöpningar på pianot, hvarmed tecknet var gifvet till andaktsfull stillhet inom hans närmaste synhåll och

mera förtroliga, halfhöga samtal på något längre afstånd.

"Jag måste verkligen gräla på er." Grefvinnan Podolska satt litet vårdslöst tillbakalutad i en länstol och gaf Riddersköld tecken att sätta sig bredvid henne.

"Derför att jag gick ut med Lenore?" Wolmar slog sig bekvämt ned på den anvisade stolen. "Om ni visste, huru väl hon behöfver frisk luft."

"Ni vet inte, huru väl jag behöfver en smula vänskap." Ett vekt förebrående tonfall dallrade i hennes röst vid de halfhögt uttalade orden, ögonlocken sänktes en half sekund, och då hon åter uppslog dem, skimrade blicken fuktig af vemodig längtan. "Hvarför vill ni inte låta mig vara tillsammans med er fästmö? Tror ni, att jag, verldsdamen, skulle förgifta hennes rena barnasjäl? Så hårdt vi dömas alltid, vi som under en glad, lekande yta måste gömma en tomhet, som icke kan och får fyllas. Men jag trodde icke, att ni skulle döma så fort och obarmhertigt som andra."

"Jag försäkrar, att jag aldrig haft den aflägsnaste tanke på att hålla min fästmö från er, madame. Det var ju jag, som förde er till fröken Ulfs atelier och der presenterade Lenore för er."

"Så är det hon, som har motvilja för mig. Ja, så är det."

"Jag tror, ni blir fallen för svarta inbillningar, när nordan blåser, madame."

"Nej, hon skyr mig verkligen, jag ser det, och det gör mig ondt, mycket ondt. Ni borde dock säga henne, att hon gör mig orätt — nej, säg ingenting, men gå härifrån, ni får inte sitta hos mig, hon tycker inte om det. Jag ber er, gå."

"Om mitt sällskap besvärar er, går jag genast,

men inbillningar låter jag inte styra mig af. Jag sitter bra här, och här tänker jag sitta.”

”Ni borde inte.”

”Inte vet jag alltid, hvad jag bör göra, men nog tar jag den saken lugnt nu.”

”Hvilken stark vilja ni män ha. Huru svaga äro icke vi mot er.”

— — — — —
”Sigrid, jag vill gå hem, bed Wolmar du, att han följer oss.”

”Var inte barnslig, Lenore. Vi ha ju intet rimligt skäl för att gå långt före alla andra.”

”Sigrid, hvad skall man göra, om man ser sin lycka hotad?”

”Det vet jag inte. Jag har bara lärt att vänta och se lugn ut, men kanske är jag hårdare än andra. Försök nu att låtsas likna mig för en gång.”

”Ja, jag vill försöka, men en dag säger jag åt Wolmar.”

”Hellre det än blottställa er båda inför främlingar.” —

— — — — —
”Ni är blifven en storhet, vet ni af det?” Alberti satte sig bredvid Sigrid. ”Ert namn är på allas läppar i afton, se nu till, att det icke får dö bort igen.”

”Jag är helt rädd för min storhet. Miss Green ämnar visst höja mig till ryktbarhet, men allt, som vinnes genom en puff, är en farlig seger.”

”Farlig, om man inte förmår sjelf hålla sig uppe allt framgent, ja. Men tro mig, lemnadt utan hjälp går äfven ett snille under, om det icke är försedt med muskler och nerver hårdiga nog att tåla både eldprof och vattenprof, knappast ens ändå, man må säga

hvad man vill om, att den verkliga förmågan bryter sig väg genom svårigheterna. Men hvad beträffar svårigheter, vill ni, att jag skall förströ grefvinnan Podolska litet?"

"Förströ grefvinnan Podolska?"

"Hon är icke van vid, att någon utom hennes man —"

"Lefver hennes man?"

"Ja, han ligger och spelar roulette någonstädes. Men, som jag sade, hon är icke van vid att någon, herr grefven frånräknad, förälskar sig i en annan, när han bordt förälska sig i henne. Er landsman tycks ha begått det felet, och er lilla tyska vän är visst rädd, att hon skall få sota för förnärmelsen. Vill ni, att jag skall försöka bli en afledare? Jag har intet hinder för tillfället, och grefvinnan är nog vacker, för att jag inte skall behöfva känna mitt ädelmod som en uppoffring."

"Vet ni, att ni nu talar mycket lättsinnigt?"

"För barmhertighets skull, fordra icke, att all kärlek skall tagas tragiskt."

"Kallar ni detta kärlek?"

"Kalla det hvad ni vill, litet kärlek kommer ändå alltid med, när man får se in i ett vackert fruntimmers ögon. För öfrigt kan jag till och med spela tragedi med grefvinnan, om ni så önskar, för en tid stå vi nog ut med det båda två."

"Jag önskar hvarken tragik, ädelmod eller ironi, signor Alberti, jag tycker icke om att höra ett fruntimmer omnämnas på detta sätt."

"Men, signorina, i krig är allting tillåtet, och om en tyska fått första platsen, är det ju intet skäl för att icke en polska skulle försöka, om den nästa är värd att eröfras. Det kan till och med sägas vara

rättvist, Tyskland har inte alltid behandlat Polen på bästa sätt, men högsta rätt kan bli högsta orätt, ni vet, och därför erbjuder jag mig nu att bli Tysklands bundsförvandt. Ah, nu är den tonstormen slut, skall det bli något mera?"

"Miss Green talar med ett fruntimmer, hon sjunger, tror jag."

"Den der med sneda munnen? Då få vi något sentimentalt helt visst. Innan hon börjar, skall jag försöka komma fram till grefvinnan. Antingen ni tillåter det eller icke, ämnar jag bli Tysklands bundsförvandt."

"Tillåt mig säga er, att det är en förnärmelse mot min landsman att antaga något bundsförvandtskap behöfligt."

"Hvad? En förnärmelse? Ni vill väl inte påstå, att någon kan vara likgiltig för en skönhet, som ger blida blickar?"

"Han är förlofvad."

"Hvem har sagt, att han skulle öfverge sin fästmö? Nu är det ni, som blir tragisk. Der går den snedmynta till pianot. Ni borde verkligen säga åt miss Green, att det är en ohöflighet mot de manliga gästerna att bjuda så fula fruntimmer."

— — — — —
"Kan ni säga mig, hvad kärleken består i, ni som älskar?" Grefvinnan Podolska lät solfjädern, hvarmed hon sakta flägtat, falla ned i knäet och fäste sina vackra ögon spörjande på Wolmar. "Hvad är det för skillnad mellan kärlek och vänskap?"

"Om man har två glas likör och i det ena slår några droppar konjak, är likören den samma som förut men har fått en helt annan arom. Fråga Alberti", denne kom fram i det samma, "vi ha ju hört, att

hans insigter på det området ta lofven af till och med den lärdaste kritikerns."

"Tillåter ni, madame?" Alberti tog en stol och satte sig, antagande tillåtelsen gifven, då intet nekande tecken gaf. "Hvad är det mina insigter skola stadfästa?"

"Skillnaden mellan vänskap och kärlek", sade Wolmar.

"Vänskapen är ett godt, äkta Chiantivin, kärleken skummande champagne."

"Edra liknelser äro mycket spirituösa, mina herrar. Om de hålla sanningsprovet, vet jag ej. Champagnen bör drickas i stort sällskap —"

"— mellan en vals och en kotiljong", inföll Alberti. "Den första buteljen, ja. Men den andra, och det är just den, som berusar —"

"Jag har aldrig smakat på mera än den första, känner således intet om den andra."

"Och ingen kan vara djerf nog att våga fresta er. Skada ändock."

Grefvinnan fick en förtjusande liten min af missbelåtenhet och höjde på axlarna, de hvita, runda axlarna, som spetsklädnaden smög sig omkring men icke skylde.

"Förlusten kan vara ringa nog."

"Ja, hvem vet någonting? Ack, denna skepticism, som förstör allt."

"Champagnen förfalskas, äfven den", anmärkte Wolmar.

"Är förfalskningen skickligt gjord, får gå." Alberti ryckte på axlarna i sin ordning. "Mycket hårfina fordringar bör man icke ställa på någonting, annars finge man både hungra och törsta till döds. Har ni varit i Neapel, madame?"

"Jag har ämnat fara dit i vår."

"Res icke. Neapel skall man icke se ensam, då blir dess bullersamma, liffulla ysterhet för öfverväldigande. Två måste man vara för att fullleligen kunna njuta der, två som spegla en gemensam lycka i jordens skönhet och hafvets oändlighet, i himmelens bländande klarhet och i menniskovimlets eldiga glädjers, två som gemensamt känna blodet glödgas och sinnena fångslas af förtrollningen i verlden utomkring dem, medan deras hjertan vidgas och mötas — Månne två hjertan verkligen mötas någonsin fullkomligt?"

"Ni är poetisk i afton, monsieur Alberti."

"Jag har nyss suttit och talat med den vackra skandinaviska målarinnan, hon har en poetisk ande, och sådant smittar."

"Ah, det är hon, som har gjort er yr i hufvudet. Skummar champagnen?"

"Det var icke champagne, Pythia drack, när hon steg upp på trefoten. Sierskan begär annat rus än vinets."

"Får jag bjuda er en kopp the, grefvinna?" sade miss Jemima. —

— — — — —
"Hur är det med dig, Lenore, du ser trött ut?"

Lenore sänkte sin blick undan Wolmars.

"Det är mycket varmt här."

"Så snart thedrickningen är slut, ta vi afsked. Du skulle ha sagt åt mig, om du velat gå förut."

"Hade du velat lemna sällskapet för min skull? Åh nej, Wolmar, inte skall jag vara ett hinder för ditt nöje, jag kan nog bli dig till besvär ändå, jag håller så mycket af dig."

"Och det skulle vara ett besvär." Wolmar skrat-

tade. "Här har du en apelsin, ät, det friskar upp dig." —

— — — — —
"Jag skulle vilja måla er i denna drägt", mumlade Alberti.

"Den skandinaviska målarinnan håller på med mitt porträtt för närvarande, och jag har icke ämnat skaffa mig något annat."

"Jag skulle icke måla det åt er. Jag tackar, miss Green, inte mera the för mig. Fru grefvinna, tillåter ni att jag serverar er något?"

"Gif mig en bakelse."

"Ni är tillbedjansvärd", hviskade han, då han böjde sig ned för att låta henne välja bland bakelserna, som han bjöd henne. "Om jag ännu kunde älska, skulle ni väcka mitt hjerta ur sin sömn. Hvarför bli vi så skeptiska, att vi till och med frukta för att söka lyckan?"

"Man säger sig ofta vara skeptiker, när man endast är blaserad."

"Tror ni, att jag är blaserad?" En magnetisk blick mötte hennes ironiska ögonkast. "En konstnär blir aldrig blaserad, och ingen förstår att älska så som konstnären — när icke skepticismen hindrar honom."

"Hindrar skepticismen också från att dyrka siskor?"

"Jag har icke tänkt öfver det. Kanske ni kunde hjälpa mig att reda den frågan, men det vore att för mycket taga er tid i anspråk." En ny magnetisk blick träffade henne, och han vände sig bort för att ställa bakelsefatet tillbaka på bordet. Men när han återkom, hade hon redan lemnat sin plats, och han såg hennes smidiga gestalt glida mellan de samspråkande grupperna öfver till andra sidan af salen.

En liten ryckning på öfverläppen, en lätt kastning på hufvudet och han gick åt sin sida, tills han hamnade hos Sigrid, som pratade med Arabella Castigliani.

"Kan någon af damerna lösa en gåta, som gör mig en smula hufvudbry? Hvad är det farligaste af allt i verlden?"

"Att på förhand göra sig säker om framgång, när man vill lyckas", sade Arabella.

"Der ha vi det. Ni har räddat mig, signora."

"Har ni då lidit ett nederlag?" Sigrid kastade en snabb blick öfver rummet och såg den vackra gref-vinnan i en behagfull ställning lutad mot spisen, helt nära intill Lenore och Wolmar.

"Tag då lärdom af den romerske fältherren, som alltid uppgjorde drabningsplanen med förutsättning af möjligheten att bli slagen", rådde Arabella.

"Ni har rätt, man bör alltid förutse en tragisk utgång. Hädanefter skall det bli min grundsats. Tillåts jag att egna mig åt damernas tjänst för det återstående af qvällen?"

"Ett maskeradt spel, som vi skola skydda?" skämtade signora Castigliani. "Tack, jag är inte van vid att begagnas som skylt."

"Jag tänker låta min qväll vara slut nu", sade Sigrid. "Vill ni fråga fröken von Kaudingen, om hon har lust att gå hem."

"Er befallning skall bli åtlydd." —

"Så blidt det blifvit."

Det hade varit kallt en tid, men nu hade scirocco blåst upp, luften slog varm och fuktig emot vid ut-trädet på gatan, det ena molnet efter det andra drog öfver himlen och kastade underliga skuggor in i mån-ljuset.

"Man får ju riktigt håg att gå och drifva", sade Wolmar. "Har du nog på fötterna, Lenore? Det skulle göra dig godt att få litet frisk luft, innan du går och lägger dig."

"Ja ja", sade Lenore, glad så snart hon befann sig vid Wolmars sida, utan att någonting störde hennes känsla af egna uteslutande rättigheter.

"Då se vi efter, hur Fontana di Trevi tar sig ut i månsken, eller om vi skulle helsa på S. Pietro."

"Jag tror vi nöja oss med Fontana di Trevi", sade Sigrid. "Det är visst öfver midnatt redan, och jag har beställt modell till klockan åtta i morgon bittida."

"Ni arbetar för mycket, fröken Sigrid, det är verkligen otäckt att se en människa jaga sig sjelf så der."

"God natt", ljöd grefvinnans melodiska röst bakom dem.

Hon stod i porten, insvept i sin pelskappa och en lätt, hvit schal slagen om hufvudet, fantastiskt belyst af det osäkra månskenet.

"God natt, vi träffas alla i morgon, icke sannt?" Hon räckte den ena efter den andra sin hand, från hvilken hon afdragit handsken, den lilla mjuka, varma handen, hvars blotta vidrörande var som en omedveten smekning.

"Är detta grefvinnans vagn?" Wolmar hjälpte henne upp, och när vagnen rullade bort, lutade hon sig ännu en gång fram och nickade leende.

De tre gingo gatan nedåt. Wolmar smågnolade för sig sjelf en stund.

"En egendomlig företeelse, denna grefvinna Podolska", sade han tvärt. "Jag förstår mig inte rätt på henne. Ibland förefaller hon vara blott och bart en elegant kokett, en annan gång vet man inte, om hon

känner sitt lif förödt, eller öfverhufvud hvad hon känner.”

”Mycket möjligt, att det stundtals kommer så för henne utan att hon därför rätt gör sig reda för sina känslor”, sade Sigrid.

”Hon är falsk”, bröt Lenore ut, ”hon vill draga till sig allas beundran och spelar för hvar och en den roll, som hon tror skall slå an bäst. Hon är en hänsynslös, utstuderad kokett, falsk och hjertlös.”

”Nu är jag rädd för att du öfverdrifver”, började Wolmar.

”Jag tror”, inföll Sigrid, ”att det skall vara sällsynt, att man påträffar någon, som spelar en bestämd roll. Det går nog an att egga upp sig sjelf till känslor och tankar och tycken, som icke äro ens vanliga, men de kännas väl ändå som verkliga för ögonblicket.”

”Hjertlösheten är den samma, om man eggas upp sig med beräkning att bedraga och att röfva till sig, hvad man icke har rättighet till.”

”Hyser du verkligen motvilja för grefvinnan?” frågade Wolmar förundrad. ”Hon påstod det sjelf, men jag trodde icke, att det var sannt.”

”Har hon beklagat sig öfver mig? Är det redan kommet derhän?”

Wolmar stannade och såg Lenore rätt in i ansigtet, men han sade icke ett ord.

”Wolmar, jag håller så mycket af dig, långt mera än grefvinnan någonsin skulle göra”, stammade Lenore med gråten i halsen.

”Det hade bestämdt varit klokast, om jag följt er hem genast, Lenore är för tunnt klädd om fötterna, därför, kör blodet henne upp i hufvudet. Kom, så gå vi.”

Intet sades under hemvägen. Lenore kämpade

med tårarne, Wolmar var tyst och allvarsam. Sigrid var också tyst, hon ville på intet vis gifva sig min af att blanda sig i de förlofvades enskilda angelägenheter, och ett likgiltigt samtal vore icke på sin plats nu.

"Gif mig portnyckeln, skall jag öppna", sade han, då de hunno fram. Lenore lemnade honom den, han öppnade och gaf nyckeln åt Sigrid. "Jag kommer upp i morgon på utsatt tid. God natt, Lenore." Han räckte henne handen utan att se på henne.

"God natt." Hon önskade säga något mera men fann icke de rätta orden.

"Skynda dig in, du står och förkyler dig."

Hon lydde men stod stilla i förstugan, sedan Sigrid stängt porten, och lyssnade på hans steg, så länge de kunde höras. Sigrid hade under tiden påtändt en i fickan medhafd ljusbit för att lysa dem uppför trappan.

"Har jag handlat mycket illa, Sigrid?" sade Lenore modfälld, då hon äntligen beslöt sig för att gå upp.

"Nog kunde du ha varit litet mindre häftig och framför allt ha valt ett lämpligare tillfälle än just i min närvaro."

"Såg du inte hennes sätt att taga honom i hand, när hon sade god natt? Och jag är säker på, att om du såge någon stå dig i vägen —"

"Jag skulle inte tro det, knappast ens om han sade det sjelf. Jag förstår inte svartsjukan."

"Men om det vore sannt? Om det nu vore därför, han inte skrifver?"

Sigrid tvärstannade och stirrade stelt uppåt i mörkret.

"Blir du rädd? Åh, du är inte svartsjuk alls, du har full rättighet att förebrå mig, om jag är svag, dig kan ingenting böja."

"Tyst, Lenore", sade Sigrid hest och började åter gå uppför trappan.

"Förlåt, det var icke min mening att såra dig —"

"Tyst", upprepade Sigrid lika hest, och Lenore följde henne, skrämmd och bedröfvad på en gång; i sin egen upprörda sinnesstämning hade hon låtit orden undfalla sig utan tanke på, huru djupt de kunde tränga.

När de kommit in i sina rum, tände Sigrid med stadig hand ljus åt både sig och Lenore, blåste ut biten, hon burit, och lade den ifrån sig. Först sedan vände hon sig mot Lenore, och hennes ansigte var då hårdt som sten.

"Vill du veta, hvarför jag stannade? Jag tyckte mig se Maurillo Olivieri stå i trappan ofvanför oss."

Ett svagt utrop undföll Lenore, Sigrid fattade henne i båda armarne och satte henne ned på en stol.

"Hvad är du rädd för? Ingen gör dig något ondt. Men kom ihåg, att det finns känslor, som icke tåla vid att lekas med, och svartsjukan är en sådan, icke blott för en som känner den, utan lika mycket för en som blir utsatt för den. Jag kan icke fatta, huru jag skulle kunna känna svartsjuka, men jag tror, jag skulle kunna förlåta allt lättare än att se mig utsatt för en miss-tanke. Wolmar Riddersköld har ett försonligare lynne än jag, men ditt utfall tog honom djupt, helst som det tycktes dig så olikt. Var försiktig, Lenore. Det är icke sagdt, att du skadar dig sjelf, men du kan ge honom en skada, som räcker för hela lifvet, om den också tyckes bli läkt. Och hvad betyder det onda, man gör sig sjelf, mot det, man tillfogar andra." Hon tog sitt ljus. "God natt nu, sof och grubbla icke mera."

Men Lenore sprang upp och höll henne fast.

"Gå inte ifrån mig på det sättet. I morgon skall jag tala sansadt med Wolmar, och förlåt mig, du, att

jag gjort dig ledsen. Sigrid —” hon afbröt sig tve-
kande.

”Hvad ville du säga?”

”Hvem vet, om det inte är bäst ändå, att Wol-
mar får ögonen öppna i tid, ty grefvinnan är farlig,
det kan du icke förneka.”

Sigrid smålog.

”Jag afstår från allt omdöme i den vägen.”

Tolfte kapitlet.

"Är Lenore inte hemma?" frågade Wolmar, då han påföljande förmiddag kom in i Sigrids studio och fann henne ensam der.

"Hon är inne i sitt rum. Gå att helsa på henne. Men kom ihåg, att jag vill hinna ert porträtt färdigt i dag."

Han öppnade sakta dörren, Lenore kom honom blygt till mötes.

"Wolmar, jag hade orätt i går, jag borde ha talat förtroendefullt med dig i en lugn stund. Du skulle förlåta mig ändå, om du visste, huru jag plågats, när jag sett grefvinnan Podolska begagna alla medel för att fångsla dig."

"Jag har inte gifvit akt på, om hon gifvit mig företräde framför andra, men i alla fall är du min fästmö."

"Kan du inte förlåta min ängslan?"

"Jag vet inte, att förlåtelse just har med saken att göra, men nog förstår du, det kan kännas underligt att se sig misstrodd, när man ärligt bedt en flicka bli sin hustru och ärligt sagt, att man håller af henne. Om icke tillit finns, hvad skall man då bygga på?"

"Jag har tillit till dig, Wolmar, jag beundrar dig,

jag tillber dig, men just därför är jag rädd att förlora dig."

Öfver Wolmars allvarsamma drag for en skymt af hans vanliga skälmaktighet.

"Ja, när man skall arbeta sig upp till beundran och tillbedjan, händer det, att tillit och pålitlig tillgifvenhet tappas bort på vägen."

"Det är besynnerligt, Sigrid uppfattar svartsjukan nära nog som en skymf, du säger icke ut det men känner ungefär det samma."

"Ja, ser du, på fröken Sigrids språk skulle det heta, att den sanna kärleken ger magt att gå genom himmel och helvete för den älskade, på samma gång som den förintar hvarje möjlighet af att känna sig dragen till någon annan, men just därför fläckas också dess skära renhet af ett tvifvel. Jag, som inte har fallenhet för att tala så vackert, jag skulle vilja säga, att svartsjuka, afund, ängslan och allting i den vägen är egentligen bara sjuklighet och svaghet, och därför, om en frisk människa upprigtigt håller af en annan, pinar hon inte in sig i funderingar hvarken på att bli sviken eller att sjelf kunna svika eller andra dumheter."

"Det är nog sannt, jag inser det alltsammans, när jag tänker på det i lugn — och ingen förledande skönhet finnes mellan dig och mig", tillade hon med lekande botfärdighet.

"Nå ja, det blir nog bättre, när du kommer hem till mig och får inandas barrskogsångor och sjöluft, och jag får skaffa dig ett par förnuftiga kängor, så att du kan gå öfver en åker eller en mosse utan att få hosta och —"

"— hjertkramp." Hon såg upp till honom och log sitt gamla, friska leende.

Sigrid satt tålmodigt framför sitt staffli och vän-

tade, tills löjtnanten behagade komma ut och intaga sin plats.

"Nu har ni just det uttrycket i ert ansigte, som jag ville ha dit. Gör mig nu den tjensten att sitta stilla i dag och inte ha någon odygd för er, jag har alldeles icke öfverflöd på tid."

Wolmar lofvade att försöka fylla all rättfärdighetsfordran och höll ord, undantagandes att ibland, då Sigrid fäste sin blick på duken, han hastigt såg bort till Lenore, som satt sig med ett handarbete ett stycke ifrån, men ett missbelåtet mumlande af målarinnan återförde honom genast till sin pligt. Icke dess mindre måste Sigrid, då grefvinnan Podolska kom, bedja henne sitta ned en stund hos Lenore. Och Lenore var så älskvärd, som det står i mensklig magt att vara. Men stunden blef icke lång.

"Nu är ni fri, löjtnant Riddersköld, jag ser inte, att jag kan få er bättre, än ni är."

"Jag är fullkomligt belåten med att vara just sådan, som jag är", svarade Wolmar med öfvertygelsens fulla värme. "Men det dröjer, innan jag sätter mig ned att vara modell igen, hellre går jag tre mil om dagen och trafvar upp en famn ved efteråt."

Lenore och grefvinnan kommo fram för att se på porträttet, Lenore med tyst belåtenhet, grefvinnan under lifliga utrop af beundrande artigheter till konstnärinnan.

"Ja, det gör glädje att se ett lyckadt verk afslutadt", sade Sigrid till svar på ett sådant utrop. "Men likväl är det ändå härligare att uttänka nya skapelser och se dem för sig i inbillningen, sådana man ville se dem förverkligade."

"Lycklig ni, som har ett så skönt lif som kon-

stens", sade grefvinnan, "jag vore färdig att afundas er. Det är ju som att lefva i en beständig trollkrets."

"Ja, mitt lif är skönt. Men får jag be er ta plats nu, och säg mig fullt sanningsenligt, om jag bad er offra er för mig helt och hållet under några dagar, skulle ni upptaga min begäran illa? Jag väntar flera besök om Måndag, och det skulle vara en oberäknelig fördel för mig att då kunna visa ert porträtt färdigt, man får inte ofta måla sådana porträtter som ert."

"Jag skall sitta för er från morgon till qväll, om ni vill", utbrast grefvinnan upplifvad. "Så kan äfven jag tro mig vara anställd i konstens tjenst. Och ni berättar för mig, hvilka nya skapelser, ni tänker på. Och alla edra ritningar vill jag se, och deras historia vill jag höra. Präktigt!" Grefvinnan klappade i händerna af förtjusning. "Gå nu, ni båda, ingen får störa oss." Hon vinkade afskedande åt Wolmar och Lenore. "Är ni färdig att börja nu, mademoiselle? Sitter jag i rätt ställning?"

Grefvinnan tröttnade icke, och Sigrid gaf henne heller icke tid dertill. Hon talade om konst och konstskapelser och sina ritningars historia så, att hon emellanåt nästan blygdes öfver för mycket fri improvisation, men den, som gifvit sig i leken, får leken tåla. Småningom blef dock grefvinnan den talande, mer och mer förtroligt, allt oftare vändande tillbaka till sig sjelf och eget tankeområde.

"Så lifliga ni konstnärer bli, när något intresserar er", sade hon en gång. "Edra ögon spruta ju eld. Så är det med Alberti också. Känner ni honom närmare?"

"En atelierbekantskap, intet vidare."

"Tror ni, att han tänker allt, hvad han säger?"

"Jag är rädd för, att jag icke törs svara ja."

"Jag har trott det samma. Säg mig, är ni lycklig?"

"Hvad menar ni med att vara lycklig?"

"Det vet jag inte rätt sjelf. Tror ni mig, om jag säger, att jag är trött på det lif, jag för? Man påstår, att jag är ytlig, tanklös, kokett, och jag är det, jag är elak till och med, jag tänker aldrig på, om jag kan förorsaka någon annan en sorg, bara jag får en förströelse, som sysselsätter mig för en tid. Det är inte min förtjenst, om jag icke åstadkommit trassel ganska nära er. Ah, jag ser nu, ert ansigte sqvallrar, det var visst inte bara för att få mitt porträtt färdigt, som ni lagt beslag på mig dessa dagar. Ni behöfver hvarken neka eller erkänna, jag är allt annat än ond på er. Vill ni inte ha mig till ständig modell?"

"Jag är rädd för, att ni skulle tröttna snart."

"Kanske det. När man kommit in i ett sådant lif som mitt, har man svårt att komma ut ur det igen, jag är dömd till att roa mig, hvad skulle jag taga mig till annars? Det enda vore, om jag skulle förälska mig på allvar."

"Ni är gift, madame."

"Gift!" Hon uttalade ordet med bittert förakt.

"Ja, jag är gift. Man lärde mig, att en flicka behöfver en man för att få en ställning i verlden, herr grefven hade en god ställning, och jag fick praktfulla juveler till bröllopsgåfva. Nu är han i Monte Carlo, fängslad af rouge et noir, jag bor på Hotel de l'Europe i Rom, och denna tid är onekligen den angenämaste, jag haft, sedan jag blef gift. Nej, jag blir ful, om jag tänker på sådant, ni får ingen heder af mitt porträtt. Berätta något för mig." —

"Tror ni, att det vore möjligt fatta ett verkligt tycke för en man sådan som Alberti?" sade hon en

annan gång, under det hon hvilade sig, det var Söndagseftermiddagen.

"Jag förmodar, att ingen finns, som icke någon kan fatta tycke för. Har ni sett honom sedan miss Greens mottagning?"

Grefvinnan smålog.

"Är det en skizzbok, ni har der? Visa mig den. Ja, jag har sett honom sedan dess."

"För honom är kärleken bara en lek."

"Kanske är den aldrig annat." Grefvinnan bladdrade vårdslöst i skizzboken. "Hvarför gör han mig sin kur, tror ni?" frågade hon plötsligt.

"Emedan han såg er kokettera för Riddersköld och tyckte synd om Lenore."

"Ni säger obehagliga sanningar mycket rent ut, mademoiselle."

"När det så är bäst, ja."

"Hvem vet någonsin, hvad som är bäst? Skola vi gå till arbetet igen?"

"Var då så god och försök att få ett bättre uttryck i ert ansigte."

Sigrid stod stilla med paletten i hand, oafvändt seende på grefvinnan, tills denna började skratta.

"Vet ni, jag tror verkligen, att jag skulle kunna hålla af er. Vill ni måla nu?"

"Nu, ja."

"Men jag skall säga er en sak. Hvad som än lockat Alberti till — ni förstår — hvad som hållit honom kvar, det är, att han icke fick styra leken efter behag genast. Se så, nu skall jag vara tyst, då lider det fortare med målningen."

Men sedan det blifvit för skumt att arbeta, satt hon stilla kvar, liksom ovillig att gå.

"Vill ni inte ha mig till ständig modell? Tag fasta på mig."

"För huru länge?"

"Tänk ut en stor tafla, der jag kunde vara lämplig att passas in."

"Och om ni tröttnar, när den är halffärdig?"

"Ja, det vore förtretligt, och jag är inte att lita på. Nå, då finns ingen hjälp."

"Hjelp mot hvad?"

"Mot att förälska mig." Grefvinnan skrattade. "Går ni till Castiglianis i qväll?"

"Nej, jag har inte velat anstränga mig med nattvak under dessa dagar. Jag arbetar ju också hela morgnarna, innan jag börjar med er. Men Lenore går."

"Ni borde komma, jag ämnar ha en vit, broderad sidenklädning, som klär mig utsökt väl."

"Vill ni, att jag skall finnas der?"

"Nej, ni skulle anstränga er utan all nytta." Hon steg upp och lade båda händerna på Sigrids axlar med denna mjuka, smekande rörelse, som gjorde henne så intagande. "Jag måste kyssa er. Hur dags skall jag komma i morgon?"

"Klockan tio. Blif modell åt mig, grefvinna, jag skall tänka ut en tafla enkom för er, och jag vågar faran af att få den halffärdig."

"Vi skola tala om det i morgon. Adieu, mademoiselle." —

Måndags morgon var hon förströdd, satt i regelrätt porträttställning utan att säga ett ord.

"Lenore sade mig, att ni var så vacker i går", började Sigrid för att locka henne att tala.

Grefvinnan smålog lätt.

"Ja, jag vet att jag var vacker. Sade hon ingenting mera?"

"Fanns då något mera att säga?"

"Jag trodde det inte sjelf, men man vet aldrig. Ni väntar många besökande i dag?"

"Jag får ju räkna på er också?"

"Jag tror knappast. Efter att ha suttit så mycket stilla, behöfver jag rörelse. Ni har rätt, jag skulle inte kunna hålla ut som modell. Det skall finnas så förtjusande promenader på andra sidan Tibern, har man sagt mig."

"Madame, jag ber er, tänk på hvad ni gör."

"Min kära vän, om jag skulle börja att tänka, blef jag alldeles förbryllad. Ville ni hellre, att jag skulle spela rouge et noir i sällskap med min herr gemål?"

"En lek för att fylla en ledig stund —"

"Skulle ni föredraga att veta mig ha glömt all besinning?"

"Leken kan bli allvar."

"Ja, gränsen kan vara svår nog att upptäcka ibland. Tycker ni det vore bättre, om jag icke såg den?"

"Jag vill inte, att ni skall trotsa hvarken leken eller allvaret."

"Det är kanske redan för sent. Se inte så bekymrad ut, jag har ännu aldrig begått någon dårskap, utom den att låta gifta bort mig, och jag vet inte än, om jag bryr mig om någon promenad i dag."

"Lofva mig att låta den vara, stanna här och åt frukost med mig."

"Kanske kommer jag hit igen till er mottagning, för er skull skall jag tänka på saken."

Men hon kom icke.

Någon tid derefter fick Sigrid en biljett från henne.

"Jag reser till Neapel", skref hon, "man har gjort

mig så lockande beskrifningar öfver detta jordiska paradiset, att jag icke längre kan motstå frestelsen att få se med egna ögon. Förlåt att jag ej kommit att taga afsked af er, jag håller verkligen af er och jag vet, jag skulle bedröfva er med att icke låta er hindra mig från att fara. Jag är kanske mycket stygg, som ej genom sammanvaron med er blifvit — skall jag säga idealiserad eller ett snällt barn? Men hvad vill jag göra? Jag hinner ju icke upp till er. Ni har kommit mig att känna, att man åtminstone någon gång verkligen behöfver en smula mera än bara lek under en ledig stund, och nu rymmer jag från er till Neapel. Det är något besynnerligt fångslande hos er konstnärer, och jag kan ju för en gång få tro, att inte min vän Sigrid är den enda, som har mening med sina ord.”

Trettende kapitlet.

Sigrid var trött. I karnevalens nöjen hade hon dragits med mera, än hon sjelf tänkt från början, men sitt arbete hade hon likväl icke försummat. Hon hade frestats att försöka allt, som stod henne till buds, och hon hade försökt. Hon hade roat sig, hon hade sett sig eftersökt, hon hade rönt vänskap liksom beundran, och hon hade gått upp i sin konst så fullt, som en konstnär kan uppgå i den. I en månads tid hade hon lefvat som i en beständig hvirfvel. Men nu skulle Lenore resa, och sedan skulle Sigrid vara ensam i sitt Romarhem.

Ensam! Det ljud besynnerligt nu det ordet. Hon hade icke känt sig ensam på så länge, att sjelfva tanken derpå börjat bli henne främmande och ofattlig.

Det var en morgon, Lenore hade gått ut, och Sigrid vankade omkring i sin atelier, plockande med hvad som kom henne för, men mekaniskt och håglöst. Månad efter månad, år efter år skulle man kunna säga hade hon arbetat ofta ända till tio, tolf, femton timmar om dagen. I Mörkret och Parisina skulle gå till Amerika, till bankiren M. från Newyork, på vestalen vid altaret hade hon kastat sig, när grefvinnan Podolska reste till Neapel, och i tvenne veckors tid hade hon knappast funnits till för något utom sin studio,

då ingen kunde locka ut henne ens ett ögonblick, innan skymningen bröt in och miss Kate Green i komplott med Lenore kom för att hemta henne, redo att bruka våld, om så behöfts. Men miss Green kom aldrig i tillfälle att visa sin styrka, Sigrid följde beredvilligt, ehuru hennes sinne tydligen förblef bundet hemma. Lenore kände icke till hela den vackra grefvinnans episod, men att icke allt var med Sigrid, som det skulle vara och brukade vara, det såg hon och sökte hjälpa på sitt trohjärtade vis utan att tränga sig på hennes förtroende. Hon var åter glad och lycklig, mera än någonsin till och med, alla moln bortblåsta genom det nyvunna, stärkta förtroendet till honom, som hon höll kär, och då hade hon också mera än någonsin tid att tänka på andras glädje och andras frid.

Nu stod amfitheatervestalen på staffliet, lätt skizzerad. Målarinnan hade försökt sig dermed denna samma morgon men skickat bort modellen igen i ett plötsligen påkommet anfall af modlöshet och leda. För denna sin skapelse hade hon icke hyst intresse längre än under den tid, hon var sysselsatt med kolteckningen och der fanns en fråga att lösa. Men när hon kände sig nödsakad att egna sig deråt, fastän den spännande drifkraften var borta, då tog rent af motvilja för den öfverhand, en motvilja, som öfvergick äfven på hennes öfriga arbeten, ju mera hennes sinnesspänstighet slappades. Hon slog upp fönstret, färglukten plågade henne. Vestalen tog hon från staffliet och ställde i ett hörn vänd mot väggen, ref ned kolritningen, rullade ihop den och gömde den i hörnet också, sedan gick hon in i Lenores rum, der hon kastade sig i karmstolen för att hvila, utan att tänka, utan att bry sig om någonting, knappt ens medveten om sin egen tillvaro.

Huru länge hon suttit så, visste hon icke ens, då

Teresa kom in och anmälde, att en främmande herre sökte henne.

"Jag tar inte emot förr än efter klockan 2", svarade hon trögt, det var just hennes officiella mottagningsdag, en Måndag. Men som hon uttalat orden, rusade blodet till hennes hjerta, en oförklarlig känsla af oro grep henne, och nästan utan att göra sig reda för hvad hon gjorde, steg hon upp för att gå tillbaka till sin studio.

"Bed honom stiga in."

Då den främmande inträdde, stod hon midt i rummet, blicken fäst på dörren, väntande utan att ha kunnat säga, hvad hon väntade på.

Yngve!

Hon rörde sig icke, hans namn, som ljud inom henne, kom icke öfver hennes läppar, och då hon förblef så orörlig, stannade äfven han.

Så stodo de båda stilla utan ett ord till helsning och endast sågo på hvarandra.

"Sigrid!" sade han slutligen sakta.

Hon lyfte långsamt sin hand och räckte honom den, kall och matt blef den liggande i hans.

"Du har dröjt länge", sade hon klanglöst.

"Har du väntat mig?"

"Jag har väntat bref."

"Hvartill tjenar det att skriva. Man förstår hvarandra aldrig genom samspråk på papperet. Men jag fick ett stipendium, och nu är jag här."

Hon stod tyst, och han såg forskande på henne.

"Har du ingenting att säga mig?" frågade han med ett bittert drag af missräkning i rösten.

"Det är så underligt, att du är här."

"Det tycks inte göra dig mycken glädje."

Hon visste, huru hon längtat, hon visste, huru

hon otaliga gånger i föreställningen genomlevvat ett första möte. Men det plötsliga och oväntade förverkligandet af dessa förhoppningar i en afmattningsstund som den, hon nu befann sig i, förlamade henne alldeles, och känslan af hennes egen underliga tvungenhet samt af olikheten mellan återseendet, sådant det gestaltade sig och sådant hon tänkt sig det, gjorde henne än mera beklämd.

"Jo, jag är glad, men du borde ha skrivit." Dessa ord voro allt, hon fick fram, uttalade lika klanglöst som allt, hon sagt förut.

Han släppte hennes hand och vände sig bort. En sprittande darrning genomfor henne, men hon andades friare, då hon så lösgjordes från honom.

Han gick af och an, försänkt i egna tankar, och hennes ögon följde honom. Den fråga, som legat i hans blick, och den bön, hon känt i vidrörandet af hans hand, trängde nu in i hennes förnimmelse, och smärtan öfver att ej ha besvarat dem bröt hennes bedöfnings. Hon gick fram och lade sin hand på hans arm.

"Yngve, kom och sitt hos mig, jag vill tala med dig", sade hon med en röst så låg, att den nästan var blott en hviskning, men dock vibrerade den nu full och djup.

Han studsade och lät henne föra sig till ett hörn af rummet, hon sköt ned honom i karmstolen der, tog en mindre stol och satte sig bredvid.

"Yngve", hon talade med samma låga, ur djupet af hennes väsen vibrerande röst, "vi ha varit som främlingar för hvarandra, du vet föga eller intet om mig, kanske då jag likväl mera om dig, nu måste jag ge dig hela mitt förtroende, om det också först gör dig ondt att höra."

Hon lutade pannan mot hans stolskarm och talade, hela sitt både yttre och inre lif lade hon öppet i dagen för honom. Tyst och orörlig lyssnade han till hennes hviskade bikt, och när hon slutat, satt han der fortfarande stum utan att se på henne en enda gång. Denna stillhet kväfde henne.

"Yngve!"

Han drog en tung suck, reste sig och begynte åter gå fram och tillbaka i rummet.

"Det är icke mig, du älskat, det är endast kärlekens längtan, som smekt din fantasi. Men du har aldrig velat underkasta dig en ärligt pröfvande själfanalys."

Kärlekens längtan! Samma påstående, som Maurillo gjort en gång.

"Har jag icke pröfvat mig nog? Jag, som förebrått mig, att jag pröfvat för länge. Om det blott varit kärleken, jag sökt, hvarför sköt jag då ifrån mig Olivieri, som fanns mig nära, och höll fast vid dig, som jag var så långt skild från?"

"Emedan ditt förhållande till mig var en idealisk fantasi, som du kunde utsmycka efter behag, men han var ett kroppsligt faktum, som grep bestämdt och fordrande in i din jordiska tillvaro, och därför flydde du undan honom. Åt ingen af oss har du gifvit ens en del af dig själf, men måhända kan du icke älska annat än i inbillningen, och en dåre är han, som begär mera af dig."

Det fanns en sanning i hans yttrande men likväl var slutföljden grundfalsk, hon kände det men kunde icke nu reda det för sig själf, långt mindre för honom.

"Det är icke så, Yngve", sade hon blott.

"Kanske är all kärlek blott en inbillning, ibland tror jag det."

"Tror du det?"

"Det kan också vara sannt, att knappast någon känner ens stunden fylld af den verklighet, han eger, och hvem vet, om vår dröm kunde ha tålt vid att bli en verklighet. Du hade nog rätt i, att man kan icke vara konstnär och hustru på en gång, och du leddes af en aning om din rätta sfer, när du öfvergaf Sverige och mig."

"Jag skulle icke göra det än en gång, Yngve."

"Icke?" Han stannade tvärt och såg bort till henne. "Kom hit, Sigrid."

Hon uppfattade icke straxt hans begäran, hon tänkte på, huru dyster hans blick blifvit.

"Kom hit", upprepade han och sträckte handen emot henne.

Hon steg upp, gick fram och lade sina händer i hans. Han drog henne häftigt intill sig, hon skyggade ofrivilligt till, och han släppte henne genast.

"Det var ju det jag visste", sade han bittert, "du håller icke af mig."

"Jag håller af dig —"

"Och ändå skrämmar jag dig."

"Nej — men jag är så trött i dag, jag vet inte, om jag är sjuk eller öfveransträngd, och du kom så oväntadt, jag kan icke reda någonting för mig." Hon satte sig ned och knäppte ihop händerna om nacken, den kändes som fullstöpt af bly, en så pinande tyngd drog den bakut.

"Är du sjuk?" Den forna, vemodiga innerligheten lyste fram i hans blick, men den förmörkades straxt åter. "Eller är det endast en förevändning?"

"En förevändning?! Den tanken tog du icke ur ditt hjerta, eller också ha vi blifvit mera främmande för hvarandra, än jag trodde."

"Man kan hinna bli det under mera än tre års tid."

Hon lossade händerna från nacken, de föllo magt-löst ned i hennes knä.

"Är detta mitt fel?"

"Kanske, kanske icke. Jag har sett djupt in i alltings intethet, sedan vi skildes åt. Hela lifvet är ett narrspel, och vi försöka endast att bedraga oss sjelfva och andra med tomt tal om hopp och lycka."

"Det tror du inte."

"Allting är smått och trångt och ihåligt. Man skulle kunna säga, att ett bländverk är grunden för hvarje antagen visshet."

"Säg inte, att du tror så, jag ser, att det icke är sannt. Det enda, du verkligen tviflar på, är din egen rätt att tvifla." Hennes ögon blixtrade, och hon rättade spänstigt upp sig. "Allting är smått, ja, om man så vill. Kasta en sten i vattnet, och den första våg-ringen är trång, men ring efter ring blir vidare —"

"— och svagare med det samma, tills de alla dö bort."

"En enda synbar rörelse är icke nog för evighe-ten. Men den rörelsen har dock framkallat en kraft, som verkat på andra krafter, vattendroppe har verkat på vattendroppe, våg på luft, hvem har ännu följt denna verkan till dess slut?"

"Kraft, ja, arbetet. Arbetet har blifvit mitt lif. Jag har funnit något, som jag kan göra lefvande, delar, som jag kan binda samman till ett helt, en utveckling, som jag kan följa —"

"Du kan skapa."

"Ja, och längtan efter att skapa är den kraft, som sätter evigheten i rörelse. Arbetet är en skapelse, och därför är det mensklighetens välsignelse, när det blir rätt frigjort och icke måste vara enbart en kamp för

tillvaron. Arbetet är det enda, jag tror på." Han afbröt sig tvärt och såg ned på henne på sitt gamla forskande sätt. "Har det blifvit din räddning också?"

"Arbetet har uppehållit mig, men kärleken har gjort mig fri och stark. Blott genom att jag lärt mig förstå att älska, har jag lärt mig förstå lifvet och mig sjelf."

"Flyg icke bort i molnen, Sigrid lilla."

Hon föll ihop på nytt, den ett ögonblick återuppväckta spänstigheten var förbi.

"Om man lefver i molnen, när man tror på kärleken, hvarför är du då här nu?"

"När en docent i estetik reser på stipendium, blir ju Rom gerna ett mål för honom liksom för konstnärerna."

"Du skulle således icke ha haft någon tanke på mig vid din hitresa? Nej, Yngve, försök ej att tvinga mig tro detta. Då hade du talat om den i ditt bref från Köpenhamn, men just din tystnad då bevisar, att du tänkte mera på mig, än du ville erkänna för dig sjelf."

Han qväfde ett svar, som sväfvade på hans läppar, men när han efter en stund åter talade, ljud hans röst förändrad, en underström af vekhet trängde fram genom dess sträfva hårdhet.

"Tanken på dig fick ej inverka på mina reseplaner, om den också fanns. Jag har uppehållit mig öfverallt, der jag borde uppehålla mig, och jag har icke kommit hit en dag förr, än jag skulle ha gjort, om du aldrig funnits till."

Sigrid teg, och han stannade framför hennes tafflor, först förströdt men sedan med hela sin uppmärksamhet fäst vid dem.

"Du har blifvit en god konstnär", sade han slut-

ligen, "det vore grymmare att afbryta din bana nu, än om du aldrig kommit in på den."

Hon spratt till.

"Är detta din fordran?"

"Har jag rättighet att fordra någonting?"

"Din önskan åtminstone?"

"Sigrid, jag vet icke, hvad jag önskar, och detta är icke stunden för att tränga till djupet af några frågor, vi äro ännu främmande för hvarandra, som du själf sade nyss."

"Må så vara. — Här kommer Lenore hem. Du vet inte, att hon är förlofvad."

"Docenten Gjerle?" utbrast Lenore, då Sigrid vid hennes inträde presenterade honom. "Yngve Gjerle, icke sannt? Ja, jag ser på er båda, att jag gissar alldeles rätt. Åh, hvad jag är glad, att ni kommit, nu skola vi alla bli lyckliga, det var bara ni, som fattades."

Hans allvarsamma uppsyn ljusnade, då hon med upprigtigaste hjertlighet räckte honom handen, och han såg in i hennes älskliga, af oförställd glädje strålande ansigte, som om han deri funnit en oväntad hvila.

"Jag trodde icke, att fröken kände till mig", sade han med ett ofrivilligt uttryck af belåtenhet.

"Skulle jag inte det? Visst är Sigrid förbehållsam, men all skorpa kan brista. Ja, vi skola inte tala om det nu. Det angelägnaste för närvarande är att förbjuda Sigrid arbeta, som hon gör. Om jag får sqvallra, är det hög tid, att ni kommit och gör er myndighet gällande."

"Jag vet inte, om jag förmår göra någon myndighet gällande."

"Så hjälper det sig nog genom er härvaro bara, tänker jag. Stannar ni nu hos oss och gör bekantskap med alla hennes vänner och beundrare?"

"Våra bekanta bruka komma hit Måndagarne", sade Sigrid förklarande.

"Och taga sina bekanta med sig", fortsatte Lenore. "Det är ganska roligt, försäkrar jag."

"Jag är så ovan att vara i sällskap." Han såg sig om efter sin hatt. "Kanske kommer jag igen i morgon i stället, om jag får."

"Jag kan förstå, att det känns störande se sig omgifven af idel obekanta, innan man ännu hunnit bli hemmavarm sjelf", sade Lenore hjertligt, "men ännu behöfver ni icke rymma, ingen kommer före klockan tu."

"Jag går allt ändå, fruntimmerna kunna ha att bestyra före gästernas ankomst."

"Vill du inte stanna längre?" frågade Sigrid.

"Inte nu."

"Kommer du tidigt i morgon då?"

"Efter ett, om jag inte hindrar."

Och han gick efter ett hastigt afsked.

"Sigrid, så ensam i verlden han måtte ha tyckt sig vara", sade Lenore, då han var borta. "Det känns ju, som om till och med luften omkring honom trycktes af ödslighet. Du får inte lätt att göra honom fullt mensklig igen."

"Om jag ens kan det."

"Så får du inte tänka. Du är trött nu, derfor är du modstulen. Och just i dag skulle du inte kunna få fred och ro. Men det är ju möjligt, att nödvändigheten af att hålla dig munter eggjar upp dig litet."

"Åh ja."

Allting går, men hur det går är en annan sak. Det hade blifvit ett slags modesak i mrs Mellows och misserna Greens kretsar att träffas i Sigrids studio om Måndagarne. Det är så trefligt, ett sådant der

förmiddagsmöte, der man kommer tillsammans utan all etikett liksom händelsevis, pratar, skämtar, beundrar och beundras smått, uppgör planer för qvällen och sist följs åt ut, alla livvade af behaget att ha tillbragt en angenäm stund i en omgifning så pittoreskt olika det vanliga, som en aldrig så enkel atelier nödvändigtvis blir.

Vanligtvis var det Sigrid ett nöje att oförmärkt studera denna blandning af olika typer, men den dagen blef rörelsen omkring henne en olidlig plåga. Ljudet af de pratande och skrattande rösterna trängde genom henne som tusentals uddhvassa, stickande nålar, medan hennes egen tunga var som fastgrodd i halsen.

"Så vacker ni är", sade miss Kate åt henne, "praktig färg har ni alltid, men i dag är den rent af grann, och edra ögon lysa ju bokstafligen." Hon smög sina fingrar om Sigrids puls, den slog fullkomligt jemnt och säkert. "Nå, då skall det väl vara bra, kan jag tro."

"Har ni öfveransträngt er?" frågade mrs Mellow, som gifvit akt på dem.

"Hon håller sig nog uppe, tills kamraten är rest", svarade miss Green i Sigrids ställe.

"När man känner sig ensam, är det slut med spänstigheten, ja. Men det är då också för olyckligt, att fruntimmer aldrig lära sig göra något med sans och måtta, och ändå vilja vi täfla med mannen i arbete, det går icke på det sättet."

"Visst duga vi att arbeta lika bra som mannen", inföll miss Green litet ifrigt.

"Visst duga vi", genmälde mrs Mellow vänligt leende, "men vi måste lära oss få litet af hans betänksamhet, eller också få vi nöja oss med att vara endast hans biträde, äfven der vi äro honom öfver-

lägsna, om vi icke skola nöta ut oss sjelfva och göra hela menskligheten till en enda nervsprittande orosvåg.”

Sigrid smög sig bort, hon förmådde icke deltaga i något som helst följdrigtigt samtal.

Och när äntligen alla besökande aflägsnat sig, bad hon Lenore lemna henne ensam och gick genast till sängs, der hon ögonblickligen föll i en tung afdomning, som småningom öfvergick till en drömlös sömn.

När hon vaknade, föreföll henne alltsammans som någonting så längesedan förflutet, att hon först icke kunde riktigt komma tillrätta med sammanhanget. Hon kastade litet kläder på sig och gick att öppna fönsterluckorna i Lenores rum. Solljuset strömmade in och fyllde rummet med en sommarlik glans. I fönstret midt emot hoppade och qvittrade sora Filomenas steglitsa i sin bur, solen sken varm på tak och balkonger fulla af blommande röda geranier eller af trasor och tvättkläder uthängda till torkning, fåglarne flögo högt mot den klarblåa himmelen, och långt i fjerran kring horisonten dallrade en violettskimrande ånga, bergen antydde den, de aflägsna, snötäckta bergsträckningarna, som der skymdes af staden men skulle vara synliga uppe på terrassen, en strålande vårmorgon.

”Hur är det med dig?” frågade Lenore.

”Denna gång har jag sluppit undan med en första varning om, att ingen är oförbrännelig. Men nu måste jag ut i friska luften, så att jag är riktigt klar igen, när Yngve kommer hit.”

”När du kommer hem, vill jag tala med dig om någonting, jag har tänkt på.”

”Vi kunna tala, under det vi kläda oss.”

”Nej, jag måste rådgöra med Wolmar först.”

"Emedan han är den ende, som har fullt godt förstånd, kan jag tro."

"Just så. Men nu får du icke gå ut utan att äta något, intet oförnuft vidare."

Sigrid skrattade. Hon klädde sig färdig, medan kaffet kokade, gaf sig icke ro att låta detta klarna utan drack det som det var, när hon blef i ordning; icke var det synnerligen godt, men hvem kan fästa sig vid sådana småsaker, när jord och himmel fått nytt lif och vårljuset lockar ut i det fria, helst då en konstnär, som första gången genomlefver de sista, sköna dagarne af Februari, och som dessutom har att på viss timme möta en mjeltsjuk fästman till redande af tvifvelsamma spörsmål.

Hon gick ut, bort öfver Piazza Barberini, der springbrunnens bruna triton blåste sin glittrande vattenstråle högt upp i solskenet, bort uppför backen Via S. Nicolò in Tolentino, der apelsinernas guldäpplen lyste mellan trädens mörka grönska, bort till de öppna, soliga gatorna vid Macao, der buskar och klängrosor i de små villornas trädgårdar iklädt sig sin första, späda, fina grönskrud, ut genom Porta S. Lorenzo, tills campagnan låg fri framför henne, campagnan, som börjat förlora sin dystra, bruna vinterfärg, gräset grönskade och mandlarne blommade, de enstaka husen med sina ännu nakna vinrankor blänkte hvita mot vattenledningsruinernas mörka bågrader, högt uppe i luften klingade lärkornas drillar, och öfver allt göt solen sitt bländande ljus, samma sol som nu sken på glänsande snöfält hemma i nordnen, der äfven ljuset nu var vårligt och vittnade om återvaknande lif, fastän naturen ännu sof under vinterns istäcke.

Sigrid saktade stegen småningom. Hon hade ej haft ett bestämdt mål för sin vandring, endast följt

den friaste och soligaste stråken utan att just tänka på, hvart foten bar. Så kom hon på vägen till Campo Verano, graffältet, de dödas stad, som växer och växer, år efter år, dag efter dag, men dock aldrig hinner uppsluka de lefvandes område. Långsamt gick hon dit fram och trädde in. Kall var skuggan, som föll från den höga muren, men solen sken på de hvita marmorvårdarne derinom och på blommorna kring dessa. Lika stilla, som hon gått in, gick hon den breda midtgången framåt och vidare bort till den nyare afdelningen, der den yttre murens krets ännu ej slutits samman. Framför en enkel marmorsten blef hon stående och såg på inskriften, kamraters minnesgård till den bortgångne, som fått sitt grafrum der, men hon läste orden utan att tänka på innehållet, hon stannade blott vid namnet, namnet på honom, hvilkens lif förbränts af kärleken till henne, Maurillo Olivieri.

Han hade efter döden fått ett innerligt fäste i hennes hjerta. Medvetandet om att hafva verkat som en förstörande magt på hans öde hade ingifvit henne känslan af, att hennes väsen varit knutet till hans med ett band, som skulle blifva till hennes lifs sorg eller hjälp, alltefter som hon sjelf förmådde gå stark fram genom egna strider. Och hon kände detta djupare än någonsin nu i detta ögonblick.

Hon vände sig bort från platsen, som kallats hans hvilorum, för henne betydde hans jordiska omhölje intet, det som var stoft, det fick gå till stoft igen och hörde icke henne till.

Nära intill var en öppen nisch i muren, som ännu väntade på att upptagas, i denna stödde hon sig och blickade frånvarande ut öfver slätten nedanför. Nu bröt öfver henne den fulla insigten om, huru främmande hon och Yngve blifvit för hvarandra. Den

underliga förlamning, hvaraf hon varit gripen vid hans oväntade ankomst, hade tryckt sin stämpel på deras sammanträffande, det var sannt, men det var dock icke allt, något annat, ovisst, som icke kunde tagas på, stod emellan dem. Hon kände sig i denna stund mera fjermdad från sin trolofvade än från den döde, som hon förkastat för hans skull, det föreföll henne, som vore denne Yngve en annan än den, hon slutit sig till och trott sig älska, och hon frågade sig med förfäran, om han verkligen skulle hafva haft rätt att säga, att endast drömmen kunde fångsla henne, och att all hennes, som hon trott, omutliga sträfvan att komma till klarhet och reda varit endast ett sjelfbedrägeri, eller om han så stelnat i en tryckt resignation, att han tvang sig stå kall gent emot den varma hänförelse, som hon väntat skola föra dem båda till en på ömsesidig trygghet fotad sann enhet.

Ovilkorligen flög för henne tanken på hans yttrande, att ett bländverk mest vore grunden för all antagen visshet. Hela hennes varelse uppreste sig mot en sådan föreställning, och ett ögonblick erfor hon någonting liknande hat mot honom, som kastade skugga på hennes väg, när hon redan känt lifvet brusa friskt och kraftigt emot sig. Men samvetet hviskade, att hon ej var utan del i den tunga sinnesrigtning, han fått, och hon hakade sig fast vid minnet af den forne Yngve för att dervid knyta hoppet om en återvunnen tillförsigt, när den första, af deras långa skilsmessa framkallade osäkerheten och sträfheten hunnit nötas bort.

Med en suck lemnade hon den ensliga platsen på kyrkogården, som frestade till flera tankar, än hon ville gräfvat sig uti, och långsamt gick hon hemåt igen, föga enig med sig sjelf. Hon fruktade för att

icke kunna uppfatta Yngve så fritt och rättvist, som hon ville och borde, men hon visste, att han ej var rättvis mot henne och ej försökte att vara det.

Hon fann Wolmar hos Lenore, och han såg mycket odygdig ut.

"Jo, nu har fröken burit sig vackert åt, rymmer ur huset och låter fästmannen söka sin hjertanskär förgäfves. Är det tillåtligt att sätta en arm man på ett så grymt prof?"

"Har han varit här? Han skulle ju komma efter klockan ett."

"En verkligt upphöjd, öfver det jordiskas småsinne fritt blickande ande låter icke förleda sig af ett så lumpet bländverk som ett visst klockslag. Själarnes sympati — ja, jag vet inte riktigt, hvilka underverk själarnes sympati är i stånd till, men det torde visst vara hufvudsakligen att föra själarnes materiella omhöljen tillsammans, och att då göra sig beroende af begreppsförvillelser, som kallas tid och rum, det är oförlåtligt. Fy, fröken Sigrid."

"Sigrid skall icke tro, att Wolmar menar så retsamt, som det låter", sade Lenore med en aldrig så liten skymt af förebråelse i det ögonkast, hon gaf sin fästman. "Men det hade kanske varit bäst, att du inte stannat ute så länge, det kunde ju vara möjligt, att längtan tog honom tidigare än sagdt var."

"Liksom jag skulle komma igen från min rundresa på nyåret men kom straxt efter jul", bifogade Wolmar.

"Kommer han igen?" frågade Sigrid förstämmt.

"Man kan tänka sig en sådan möjlighet, men säkert är det alldeles icke", sade Wolmar.

"Åh jo, visst kommer han", menade Lenore.

"Hm! Emellertid har jag tyckt mig märka, att

visst är fröken Sigrid litet vriden, men frökens docent är rent galen."

"Det skall du inte säga", afbröt Lenore, "jag tycker, han är riktigt snäll."

"Någon specialitet af galenskap har nog hvarenda menniska fått, fastän vi icke alla äro bindfärdiga", sade Sigrid halft bedröfvadt.

"Frökens specialitet skulle då vara en smula fantasteri, docentens är visst den djupa analysen, hvilken man kunde kalla reflektionssjuka."

"Nå, då kunna vi ju komplettera hvarandra."

"Komplettering kan gå till den grad, att hela härligheten sprängs i luften. Men för öfrigt tillåter jag mig betvifla, att den der galenskapsteorien håller fullt streck. Den kan visserligen vara rätt beqväm att skylla alla olater på, men går man till botten af saken, komma dessa ändå ifrån, att man icke lagt band på sina böjelser i tid. Det är visserligen sannt, att en rubbad fysisk utveckling kan åstadkomma sjukliga böjelser, men hvarken fysiska eller psykiska eller moraliska sjukdomsanlag äro någonsin fullfärdiga från början."

"Visserligen, men ofta äro vi icke sjelfva orsaken till sjukdomen, tyvärr, och oftast förstå vi icke, hvad som är sjukt eller friskt, förrän det onda tagit öfverhand."

"I alla fall brist på sjelfkritik och klart rättsbegrepp, och då äro vi ju ändå litet ansvariga."

"Ja, det der är allt godt och väl, men nu vill jag tala några ord enskildt med Sigrid", inföll Lenore och drog henne med sig in i studion.

"Sigrid, jag har frågat Wolmar huru lång tid, som kan behövas för att få alla papper klara från Sverige, så att du kunde gifta dig här. Vill du det,

så skjuta Wolmar och jag upp vårt eget bröllop, och jag stannar hos dig, tills du står brud. Hvad säger du?"

"Skulle du uppskjuta ditt bröllop för min skull?"

"Ja, naturligtvis vill jag inte lemna dig ensam under den tiden. Och det förlorar jag ingenting på, eftersom Wolmar också är här och jag får se honom hvar dag. Säg ja nu, Sigrid, inte kan du vara tveksam?"

"Om inte för min skull, för Yngves så mycket mer."

"Jag har talat vid honom om saken. För er båda borde det ju vara lättare, om jag kom fram med frågan dig ovetande, jag, som nu är gammal fästmö och snart fru, kan ju opåtaladt vara hur framfusig som helst med mina enskilda påfund."

Trots alla de allvarsamma tankar, som trängde sig på Sigrid, kunde hon icke afhålla sig från att småle åt detta Lenores godlynta sätt att låta sin värdighet tjena till redande af en trasslig fråga.

"Och hvad svarade han på din framfusighet?"

"Han såg vemodig ut och sade, att det skulle bero på dig. Det vill säga, han tillade, att det funnits en tid, då tanken att inom några veckor kunna få kalla dig sin skulle ha gifvit honom en omätlig glädje, men nu visste han icke längre, om det kunde vara till hvarken din eller hans lycka."

"Jag anade det. Han håller icke af mig som förr, och då måste vi vänta. Hellre lefva ensam än dagtinga med sanningen i äktenskapet."

"Var icke så stolt och fordrande, Sigrid. Om hans känslor förslöats af ensamheten och af ovissheten om dina känslor, kan du då icke vilja göra så mycket för honom som att väcka dem till lif igen? Ser du inte,

att han lider af den tomhet, som blifvit i hans hjerta- och kan du då icke nöja dig med litet, tills han blir frisk nog för att kunna hålla af dig som förr? Du vinner hans förtroende, om han ser, att du vill dela luft och ledt med honom, och det är icke nog med att älska, man måste också kunna lefva kärleksfullt, Sigrid."

"Du har rätt, Lenore. Tack."

Lenore sprang ut till Wolmar igen.

"Hon vill, du, hon vill."

"Naturligtvis. Men jag är rädd för, att det kommer att knastra betydligt, innan de båda kunna sämjas ihop."

"Åh nej, Sigrid har knastrat slut på förhand, så att det har ingen fara."

"Så mycket bättre. Jag unnar fröken Sigrid allt godt. Men jag undrar, om hon inte gjort klokare i att taga neapolitanaren, han och hon hade visst förstått sig på hvarann utan så många vidlyftigheter."

"Jag förstår docenten mycket bra, tycker jag, och han känner sig hemmastadd med mig, det ser jag."

"Så får du väl spela fridens engel under den tid, vi så opåräknadt bli kvar här."

"Är du ledsen öfver uppskofvet?"

"Åh nej. Kan man vara någon människa till nytta eller glädje, är det nog en uppoffring värdt."

"Wolmar, du som har så friskt lynne, om du kunde —"

"— humanisera docenten litet? Jag kan ta honom ut och dricka brorskål med honom, något annat vet jag inte att göra för min del. Det nyttigaste för honom vore visst för tillfället att dricka många brorskålar, men bara så mycket att han inte finge bondånger efteråt." —

När Yngve kom tillbaka, stod Sigrid väntande i sin studio liksom vid hans första besök dagen förut, och hon gaf honom sin hand utan ett ord, hon tänkte, att han skulle tala först, men han förblef tyst, han väntade, också han. Då lade hon båda sina händer i hans.

"Så stodo vi mot hvarandra den qvällen under lindarne, när första snön fallit, minns du det, Yngve? Är det nu jag, som skall fråga dig, hvad du vill?"

Han slöt hårdt om hennes händer och såg djupt forskande ned i hennes ögon.

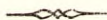
"Är du så säker på dig sjelf, som du vill synas vara?"

"Jag försöker icke att synas någonting, och jag vet, att det hade icke varit bättre, om jag stannat hos dig med ens, jag visste för litet om både mig sjelf och andra för att inte ha förstört mig utan glädje för dig. Nu har jag kämpat ut."

"Ingen har någonsin kämpat ut, Sigrid. Men vi skola försöka att göra hvad godt, vi kunna, af lifvet, då vi nu velat taga det tillsammans."

Hon tänkte, att detta var ett underligt sätt att knyta en sådan förening, men det är så mycket i verlden, som är underligt, och hon smålog förtröstansfullt.

"Ja, vi skola försöka."

Fjortonde kapitlet.

Sigrids förlofning väckte mycken uppmärksamhet bland hennes bekanta. Under en hel vecka talades icke om annat än den trofaste älskaren, som kommit från det nordiska hemlandet för att uppsöka sitt hjertas dam, och alla täflade om att visa det intressanta paret sin välvilja samt på samma gång — onekligen en loflig idéförbindelse — tillfredsställa sin och sina vänners nyfikenhet angående hjelten i denna rörande roman.

Och Sigrid ville vara glad, hon ville skaka af sig den trötthet, en lång tids öfverretning och öfveranstängning haft till följd, men gerna fogade hon sig icke i de lagar, det myckna firandet pålade henne.

"Jag hade icke ämnat se något större sällskap hos mig under fastan", sade Arabella Castigliani, "men jag måste bryta regeln er till heder. Hvilken dag passar er och er fästman bäst?"

"Hedern är mig bevisad, genom att ni tänkt på ett sådant regelbrott", försäkrade Sigrid. "Låt det stanna dervid, jag är trött, jag har stormat för mycket på mina krafter."

"Kom bara på en timme, en halftimme. Om ni nekar, tror jag, att er fästman är en svartsjuk tyrann, som missunnar oss er vänskap."

Sigrid kom, mottogs som en drottning, och hon såg, att Yngve smått smickrades af den hyllning, som egnades hans fästmö, men ändock låg en viss tyngd öfver honom.

"Hvad skall jag kunna bjuda dig i stället för allt, hvad du lemnar?" sade han en gång. "Ett inskränkt lif i en liten universitetsstad blir något helt annat än det, du nu är van vid."

"Du bjuder mig dig sjelf, kan någon ge mera? Och min vana vid detta lif har icke varit så lång, att jag hunnit växa fast i det."

Han svarade icke, och hon visste, att han ej var öfvertygad, men hon ville vara glad, de skulle ju försöka hvad godt, som stod för dem att få. —

"Kom ut och åk med oss", föreslogo misserna Green, "vi fara till Via Appia antica, det bör just vara något för er båda att se solljuset leka på förflutna tidens grafvar."

"Jag vet, hvad som är bättre, vi gå utanför Porta Salara", svarade Sigrid. "Der hänger ginestran öfver murarne, der ser ni arbetet i vignorna, och ödlorna springa bland gräs och strå kring gårdarnes inhägnader, icke på förfallna minnesvårdar. Lifvet leker på grafvar äfven der, men stenar ha icke lagts på dem, naturens död och uppståndelse står fram för oss der."

Misserna Green följde dem utanför Porta Salara, dem och Lenore och Wolmar, en liten trefflig vandring, derunder ingen visste, hvem han var belåtnast med, sig sjelf eller sällskapet, och vid hemkomsten förklarade miss Jemima, att de voro riktigt hyggliga människor allesamman, men Sigrids fästman borde äta dugtigt, det behöfde han, och Sigrid sjelf med för öfvert, hvarpå Wolmar förkunnade detta vara den verkliga visdomens språk. —

"Jag skall föra några bekanta till Vatikanen", sade mrs Mellow, "vill ni komma med? Jag får så sällan rå om er nu."

"Vet ni någon mera förtjusande tillflykt än Villa Mattei?" frågade Sigrid till svar. "Ni har staden vid edra fötter på ena sidan, campagnan på den andra, men ni sitter i fridfull ro under träden och hör springvattnen sorla. Inga vagnar köra in i den villan, få besökande komma dit, och ingenstädes finnas flera grannar än der."

Mrs Mellow gick gerna till Villa Mattei, Sigrid lockade henne ned på den tarfliga backslutningen bakom trädgårdens vackra alléer och växtgrupper och hade henne att sitta der och leka riktigt land.

"Känner ni hemlängtan nu?" frågade mrs Mellow. Sigrid smålog och vred ett grässtrå om fingrarne.

"Jag vet inte rätt, men åtminstone gör den mig intet ondt."

"Har Sigrid lidit af hemlängtan?" frågade Yngve.

"Är det så underligt?"

Han svarade icke. Hon tillslöt ögonen och tänkte på nordens ljusa sommarnatt, som är en luftig skugga blott, drömligt gliden öfver jorden, tänkte på aftonrodnaden, som icke slocknar utan smälter samman med morgonrodnadens glans, dessa naturens stämningsstunder, som ingen söderns solprakt kan ersätta.

"Men så ha vi vårt tunga vintermörker", sade hon högt.

"Är du rädd för att komma tillbaka till det?" frågade han.

"Rädd?" Hon log trotsigt. "Har jag tid att vara rädd?"

Nej, hon hade icke tid nu. Hon var icke längre konstnären, som sökte form för sina drömmar, hon

var icke qvinnan, som sökte klarhet och reda i lifvets dunkla frågor, hon var blott och bart den unga flickan, som hängaf sig åt naturens glädje och i fulla drag inandades vårens friska lifsluft. Och amfitheatervestalen stod alltjemt i sin förvisningsvrå, vänd mot väggen.

"Är hon satt i penitens?" frågade Evelina en dag med ett skälmskt leende.

Sigrid småskrattade.

"Inte har hon förbrutit något, så att hon förtjenar straff. Det är jag, som inte duger till arbete än."

"Åh ja, visst kan ni behöfva en tids hvila, men bekänn sanningen, ni har motvilja för henne. Jag har nog sett det, jag vet hur det är. När jag först kom i skola, läste jag för en nunna, som just var lik henne. Vi tälte henne aldrig, vi barn, hon var så stygg mot oss, men efteråt har jag tänkt, att det visst var synd om henne. Hon hade blifvit uppfostrad i kloster, från det hon var liten, och blef narrad att taga slöjan, nunnorna inbillade henne, att i verlden utanför fanns bara synd och bekymmer, förstår ni, men ingen hade någonsin hållit af henne, och ingen hade hon fått hålla af någonsin, hur kunde hon bli annat än hård och stygg då? Så är det allt med er vestal också."

"Jag har inte motvilja för henne."

"Nå ja, antipatier och sympatier rår ingen för, och ni kan riktigt hålla af andra, därför tycker ni, att grymheten är otäck att se."

"Stackars vestal, det är synd om henne."

Men Evelina hade sagt sannt, hon drog sig undan beröringen med denna förkrympta afart af otillfredsställd längtan efter tillgifvenhet, hon kunde icke lefva sig in i den yttring af en förtorkad natur, som låg i vestalens njutningslystna blodtörst, hon hade icke kun-

nat det mera än en gång, då när hon genom Wolmars ord uppfattade den inre lifsstämning, hon förgäfves försökt förklara.

Det var likväl icke blott detta, icke heller var det blott trötthet, ehuru hon allt för väl kände, att någon hvila var af nöden.

Hon hade sett, så ofta Yngve kom till studion, huru hans blickar ständigt flögo till hennes arbeten, och hon hade trott sig tolka den blandning af intresse och vemod, som dervid syntes i hans drag. De gjorde henne ängslig, dessa blickar, och hon tyckte sig ej våga utsätta sig för dem, under det hon var inne i målningen. Hon hade så gerna velat bli dem fri äfven dessförutan. Så tog hon sitt beslut, hon bestyrde om att få de färdiga taflorna afsända.

Men när detta var skedt, föreföll det henne, som om hon gjort sig af med något, hvilket aldrig skulle bli hennes mer. Hon satte sig på en pall bredvid Yngve och lutade hufvudet mot hans knä. Ett dylikt förtroligt närmande hade icke varit vänligt dem emellan; hans sätt mot henne hade till och med varit stelt tillbakadraget, allt sedan hon skyggat undan honom vid deras första återseende. Hon hade ej tänkt härpå, men nu kände hon behof af en tillflykt, och så kom hon sjelfmant till honom, men liksom hon gjorde detta utan öfverläggning, af naturlig impuls, så märkte hon ej heller den rörelse af öfverraskning, som dervid undföll honom, men som han genast qväfde.

"Hvad ämnar du nu taga till med?" frågade han. Han hade suttit tyst och sett på allt stöket.

"Jag skall sluta Lenores porträtt, innan vi skiljas åt, men hvem vet, när jag sedan rör en pensel."

"Har du målat för mycket? Hvarför också lefva beständigt i feber?"

"Min puls har aldrig slagit i febertakt, alltid sina bestämda slag i minuten."

"Räknar du slagen? Du är då den besynnerligaste varelse, jag någonsin sett."

"Under den ohyggligaste ångeststund, jag genomlevvat, räknade jag dem verkligen, natten efter Olivieris död."

"Låt de döda hvila. Hvad ha vi lefvande med dem att göra?"

"Är du säker på, att döden är skild från lifvet genom en bestämd gräns? Vi gräfva i minnen, det nya växer upp ur det gamla, och de döda ha tryckt sin stämpel på oss. Vi kunna endast långsamt frigöra oss från dem, och hvem vet, om icke de lika långsamt frigöra sig från oss?"

"Sigrid, är du mystiker eller — eller hvad, ja? Vår tid slites mellan mystik och realism mera, än man kanske ofta ger akt på rätt, när man hör de hetsiga ropen på praktiska sträfvanden och på naken sanning. Och jag börjar tro, att du i många hänseenden är dess äkta dotter."

Hon teg en stund, derpå såg hon upp och log.

"Vill du veta, hvad jag är? Ett stycke nordisk granit med ådror af fruset blod, som tinat upp under söderns sol. Och du, hvad är du?"

"En annan vår tids produkt, en tung grubblare, som glömt, att glädje kan finnas i verlden."

Hon reste sig upp på knä och knäppte ihop händerna om hans arm.

"Har du verkligen glömt, att glädje kan finnas?"

En mörk rodnad färgade hans panna och kinder, och han vände bort blicken från henne. Hon lade sin hand på hans hjerta, det slog hårdt, mycket hårdt.

"Yngve, hvarför säger du icke, att du har mig kär? Måste jag kanske be dig att få höra det?"

"Lär mig att hoppas som förr. Du har varit min afgud, men ingen eld kan brinna evigt utan bränsle." Han steg tvärt upp och begynte gå af och an. "Skall jag säga dig sanningen? Du är en icke vanlig qvinna, du kunde ha blifvit något öfverlägset, om du danats rätt från början. Ditt förstånd är vaket, ditt hjerta är godt i grunden, och vore du en karl, skulle ingen kunna begära en bättre kamrat. Jag har beundrat dig, jag har varit öfvermåttan stolt öfver dig, och nu önskar jag ibland, att du vore lik Ridderskölds lilla snälla, okonstlade fästmö, jag skulle känna mig tryggare med dig då."

"Skola vi sitta hemma längre?" ropade Wolmar från andra rummet. Han och Lenore hade gått ut på balkongen att se efter kommissionär och bärare, som förde bort taffelårarne, och på balkongen hade de blifvit qvarstående. "Eller kanske herrskapet idkar estetiska kammarstudier", tillade han och kom in i atelieren. "Sådana kunna nog vara nyttiga, de också, om de än icke upptagits på en stipendiats officiella program."

"Låt oss gå ut", svarade Yngve hastigt, "man kommer icke till Rom för att sitta inom fyra väggar."

"Villa Ludovisi är öppen i dag, och vi ha inträdeskort, gå vi dit?" föreslog Lenore.

De följdes åt alla fyra, men Sigrid gick tyst, ett hårdt slag hade träffat henne. Allt annat hade hon väntat, blott icke att hon borde vara en annan än sig sjelf. Och nu lystes i Sverige för dem.

Lenore slöt sig till henne, och de båda blefvo något efter, herrarne hade kommit in på politiken.

"Du är så allvarsam, Sigrid, hvad fattas dig?"

"Lenore, du spådde sannt, jag har varit för högmodig och nu straffas jag för det."

Lenore förstod henne icke genast men kom så ihåg deras samtal om svartsjuka.

"Inte har någon trängt ut dig."

"Jag har blifvit utträngd genom att vara den, jag är. I ungdomsbruset kan en man önska sig en valkyria, en drömmens genius, men sedan begär han endast en enkel, stilla qvinna, som skaffar honom trefnad och hvila mellan hans egna arbetstankar."

"Och det skulle icke valkyrian kunna förmå?"
När striden stundar, rider hon öfver valplatsen och tillvinkar sin hjälte mod och hopp, men när segern är vunnen, sitter hon som husfröja vid hans härd, vakande öfver hemmets frid, det må du veta, som vill måla Sigrun."

"Hvad betyder det, om jag vet, när han icke vill tro. Det är omöjligt för två att mötas, om den ena alltid envisas att gå undan den andra."

"Den andra kan gå fatt den ena. Inte blir du modlös?"

"Aldrig förr har jag varit det, men nu är jag det."

Lenore blef rådvill. En tanke genomfor henne, att hon haft orätt i att framlocka beslutet om hastigt bröllop, men denna tanke ville hon icke låta få fäste.

"Du håller af honom, han håller af dig, och ingen ställer sig emellan er, hvad skulle kunna hindra er från att bli lyckliga?"

Sigrid såg på den framför henne gående Yngve. Han var icke litet förändrad mot fordom, mera till och med än hon i början gifvit akt på, han hade fått ett mera utprägladt drag af medveten manlighet i sätt och hållning, men på samma gång framträdde hos honom något hårdt och misstroget, som förr icke syn-

tes. I forna dagar förebrådde han henne, att hon var bitter, och hon var det, men hon visste det med sig, och därför hade bitterheten hos henne frätt endast på ytan, aldrig blifvit en det inre förgiftande kräfta. Men bitter hade äfven han varit, dock utan att någonsin göra sig reda därför, och oförmärkt hade kräftgiftet trängt in i hans djupaste, ömtåligaste sjäslif. En gång hade hon anat fröet hos honom, och kanske detta kunnat dödas, ifall hon då väckt hans egen uppmärksamhet på dess tillvaro, men hon ville bespara honom ett sådant erkännande, och nu var det som det var.

Vägen till villan tillryggalades fort, och de begåfvo sig genast till skulpturmuseet, öfverfullt af besökande som vanligt.

"Kom, får jag visa dig Junohufvudet, Goethes första kärlek i Rom", sade Sigrid till Yngve. "Trötta icke ut ditt intresse på småsaker först", tillade hon litet otåligt, då han dröjde qvar vid ingången och försökte taga en öfverblick af försalens samlingar.

"Äfven småsakerna förtjena att studeras, och man uppfattar dock rättast det storas betydelse, när man har följt dess utveckling ur det lilla."

"Jag uppfattar det lillas betydelse klarare, ju friare jag först sett hela vidden af det storas välde."

"Gjerle plockar ihop länk efter länk, tills han knogat reda på så många, som behöfvas för att sätta tillsammans en skaplig kedja", inföll Wolmar, "fröken Sigrid får fatt i sluthaken, kastar den med något slags sublimt-akrobatisk aningsdrift rätt tillbaka öfver till första ringen och ser så i en blink hela kedjan hopsluten."

"Tror sig se, borde du säga", invände Yngve. "Det ena sättet att tillvägagå har dock den samvetsgrannt

vetenskapliga forskningen till följd, det andra är naturfolkens mytologiska diktning.”

”Det kan ju så vara”, sade Sigrid. ”Men låt oss nu för denna gång följa mitt sätt.”

”Nå ja, vi kunna ju återvända till småsakerna sedan. Hvar har du Juno?”

Hon gick före honom in i det inre galleriet. Wolmar och Lenore stannade båda liksom af en underförstådd öfverenskommelse kvar i försalen.

”Är det inte som jag sagt från början?” sade Wolmar småskrattande. ”Hon är den qvinliga intuitionsbegåfningens qvintessens, och han dess non plus ultra manliga motsats. Om de icke dela med sig åt hvarandra af hvar en sina egenheter tillräckligt för att jemna ut sig till litet vanlig, enkelt praktisk hvardaglighet, så brister alltsammans sönder, det kan du vara säker på.”

”Jag är öfvertygad om, att det reder sig —”

”Naturligtvis, när du sjelf ställt till bröllopet.”

”— men nog ser jag, att icke allting ännu är, som det borde vara.” Hon berättade Sigrids yttrande en stund förut, och Wolmar lyssnade deltagande.

”Stackars fröken Sigrid, det tycks vara hennes öde att komma i svårredde kärleksaffärer. Men tror du, att hon råder med att vara modlös länge? Jag undrar just, om hon tänker spela udda och jemnt om kärleken nu, med Junohufvudet som insats på något sätt.”

”Jag tycker inte om spel, det är farligt.”

”Och ändå var ditt äktenskapsmäkleri intet annat.”

Lenore måste skratta mot sin vilja.

”Min mening var att förebygga alla vågade försök, men så är det, man syndar lätt utan att veta om det sjelf.”

Huruvida Sigrid hyste någon tanke på spel, skulle ingen ha kunnat se på henne. För att lemna Yngve plats framför det antika mästerverket hade hon dragit sig in i fönsterfördjupningen straxt bredvid, och under det han stod försjunken i åskådande af det sköna hufvudet, så robjudande i sitt gudaborna majestät, lyssnade hon på de kringståendes halfhöga samtal. De voro idel främlingar, ingen skulle förstå ett ord af hennes språk, hon och Yngve stodo allena med hvarandra midt i trängseln.

Men när han slutligen vände sig från den härliga marmorn mot henne, då hejdade hon honom, innan han hann tala.

"Se nu dit", sade hon och pekade på en relief högt uppe på andra väggen. "Det döende Medusa-hufvudet."

Han ryste till, då hans blick träffade den hemskt sköna profilden med sitt gåtfulla uttryck af stelnadt trots och af lystenhet, gripen men ej hämmad af döds-kyllan.

"Hvarför visar du mig denna tillsammans med Juno?"

"Hvad ser du i dem?"

Han flyttade blicken ömsevis mellan reliefen och bysten.

"Jag skulle vilja veta, hvart du vill hän", sade han återhållsamt. "Den ena är den harmoniska skönhetsens fulländning — säg hellre, hvad du ser", afbröt han sig sjelf.

"Jag?" Hon rodnade djupt, och han visste icke, om det var en suck, hon då drog, eller om hon kanske blott hemtat litet djupare efter anden. "Jag har trott mig se den lifskraftiga idealiteten —"

"Icke din idealitet, Sigrid."

"Alla skiftningar kunna icke återges i en bild. Här ser jag den olympiska högheten, som skådar in i jordens lif utan att tryckas ned af dess strider. Men huru mycket veta vi om den kamp, som varit, innan stoftet blef förädladt nog att frambringa henne? Och har hon icke sjelf lefvat nog för att känna lifvets magt?" Hon lade sakta handen på hans arm, som en eldström trängde dervid från henne genom honom och kom hans hjerta att ett ögonblick stå krampaktigt stilla för att sedan slå med qväfvande häftig styrka. "Likväl har hon aldrig lefvat lifvet i dess djupaste fullhet, hon har icke hunnit till mera än en sida, den som hon ser. Den olympiska höghetens harmoni har hon hunnit, emedan hon genomskådat och känt lifvet omkring henne och bakom henne, men hon omskapar icke en af strider trött verld förr, än hon sjelf återkastar sig in i kampen och tillvinner sig ett nytt element, en af glödande hänförelse stärkt vilja att genom aningen om det, som gömmes bortom synkretsen framför henne, öppna vägen till en ny skönhet." Hon tog handen från hans arm igen. "Detta har jag läst i hennes ansigte; tycker du, att jag sväfvat bort bland molnen nu?"

Han svarade icke genast, han önskade, att hon icke tagit bort sin hand, så hade den aldrig berört honom förr, och han undrade, om hon sjelf vetat, hvilken magnetisk magt den egde då.

"Och Medusa?"

Hon såg på reliefbilden, och hennes panna rynkades såsom af smärta.

"Jag har aldrig lyckats förstå henne. Vore detta döden, då skulle jag fasa för den så, att jag icke förmodade lefva en dag med visshet om, att den ovilkorligen skulle taga mig till slut. Jag fruktar icke för-

intelsen, jag fattar den helt enkelt icke, ty hvad som är, det måste något bli, men en gåta utan hopp om svar är icke förintelse, den är en förstening, en outredd känsla af att icke ega kraft att lefva men ändock icke kunna dö. Är detta det, du kallar intethet, och som förlamat dig så, att du icke har mod att tro på någonting? Men du tror likväl på arbetet, och den, som kan arbeta, han har kraft att lefva."

Hon såg upp till honom och mötte hans blick fäst på henne med ett så sällsamt forskande uttryck, att hon måste nedslå sin.

"Säg din mening rent ut, Sigrid. Jag tror på arbetet, därför att jag känner mig inne i detta, men för att kunna tro på kärleken måste jag veta mig ega kraft och mod att taga lifvet fullt ut i ljus och mörker, var det så?"

Hon böjde stum sitt hufvud.

"Du sade, att du icke förstår, hvad du läser i Medusas ansigte, är det sannt?"

"Hvarför skulle jag ha sagt så, om det icke vore sannt?"

"Ja, ja, det är rätt. Och jag kan förklara för dig, hvarför du icke förstått. Du fattar, hvad aningen visar dig bortom synkretsen, men du ser icke allt, som finnes närmast omkring dig. Jag ser hos Medusa det sinliga lifvet, som velat njuta, om det ock haft endast sig sjelft till föda, och som blir en försteningen gåta utan hopp om svar, emedan det icke sett något utom sig sjelft. Kom", han drog hennes arm i sin, "vi gå ut i parken en stund, jag tror, vi haft nog af studier för närvarande."

Hon följde honom utan invändning, litet osäker om huru fatta detta tvära förslag. Men hans nästa

ord fyllde henne med en oväntad glädje, så ofattligt stor, att hon aldrig drömt om dess möjlighet.

"Du förstod den döden bättre, än du sjelf vetat, just emedan du icke förstod den", mumlade han. "Lef bland molnen, min älskling, jag önskar aldrig mera ned dig ur dem."

Denna smekande benämning, min älskling, hade han ofta gifvit henne i sina bref men aldrig än sedan han kom till Rom, och nu, när hon första gången hörde dem uttalas, genombäfvades hon af en ej någonsin erfaren ljuf förnimmelse. Hon frågade sig ej då, om hon älskade honom och han henne, hon endast kände, att hon kunnat följa honom till verdens ända utan att fråga, hvart han förde henne.

Vid utgången stötte de tillsamman med Wolmar och Lenore.

"Ha ni redan sett nog?" frågade den sednare öfverraskad.

"Ja, för denna gång", svarade Yngve. "Ibland är Sigrids sätt att studera verkligen det bästa."

"Allting beror på att passa rätta tillfället för de olika metodernas bruk", anmärkte Wolmar.

"Och så var det allt qvaft derinne", fortfor Yngve.

"Vi tyckte, det var kallt", sade Lenore.

"Det kommer på ett ut", menade Wolmar. "Och som vi varit här åtskilliga gånger förut, så tyckte vi, att vår estetiska känsla icke behöfde anses allt för mycket åsidosatt, om vi funno för godt att gå ut och värma oss litet i solen. Herrskapet, förmodar jag, ämnar söka frisk luft i gröna lundens skugga."

"Jag tänkte det", tillstod Yngve.

"Det är mycket helsosamt. Då har man tillfälle att göra naturalhistoriska studier, och sådana äro särdeles nyttiga för en, som sysselsatt sig mycket med

filosofiska funderingar. Jag rekommenderar speciellt till beaktande det faktum, att om två krafter skola kunna verka på hvarandra, måste de mötas just i det ögonblick, då båda äro fullt mottagliga för hvarandras ömsesidiga inflytande, annars blir resultatet intet eller också bedräfligt klen. Mycket nöje på promenaden, mitt herrskap."

Han lyfte artigt på hatten, och så gick det ena paret åt sitt håll och det andra åt sitt.

"Jag afundas Riddersköld", sade Yngve efter en stund.

Sigrid hade gått ooh tänkt på Wolmars sista ord. Yngve och hon hade mötts en gång, och det inflytande, de mottagit af hvarandra, hade burit föga frukt. Var nu en annan sådan stund inne, och hvad skulle den bringa till följd. En gång hade de gått sida vid sida på nyfallen snö, när vintermånens lugna, hvita sken göts in i de sofvande trädens aflöfvade, mörka gren hvalf, och då hade de skilts åt ånyo. Nu bröto solens strålar varmt genom ständigt gröna skuggor och lockade vårens dofter ur blad och knoppar, hade också hon och han hunnit sin vår?

"Hvad afundas du honom? Hans friska lynne eller — hans fästmö?" Hennes röst fick en varmare brytning, och hon smålog sorgset.

Han stannade tvärt, drog hastigt hennes armar om sin hals och lyfte henne upp i sin famn, höll henne hårdt så tryckt intill sig och pressade på hennes läppar kyssar, hvilka brände som eld.

"Är du rädd?" sade han, då han åter släppte henne.

Hon kände hans blick, fastän hon icke kunde se upp, en blick, hvori glödde en länge undertryckt känsla, som våldsamt sprängt hans viljas band, det var icke

så hon trott, att deras hjertan skulle finna hvarandra. Men hon älskade honom, ja, hon älskade honom. Hon lutade sitt hufvud mot hans bröst.

"Nej, hvarför skulle jag vara rädd?" hviskade hon.

Han stod alldeles stilla en minut, hon hörde hans hjertas slag, och det var henne, som om hon genomlevvat en evighet under det korta ögonblicket, så böjde han sig ned och andades en innerligt öm, nästan vördnadsfull kyss på hennes panna.

"Tack", sade han blott, tog åter hennes arm i sin och gick ånyo framåt, längre in i den vårdoftande lunden.

De kommo till en undangömd bänk, han drog henne ned bredvid sig der, och der sutto de tysta, han hållande hennes hand och tankspridt seende på solstrimmornas lek mellan löfven.

Med ens vände han sig om emot henne, slog armen om hennes lif, drog henne tätt, tätt intill sig och öfverhöljde henne med än mer häftiga smekningar.

"Sigrid! Sigrid!"

Hon skyggade i det innersta djupet af sin själ, hon tyckte sig ha kunnat gråta blod öfver både sig och honom, var det endast på detta sätt han kunde vinnas numera? För hennes minne runno Olivieris ord, den älskades slafvinna måste den qvinna bli, som vill vara något för honom, och hon smög stilla sin arm om hans hals och lade sin panna mot hans kind.

"Min Yngve, jag tror på dig och jag håller så innerligt af dig."

"Är det sannt? Se på mig."

Hon upplyfte hufvudet. Han såg djupt in i hennes ögon, derur den renaste hängifvenhet lyste honom till mötes, och den mörka elden i hans ögon blef småningom ljus och mild.

"Min skära lilja!"

Han lade hennes hufvud åter mot sitt bröst och knäppte samman händerna om henne, stilla, varsamt.

Men röster af något sällskap, som nalkades, hördes på afstånd, och han spratt upp.

"Låt oss gå hem till dig, der äro vi mera ostörda."

"Som du vill."

De vände tillbaka, som de kommit. Men hon tyckte sig mycket hellre ha velat bli kvar under den fria, klara himmelen.

När de ånyo hade den öppna trädgården framför sig, stannade han.

"Du går inte gerna hem", sade han.

"Hvarför säger du så?"

"Det känns, som om du höll mig tillbaka. Skola vi gå in i museet igen och studera regelrätt allt, som finnes der?"

De gingo in, och nu var han estetikern, hon konstnärinnan, båda med lif och själ inne på ett fält, der de fullt kunde mötas med samma intresse. Och hon var lycklig, ty hon märkte, att han nu icke längre undvek att genomforska detta fält tillsammans med henne, som han gjort hittills allt från sin ankomst till Rom.

Men när de närmade sig Medusahufvudet, såg Sigrig skyggt upp till det, och detta undföll icke Yngve.

"Gåtan blir förstenande endast för dem, som icke se något utom den", sade han uttrycksfullt.

Hon rodnade och gick öfver till Juno.

"Jag har sett in i lifvet och jag har känt det", sade hon, "döden har ingen magt öfver mig."

Han log mildt men sade intet, och de återtogs sina estetiska studier utan några afvikelser mer.

När han slutligen följde henne hem, stannade han i portgången.

"Jag går icke upp i dag, men blif hemma i morgon, tills jag kommer till dig, så följas vi åt ut. Farväl, lilla vännen, du är mig kärare än någonsin."

Följande dag hade han ett litet paket med sig.

"Jag har aldrig gifvit dig någonting, vill du taga emot min första gåfva nu? Den är obetydlig, men något kan den ändå säga dig från mig."

Hon tog af omslaget. Heines Buch der Lieder låg inuti, och ett märke var lagdt på ett ställe. Då hon öppnade boken, pekade han på ett par verser.

Du bist wie eine Blume,
So hold und schön und rein;
Ich schau' dich an und Wehmuth
Schleicht mir ins Herz hinein.

Mir ist, als ob ich die Hände
Aufs Haupt dir legen sollt',
Betend, dass Gott dich erhalte
So rein und schön und hold.

Hon tog tyst hans hand och lade den mot sina läppar.

Han strök hennes kind sakta, mycket sakta.

"Haf tålmod med mig. Tro mig, jag håller bättre af dig nu än någonsin, om det också icke alltid skulle se så ut, men jag har så länge saknat all hjertats värme."

"Jag tror på dig, min Yngve."

Femtonde kapitlet.

Qvällen före deras bröllopsdag sutto de allena i studion. Lenores nyligen fullbordade porträtt stod framför dem, och Yngves blick dröjde ofta vid detta.

"Jag vet inte, om jag misstar mig, men af alla dina arbeten, som jag sett, tyckes mig intet så själfvullt behandladt", sade han slutligen.

"Det blef ljus i mitt sinne, och så kom ljus in i färgerna också."

Han smålog gladt och strök sakta smekande hennes hand men vände snart åter blicken till porträttbilden.

"Det är nog icke ensamt detta", sade han långsamt, "utan äfven att ett porträtt i sig sjelft är något koncentreradt, och jag tycker mig finna, att du är synnerligt böjd för att koncentrera. Hvilken kolossal och praktfull tafla kunde icke Parisina ha blifvit."

"Det var icke en kolossal tafla, jag afsåg, det var en själsstrid, jag ville tolka, stort omhölje behöfves icke dertill."

"För mycken bredd är naturligtvis icke eftersträfvansvärd, men till en viss grad ger den handlingen mera djup. Din amfitheatervestal till exempel, du ämnar blott antyda arenan, tyckes mig, jag skulle önska få den besegrade gladiatorn så pass utförd, att hans

lifslängtan bildade en motfyllnad till hennes förstörelsenjutning.”

”Nej, nej, Yngve, så målad skulle taflan bli mig ett verkligt lidande, äfven om jag lade det kallaste ödestrots öfver, jag skulle känna, som om jag sjelf dödsdömt honom.”

”Du är för mycket impulsiv, Sigrid. Om du så lefver dig in i dina skapelser, hvad får du då öfver för verkligheten?”

”Hvarför inte så gerna vända om frågan och säga: när jag kan så lefva mig in i mina skapelser, hur fullt och djupt borde jag då inte kunna lefva mig in i verkligheten?”

”Kanske så — kanske så — Sigrid, om jag bad dig afstå från din konst för alltid, skulle du göra det?”

”Om jag såg den vara ett hinder för din lycka, ja.”

”Om jag bad för — hvad skall jag säga — en inbillning, en rädsla för, att den skulle taga det bästa af dig från mig?”

”Förstår jag icke att lära dig, huru liten grund finnes för den rädslan, då har jag ingen rätt att vara konstnär, när jag valt att bli din hustru.”

Han strök sakta hennes hår.

”Jag tar intet från dig, som är ditt, men du får icke vara främmande för något, som är mitt. Hatar du ännu?”

”Hvem kan hata, som kommit lös ur sitt lufs förbannelse?”

”Säg inte det ordet mer, jag vill inte höra det ur din mun. Förbannelse finns till endast för den, som icke har mod att se öfver de små striderna.”

”Du har varit lika bitter som jag, Yngve, om icke mera.”

"Jag har insett det nu, men jag känner också nu, att jag kan förlåta mig det själf."

"Så ha vi båda blifvit fria från —" hon hejdade sig för att söka efter ett annat ord än det, han icke ville höra, såg så upp i hans ögon, hvilkas gamla ve-mod nu lösts i varm innerlighet. "Vi ha båda förmått göra oss fria från rädslan." Hon hade funnit ordet.

Lenore kom in.

"Unna mig att få rå om Sigrid litet nu, vi hade ju fått löfte om att få vara tillsammans sista qvällen. Jag har skickat bort Wolmar, och då blir ni ju inte ond, om jag skickar bort er också?"

Hon såg så bönfallande på Yngve, att han blef helt rörd och försäkrade henne, att om hon också förvist honom en timme tidigare, skulle han visst icke haft hjerta att bli ond på henne för det.

Lenore skulle resa följande dag, efter vigseln, i sällskap med en tysk familj. som baronessan von Zwinger letat upp, på det att den unga fästmon skulle ha ett förkläde och fästmannen sålunda kunna följa på samma gång. Och stor var sorgen i huset öfver det stundande afskedet. Evelina grät, signora Maria Perretti grät (frågan om skilsmessa mellan henne och hennes man var åter undanskjuten), den gamla fransyskan, som kokade på fotogenkök, grät, och gumman Teresa, hvilkens hjertnupenhet af år och omsorg om förtjensten så försvagats, att hon icke idits ens klaga, när lucchesaren, hennes käre Prospero, förklarar för henne, att hon kunde vara "deruppe" eller i helvetet, hvilket hon behagade, men hos honom "dernere" fick hon icke visa sig mera, hon göt nu strida tårefloder, ty sådana flickor som Lenore och Sigrid skulle hon aldrig få se mer, och deremellan bad hon Wolmar på det bevekligaste att skicka till henne landsmän lika

hyggliga som han sjelf, hon skulle med uppräcotta händer ta emot så många, som våningen kunde rymma, om hon också skulle soffa under spisen sjelf.

Mellan all denna välvilja inomhus och vänner och bekanta utomhus och den lilla språklärrarinnans trogna elever dertill, hade Lenore haft mycket få stunder till eget förfogande, och Sigrid kanske ännu mindre, upptagen som hon, enligt löjtnant Ridderskölds påståande, var af estetiken å ena sidan och Amerika å den andra, helst som, allt enligt samme löjtnants utsago, den abstrakta vetenskapen mycket mera tar sina adepter svartsjukt uteslutande i anspråk än de praktiska yrkena, såsom till exempel landtbruket och militärväsendet. Denna utsago bestriddes dock envist af docenten Gjerle, och hvilken af de båda herrarne haft rätt, torde vara kinkigt afgöra utan att komma in på personligheter. Summan af saken var, att Lenore tyckte sig icke ha fått rå om Sigrid nog före skilsmessans stund, efter att ha delat ljuft och ledt så länge. Derför hade hon förbehållit sig sista qvällen, och derför var det nu hon en smula hårdhertadt, som hon sjelf tyckte, visade Sigrids fästman på dörren, en behandling hvori han, sig till heder, snällt och lydigt fogade sig. Och skulle detta ha kunnat bevisa, att han åtminstone icke haft orätt i den ofvannämnda tvisten. Huruvida han haft rätt, förblef fortfarande oafgjordt, alldenstund löjtnanten-landtbrukaren redan förut utan gensägelse lydt sin förvisningsdom.

"Männe jag var mycket sjelfvisk?" sade Lenore halft ångerfullt, då de tagit hvar sin pall och satt sig i den öppna balkongdörren.

"Var du det, så är jag dig tacksam därför. En smula stillhet är välkommen nu, jag har knappast haft tid att tänka under de sista veckorna."

Hon sänkte hufvudet i händerna och satt tyst. Det var sannt, föga tid till sansad eftertanke hade varit under sista tiden, om också hennes puls aldrig slog i febertakt. Sedan skrankan mellan henne och Yngve föll, hade han liksom jagats af längtan att taga igen allt, han dittills saknat, för att fylla den ensamhetsluft, han lefvat i, men allt sannare och klarare hade deras inbördes förhållande derunder utvecklats sig, och en känsla af utsäglig frid smög öfver henne, när hon nu tänkte på, huru allting gestaltat sig.

Hon tog händerna från ansigtet och såg på Lenore, som satt stilla bredvid henne.

"Vi skulle ha så mycket att prata om, och ändå sitta vi här så tysta, som om hvar och en af oss glömt, att den andra fanns till."

"Ha vi tegat hela tiden?" sade Lenore. "Jag har inte märkt det — förmodligen emedan jag så väl vet, att du kunnat förstå mina tankar, fastän jag icke talat ut dem. Och jag nästan anar, att dina och mina tankar nu gått i samma riktning."

"Kanske det, så mycket som är möjligt, när man på olika vägar hunnit dit, der vi nu stå, så lika och ändock så olika än."

"Tycker du inte, att det är underligt att tänka om alla gamla tankar igen, sedan man redt ut sina små bekymmersamma frågor?"

"Om det också blir nya frågor att reda, så länge lifvet räcker."

"Vet du hvad, Sigrid, nu, då jag tycker mig ha fått så mycket, som en människa kan få, nu är det, som om jag kunde förstå, hvad du brukade säga förr, att du icke fattade lyckan."

"Och nu är det, som om jag fattade den. Så mötas vi."

Så möttes de, ja. Den ena hade sprängt sig fram genom bergen, den andra hade letat sig väg mellan blomfälten, nu stodo de båda vid källan, der lifvets vatten springer fram och verlden speglas i den. Och stjernorna, som tindrade på himmelen, lyste fridens flygtiga stund öfver dem, der de sutto i brutet samspråk, knopparne hade öppnat sig, blomningstiden var inne.

Sextonde kapitlet.

”Se här, min lilla gosse, har du papper och penna, sitt nu på golfvet bredvid mig och rita vackra gubbar, men stör inte pappa.”

Det var fru Sigrid Gjerle, som så hviskade till sin femårige lille pilt, när hon satt vid skrifbordet som handsekreterare åt sin på soffan hvilande man.

De gångna åren hade icke misshandlat hennes utseende och hållning, men hans helsa var icke god, moderns sjukdomsarf grodde måhända inom honom. Det var derföre, hon mer och mer tagit sig till att efter hans diktamen åt honom skriva så väl hans föreläsningar som hans öfriga skrifter. Hvad beträffar hennes egen konstnårsverksamhet, målade hon porträtter, när så tillfälle bjöd sig, och hade en liten ritskola för unga flickor, undervisningstimmarne afpassade efter Yngves utom hemmet upptagna tid.

Det var under en sådan diktamenstund, som den lilles halfhöga frågor vid skrifbordet väckte faderns otålighet, och gossen af modern förpassades ned på golfvet. Så gick allt bra en stund, det plågade uttrycket i Yngves drag glättades ut, och med allt mera lif ingående i sitt ämne dikterade han så raskt, hans hustru kunde låta sin penna följa, emellanåt tvärt af-

brytande för att med henne ingå i en liflig utläggning af ämnet.

Men konststudierna i ensamhet tillfredsställde icke länge den lille ritaren på golfvat, sakta reste han sig upp och hviskade helt tyst till sin mamma, att hans gubbar blefvo icke vackra, kunde inte hon hjälpa honom? Sakta tog hon hans papper, lade det bredvid sitt eget manuskript, och medan hon med ena handen nedskref sin mans helgutet afrundade satser och meningar, streckade hon med den andra figurer, hvilkas konstvärde djupt begrundades af den lille uppmärksamme kritikern bredvid henne, och så fullkomligt uppgick han i denna sin åskådning, att han slutligen glömde allt annat och med ens högt utbröt: "Nej, nu kröp benet upp i magen på honom, mamma."

Yngve for upp, häpen dök gossen ned under bordet, men Sigrid nickade skrattande åt den förbluffade estetikern på soffan.

"Det är Alfs ritning, inte din konsthistoria, som blifvit lidande, snälla Yngve."

"Kan du inte låta honom leka i ett annat rum, hur skall jag kunna hålla tankarne tillsammans på detta sätt?" muttrade Yngve retligt.

"Vill du, att vi skola låta honom känna sig ensam?" svarade Sigrid med låg röst, Yngve lade sig tyst ned på soffan igen. "Får jag läsa upp för dig, hvad jag har skrivit?" frågade hon med ett mjukt vänligt tonfall, smygande på samma gång handen under bordet till den lille dernere, som ifrigt fattade den och kröp intill hennes knä.

"Det kan ju vara obilligt af mig att låta dig sitta på detta sätt som skrifverska åt mig och inte hellre taga någon, som gör det för betalning, då du kunde använda din tid bättre", sade han förstämmt, "men jag

tänker så helt annorlunda, när jag har dig hos mig, då är det som om en lefvande själ tändes inom allt, jag rör vid."

"Och du tror, att jag skulle lemna din lefvande själ åt en främlings likgiltigt slöa maskinarbete? Hvad glädje skulle jag få af min väl använda tid, ifall vi två skulle gå hvar och en sin afskilda väg? Ser du då inte, att den insats af mig sjelf, jag ger i ditt arbete, är äfven mig kär?"

Yngve såg upp med en ljusnande blick och sträckte handen emot henne.

"Sitt här hos mig och läs upp, hvad du skrivit — kom hit du också, min pys, och låt mig få se mammas vackra gubbe med benet i magen. Ja, den var ståtlig." Han synade ritningen beundrande, medan Alf klättrade upp i soffan och förklarade betydelsen af alla på papperet befintliga teckningar, men snart lät han handen sjunka trött ned och såg tankfullt på gossen. "Hvem tror du mamma håller mest af, Alf eller pappa?" sade han halft skämtsamt halft allvarsamt.

"Båda två", svarade Alf och tog igen sitt dyrbara papper.

"Ja, men vilkendera mest?"

"Båda två", upprepade gossen.

"Så är det, Alf vet", sade Sigrid leende och lade fram en bilderbok åt honom att bläddra i. "Skall jag läsa för dig nu, Yngve?"

"Nej, det får vara för denna gång, jag skall snart gå ut." Han tog Sigrids hand i sin och låg tyst en stund med slutna ögon.

"Yngve", sade Sigrid sakta, "vill du inte antaga bjudningen till Ridderskölds i sommar? Det skulle göra dig godt, du är inte frisk."

"Jag hade tänkt, att vi skulle hyra bostad i vår gamla hemtrakt, Sigrid."

"Hade du?" Sigrid öfverlade med sig sjelf.

"Der kunde jag i re få egna mig åt min skriftställerverksamhet."

"Som du gjort hvar sommar. Nej, nu skola vi ha ett par månaders fullständig hvila, jag minns, när den lagen predikades för mig i Rom, nu är det jag, som tar fasta på forna visa råd."

Yngve smålog men svarade icke straxt.

"Längtar du aldrig tillbaka till Rom?" frågade han plötsligt.

"Hvilken glömmet Rom, som en gång lefvat der?" svarade hon allvarligt. "Men så, som du menar, längtar jag icke."

"Likväl blef din konstnärsvlygt stäckt vid afskedet derifrån, och du känner saknaden, neka inte, Sigrid, endast porträttmålning är icke, hvad du drömde dig. Hvarför har du öfvergifvit all fri skapelse? Är det för kallt eller för mörkt i hemlandet — eller står jag dig i vägen?"

Hon strök smekande hans hand. "Fråga lika gerna, om Alf är i vägen", sade hon lugnt. "Men äfven porträttmålning är en njutningsrik skapelse, jag läser min modells själslif i ansigtets minspel och lefver så en fantasiens dröm för stunden utan att hela min tillvaro tages i anspråk af min egen allt uppslukande tankekrets. Du får nöja dig utan den berömda hustru, du väntat", tillade hon skalkaktigt. "Om jag icke blifvit konstens genius, får jag vara hemmets i stället."

"Du är för mig båda i fullt mått", sade han innerligt och tog de skrifna arken ifrån henne. "Men ibland förebrår jag mig, att jag tagit för mycket af dig."

"Du tager icke mer, än hvad jag ger. Men nu bestämma vi oss för sommarvistelsen hos Ridderskölds, eller hur?"

"Kanske det."

När han gått ut, slog Alf ihop bilderboken.

"Nu får jag leka med mamma litet. Spring undan, jag vill ta fatt på mamma."

Dessa lekstunder voro bådas helsokälla, och när barnets jublande skratt klingade genom rummen, då fanns för Sigrid ingen saknad i tanken, att hennes konstnärsdröm hade blifvit mest bara en del af makarnes gemensamma sträfvanden i ekonomiskt hänseende.

Men nästan alltid slutade leken i atelieren, der Alf med ökad frihet alltefter sin tilltagande akksamhet fick rumstera om i Sigrids förvarade teckningar, skärskåda skolans arbeten eller låta modern rita åt sig, då sällan mättad förr, än nödtvång afbröt nöjet. Denna gång stannade han der förr än vanligt, om af egen drift eller emedan Sigrid icke förmådde frigöra sig från intrycket af Yngves yttranden, och han magnetiskt kände sig dragen deraf, de två växte ju tillsammans, så att de nästan blefvo som ett.

Med ens satte han sig upprätt på golvet, der han halfåg mellan kringströdda utkast.

"Kan inte mamma måla, som mamma vill, för pappas skrifning?" frågade han.

Hon smålog, hon var icke ovan vid samvetsfrågor och hade vunnit en temligen god skicklighet i att besvara dem ärligt och ofarligt på en gång.

"Om jag skulle måla, som jag gjorde, innan jag kom till pappa, skulle jag inte hinna se till och hjälpa hvarken honom eller Alf så, som jag nu gör."

"Jag blir snart stor nu", förklarade gossen all-

varsamt. "Men kanske mamma inte vill måla bara som pappa vill", tillade han med en spörjande blick in i hennes ansigte.

Hon studsade.

"Hvarför säger Alf så?" sade hon och strök honom smeksamt öfver de undrande ögonen.

"När mamma ritade så vackra sagor för oss i somras, tyckte pappa, att de skulle inte vara så, utan mamma skulle rita på annat sätt, och först ville inte mamma, men sedan gjorde mamma som pappa ville, men mamma har aldrig ritat sagor sedan."

"Jag har ritat så mycket annat, lilla vännen min."

"Inga sagor."

"I sommar kanske, när vi fara ut till farbror Wolmar och tant Lenore och barnen, minns du lilla Elisif? Hon är lika gammal som du."

"Ja, hennes pappa låg på golfvet och lekte med henne."

"Hennes pappa är inte sjuk, men din pappa är sjuk, och hans mamma var sjuk, han hade ingen, som brydde sig om honom, när han var liten, ingen har någonsin brytt sig om honom, förrän jag kom till honom och Alf kom."

"Ingen? Ingen alls?" Alfs ögon blefvo mycket stora, och någonting svällde i halsen på honom.

"Ingen enda, därför få vi se till honom så mycket bättre, han som arbetar så mycket, för att hans gosse skall ha bra, fastän han är trött och inte har lärt sig leka."

"Ja, vi få det", sade den lille med djup öfvertygelse. Och så begynte de städa för att ha i ordning, innan ritskolan skulle begynna.

Men ehuru Sigrid handledde sina lärjungar uppmärksamt som vanligt, var det något, som gnagde

inom henne hela tiden, Alfs yttrande om sagoritningen hade träffat djupt, djupare än hon sjelf ville. Yngve hade velat lägga in sin uppfattning i hennes skapelser, han blef förstämnd, när han icke der fann sitt själslifs stämpel, men hon hade för starkt utpräglad egen andlighet för att kunna på detta sätt lefva sig ut ur sin känslö- och tankeverld in i en annans. Hon var konstnär nog för att under arbetet lefva det lif, som hon framställde i bilder, men hon måste kasta sig sjelf i degeln, der dessa stöptes till hennes verk, hon kunde icke endast följa en annans ledning, var denne andre henne än så kär, hon förmådde icke ens mottaga en ingifvelse, om icke denna berörde någon motsvarande sträng i hennes inre, hon arbetade som förlamad, om hon försökte böja sig derhän. Men Yngve såg deri en brist på samstämmighet med honom, och han nedtyngdes deraf, han å sin sida erfor ju en allting klarande, vidgande och lyftande glädje af att känna henne taga del i hans arbete.

"Men jag har aldrig trott dig vara främmande för mig, om du skrifver efter din åsigt och icke efter min", sade hon en gång.

"Jag känner icke mig förödmjukad, om du inverkar på mitt åskådningssätt ibland, tvärtom, jag erkänner med både stolthet och tacksamhet, att jag af dig mottagit ovärderligt rika skatter för min verksamhet, hvarför skulle du icke kunna mottaga något af mig?" svarade han.

"Så gör jag nog, Yngve, men när det gäller mig, märker du endast, hvad vi se olika, icke hvad vi se lika."

"Det är icke lätt att se det, som är så sällsynt", var hans svar, och från denna sin ståndpunkt vek han icke, hvad hon än måtte säga, så afstod hon från att

säga någonting och gick oförmärkt öfver på porträttmålning uteslutande. Detta hade icke känts henne svårt, när Alf blef den tredje i det lilla hemmet och behöfde hennes oafåtliga omsorger, det kändes henne än lättare, när hon senare såsom sin mans skrifbiträde allt mera smälte in i hans verksamhet, men något hade dock legat kvar i sinnets fördolda gömslen, barnets ord ryckte upp det derur, och en pinande längtan grep henne. Nu började gossen bli vuxen och själfhjelpande nog, för att hon utan att försumma honom skulle stundom kunna egna sig åt tid, tanke och själ i anspråk tagande uppgifter, och hon hade under de förflutna åren vunnit en mogenhet, som skulle sätta henne i stånd att återtaga sina fria skapelser med långt större kraft och säkerhet, än hon egde, när hon släppte af dem. Men Yngve hade icke under sin friska tid tålt vid den delning af henne, som denna hennes verksamhet tyckts honom vara, huru skulle han kunna tåla vid den nu?

Om och om igen ältade hon dessa tankar, under det hon gick omkring och rättade sneda teckningar och hårda skuggor, och gång på gång sade hon sig själf, att henne höfdes bäst vara nöjd och glad åt det, hon hade, så lycklig som hon ju var, och lemna åt Alf att taga vid, der hon stannat, men åter och åter igen steg det tysta "om ändå?" upp på nytt.

Så hunno skoltimmarne till slut och vidtog de unga flickornas fristund med Alf, allas gunstling och leksak, den hade småningom blifvit själfskrifven, denna muntra fristund, och lika själfskrifvet var blifvet, att Sigrid deltog deri, lika glad vän och kamrat då, som hon varit en hjälpande och uppmuntrande, ehuru omutlig lärarinna förut. Äfven i dag var hon med i leken som alltid och skickade icke af de unga förr, än nöd-

tvunget var för att hinna få allt i ordning till mid-
dagen och Yngves hemkomst, men icke dess mindre
gnagde tankarne inom henne alltjemt, och när hennes
bästa lärjunge, som så ofta hände, begynte fråga om
Rom och München och utlandets konst, då vände hon
under skämt bort det talet.

Och under det hon på eftermiddagen skref åt
Yngve, då snördes hennes bröst samman af längtan,
men när efter skrifningens slut Alf, som stilla lekt för
sig sjelf i ett hörn, gick fram och lade sin hand på
faderns panna för att "svalka, som mamma brukar
göra", och Yngve leende vände sig mot gossen med
ett innerligt uttryck af hvila, då var hon enig med
sig sjelf om, att hon hade ingenting att begära.

Och likvisst kommo de undanskjutna tankarne
tillbaka, dag efter dag, såsom ett "kanske, när Alf
blir större och Yngve lär sig att förtroendefullt lefva
ett lif i tre."

Sjuttonde kapitlet.

Kapten Riddersköld — han hade lämnat tjensten med kaptens afsked — stod på bryggan och höll sin lilla Elisif säkert i handen, för att hon icke skulle komma oförvarandes i sjön, och som den qvicksilfverlika lilla damen sålunda fann sig ohjelpigt fångslad, nöjde hon sig med att dansande fram och tillbaka delgifva honom sina intryck af allt omkring dem. Fru Lenore stod litet längre upp med treåringen lille Lenart, och de båda beskådade med spänd uppmärksamhet den utanför viken nu synliga ångbåtsröken, allt under det hon besvarade hans funderingar om de väntade gästerna.

En hop gummor och flickor, som gruppvis pratat uppe vid landfästet, rusade ut på bryggan med sina äggkorgar, smörbyttor och höns, stor handel försiggick alltid i båtens restauration. Efter kommo långsamare några bönder, pojkarne voro alla ute långt förut.

”Spring inte omkull oss, båten kommer inte fortare för det”, ropade Wolmar, och alla gummorna skrattade, en af dem stannade.

”Jag skulle be att få tala med kaptten lite, jag hade just som tänkt gå fram i går, men som ändå båten —”

"Hvad är det nu då?" afbröt kaptenen, "har mor Anna trätt med Brita nu igen?"

"Ja, se, jag kan rakt kontant inte bo i ena stuga med den menniskan. — Nej se lillan ä' ute, jestandes, så rar ho' ä', å så ho' växer se'n. Hilma, ser du inte, att lilla Elisif vill helsa på deg", hon strök den henne åtföljande flickan om näsan med sitt förkläde och sköt henne fram att mottaga Elisifs räckta hand, "tackar, ska du säja, hur har farmor lärt deg? Ser du så snällt lilla Elisif niger, åh så förständig ho' ä', så morlika se'n, ho' ä' rent märkvärdigt åtänkt sin mamma, si gossen han makar alldeles me' sin pappa, han, för ovanligt vackra ä' då di barna. Men som jag sa' kaptén, hur har inte den Brita varit i alla de tider? Tänk när gubstackarn hennas lefde, hur ho' sprang me' slängschal på armen stugemellan, för se prata, de' kunde ho' men —"

"Liksom inte hvarenda käring kunde prata och dricka kaffe, tills hon ser hvarken sol eller stjernor", bröt Wolmar in i talströmmen.

"Kan nog så vara, ja' nekar inte för de', någonting ska' en gläda seg åt, lika, men nog får våra kärar mat ändå rättvist, de' vet kaptén, fast han allti ska' exta med oss, men se Brita, när gubben skulle sta å dö, ho' stoppa ena sockerbit i mun på han å sprang att beställa kista, kunde nog vara förtänksamt de', förstås, men teminstens kunde ho' ha fått någon te se efter gubbräket. Men allti ska' ho' ha sitt för seg, å di okyndiga ungarne hennas ä' så ovettuga, så en vet rakt inte, hva' en ska' svara."

"Vet inte mor Anna, hvad hon skall svara, då är det visst rakt på tok."

"Ja, så tokugt som tokugt kan bli, så hatisk blir ho' också, så nu kan jag omöjlige bo derborta längre."

"Jaså, ja, adjö då, kära mor Anna, slipper jag ge henne hjälp till födan också, när jag slipper hysa henne längre?"

"Nej, kapten skulle ge meg en annan kammare, tänkte jag, här framme ve' herrgårn, tänkte jag, för som ja' sa åt Jersk Ers' Johans Lotta och fiskarmågens hustru aldeles nyss, de' här blir för myttje ovanskligt."

"Jag har intet annat rum ledigt, och jag kan inte bygga så, att inget qvinfolk ser skynten af ett annat, det vore enda sättet att slippa trätor."

"Ja, nog är det så", inföll en äldre bonde, som stått såsom åhörare bredvid och nu begagnade sig af mor Annas andhemtning för att stiga fram, "men jag skulle villa tala med kapten, jag, vattnet står öfver min äng, kapten får lof släppa ut ve' qvarna."

"Har Erik Andersson sett på vattenmärket vid qvarnen?"

"Neej, men min äng —"

"— skulle stå dränkt, om inte en vattenpick funnes framme hos mig, när ni dämna upp borta vid er by."

"Inte har jag dämt."

"Jaså, gå ut och titta aldeles nedanom ängen. Utom att årännan är igenvuxen hela byns egor igenom, så är just på Erik Anderssons mark den gran-naste fördämning af gammalt gårdsel och allt möjligt annat bråte."

"Så'nt har fäll svammat ihop der då, javette, men jag säger ändå, jag, att qvarnfallet är i vägen för oss."

"Om ni finge bort det, hvar skulle ni mala då, fara ända till Helsjö? Vinst för Helsjö blefve det nog, men föga för er, tyckes mig — eller hur, Eriksson?"
Wolmar vände sig tvärt mot en helt ung bonde, hem-

mansegare hvarenda tum men af piggaste slag, med ögon, som tycktes hinna se allting och vara färdiga att skratta alltjemt.

"Kapten skulle ha gift sig till pengar", svarade den tilltalade slagfärdigt, "så kunde han ha djupdiket all vår jord sjelf och lagt ut alla våra vägar och byggt skola åt hvarenda by, utan att det kostade oss en vitten, men kanske vi inte fått mala utan tull på kapstens qvarnar ändå, därför blir allt bäst, vi ta bort dem, så få vi fara litet längre och betala litet mer på andra håll, vi bli ändå de styfvaste då."

De kringstående skrattade, somliga öppet upprigtigt, andra med förstulet uppmuntrande blinkningar åt Erik Andersson.

"Eriksson har ingen mark vid qvarndiket", anmärkte Erik Andersson tjurigt. "Och kapten kunde ha qvar lilla fallet, eftersom vi inte ha något sjelfva, skärgårdsmälden kunde gå till Helsing och söderändarne till Lissboda, så räckte en liten qvarn åt oss."

"Nu var då Erik Andersson åtminstone upprigtigt en gång", Wolmar skrattade midt i förtretet, "men rensa en smula hemma hos sig, det är mitt råd, eller tala vid Jersk Ers' Johans pappa och fiskarmågens svärfar, ty, ser ni, när gubbarne ibland om Söndags-eftermiddagarne roa sig med att gå och påta i ån med sina käppar, kommer forsen öfver mig som den värsta vårflod. Och håll ordning på edra pojkar, som tjuvjaga på min mark, nu ha de lagt ut räfsaxar för änderna, är det menskligt sådant? Men jag får dem nog fast en dag."

Erik Andersson grinade försmädligt. "Har kapten bevis, som håller? Si, domarn känner min Petter, han, si, domarn är en beskedlig en, han, som hjälper

di ringa, han frågar inte fnatt efter allri så styfva herrar, han inte."

"Drag åt — Hvad? Är landgången ute redan?" Han fick sigte på sina väntade gäster vid relingen tätt intill honom, Sigrid med ett mycket vaket uttryck i blicken lyssnande till hans eget samspråk och skådande ut kring grupperna på bryggan. "Stå stilla med gossen der, Yngve, tills alla gummorna stormat båten, annars svarar jag inte för ert fotfäste, ett regemente grenadierer skulle icke stå emot det anfallet."

Yngve ryggade ofrivilligt och trängde Alf in emellan sig och Sigrid, litet förbryllad stirrande på försäljerskesvärmen, som störtade in på båten och bort till den på mellandäck väntande restauratrisen, korgar och byttor i ryggen på hvarandra, i bröst och mage på alla mötande. Wolmar skrattade och räckte handen öfver relingen åt Sigrid.

"Välkommen, fru Gjerle, ni skizzerar folklifvet redan, märker jag, om inte edra ögon narras."

"Jag hakar ihop edra vedermödors kedja, kapten Riddersköld", svarade Sigrid menande.

"Jaså, jag förstår, den gamla akrobatiska aningslungarfärdigheten hålles fortfarande vid magt."

"I det fallet förblir Sigrid alltid oföränderligen den samma", sade Yngve. "Nu tror jag, vi kunna gå i land."

Lenore kom dem till mötes på bryggan, strålande af gästvänskap och välkommaförtjusning.

"O, Sigrid, är det verkligen sannt, att jag har dig här hos mig icke blott som en förbiflygande fågel?"

"Det ser så ut, eftersom både jag och koffertar uppenbara oss i fullt materiel tillvaro", svarade Sigrid med sitt leende från fordom, litet skälmskt satiriskt vid vännens liflighetsutbrott men med någonting långst

in i ögonen, som sqvallrade om icke uttalad hjerteglädje.

Yngve besvarade Lenores varma välkomsthelsning med oskrymd belåtenhet, men hans uppmärksamhet togs genast i anspråk af Elisif.

"Är du sjuk, du, farbror Yngve? Mamma har sagt så, kom, skall jag leda dig, gå försigtigt, så att du inte faller", sade hon och fattade hans hand.

"Jag tycker, det passade bättre, att du tog hand om min lille gosse", sade Yngve road.

"Lenni tar honom, det passar bättre", förklarade den lilla nåden med mycken värdighet. "Men han kan få låna min docka, du också."

"Jag förstår mig inte på att leka med dockor", upplyste Yngve.

"Du kan få lära, bara du aktar henne väl, Lisa har hufvud af porslin, och om hon blir död, gråter jag." Under detta samspråk förde hon sin utvalde skyddsling förbi alla verkliga och inbillade hinder och stötstenar fram till vagnen, der hon med utsöktaste förbindlighet och fullkomlig air de grande dame d'ancien régime bjöd honom vara god stiga upp. Men när alla vederbörligen instufvats i åkdonet, stod hon i en blink på baksätet och tittade fram öfver kuskbocken.

"Pettersson ser väl till, att inte Ragnar skyggar för kärran derborta", förmanade hon, och Pettersson såg ned på henne, smålog, så att hela ansigtet sken, och förklarade ingen fara vara.

"Det var en rolig flicka", sade Yngve.

"Flicka den här", sade Wolmar och drog ned henne att sitta ordentligt, "en riktig pojke är hon."

"Jag är ingen pojke, jag är en liten fin flicka, om jag får be", invände Elisif en aldrig så liten smula förnärnad, "men en flicka kan inte vara så stilla som

en gosse, för han har bara sin pappa att hjälpa, men hon behöfver hjälpa både sin pappa och sin mamma; små fruntimmer bruka så, ha mina lekbarn sagt."

"Hvad är det för lekkamrater, som ge så visa lärdomar?" frågade Sigrid.

"Inga kamrater, lekbarnen, som bo i slottet på berget ju", ifrade Elisif.

"Dit vi rida på våra lekhästar genom skogen", tillade Lenni.

"Fast bara Lenni och jag och Mufti se dem", inföll Elisif.

"Ser du dem, Lenni?" frågade Wolmar.

Lenni funderade litet. "Låtsas", sade han sedan.

"Nej, inte låtsas", utbrast Elisif med den lifligaste bedröfvelse.

"Nej, nej, du ser dem här", tröstade modern, pekande på pannan.

"Så är det." Elisif blef ljus i uppsyn och ett ögonblick i full ro stillasittande.

"Jag är rädd för denna lifliga inbillning", sade Wolmar, "den kan taga öfverhand så, att hon till sist inte skiljer på sannt och icke sannt."

"Ingen fara, så länge hon lever friskt och otvunget i verkligheten", genmälde Sigrid. "Qväf inte fantasien, först då börjar den fräta."

"Skola vi genast börja tvista igen, fru Sigrid?" gaf Wolmar skälmaktigt gensvar.

"Liksom inte ni båda vore fullt af samma slägt, alldeles som jag anade redan i Lugano", inföll Lenore lekfullt men seende på dem med den djupa värme, som smugit in i de förr så barnaklara ögonen. "Ni gå i olika skepnad, det är allt."

"Det är just det, som gör skillnaden så stor", gnotade Wolmar.

"Får jag helsa på i det der slottet?" sporde Yngve.

"Ja, gerna", lofvade Elisif, "om du torkar af fötterna väl, barnen tycka inte om att få smutsigt på golfvet, och de kasta aldrig omkring något skräp."

"Brukar Elisif ostäda?" frågade Sigrid.

Lenni smålog, Elisif såg litet förlägen ut men fann sig genast.

"Små människor ha så mycket smårede, man kan inte alltid lägga undan alltsammans. Ser du, farbror Yngve, här gallra vi foderbetor", hon sprang upp och visade utåt fältet, "korna äta foderbetor om vintrarne, icke människor." Och så fortfor hon att redogöra för allt utmed vägen ända till fågelholkarne i alléen och den stora Muftis förtjenster, då denne på trappan med vildt glädjeskall mottog dem.

Senare på qvällen stodo de vuxne samspråkande i den öppna dörren, som ledde till terrassen, och nedanför på trädgårdsplanen lekte barnen, fullt bekanta vordna.

"Det var en besynnerlig lek, hvad skall den föreställa?" anmärkte Yngve slutligen.

Elisif hade ställt upp stakar i kors, lagt en liten käpp vågrätt öfver och kikade utefter denna, kommenterande de båda gossarne, som sprungo att sätta ned käppar i marken, Lenni emellanåt rättande Alf, och Mufti satt bredvid, såg noga på, som vore öfverdomaren han.

"Jordafvägning och dikesstakning", svarade Wolmar. "Det är som jag säger, Elisif är en pojke, mycket mer än er stillsamme gosse."

"Jag tänker, Elisif är lika afgjordt flicka, som Alf är afgjordt gosse", sade Sigrid och gick ut på terrassen. "Får du lära dig bli dikesgräfvare, Alf?" ropade hon.

"Jag skall lära Erik Andersson dika, så att han

inte bråkar med pappa om vattnet", svarade Elisif, innan lekkamraten hann öppna munnen, och hennes ögon lyste af ifver, "men jag behöfver två handtlångare, därför får Alf lof att lära också. Sedan gå vi ut att vakta våra snälla, vackra änder för Erik Anderssons Petter."

"Pappas välfärd qvinliga arbetsdrifkraften här", sade Sigrid menande. "Nå, Alf", ropade hon ånyo, "skall du inte visa Elisif och Lenni din soldatexercis?"

Alf rätade spänstigt upp sig och gjorde ställningssteg. "Skyldra gevär!" kommenderade han och skyldrade för sällskapet på terrassen med den käpp, han bar i handen. "I armen gevär, höger om, framåt marsch!" och så marscherade han med säkra, taktfasta steg sandgången framåt. Elisif och Lenni finga ögonblickligen fatt i hvar sin käpp och marscherade efter, Lenni med allvarligt reglementarisk soldatanda synbar i sin hållning och uppsyn, Elisif putslustigt, genom en knyck med knäet kastande fram foten befängdt löjligt men elegant ändå.

"Se och begrunda skillnaden i uppfattning", sade Sigrid, och Wolmar småskrattade.

"Inte visste jag, att Sigrid lärt Alf så krigiska öfningar", sade Yngve.

"Egentligen gymnastiska, en frisk själ i sund kropp skall gossen ha, så vidt på mig beror", svarade Sigrid gladt, "likvisst ta vi våra mera bullrande lekar på tu man hand."

"Det tyckes, som om en dubbeltillvaro fördes i mitt hem, en med mig och en för mig okänd", anmärkte Yngve halft skämtsamt, halft tveksamt.

"Litet dubbeltillvaro är icke att förakta", inföll Wolmar. "Jag får strida väldigt ibland för en smula fridlysning af åtminstone mitt skrifbord."

"Yngve behöfver stillhet, när han är hemma, än för arbete och än för hvila, det ha både Alf och jag fullt klart för oss, herr kapten", sade Sigrid muntert.

"Likasom Elisif och Lenni ha klart för sig, att de skola bli pappas tröst och hjälpredor, fastän skrifbordet är en svår frestelsegömma", bifogade Lenore i samma ton.

"Kunna de komma tillrätta med Erik Andersson, så äro de styfvare än jag", sade Wolmar.

"Säg inte det", genmälde Lenore, "har inte jag hört gamla folkets berättelser om vilda handgemäng utkämpade vid damluckorna, innan du tog emot gården. Nog går det an att bygga vidare, när god grund är lagd. För öfrigt kommer nog den dag, då litet hvar inser, hvad man haft i dig", tillade hon och såg upp till honom med en hjertevinnande förtröstansfullhet.

Wolmar blef bortkallad i detsamma, och Sigrid såg på Lenore.

"Jag tror, att tålamodsmassan tagits hårdt i anspråk", sade hon med ett hjertligt deltagande uttryck.

"Nu vet jag, hvad den betyder", sade Lenore sakta, "förunderligt att du kunde se den alltid."

"Och mera ligger bakom, än som för hvart öga kan synas, tänker jag."

"Ja, du förstår, den som står öfver och framom sin omkrets, den vilja de trögare så gerna förlama."

"Ja", svarade Sigrid med ett trotsigt kast på hufvudet, "ingen tycker om att komma efter, men det är beqvämare att hålla igen de främste än att arbeta sig fram sjelf."

"Och det är kanske icke så underligt, men det tar Wolmar i hjertat, och det tar djupare år från år, du förstår, det känns bittert att tycka sig stå och stampa på en fläck, därför att andra icke vilja följa med."

"Lenore", sade Wolmar i dörren, "kan jag få litet qvällsvard genast? Jag skall ut och kommer kanske sent hem, tar portnyckel med mig, ingen behöfver sitta uppe och vänta."

"Är något i olag?"

"Nydalarns pojke förkylde sig i förra veckan och naturligtvis kommer ingen hit i tid. De tänkte, kapten skulle ha hört det och tittat dit utan bud. Nu tycks det vara full lunginflammation."

Lenore gick in med honom. Sigrid stödde sig mot terrassbröstvärnnet och såg tankfullt ut öfver trädgården nedanför. Yngve stod med ryggen lutad mot väggen och såg på barnen, som gräde i sanden, städs bevakade af vännen Mufti — han sof der.

"Så underligt, att efter många års stadslif med ens åter stå midt inne i landtbons tysta, ihärdiga sträfvanden", sade Sigrid efter en stund med en brytning i rösten, som hennes man ej hört sedan den tiden, då de som unga möttes i hennes barndomshem, och, som han då brukade säga, påminde honom om vårströmmens porlande under första bräckan i isen. Han kom fram till henne.

"Inte tror du, att många stå på Ridderskölds ståndpunkt", sade han.

"Väl för honom, att Lenore är den oförtröttadt älskliga trösterskan", svarade hon blott.

"Hon är för honom, hvad du är för mig, den harmoniska fulltonigheten i hemmet", han böjde sig fram och såg henne in i ögonen, men det var något i dem, som kom honom att undrande stanna.

"Trots dubbeltillvaron i ditt hem, som fattas hos honom", sade hon leende.

"Du har visst tänkt för mig på mycket, som jag aldrig märkt", svarade han långsamt.

"Icke vore min tillgifvenhet mycket värd, om den ej räckte till så litet som detta", sade hon lugnt och såg ned i trädgården igen.

Han teg och tänkte öfver uttrycket i hennes ögon, som han uppsnappat. Så stodo de båda tysta, tills Lenore återkom.

"Hur är det, Lenore, hvad tänker du på?" frågade Sigrid, då vännen smög sin hand i hennes och smekte den en smula vemodigt tankfullt. "Någonting som du vill ha medkänsla för, kan jag förstå."

"Är det inte underligt att se, huru alla tycka sig ha rättighet att pocka på den, som utan skryt offerar sig för andra, och hur få finnas, som jemföra ett sitt med något sämre? Tror du inte, att försvunnet ondt gerna kastar bitterhet in öfver nya förhållanden? Den familj, Wolmar nu går till, är kommen från ett ställe, der husbonden var endast arbetsgifvare och arbetaren bara ett redskap, men aldrig har jag hört de menniskorna nöjda, vi försöka att inte tröttna, det är ju bara gammal bedröfvelse, som inte hunnit gå bort och vill ha ersättning, när sådan står till buds. Ack, Sigrid, landtbruk är i de flesta afseenden ett tungt yrke, men ändå är jag så tacksam för, att just det är Wolmars, intet annat förenar så man och hustru — när de ha rätt kärlek för hvarandra, naturligtvis."

"Ja, men, fru Riddersköld, hvarje yrke kan ju gifva förenade intressen, Sigrid och jag —" Han tystnade, Sigrids profil fick ett drag, som så skarpt påminde honom om förflutna tider, att han endast kunde se på henne.

"Visst kan hvart yrke ge förenade intressen och innerligt tankeutbyte i så ett som annat", svarade Lenore, "men i landthushållningen ingriper den enas verksamhet så fullt i den andras, att det blir helgjutet

blott genom bådas sammansmältande arbete, och derigenom bringas man så nära hvarandra, om man icke äflas att slita åt hvar sitt håll. Hvarken Wolmar eller jag har en enda tanke, som icke den andra vet om och uppfattar. Litet olika åsichter ibland hindrar ju inte alls en full samstämmning, tvärtom, ville jag nästan säga, man tycker sig derigenom ega någonting att dela med åt hvarandra.”

”Sigrid, hvarför upphörde du att måla annat än porträtter?”

Sigrid vände sig emot honom och smålog, men all den forna fölungeskyggheten, som han så väl hågkom nu, låg öfver hennes blick och hela väsen, fastän hon talade lugnt och obesväradt.

”Porträttering upptar blott den tid, jag vill anslå dertill, och lemnar full sinnesledighet dessemellan, lämpar sig därför bäst för en husmor, helst när hon har ett litet barn att se till.”

”Var detta enda skälet, Sigrid?”

Lenore kastade en snabb blick på dem båda och gick ned för trappan, bort till barnen.

”Var upprigtig, Sigrid, tro mig, det är nu bäst, var det inte måhända, emedan vi hade olika uppfattning emellanåt?”

”Ja, Yngve, det var därför.”

”Och hellre än att låta mig dela med åt dig, afstod du från det område af din konst, som gjorde dig största glädjen.”

”Du nöjde dig icke med att dela, du begärde, att min personlighet skulle helt och hållet uppgå i din, därför afstod jag från min glädje hellre än att låta den vålla dig något ondt, om så var också endast genom dinna sjelfskapade inbillningar.”

Yngve teg.

"Lenore och hennes man ha förstått, att samstämmighet icke är det samma som enderas kopierande af den andra, därför behöfver ingen af dem gömma någon för den andra främmande tanke."

Yngve teg fortfarande, hon såg allvarligt på honom, skyggheten i hennes väsen var försvunnen nu, då hon talat, i dess ställe framträdde en blandning af bjudande värdighet och innerligt bönfallande hängifvenhet.

"Förstår du icke än, Yngve?"

"Jo, jag förstår, dubbeltillvaron har funnits icke blott i yttre måtto."

"Och skall den fortfara?"

"Kan du tro, att jag skulle vilja pålägga dig något tvång? Följ din kallelse, icke skall jag störa dig."

"Nej, Yngve, med tankar på tvång och eftergifter och störande skapas en klyfta mellan oss, som icke har funnits förr. Hittills har jag följt dig åt med fri vilja och gladt mod, och jag skulle nu sjelf ådöma mig förlusten af vårt glädjrika hemlif? Nej, nej, Yngve, det har jag icke råd till, hellre kastar jag palett och penslar i Lenores kokspis till bränsle för qvällsgröten."

"Du är då så radikal i allt", sade Yngve, leende mot sin vilja, men detta motvilliga leende bröt bitterheten i hans sinne. "Men om vi nu skulle låta Wolmar ännu så länge ensam hålla sin fru med bränsle och först pröfva hållbarheten af fru Lenores tes om landthushållningen såsom särskildt för äktenskaplighet gynnsam. Du tog ju med dig målarartillbehör för att kunna gläda Ridderskölds med barnens porträtter, lemna nu fri flygt åt din fantasi."

"Yngve, du vill —". Tårarne stodo henne i ögonen, men blicken blixtrade, läpparne logo skälfvande, hufvudet höjdes och bröstets djupa andetag liksom lyfte

henne upp, hon syntes för honom som uppenbarelsen af ett nytt, ännu icke fångadt väsen.

"Så mycket har du saknat?" sade han sorgset.

"Min största saknad har varit, att du och jag icke kunnat lefva tillsammans i min konstglädje."

"Kanske jag sjelf förlorat mest derpå", sade han lågmält, undrande seende in i hennes uttrycksfulla ansigte, der själen nu tycktes sjuda fram, "och må jag för den skull gerna afsäga mig min amanuens."

"Nej, aldrig, Yngve, den tjensten afsäger jag mig icke, den hör mig till, jag har tid nog för mitt ändå. Nej, nej, inga afsägelser mer, jag är så lycklig, så lycklig." Hon sprang ned för trappan, öfver gräsplanen, fick fatt i Lenore och svängde om med henne i en dans, hvartill ingen balsal sett maken.

"Har Sigrid blifvit tokig?" utbrast Lenore, så oförmodadt kringslungad i denna vilda fart.

"Säg mig du, om man är tokig eller klok, när man ser sig inne på öppen väg till slottet på berget, der lekbarerna bo?" Sigrid släppte Lenore, tog Lenni och hyssjade honom högt, högt, så att han skrek af förtjusning.

"Mamma kommer och leker med oss", jublade Alf, "ingen leker så bra som mamma."

"Säger du det, min gosse?" I ett nu hade hon alla barnen och Lenore med i kedja och förde dansen ut kring gräsplaner och sandgångar mellan buskar och blomrabatter, följda af den hoppande och muntert skällande Mufti, tills Yngve tillropade henne frågan, om hon sökte motiv till en hexesabbat.

"Nej", svarade hon, kastade sig ner i gräset och drog de jublande och skrattande barnen öfver sig, "men kan du skaffa mig en modell till Undin, Lenore?"

Du minns, jag skulle måla henne, men det blef aldrig af sedan.”

”Målade du någonsin färdiga dina vestaler?” frågade Lenore.

”Jo, mina löften håller jag alltid, och ett artigt tacksamhetsbref fick jag från mr Smith of Smithehall, och ändå visste han inte, att jag räddat honom från att få sitta på paletten. Men först af allt skall jag nu måla dina barn till ökande af familjekonterfejgalleriet, det bestämde jag redan hemma.”

”Så vänligt af dig, Sigrid”, utbrast Lenore glad, ”men hur skall det gå att få den der lilla yrhättan Elisif stilla, med Lenni går det visst bättre.”

”Vi hitta nog på utväg. För öfrigt har jag målat hennes pappa och var mindre van vid porträttering då än nu.”

”Ville pappa inte heller sitta stilla? Var han liten då?”

”Lika stor som nu.”

”Var det så?” Elisif växte minst en tum i belåten själfmedvetenhet.

”Men Elisif sitter nog mycket snällt stilla, när jag målar porträtt att hänga på väggen, det skulle bli så roligt för mamma och pappa. Så här”, hon satte dem ned på gräsvallen, ”nu bygga ni bro mellan er af blommor och stenar, så här.”

”Då måste vi ha kran med.” Elisif for upp.

”Kran får inte rum på taflan”, förklarade mamma Lenore.

”Man kan inte bygga bro utan kran”, påstod Elisif.

”Vi ha kranat upp alla stenar redan, nu ha vi bara att maxa in dem i läge”, afgjorde Lenni, orubbligt qvarsittande i den gifna ställningen.

"Vänd på stenen, hå", sjöng Elisif med fullgiltig stenläggaccent. "Nej, nu bolla vi med blommorna, det är bättre", hon kastade sig ned igen, ena handen stödd mot marken i en så plastiskt mjuk ställning, att Sigrid med full konstnärnsnjutning stannade att se på henne, när hon kastade blommor på brodern.

"Just så måste jag fånga dig, du lilla elfva", sade hon lifligt.

"Har du taflan klar?" frågade Yngve, som med tyst intresse följt förhandlingarne.

"Fullkomligt. Nu få ni leka igen, i morgon börja vi porträtteringen."

"Slut med leken för i dag", bestämde Lenore, "nu qvällsvard och sedan barnen i säng."

"Tänker du måla Undin?" frågade Yngve, då de följdes åt in.

"Kanske, men jag har mer än en dröm, som begär att få bli lefvande också."

"Pygmalionsagan har samma grundtanke men medgifver en mera konstnärligt klar skönhet i behandlingen."

Hon vände sig om och hotade honom skälmaktigt med fingret.

"Nej, icke ålägger jag dig valet", han smålog litet förläget.

"Pygmalion skapade sjelf sitt ideal, åt hvilket lif och ande gafs för hans af skönhetens åskådande tända kärleks skull, Undin är ett lefvande väsen, som genom sin sig hängifvande kärlek vinner en odödlig själ. Behåll Pygmalion, du estetiker, och låt mig taga Undin."

"Följ ditt skaplygne", sade han sakta.

"Behagar inte herrskapet litet plättar?" ropade Lenore. "Alf tittar så långtande efter sin mamma."

Sigrid satte sig hos Alf och hviskade åt honom, att nu skulle hon rita sagor. Sedan, när barnen sofvo, tog hon Lenore och Yngve med sig ut att vandra i den härliga ljusa sommarqvällen, och så sprittande liflig var hon, att Lenore frågade, om hon blifvit smittad af Elisif.

"Undin har blifvit menniska", sade Sigrid.

"Eller valkyrian har hittat sina förlorade svanvingar, hvilketdera är det?" skämtade Lenore.

"Flyg inte ifrån mig, Sigrid", bad Yngve.

"Ingen valkyria flyger bort, när små händer hålla henne qvar", sade Lenore. "Nu gå vi att möta Wolmar."

Men Sigrid målade icke Undin ändå. Hon ritade sagor, små händer och armar på hals, skuldror och knä, hon skizzerade bilder ur smått folks verld, hon målade Elisif och Lenni bollande med blommor, hon ritade väfmönster åt Lenore, ornamentsmotiv till stugor åt Wolmar, och hon lockade ut Yngve på långa ströftåg i skog och mark, på fält och ängar och sjö. Om hösten, när de kommo till sitt stadshem igen, då brann helsans rodnad på Yngves solbrynta kinder, då var Alf vuxen en tvärhand, då hade Sigrid sin skizzbok full och dessutom en packe färgmättade utkast — deribland ett synnerligen omsorgsfullt utfördt, en öppnad ättehög i morgongryning och en häst bunden derinvid, hufvudet upplyftadt, ögonen blixtrande, näsborrarnes vädrande mot det inbrytande ljuset, tvenne fornordiska gestalter aftecknande sig mot graföppningens mörker, han i begrepp att aflägsna sig, hon kvarhållande honom — och då hade en liflig brefvexling fortgått mellan Sigrid och miss Kate Green; miss Kate hade aldrig släppt af Sigrid riktigt, om ock sambandet

mestadels hitintills inskränkt sig till ett par meddelanden om året, men nu --

"Nu skola vi måla, Alf, när pappa är upptagen", sade hon glädtigt, "och när han är ledig, får han ligga på golfvet och leka, innan han och jag börja skriva."

"Tänk, att Elisif kunde lära pappa leka", sade Alf.

"All heder åt Elisif", sade Yngve skrattande, "hon hade visst inte räckt till, om det inte funnits en, som kunnat vara valkyria, undin och menniska på en gång."

Alf såg litet förbryllad ut, men hans uppsyn klarade genast.

"Jag vet", utbrast han lifligt, "det är mamma, mamma kan allting."

"Mätte du kunna behålla den tron, så länge du behöfver den, käre min gosse", hviskade Sigrid med djupt allvar, knappast hörbart, nästan för sig sjelf, men Yngve uppfångade orden ändock.

"Kan någon genomkämpad erfarenhet vara tung nog att icke uppvägas af den hyllningen?" sade han, Sigrid svarade endast med en ljus blick.

Men senare, då hon en stund var ensam i atelieren, stod hon framför utkastet till Helge och Sigrun, som hon ställt på ett staffli nedanför de på väggen uppsatta vestalritningarne.

"O, Maurillo", hviskade hon, "din slafvinnemening var sann ändå, nu tror Yngve mig, därför att han sett, huru jag qväft mig sjelf för hans skull, men nu törs jag tro, att jag försonat ditt lidande." Hon såg upp på amfiteatervestalen. "Det finns dock någon, som jag icke bragt till undergång, och också jag är nu fri vorden."

Hon hörde Alf komma insmygande, utan att vända sig om sträckte hon handen mot honom och drog honom tätt intill sig, när han ögonblickligen hörsammade

lockandet och sprang fram till henne. Han lutade sig mot henne och såg på Helgeutkastet.

"Mamma", sade han halfhögt, "tror mamma, att pappa rider ifrån oss så der? Han är ju frisk nu, är han inte? Hvarför skulle han då rida bort?"

"Han skall icke rida bort, om jag kan hålla honom qvar, jag har inte gjort annat, så länge jag hört honom till, nu få Alf och jag hjälpas åt."

Hon böjde sig ned och kysste sitt barn varmt, sedan tog hon honom med sig ut ur atelieren.

Adertonde kapitlet.

Mild Juniluft spelade in genom det vidöppna atelierfönstret, och klar lyste dagern öfver taflan på staffliet, Helge och Sigrun i grafhögen.

Tyst och drömmande stod Sigrid framför sitt fullbordade verk, lutad mot sin man, som slagit armen om hennes lif, den ena handen hade hon lagt i hans, med den andra höll hon sitt barn intill sig.

Yngve talade om taflan med all estetikerns konst-kännarglädje och äkta mannens förlåtliga stolthet, men hon svarade icke med ett ord, endast stundom med en smekande rörelse af sin af honom omslutna hand.

"Och jag minnes en, som påstod, att en qvinna kan icke vara på en gång fullt hustru och fullt konstnär", afbröt han sig sjelf slutligen. "Men du hade kanske rätt på din ståndpunkt då", tillade han saktare. "Och på min äfven." Han stod tyst en stund, också han.

"Hvilken mjuk hängifvenhet du fått in i hela Sigruns väsen", sade han med låg röst, när han åter bröt tystnaden, "och hur gripande är icke hos honom smärtan af att lemna henne qvar i jordens tunga sorg, när han af morgonen drages hän öfver strålbyggd bro, han kan icke lefva fri och glad i ljusets salar, utan att hon sitter fri vid hans sida, det är sanning." Han tryckte sin hustru fastare intill sig. "Det har varit

en härlig tid att följa din skapelses hela fortskridande till fulländning, nu gläder jag mig åt att få se den offentligen utställd och erkänd.”

Hon spratt till.

”Ja, nu skall den bort”, mumlade hon. ”Men icke för brådt, Yngve, låt dermed vara, tills vi komma hem från landet i höst, så att jag ännu en gång kan få se den som vår, vår egen, ensamt vår.”

”Jag förstår dig, och må det bli, som du vill”, sade han och tryckte hennes hand varmt men hann icke säga mer, då ateliärdörren i det samma slogs upp hel och hållen.

”Ja, nu äro vi här”, sade miss Jemima Green på sin hurtiga amerikanska engelska och blef stående i dörröppningen som den förkroppsligade belåtenhetens bild.

Miss Kate Green sade ingenting, hon gick fram och skakade först Sigrids hand med all den kraft, hon egde att förfoga öfver, sedan Yngves, derefter böjde hon sig ned och drog Alf till sig och såg honom rätt in i ansigtet.

”Sigrids gosse ända in i hjerteroten”, sade hon. ”Får jag kyssa honom?”

”Ja, det får ni”, svarade Sigrid småleende, och miss Kate begagnade sig ögonblickligen af tillåtelsen. Alf såg litet blygt på sin mamma, som uppmuntrande nickade åt honom och rörde läpparne till några ord, som han genast syntes uppfatta.

”Välkommen till Sverige, mammans vän”, sade han på engelska och smög armen halft upp mot miss Kates hals.

”O, du välsignade barn!” utbrast hon förtjust.

”Den der helsningens inlärande ha Sigrid och han fröjdat sig med, alltsedan vi fingo brevet om ert till-

ärnade besök", sade Yngve, genomgående handskakningsglädjen med miss Jemima.

Men hon afbröt helsandet tvärt och såg med största ögon på taflan framför henne.

"Nej, jag säger —" utbrast hon. "Är han en ande eller en människa, den der? Det var det märkvärdigaste, jag någonsin sett. Men vackert är det nogg, fastän man nästan tycker, man skulle vilja gråta vid det, och ändå inte egentligen det heller."

"Gläd dig åt utfallet af den första kritiken, Sigrid", sade Yngve muntert, "måtte alla följande bli denna lik."

Miss Jemima hade redan hunnit hemta sig från sin häpnad.

"Jag har något bättre än kritik", sade hon, tog upp ur fickan ett kuvert och ur detta ett litet papper, som hon menande höll fram för Sigrids ögon. "Een check på 5,000 dollars från bankir M. i Newyork, yngsta flickan blir engelsk hertiginna i höst, och hennes lycklige pappa har uppskattat rättigheten af Katees vink om, att något artistiskt bland bröllopsgåfvorna jemte juveler och hemgift skulle ge mågens höga slägg ett fint begrepp om amerikansk bildning."

"Hur skola vi nog kunna tacka er för all vänskap för Sigrid?" sade Yngve med värme.

"Den har varit trofast", sade Sigrid halfhögt, hon hade vändt sig mot taflan, så att hennes ansigte syntes icke.

"Hvad är det, mamma?" hviskade Alf.

"Taflan kan bli såld till Amerika", svarade Sigrid halfhögt som förut.

"Inte stanna i vårt eget Sverige!" utbrast gossenn.

"Hvad säger han?" frågade miss Kate.

Yngve öfversatte Alfs ord. "Sigrid har önskaat

få se sitt konstverk i svenskt museum, hon — och Alf med henne naturligtvis — är så ultra hemlandskär”, tillade han, ”men vid ett så oväntadt fördelaktigt anbud som detta blir det ju att se saken från annan synpunkt.”

”Femtusen dollars är icke dåligt betaldt”, anmärkte miss Jemima.

”Nej, allt annat”, svarade Sigrid raskt, vände sig om och smålog, icke alldeles frimodigt just, men hon smålog dock, ”och eftersom jag icke står ensam i världen”, hennes hand gled öfver Alfs hufvud, ”så antar jag anbudet med tacksamhet.”

Miss Kate tog check och kuvert från sin syster, lade den ena i det andra och stoppade alltsammans i egen ficka.

”För sent”, sade hon kort. ”Femtontusen är bjudet.”

”Hvad menar ni?” frågade Yngve förvånad.

”Jag menar först och främst, att jag sätter upp ett gåfvobref till gossen der på den summan med förbehåll att sjelf få draga räntan under min lifstid — Jemima står sig godt utan de pengarne, om jag dör före henne. Jag menar för det andra, att, då jag egenmäktigt gjorde mig till fröken Sigrid Ulfs impresario, när hon tog sina första steg på konstens bana, det är rättvist, att jag nu lika egenmäktigt får göra mig till fru Sigrid Gjerles impresario. Vi taga den der taflan ut på förevisningsrundresa kring hela gamla och nya världen, men den är icke till salu, den tillhör mr Gjerle junior. Och må den i alla tider bli honom en maning att hålla högt både qvinnovärde och hemlandskärlek och — och — allt annat, som hör ihop med sådant.”

”Miss Kate!” Sigrids ögon stodo fulla af tårar.

I unga dagar.

"Tyst, barn, tror ni inte, jag ser, att ni målat den taflan med något ert, hvad det vara må, i färgerna, och den skulle gå till prydnad i budoir eller salong på ett hertigslott, der herskarinnan sålt sig för slottsherrns titel, och slottsherrn köpt bankirdottern för hennes guldtackors skull, nej pass! Och nu tala vi inte om den saken vidare."

"Visserligen", sade miss Jemima betänksamt, "men mr M:s check är icke att förakta, och vi ha lofvat skaffa honom en tafla af fru Gjerle, lofvat göra honom den tjensten att skaffa en, var det inte så, vi sade, Kate? Bröllopet blir först vid jultiden, och nu tycker jag, att fru Gjerle borde kunna hinna svarfva ihop en ny målning till dess."

"Jemima hör till de praktiskt utrustade", sade miss Kate och skrattade hjertligt.

"Väl det, när vi lefva i en verklig värld", genmälde miss Jemima torrt.

"Hvad säger ni?" frågade miss Kate och tog Sigrids hand, hon hade rodnat på sitt gamla sätt, men hennes ögon lyste.

"Undin", hviskade hon. "I år kan jag måla hos Ridderskölds."

"Präktigt! Det skulle kunna vara en väckelse för den blifvande hertiginnan, det ämnet."

Sigrid smålog vekt och satte sig ned på golfvet bredvid den undrande Alf, som icke förstått det på engelska förda samtalen men noga följt skiftningarna i moderns ansigte. Och medan hon förklarade för honom, huru nu deras egen tafla skulle förbli deras, utan att de behöfde binda den i ett museum för att icke känna den för alltid för dem helt och hållet förlorad, tog miss Kate Yngves arm och gick in i hans arbetsrum.

"Vet ni hvad?" sade hon. "Det gör ändå godt att se någon, som rår med att alltjemt hålla kärt det, som sannt ideelt är."

"Och ändå inte tappa bort sig bland det", inföll miss Jemima, som med ett snabbt ögonkast mönstrat hela rummet. "Här finns inte en smula dam på hvarken böcker eller papper, och det är visst inte er förtjenst, eller hur?" Hon såg skarpt pröfvande på bökernas herre, som ödmjukt erkände förhållandets rättighet.

"Men jag vet egentligen icke heller, om damförföljandet just kom på min lott vid pligt fördelningen mellan min hustru och mig", tillade han undfallande, och miss Jemima ingick icke i vidare svaromål.

Sigrid, Alf vid handen, kom in, tankfullt stilla som förut hela tiden denna dag.

"Nu följas vi alla åt ut till Ridderskölds", sade Yngve.

"Ja, ja", svarade miss Jemima, "icke far man gamla vänner förbi, när man en gång kommer dem i närheten."

"Och visst vill man se, hvad man kan, af hvar vrå, der man vet hederlig lycka ha fått krypa in, det är icke så ofta sådant står till buds", sade miss Kate Green.

"Lenore och jag ha båda lefvat ett ovärderligt lif", sade Sigrid drömmande, den minnesfyllda blicken glidande bort i det sommarvarma solljuset utanför arbetsrummets fönster, liksom följde den bilderna af allt, som varit och var.

